

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 2]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 30. Juni 1493

Incipit [liber] .xxxi. de legatis et fidecommissis secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-319543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319543)

et tria. Quia testator relinquit non capaci palam: et aperte: ut tali filio meo spurio: et tunc legatum non valet nec applicat fisco: sed remanet apud eos a quibus relictum est ut. d. l. non intelligitur in prin. Quia testator nullam mentionem facit de incapace: sed alicui relinquit: et in eius fide posuit tacite: ut daret non capaci: et tunc aufertur ab eo et applicat fisco. Quia testator exprimit cui restituat sed non clare: et tunc aliquis presumptio fraudis est. non tamen tanta quae sufficiat nisi probetur relictum non capaci: ut hic in vl. gl. dicit. l. prima aliter inuat: et hoc est verum secundum Ja. de ar. l. ab ea parte. de pba. No. ergo istam distinctionem circa primum membrum si aliquid relinquitur palam filio suo spurio. utrum admittat ad revocandum quilibet heres etiam extraneus. Ter. quod non. in. l. i. in fi. C. de natu. li. et glo. in. l. hereditas. j. de his qui. ut in di. dicit ut dixi in. l. i. j. de his qui. ut in dig. Circa ultimum quod testator instituit uxorem et eam rogavit restituendo post mortem suam illis quibus sibi videbitur ista veniens ad mortem instituit heredes filios spurios testatoris: an ex hoc presumat tacite fideicommissum. Dixi quod non: quia ex eo quod uxorem instituit non est presumptio tacite fideicommissi: ut. l. i. in prin. de his qui. ut in di. et. l. i. pe. de bo. li. Preterea ista. l. dicit quod est quilibet presumptio quae testator sensit de certa persona: sed in quod est proposita testator de nullo sensit: imo posuit in arbitrium mulieris. dixi de hoc in. d. l. i. de his qui. ut in dig.

Heredes. Nominati nomine proprio tenentur in iuribus. si appellatio: tenent in hereditariis portionibus. h. d. quod dicitur ut plene dixi in. l. turpia. §. si. §. e. Ex ista. l. potest sumi ratio. l. i. l. utius. §. mevia. j. ad treb. ubi si nominat nomine appellatiuis non significatibus hereditate vocat per hereditariis portionibus. quod id est: quia non sufficit tamen nomine proponere. sed requiritur enumerari hoc est ut distincte ponantur: ut hic in tex. sed pro illa nomine appellatiua non fit enumeratio personarum ergo etc.

Heres. Sicut legata per tabulas patrum minuuntur: ita perceptiones hereditum. h. d. de hoc in. l. plauti. j. de p. d. et d. m. o.

Exheredati. A substituto vel legitimo exheredati non potest legatum relinque. secus in instituto quod beneficio preteriti succedit per contra tab. h. d. Principium huius. l. declara: ut dicam in. l. qui fundum. §. qui filios. j. ad. l. fal. dixi plene in. l. plane. et. l. i. in pn. §. eo. facit. l. i. §. de legatis. iii.

Cum a posthumo. Relicta a posthumo in instituto obentur a substituto non nato posthumo.

Eredi. Posthumo alieno potest legari et potest heres institui. h. d. de h. ple. ne in. l. gallus. §. ille casus. de lib. et posthu. h. d.

Tutor. Qui accipit uxorem illegitime scienter ab ea non capit: sed ipsi relinque potest. h. d. Hoc quod dicitur de muliere intellege si fuit ignorans. secus si sciens: ut no. j. de usufru. l. i. uxori maritus: et. l. perfectus. de ritu nupt. dixi in. l. i. de his qui. ut in dig.

Explicit liber. xxx. Incipit. xxxi. de legatis et fideicommissis secundo. Rubrica. si. vij.

Ex. l. sequenti. An valeat legatum relictum arbitrio legatarum: ibi. Primo. Et an valeat si conferat in potestatem heredis: ibi. Secundo. Et an possit conferri in voluntatem tertij: ibi. Quero. Et an ille in cuius arbitrium est collatum cogat arbitrum: ibi. Quero glo. Et quo iure cogat quod arbitrum: ibi. Quero quo. Et an valeat legatum cum talis non arbitrum: ibi. Quero pone. Et quomodo cognoscat quod ille nolit arbitrum: ibi. Quero quomodo. Et quis debeat arbitrum tertio non arbitrum: ibi. Quero ille. Et si arbitrum est: et male ad quem recurritur: ibi. Sed quero. Et quod

sint verba importantia arbitrium boni iuris: ibi. Quero quod. Et qualiter bonus vir debeat arbitrari: ibi. Quero qualiter. Et an debeat arbitrari presente herede: ibi. Quero extra. Et an omnes persone quas quis possit eligere debeant regi: ibi. Quero an. Et an instrumentum possit peti executio cum contineat interesse vel aliquid incertum: ibi. Et per hoc. Et an eo casu quo recurrit ad iudicem et ipse arbitratur an appelletur ab eius sententia vide in fi.

Arbitrium. Si legatum in arbitrium alterius conditionaliter conferatur suspenditur: sicut per quolibet aliam conditionem. sed si non conditionaliter non suspenditur. h. d. Divide ut in gl. super verbo. sed cum in duas partes. Primo loquitur quando legatum conferatur in arbitrium alterius conditionaliter: expressa certa quantitate vel re. Secundo dicitur quando conferatur in arbitrium alterius non conditionaliter: sed non expressa quantitate vel re. scilicet ibi: sed cum ita. In tex. ibi que eni. dicit. q. d. nullam. Videtur enim testator certam quantitatem expressisse. et hoc sequitur. Quero an omnia quod movet glo. ad dicendum quod in prima parte fuit in legato certa quantitas expressa. Respondeo. quia si nulla fuisset expressa legatum fuisset in validum tanquam incertum: ut. l. cum post. §. gener. §. de iur. do. cum eni dico relinquo titio: si seius arbitratus fuerit: hic suspensio dicitur: et in arbitrium seius referat hoc. utrum sibi placeat quod sit legatum vel non. non autem quod vel quantum legat. unde si arbitraretur quod sibi placeat legatum esse remaneret tamen legatum in validum propter incertitudinem rei legatę: ut. d. §. gener. Sed quando arbitrium non ponitur conditionaliter: ut lego pupillo arbitrio tutorum: et tunc dicitur est certa: quia testator legat. sed in arbitrium alterius committit quod et quantum leget. His premisuris op. h. in prin. in iur. quod valet legatum relictum sub conditione si voluerit. Contra. j. ti. i. l. fideicommissa. §. quia. et. §. de here. insti. l. si quis sempronium. et. l. nonnunquam. de conditione. et demon. So. exponere si voluerit. l. arbitrari: et sic non fuit collatum in meram voluntatem. Vel dicitur in Rog. ut dicitur ibi. quod eni interest exponat. i. aliquid interest. Quilibet legat. est vera in se. prima tamen magis est clara. Ex his no. quod sicut non dicitur referri liberam voluntatem per ista verba. si capitulum ascenderit. ita nec per h. verba si arbitrat fuerit. secus per ista si voluerit. Intro gl. h. et op. incertitudo vitiat legatum: ut. d. l. cum post. §. gener. So. h. incertitudo venit declaranda per arbitrium alteri. C. d. l. si ita legatum. §. illi volet. §. ti. i. et d. l. si ita expressum. de p. d. et demon. So. ibi referat in liberam voluntatem legatarum. quod fieri potest. C. d. l. utrum. §. i. de re. du. So. ibi debet intelligi arbitrio heredis: hoc est in libera voluntate. quod non valet. C. Henio ad materiam et glo. hic sumat distinguendo tres casus quos examina bo. Primo quod an valeat legatum relictum arbitrio legatarum. Glo. quod sic. siue dicat ad arbitrium: siue si voluerit: ut. l. si ita. de p. d. et demon. Addit dicitur. quia non refert conferat in liberam voluntatem vel non: ut. j. de opti. leg. p. totum et. l. senatus. §. legatum. §. ti. i. Tu vero dic clarior: aut testator dicit ad eum arbitrium: et sic non conditionaliter: et valet: ut h. aut hoc exprimit conditionaliter: et tunc aut quantitate non expressa: et non valet. ut in pn. huius. l. a contrario sensu secundum quod gl. intellegunt: et dicitur. aut testator exprimit certam quantitatem vel rem: et tunc aut dicit si arbitrat fuerit: et valet. tamen est necesse quod arbitretur: ut h. in pn. et. l. is qui heres. §. si acq. here. l. glo. ibi non bene sentiat: aut dixit si voluerit: et valet si declarat se vel le: ut. l. si ita. §. illi si volet. §. ti. i. et. l. si ita expressum. de p. d. et demon. aut dixit cum voluerit: et valet. et si si declarat voluntatem suam. nam moriendo ut velle: ut. l. fideicommissa. §. sic relictum. j. ti. i. et. l. uxorem. §. pe. j. titu. i. Secundo quod si referat legatum in parte heredis. Dicit gl. tunc refert utrum dicat ad arbitrium. an si voluerit. Tu circa h. dicit latius: aut dixit ad arbitrium heredis non conditionaliter: et valet: ut purum: ut h. aut conditionaliter re vel quantitate non expressa: et nullum ut in pn. huius. l. a contrario sensu: aut expressa re vel quantitate: et tunc aut dixit si arbitratus fuerit: et valet legatum: ut. l. si sic. in pn. §. ti. i. tanquam conditionaliter per ista. l. i. in pn. id est necesse

nat. §. ad h. ga fratribus q. decisio est posita. de v. bo. sig. li. vi. Et istud reperi in lecto. alexa. de Imol. ADDE quod voluit ro. co filio. lxxviii. in principio. Utius a. l. §. i. te flamm. to applicatur fisco. vi. de bar. in. l. in tacit. C. e. et quod ibi dixi. b. B. ex. a here. dati. Limita ut p. bal. in. l. cum qda. C. d. leg. gi. C. l. a. po. ssumo. Al. legat. Bal. hunc. §. in. l. fi. in v. q. ro. qda. de isti. et substituo. C. De legatis secundo. Rubrica. d. Ar. i. bitrium. Quia hac. l. come. tau. id eam omitto: et venio ad. l. si ita.

¶ Tertij
ADDE ut
p angel. pfi.
cc. 7 bald.
pfi. xviii. li.
ii.
bC Tit. l. nē.
femus. AD
DE vt per
bal. pfi. cel.
vij. lib. iij.
ro. pfi. c. vij.
c. c. xvij. Et
in q̄tū alex.
tagit an exe
cutor possit
alij vice su
as comitte
re vid q̄ pul
ebre cōsilio
ccccv. li.
ij. p̄sūdo
sup testamē
to cuiusq̄z
cardinalis d
capacis qui
alios card
inales 7 epof
exerutores
fecerat: an
qs cogatur
exequi vide
unus verbū
p bal. p̄silio
clviii. li. i.
cC Recurri
tur ad aliuz
ADDE vlt
tra plene di
cta p alex. b
bellissime
ro. pfi. c. lxi.
que omnino
uide.
dC Presen
te herede
ADDE vt
p pet. de an
cha. pfi. ccc
lxxij.

q heres arbitretur: uel sit in mora arbitrandi: vt. l. thais
§. fororē. j. de fideicō. li. x. l. iure ciuili. de p̄di. 7 demō. 7
h vult tex. j. ti. i. l. fideicōmissa. §. quāq̄. i. rñ. ubi dicit le.
gatū debetū. itellige si fuerit arbitrat⁹ vel p euz steterit
q̄ inuit s̄bz obetur. q̄ ē futuri t̄pis. Postea in tertio
rñso dicit oīno debet: 7 sic vñf s̄bo p̄ntis t̄pis: q̄a ibi
nulla est suspēsiō: aut dicit testōr si h̄s voluerit: 7 nō v̄z
vt h̄ i glo. 7 tex. i. d. §. q̄q̄. aut dixit cū uoluerit h̄s: 7 v̄z
7 p̄t differre uelle usq̄z ad mortem: vt. d. l. fideicōmissa
§. si fideicōmissū: 7 l. vxorē. §. pe. j. ti. i. ¶ Quero v̄z le
gatū possit p̄ferri i uolūtate: tertij. gl. dicit aut dixit si uo
luerit: aut si arbitrabif: ut in gl. Declaro q̄n testōr dixit
si uoluerit ex̄neus nō v̄z: q̄a est captatoria uolūtās: vt. l.
nō nūq̄. de cōdi. 7 demō. q̄d itellige uex p̄terq̄ in reli
ctis ad pias cās: ut in. c. cū tibi. ex de test. dixi. i. l. capta
torie. §. ti. i. Fallit etiā in relictis libertatū: ut. l. fideicō
missaria libertas. j. de fideicō. li. S̄z si dixit cū uoluerit
ex̄neus: puto q̄ ualet: ut dictū est. §. de herede 7 legata
rio. nā moriēdo uidet uelle: ut. d. l. fideicōmissa. §. quā
q̄. Scōo dicit glo. si testōr dixit ad arbitriū: 7 tūc ualet:
ut purum: ut hic. ii. rñ. aut dixit si arbitrare: 7 tūc v̄z. ita
demū si arbitret: ut h̄ in p̄n. 7 j. dicit in q̄dñb. q̄d itelli
ge q̄n fuit i legato exp̄ssa certa q̄ntitas. alias sec: vt i p̄n.
huius. l. Predicta s̄a in ultimis uolūtātib. s̄z in s̄ctib.
siue dicat arbitrio talis siue si uoluerit semp facit p̄ditō
nē: ut. l. h̄. C. de p̄trabē. emp. 7 l. si qs arbitratu. j. de h̄.
ob. 7 ibi plene dixi de p̄tractib. doc. 7 glo. in. l. in emen
tis. C. de p̄trabē. emp. p hoc q̄ habet in gl. in. l. in p̄so
nam. §. generaliter. j. de re. iu. ¶ Querit glo. an ille in
cuius arbitriū p̄ferat cogat arbitrarī. Rñ. gl. q̄ nō memi
nit se legisse: dy. arguit p 7 cōtra: 7 q̄ nō cogat p̄bas i. l.
fi. §. s̄z 7 si qs. C. cōia de le. In p̄trariū facit tex. in auē. §.
ecclē. ti. §. sinaut. q̄ hoc fatet: ut no. gl. C. de epif. 7 de.
l. nulli licere. ¶ Teri. tñ ē q̄ nō cogat arbitrarī p̄cise: sed
cātiue: q̄a p̄dit relictū si uolūtate nō exequat: ut no. i. l.
cū ita. §. i. j. e. 7 l. h̄mōi in p̄n. §. ti. i. 7 §. de uen. inspi. l. j.
§. apud eū. 7 §. ubi pu. edu. debe. l. i. §. q̄uis: 7 hoc te
nēt doc. in. d. l. nulli addunt tñ doc. eē uex si tale officij
nō agnouit. s̄z si agnouit idistincte coget arbitrarī: ut. l.
iij. §. tā etfi. C. de arbi. hoc ponit Ly. in. l. id q̄d paup̄
bus. C. de epif. 7 de. i. iij. q. 7 l. h̄. C. de contrabē. emp. 7
spe. de istru. edit. §. nūc aliq̄. h̄ hoc ē querit. vbi plene.
¶ Aduertēdū tñ ē q̄ gl. solū q̄rit de eo cui officij ē ar
bitrarī. Dy. arguit de his quoz officij ē exeg. Tñ h̄ s̄a
tis ē pbabile: q̄a eadē rō ē. Sic ergo latius: aut talis exe
cutor acceptauit officij. 7 cogit illō facere: ut. d. l. iij. §.
tā etfi. acceptare dicit siue i testō sibi ascripserit: uel ascri
pto p̄sensit in uita siue post mortem: vt. l. vxori. §. i. j. ad
l. cor. de sal. 7 ibi no. aut nō acceptauit: 7 tūc aut erit ei
aliquid relictū in testō. aut nō. p̄rio casu: aut negligit exe
qui: q̄a nō p̄t ēt si uellet: ut sūt fratres minores q̄ non
p̄nt eē exerutores: vt in. c. exiui. de uer. sig. in de. 7 habe
būt legatū s̄z nō administrēt: ut. C. e. l. ab administratio
ne. aut p̄t s̄z nō uult: 7 tūc cogit cātiue: ut dy. dicit. Si
enī nō exegit p̄dit relictū: ut. d. §. sinaut: 7 l. si qs sepul
chr̄. §. fun. de relig. 7 sump. fu. cū aliis allegatis p dy.
¶ Aduertēdū tñ est q̄ oliz erat distiguēdū: an legatus eēt
relictū ob hoc uel nō: ut. l. nēsenius. de excu. tu. tñ hoc
hodie ē indistincte vey: ut in auē. de here. 7 sal. §. bis om
nibus: 7 no. p̄ Ja. de bel. eo. ti. §. 7 h̄ q̄dem in ultri. q. Si
h̄o nihil fuit relictū tūc nō cogit: ut. d. §. fun. 7 l. iij. §.
de arbi. 7 de cura. bo. dā. l. ii. §. q̄rif. 7 §. de p̄cu. l. filius
§. inuitus. Hoc aut itelligo q̄ nō possit cogi. l. ut exe
cutor testamētarius: s̄z q̄a ista executio deuoluit ad ep̄z
ut. d. §. sinaut. 7 d. l. nulli licere. uel ēt ad p̄fidē puincie
vt. l. iij. §. de ali. 7 ci. leg. q̄ iudices p̄nt ad h̄ vnuz p̄stue
re: ut exegit: ut. d. l. iij. tūc iudex p̄t ex suo officio cogere
sicut p̄t cogere quēlibet cui delegat: ut. l. i. C. qui p̄ sua
iurisdic. ¶ Abicūq̄ aut dixi aliquoz cogi arbitrarī itellige
si arbitriū p̄ditionaliter sit insertū. si enī cogere nō eēt
cōditio. q̄d est p̄tra p̄n. l. nfe. ¶ Quero quo iure cogetur

elo. in. l. nulli. C. de epif. 7 cleri. dicit officio iudicio uel
actione ex testō. Idem spe. in. d. h̄. hoc etiā q̄rif. cū h̄i.
se. Tu dic aut executori erat aliqd relictū: 7 potest cogi
actioe ex testō: si agnouit relictū: ut. l. ii. C. de bis q̄ sub
mō. als officij iudicis locum h̄z. cessat enī actio ex testō
cū nullū cōmodū pecuniariū ex eo p̄sequat: ut. l. plane.
el. ii. in fi. §. ti. i. ¶ Quero pone q̄ talis nō arbitrat: an le
gatū ualet. Gl. q̄ sic. hoc itelligo ueruz si cōmittat ad ar
bitriū alterius nō p̄ditionaliter. Si enim p̄ditionaliter: 7
ille nollet arbitrarī legatū eēt nullū: vt h̄ in p̄n. dicit enī
q̄ iter h̄ac p̄ditionē: 7 illā si capitoliū ascēdere nō ē dis
ferentia: s̄z capitoliū ascēdere nō cogit. ergo 7 c. 7 hoc se
tit gl. magna h̄ in. l. h̄. s̄z aliter dicit gl. in. l. is q̄ heres. §.
de acq. here. tñ tex. illius. l. p̄bat illud q̄d dico. ¶ Quero
quō sciā q̄ ille nollet arbitrarī. Rñ. p̄mo si hoc exprimit
vt. l. fi. §. sed si qs. C. cōia de le. Sed si hoc nō exprimit:
s̄z tacet q̄tū tēpus d̄z currere: ut uideatur non arbitrarī.
¶ Sic aut qs d̄z arbitrarī ad cōmodū suū: et p̄t arbitrarī
donec def sibi termin⁹ a iudice: ut. l. mācipioruz. de op.
leg. Aut ad cōmodū alterius: 7 tūc aut arbitriuz cōsistat
circa eligēdas p̄sonas: 7 p̄t arbitrarī donec interpella
tus in iudicio sit in mora: ut. l. cū qdā. j. e. Aut arbitriuz
cōsistat circa res: 7 tūc d̄z infra ānū arbitrarī: ut. l. h̄. §. s̄z
7 si qs. C. cōia de le. ita itelligo istā. l. ibi scōo rñ. 7 j. ti. i.
l. fideicōmissa. §. quāq̄. Fallit in cāu ubi p̄t differre ar
bitrarī donec uiuat: ut. l. seruos. j. de manu. test. Rō. q̄a
ibi uidet testator uoluisse: ut seruus eēt obediens herē
di in uita ei. Et p̄dicta i ultimis uolūtātibus in p̄tracti
bus dicit: ut dixi in. l. si qs arbitratu. de h̄. ob. ¶ Quero il
lo tertio nō arbitrate qs d̄z arbitrarī. Dicit gl. q̄ recurri
tur ad aliū: ut. l. in p̄sonā. §. generaliter. j. de regu. iur.
tñ nō dicit ad quē. Tu dic aut arbitriū p̄sistit i aliq̄ re
ligēda ex certis: 7 tūc arbitriū deuoluit in ipsū legatariū:
ut. d. §. s̄z 7 si qs. Si h̄o p̄sistit in eligēda re uel q̄ntitate i
certa: ut in casu huius. l. in scōa pte: 7 tūc recurrit ad iu
dicē. ar. l. cū qdā. j. e. Si h̄o arbitriuz p̄sistit in eligēda p
sona: tunc aut p̄sona erat oīno incerta: ut relictuz paup̄
b⁹ uel in redēptionē captiuoz: 7 arbitrabif in dex: ut. d.
l. nulli. C. de epif. 7 de. aut arbitriū erat i eligēda p̄sona
incerta d̄ certis: 7 tunc illo nō arbitrate nō recurrit ad ali
um. s̄z oēs illi d̄z q̄d debebat fieri electio admittunt in ui
riles: ut. l. h̄. §. q̄ntio i fi. 7 ar. l. cū qdā. j. e. 7 h̄ q̄n nul
lo mō arbitrat⁹ ē. ¶ S̄z q̄ro qd si arbitrat⁹ ē 7 male. gl.
dicit q̄ recurrit ad aliuz. ut. d. §. ḡnialiter. ¶ H̄o dicit ad
quē. dicit q̄ indistincte recurrit ad iudicē: ut. d. l. in p̄sonam
§. generaliter. de reg. iur. 7 l. p̄tinu. §. cuz ita. j. de h̄.
ob. 7 l. si societate. §. arbitroz. §. p̄ soc. 7 ibi dixi: 7 hoc
in ultimis uolūtātib. ¶ In p̄tractib. h̄o q̄liter recurrit
ad arbitriū alteri. Hoc tāgunt i. l. in emētis. C. de p̄tra
ben. emp. 7 ibi gl. plenius dixi i. l. si qs arbitratu. d̄ h̄.
ob. ¶ Quero q̄ sunt h̄ba q̄ significat arbitriuz boni uiri
uel liberā uolūtate. dixi i. l. si sic. in p̄nc. §. ti. i. ¶ Quero
q̄liter bon⁹ uir deat arbitrarī gl. dicit p̄ uirtibus bonoz
testōris. p̄sideratis meritis legatariū: 7 fm q̄litate seu q̄
titate: ut i gl. quā uide. Tu dic aut relictuz ē sc̄m ob cer
tā cām. ut cā dotis uel alimētoz uel studij ut sūt: 7 tunc
d̄z arbitrarī q̄tū ei sufficeret ad illō p̄sideratis q̄litate
p̄sonaz: ut. l. si filie. j. ti. i. 7 l. q̄ro. §. de iure dot. saluo si
tāta eēt q̄ntitas q̄ absorberet q̄nt totuz p̄rimoniuz relin
quētis: t̄c eēt min⁹ arbitrio iudicis: ut. l. qdaz testō. j. e.
Si h̄o eēt relictū simplr absq̄z exp̄ssioe cāe: tūc erit arbi
trij bōi uiri: ut gl. dicit exēplū h̄ i. l. si testōr legauit pu
pillo arbitrio tutoris d̄z p̄siderari q̄tū eēt equū reliq̄ ipi
pupillo p̄siderata q̄litate pupilli: 7 p̄siderato p̄rimonio
testōris: 7 charitate quā hēbat ad pupilluz uel p̄sidera
tis meritis si reliq̄set maiori. Possēt ēt colligi quāntitas
ex q̄litate relictōz: q̄ testōr fecit i s̄ti: ut. l. cuz un. §. si. §.
ali. 7 ci. le. 7 l. si fuus pluriuz. §. si. §. ti. i. ¶ Quero ēt gl.
an qs d̄z arbitrarī p̄ntē herede⁹ uel saltē requisito. Rñ.
vbi testōr nō taxauit q̄ntitate: ut. in scōo cāu h̄u. l. p̄uro
herede⁹ regreduz. ar. l. si qs arbitratu. j. d̄ h̄. ob. 7 q̄d ibi

dixi. s. si q̄titatē taxavit arbitrariū ē tñ circa eli-
gēdas p̄soas: ut circa distributionē faciēdā iter
cas: tunc nō d̄z regri: ut. l. nulli. §. cū autē. C. de
ep̄is. z de. vbi sufficit q̄ post t̄ps manifestet p̄si-
di. hoc ē apparet: q̄a ex h̄ heres nō ledit. ¶ Que-
ro an oēs p̄sone q̄s q̄s possēt eligere debeat̄ req̄-
ri: videt̄ q̄ sic: q̄a req̄siti possent trahere electo-
rē in hoc: ut se eligeret. Cōtrariū puto p. l. vnū
ex familia. p. totā. l. j. e. vbi talis electio p̄t fieri
in testō institūdo vel legādo. q̄d nō possēt si re-
greret p̄ntia alterius: q̄a tūc nō eēt mere: z libe-
re vltima volūtas. Itē q̄a p̄t fieri eis inuitis. er-
go eis absentib⁹. ut. l. iiii. §. ii. de fideicō. li. z dixi
in illa. q. qu. i. disputavi q̄ incipit: filium heredes
instituit. Nō ob. q̄ possēt eū trahere in suā sniam
q̄a h̄ tractat de lucro captādo. Ultimo videtis
h̄ q̄ l̄ q̄titas arbitrio alterius d̄z declarari. tñ ob-
ligatio nō dicit̄ h̄ere p̄ditionē neq̄z d̄icē. l̄z enī dif-
ferat̄ executio. tñ obligatiōnū respectu p̄sens est
vt gl. dicit̄. ¶ Et p̄ hoc apparet si aliq̄s p̄mittit i
instrō intereē vel aliqd̄ incertū: q̄ illius instrō p̄t
peti executio ex forma statutorū. sicut si p̄tineret
certā q̄titatē: tūc in iudicio d̄clarabit̄ q̄titas: vt
. C. de sen. q̄ sine cer. q̄ti. l. i. facit. s. de edē. l. i. in
p̄n. z. l. defensiōis facultas. de iure fil. q̄ not. bñ.
C. s. q̄ro eo casu quo recurrit ad iudicē si ip̄e
arbitrat̄. an ab ei⁹ snia poterit appellari. Dic q̄
vbi cūq̄z iudex aliqd̄ vt bonus vir arbitrat̄ nūq̄
appellat̄. Ita dicit̄ inno. i. c. p̄nti eē d̄ rescriptis.

Notiens. Si plures res nomi-
nent plura sūt lega-
ta. secus si vno vñ noie cōprehēdant̄. h.
b. hāc. l. declara: vt dicit̄ in. l. neminem. j. e.

Ita. Valer legatū etiā si cōserat̄
in p̄ditionē q̄ in alterius po-
testate p̄sistit. h. d. C. Quero de quo loq̄-
tur h̄ dū dicit̄ nō ascēdit. Glo. ponit tres opi. q̄
loq̄t de herede: z v̄z legatū: q̄a nō p̄ferit in eius
exp̄ssaz volūtatē: sed relatā: ut. l. si q̄s sempr̄dūz
. s. de here. insti. z. l. nōnūq̄. de condi. z demon.
C. s. tūc q̄ro q̄n dicit̄ ista p̄ditio impleta. Vi-
det̄ q̄ d̄z expectari q̄ desinat posse ascēdere: ut
. l. ita stipulat⁹. de h̄. ob. Heritas ē q̄ vñ impleta
q̄n trāsiuit tñ t̄ps q̄ cōmode ascēdere potuiss̄z
z nō ascēdit: ut. l. h̄ p̄ditio. d̄ p̄di. z demō. Alia
lec. est q̄ hic dicit̄ si c̄neus capitolū nō ascēde-
rit. z ista etiā ē bona: z d̄z expectari donec d̄sinat
posse ascēdere: q̄d ē v̄z: nisi eēt p̄sona legatariū
p̄iuncta: q̄a tūc p̄stat̄ cautio mutiana: ut. l. cū ta-
le. §. i. de p̄di. z demō. Tertia lec. est si ip̄se lega-
tarius capitolū nō ascēderit: tūc valet legatum
z ē locus cautioni mutiane: ut in glo.

Ex. l. sequenti.
C. An ille cui relictus fuit legatū: z fuit p̄stitut⁹
executor possit repudiare legatū: ut euitet onus
satisfactiōis z acceptare executionem.

Emine. Si vna res legatur sub
noie collectiuo nō p̄t
vna acceptari alia nō secus si plures no-
minat̄: nisi illa q̄ repudiā h̄eat onus ānerū. h.
. d. cū duabus se. C. oppo. C. de cadu. tol. l. i. §.
vbi aut̄. Glo. so. h̄ legat̄ vna res uni: ibi plurib⁹
vñ portio accrescēs p̄t repudiari. C. In. l. si duo
bus. q̄ro q̄no itelligat̄ de duob⁹ legatis nō p̄t
repudiari unū q̄d onus h̄z ānerū. rñ. si p̄ hoc fie-
ret p̄iudiciū heredi: vt in exēplo h̄ posito. Idez
si fieret p̄iudiciū alteri: ut. l. si legatario in p̄nc. j.
de fideicō. li. Et p̄ hoc dixi in q̄de de facto. uos
scitis q̄ executor q̄ sentit cōmodū d̄z satisfare:
vt. l. si a pluribus. §. ti. i. z no. i. l. liberto. §. largi⁹
de ānu. leg. als secus: vt. l. diuus. §. si cui plusq̄
p. l. fal. Cōtingit q̄ q̄dā fuit cōstitutus executor

z legatū sibi fuit relictū iste vult repudiare lega-
tū: vt euitet onus satisfactiōis: z vult eē executor.
Certe nō p̄t p̄ istaz. l. q̄ loq̄t in onere iposito a
lege facit. d. l. si legatario. j. d̄ fideicō. li. C. Que-
ro si repudiatio v̄z: z onus remanet: an cogatur
h̄ere vtrūq̄z. Rñ. repudiatio v̄z i p̄iudiciū repu-
diatis: ut hic. Sed ē aduertēdū si q̄dē ille in cu-
ius fauorē legatū repudiatū h̄bat onus p̄t si-
bi cōsulere illo nō agnoscente legatū: z nō cogit̄
agnoscere: vt hic vbi heres deducet falcidiāz: z
retinebit suū legatū cū onere suo. Si nō nō p̄t
sibi cōsulere: nisi ille agnoscat: tūc cogit̄ legata-
rius agnoscere nō obstāte repudiatiōe: ut. d. l.
si legatario. j. de fideicō. li. q̄ est no. Et ē aduer-
tēdū q̄ q̄n una pars legat̄ p̄ agnitiōē partī vi-
det̄ scā agnitiō totius: vt. l. si cui res. j. e. S̄z q̄n
scā sunt plura legata quoz vnum h̄z onus agno-
scēdo vnū nō videt̄ agnoscere aliō: s̄z noua agni-
tione op⁹ est: z sic est casus in quo legatari⁹ par-
ticularis cogit̄ legatum agnoscere. l̄z regulariter
p̄. d. l. si q̄s omīssa. §. si q̄s omī. cā test. C. Altiō
q̄n deferunt plures hereditates vel plures par-
tes vni hereditatis. dixi in. l. si. §. de acq̄rē. here.
S̄z q̄n deferunt plura legata vel vnuz dicēdum
est hic. Ergo dicas q̄ aut legat̄ vna res: aut plu-
res. p̄mo cū: aut legat̄ simul aut p̄ ptē. si simul
aut legat̄ vni: z durat vnus: z ptē nō potest tñ
agnoscere: vt hac. l. neminē. aut d̄uenit ad plu-
res: z tūc secus: ut. l. legatari⁹ in p̄n. §. ti. i. z. j. e.
. l. z p̄culo. Qd̄ itellige: nisi onus adiectus ali-
ud iduceret. ar. hui⁹. l. S̄z si relinq̄t p̄ partes: tē
p̄t vna ps agnosci alia repudiari. arg. l. i. §. ubi
aut̄. C. de cad. tol. scōo casu aut plures res legā-
tur sub noie vñ seu collectiuo: z nō p̄t vna tñ
agnosci: ut. l. grege. j. e. Aut legat̄ copulatiue: z
tūc p̄t tñ vna agnosci: nisi altera h̄eat onus: vt
hac. l. si duobus. Si nō legant̄ plures alternati-
ue. dic ut. l. si ex toto. §. ti. i.

Titio qui. Qui n̄ capit par-
tes: q̄a indignus
facit partē. h. d. Pone casū q̄ fuit lega-
tū titio: z cuiā alij q̄ nō poterat capere: q̄a por-
tio idigni applicat̄ fisco: ut in d̄portato: ut. j. ti.
. i. l. si deportati. s̄z vnā opi: ut ibi dicit̄. Vel po-
ne exēplū in vxore q̄ legauit viro q̄ eā duxit p̄tra
iter dicta legū: vt. l. si. §. ti. i. z. l. ii. j. de his q̄ vt in
dig. C. Op. C. de cadu. tol. §. in p̄mo. z. §. p̄ se-
cūdo: z de p̄tra tabu. l. post mortē. §. liberi. vbi
portio deficiēs accrescit p̄iuncto. So. dicit̄ glo.
sp̄ale est hic: z. l. plane. §. si cōiuncti: z. l. huiusmo-
di. §. si titio: z. l. si duobus i p̄n. §. ti. i. Tu dic q̄
p̄trariūz loq̄t q̄n in persona collegatariū legatū
deficit oīno: sed hic legatū valebat z auferebat̄
ab eo tanq̄ ab indigno: z veniebat ad fiscū. alie
leges in q̄bus dicit̄ glo. q̄ fallit: intelligunt̄: ut i
eis dixi plene in. l. huiusmodi. §. si titio. §. titu. i.
C. Op. de p̄di. z demon. l. mulieri. Sol. glo. tu
dic q̄ ibi id: q̄a legatarius veniebat de iure sp̄ali
vñ sibi nō potest accrescere: ut ibi dicit̄. C. Op.
ad id q̄d dixi de. l. si. §. scio. j. e. sol. vt ibi patet:
C. Op. de. l. p̄p̄i. §. q̄m aut̄ q̄rta. §. de inof. tes.
Sol. ibi licet nō admittebat̄: sperabat̄ admitti:
z sic concordat cum eo quod dixi. C. Op. de. l.
q̄ quartā. §. si. So. nō est p̄tra: ut ibi patet.

Quis seruum. C. Op.
de. l. cuz
seruus. §. ti. i. So. ibi fugerat tpe testam̄-
ti: hic post. C. scōo op. de. l. cuz res. §. i. z. ii. §.
ti. i. Sol. itellige. q̄ hic aufugit culpa heredis.
C. Op. ad. l. acq̄. l. inde neratius. §. ii. So. ibi au-
fugit post mortē: z aditā hereditatē. vnde cum
legatari⁹ sit d̄ns p̄t sibi p̄ actionē. l. acq̄. p̄suli.

Interesse
ADDE vt
p̄ bal. p̄silio.
cccxiij. lib.
ij. z ro. p̄silio.
lxxvj. in pe-
colū.

Ita. l.
o h̄ con-
ditio.
Melius fac̄
. l. i. §. itez si
ita legatum
ad. l. fal. na3
. l. h̄ p̄ditio.
loq̄t in lega-
tario. hoc in
berede.

3 qd
s fuu. z
ista eve
ra b legtur
ange. p. d. l.
cu fuus z p
hanc gl. aliq
b p. qbus
est glo. in. d.
. l. cu; fuus.
b C Si inter
duos. Et in
materia hic
vid no. bal.
cuius dicta
refert imol.
m. l. demon
stratio falsa
de codi. z d
mo. z adde
no. qd bal. i
. l. si qsa filio
. s. i. s. tit. i.
dicebat qd si
testator di
xit do tituz
executorem
testamti mei
z plures sint
titij q ad be
redē spectat
declaratō p
. d. s. i. sed
imo. ibi per
glo. q est ibi
iuncta cum
isto tex. dicit
Sria: cu pro
officio one
roso agat z
egparet offi
ciu tutoris:
z commissarie
iuxta glo. in
. l. antepe. s.
de tutel. vi
de bar. in. d.
. s. i.

Quero de quo heres debet cauere quando aufugit viuo testatore. Glo. dicit q de restituendo non de prosequendo. Sed contrarium dicit glo. in. d. l. cum seruus. f. q ipse heres debet prosequi. z ista vera. pbatu hic in textu dum dicit de reducendo eo. z. l. si fuus in pn. s. ti. i. materiā istā dixi in. d. l. cu seruus. s. ti. i.

Si ita Legatū alternatiue cōfēt plura quo ad rerum nominatiōē. vñū quo ad prestationem. h. d. Cōp. j. e. l. si illud. ij. rñ. Gl. i. fo. q ibi dicitur vñū quo ad unam sol. sunt tñ plura quo ad nominatiōē: ut hic: z sic cōcordat cum si. huius. s. Istud respēdit glo. p. l. cum illud. quādo di. leg. ce. z sol. q aut loquimur in legato alternatiue i quo vtrūq; est ab itio i obligatiōē z loqf. l. Sria: qā vñū legatū ē aut loqmur i legato alternatiuo quoz vnuz ponitur in defectuz alterius: z sic nō cōcurrunt in idē tps: z tñc sunt plura legata: ut hic. istud dicituz glo. est contra. d. l. si illud. ii. rñ. j. e. iō tene primā sol. quam tenet glo. in. l. si ex toto. s. si. s. ti. i. z dy. ibi: z eodem modo intellige. l. cu; illō j. quādo di. leg. ce.

Si quis. Si legatur certum corpus illud debetur qd ex illo corpore reperit. h. d. Cōp. q debeat tota quantitas: z falsa demonstratio non vitiet: ut. l. si sic. s. i. s. ti. i. So. ibi legata fuit qritas: h spēs q nō reperitur in rerum natura. simile. s. ti. i. l. si seruus. s. qui quinq; Cōppo. de. l. quidam in princ. s. ti. i. Sol. ibi fuit adiectus locus vnde solueretur post perfectum legatum. ideo non videt ap posita causa taxationis: sed magis designatiōis z cōsilii vnde solueret. site in. l. paulo. s. si. j. ti. h uero in ipō legato fuit incertum vnde solueret. C Ex. s. sequēti.

Si legatū sit clarucie in parrochia sancte marie: z vna dedita parrochia petat legatum non potest repelli per heredem q sit alia clarucia: nisi pber q testator de alia senserit.

Si inter duos. Si testator se fit de certo legatario: nec apparet de quo pōt heres eligere quē vult. h. d. Cōp. q heres nō teneat alicui solvere ppter incertitudinē: vt. l. si fuerit. j. de re. du. So. expone h debet. i. pōt. C Lōtra hoc op. s. l. iiii. s. si duobus. de adi. le. Sol. ut ibi. Cōp. q legatum valeat: z heres cogatur eligere: ut. l. apō iul. s. seio. s. e. ti. i. so. ibi erat incertitudo circa res. h circa psonas. rōnē ponit dy. in. c. in obsecuris. de reg. iur. li. vi. C Sed op. si incertitudo circa psonas facit nō valere legatū frustra est posita ista. l. Quis enim dubitat q heres potest solvere: z donare de suo qd vult. Rñ. legatū ē nullum in veritate. deficit enim pbatio. nō ius: vt. l. duo sunt titij. de testa. tu. z. l. cum ex pluribus. j. de manu. test. z iō si heres soluit legatariū pofsidebit titij. p legato: nō p donato. z istud legatū veniret in cōtributionē ipōnēdam ratione legis falcidie sicut cetera legata: z ideo positus est. s. iste. C Sed quero h dicitur si ābo veniāt. quid si non venit: nisi vnus: alter nil dicit vel expresse renunciat. Rñ. ideo q heres non coget solvere quoniam agens non ostendit testatorem sensisse de se: z sic non fundat suam intentiōem: vt. d. l. duo. z. l. si plures. j. de vsufruc. le. z. l. si fuerit. de re. du. z. l. cum ex pluribus. de manu. test. verum tamē heres ad repellendum agentez debet facere fidem in iudicio quomodo alius titius reperitur habens eandem demonstratiōes: vt ex hoc colligatur incertitudo: ut. l. ita fidei. in

C. i. potest. Ad bal. in. l. voluntas. C. de fidei. cō. i. vlti. col. in fi.

prin. j. de iure fil. Et hoc dixi in. q. de facto. qdā reliquerat centū clarucie in parrochia sacre marie quedam nomine clarucia de dicta parrochia petebat dicta centum. heres dicebat q nō debebat sibi solvere: quia poterat esse alia clarucia i dicta parrochia. certe nō sufficeret dicere q poterat ee alia clarucia: vt. d. l. ita fidei. j. d. iure fil.

Certam. Si in petendo legatariuz: z substitutus sibi cōcurrēbāt in dubio est primus legatariuz preferendus. h. d. Cōppo. legatario primo agnoscere substitutus repellitur omnino: vt. l. post aditam. C. s. impu. z ali. substi. Sol. glo. intelligit substitutū hic per fideicommissum: quare tenebatur ei restituere legatariuz. Cōpp. tunc quia fideicommissarius non habet actionem contra heredem nisi sibi cedatur: ut. l. imperator. in prin. j. e. z. l. si legatariuz. j. ti. i. Huius timore Ja. de ra. intelligit hic in substituto directo: z q erat inter eos contentio: qā quilibet dicebat se principalem legatariū. Sed hoc est contra mentes littere. Tamē sustinendo hanc lec. dic q substitutus dicitur legatariuz primū repudiassē: z est bona lec. z lecturam glo. etiam puto bonā. Ad contrariū responde q non habet actionem cōtra heredes nisi cedatur. f. directam: sed vñlem sic. cum enī habeat actionem cōtra legatariuz: habet obligatam illam actionem quā legatariuz habet cōtra heredem: z sic habet vñlem: ut. l. nomē. s. i. que res pig. ob. pos. potest eniz interesse fideicommissarij q sibi soluatū prius q legatario: forte quia legatariuz statim esset cōsumpturus si accepisset. Cōppo. q preferatur fideicommissariuz: vt. l. is cui. s. si. j. ut in pos. leg. Sol. hic loquitur quando nulla culpa potest legatario imputari. alias secus: ut ibi. Cōppo. s. ti. i. l. si a plurib⁹ in princ. Solu. dicit dy. q loquitur quādo cōcurrat legatariuz primus: z fideicommissariuz cui debet restitui. In contrario concurrebant mer⁹ executor: z ille cui debet restitui. quo cū ille cui debet restitui indifficte preferatur. C Altiō no. ex hoc. s. z precedenti q tertius venit ad impedienz iudicis exactionē eius: quod tu legatariuz petis a me tanq ab herede. facit. s. sol. ma. l. titia: z quod ibi. no. z ibi dico: z. l. ita tamē. s. quoties. j. ad treb. z ibi dicā.

C An in legato bonorum uel partis veniat one ra uel debeat intelligi deductis oneribus: ibi. Ego. Et an testator instituit aliquez in aliq parte hēditatis: z grauet illū de restituendo dūctam partem sub uocabulo bonorum: an erit fideicommissum vniuersale: ibi. Sed quero. Et an delegatis deducantur debita sicut cu; legatur pars bonorum vide in fi.

Si cui certam. Si legatur pars hereditatis iteligitur cum honoribus z oneribus. si pars bonorum intelligitur deductis oneribus. hoc dic. Cōppo. ad istum. s. de. l. se. sol. Ro. intellexit q hic loquatur sm tempora antiquissima. uel q quis legauit certam partem hereditatis hoc est rem que facit partē hereditatis. lex uero seqns loquitur in duobus casibus specialibus. quod nihil est dicere. nam est cōtra. l. non amplius. s. cum bonorum. s. ti. i. z. l. generali. s. si. j. de usuf. fru. le. Dic ergo h; Alzo. q hic legauit certā partem hereditatis. merito onera diuiduntur: quia legauit partem bonorum que intelliguntur deducto ere alieno: ut. l. subsignatuz. s. bona: z. l.

C Debeat sibi solvere. Adde quod no. bar. in. l. si rem. s. de rei uendi.

C Certā op po. s. Post q hoc cōstat pcedere fit itō ca su dicitur bar to esse kral dā itionez testantiz. q si uoluit ad legatariū h. mo loco per uenire lega tariuz debe ret preferri ut hic i ter. in h. s; pau. de cust. in. l. fideicommissarij si. j. ti. i. cer te positō q dicitur bar. indifficte ef set nerū non posset nega ri qn si con currat fidei commissariuz habēs uñlem cū legatario habētē vñe ctas. z in co dē tpe q s ferri debeat legatariū ba def directat ut not. p. gli. s. doc. i. l. i. C. de noua s. sic in doc cāo bene di cit pas. h. ca. z imol. h ad h. s. de uno multū dūbē to circa di ctū bart. q nō respit i lu re q in sho casu fideicō missariū ba beat obliga tā z h ipote catā illaz ac tionē quā le gatariuz h; heredem. nec. l. i. C. e. de legatū hoc dicit vñ cum fideicō missariū nul lā beat actio nē psonaz h; heredes m si certū fa cta. j. iper a tor. j. e. ergo nec h; ipote cā. l. fidei sol obligari in princ. de fidei.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including fragments like 'C Debeat sibi solvere', 'C Certā op po. s. Post q hoc cōstat pcedere', and 'C An in legato bonorum uel partis veniat one'.

a C Si cui certā. cōtra diceret. Ut de p. ange. z alios i. l. mulier. §. fi. ad trebel.

b C Ois sub stātia: z idēz qd̄ t3 bar. h. t3 Ange. i. l. nō amplius. §. fi. s. ti. i. z vid̄ ibi pe. de bellaper. z Ly. in. l. fi. lū. C. fami. her. dū loq̄ d̄ trebel. ita seq̄ imol. i. l. cum filius in vlti. col. i. pnci. s. de vulg. z pup. z vide. l. fi. d̄ usufr. leg.

c Trāseant debita. Qñ legatur certa ps here ditatis: seu certa ps bonorum qd̄ i portent z re leuēt ista ver ba adde qd̄ no. bar. in. l. centurio. de vul. z pup. z vide Ja. de bel. insti. z fi. deic. here. post pnc. in. iij. col. z gl. ibi i. §. z sin gulis in s. solebant.

ADDE qñ relinq̄ certa pars bonorum bal. p. li. iij.

bonorum. de uerbo. signifi. ista est uera. **C** Sed ad istud oppo. j. ad treb. l. cogi. in pñ. vbi si reli quūtur bona intelligitur cum oneribus z cū ho noribus. solu. dicit Dy. aut bona relinquūtur iu re legati: z loquit ista lex. Aut iure fideicommissi. z loquitur. l. p̄traria. ita tenet dy. in. l. pnceps bo na. j. de uer. sig. Et gl. videt idē tenere in. l. sub signatū. §. bona. de uer. sig. Certe si ista opinio eēt uera p̄diceret illi regule quaz dedi in. l. i. s. titu. i. l. q̄ legata vniuersalia: z fideicommissaria vniuersalia sint exequata. quod dixi me examina turum h. unde Ja. de ra. p̄. z Ly. qui hoc re fert in. l. ii. cōia de leg. In tertio contrario dicūt sicut exequata sunt legata particularia particu laribus fideicommissis. ita vniuersalia vniuersali bus fideicommissis. Ad. l. cogi. rñ. q̄ ibi oīa bona relinquūtur. hic pars bonoz: z ita p̄trāseūt ipi. ¶ Ego opi. istoz teneo. p̄ eis do casū in. l. quo tiens. §. fi. de usufr. ubi si legant omnia bona i telligit. i. omnis substantia quod est idēz q̄ he reditas: vt. j. ad trebel. l. cogi. in prin. z pbatur j. de usufr. le. l. uxori. vbi legato usufru. bonoz uenit calendarium quod p̄tinet debita: z credita secus si certe partis bonorum legetur usufruct⁹ vt. l. generat. §. fi. de usufr. le. Rō qñ testator legat oīa bona si intelligeret d̄ducto ere alieno ex hoc sequeret q̄ legatarius haberet totum cō modū: z apud heredes remanerēt oīa icōmoda qd̄ ē icōueniēs: ut. l. si nō fuerit. §. i. s. p. soc. Et iō intelligitur uniuersaliter: ut trāseant debita. z credita. Sz qñ ps bonoz relinq̄ cessat p̄dictuz icōueniēs: z iō dicit hoc casu legatū particulare siue ergo oīa bona reliquū iure legati vel fidei cōmissi legatarius uel fideicommissarius habebit bñficiū trebelliani: ut in eo actiones debeāt trā s̄re: ut. l. mulier. §. fi. ad treb. z qd̄ ibi no. Idem si pars hereditatis ut tota hereditas: ut h. z no. in. d. §. fi. Sed si pars bonoz relinq̄tur non ha bebūt beneficium treb. cū in eū nō trāseāt actio nes: ut hac. l. cū aut. Sz p̄tra hoc facit ad trebe. l. cogi. §. generaliter i. glo. sup uerbo uniuersa tis. que dicit tota uel pro pre: sed illud intelligit qñ utitur p̄bo hereditatis. secus si uerbo bono rū: ut hic. ¶ Sed q̄ro qd̄ si testōr instituit me he redē in certa parte hereditatis: z rogauit me re stituere illā partē vtēs vocabulo bonoz. Rñ. si fideicommissū dicit vniuersale: ga totū qd̄ mihi re linḡ sum rogatus restituere: z sic h3 locū ratio precedēs. idē si rogatus sum restituere medietā tē vni. medietatē alteri: ita q̄ apud me nihil re manet. ideo dicit fideicommissū vniuersale p̄ eā dē rōnez. l3 prima facie videbat̄ relicta pars bo noruz. Sz q̄ro aliqs testator reliquit partēz bo noruz: z in his cum heredē instituit. an deducenē debita z credita. Videt q̄ nō: ga reliq̄ iure he reditario. p̄trariū est uerū. nam partem bonorū reliquit. ergo zc. z illud qd̄ seq̄tur: z in his cum heredē instituo itelligit. l. in his q̄ continent le gatum certe partis bonorum: z sic heres institu tus erit in re certa. nam natura illius dicitōis in his z similitum est: ut faciat relationem p̄ceden tium cum omnibus suis q̄litatibus: ut. l. a filio. §. testōr: z §. sequen. z ibi dicā. j. de ali. z ci. leg. ¶ Quero quādo legatur pars bonorū es alienū dz deduci: ut hic: z solutio debet fieri s̄m formā. l. nō amplius. §. fi. s. ti. i. qd̄ dicendum de lega tis an deducant. Rñ aut fuit legata species he reditaria vni: z ps bonoz alteri: tūc illa spēs de ducitur non per istaz. l. sed per regulam q̄ est q̄ generi p̄ specie derogat: vt. l. uxorem. §. codical lis: z l. seruis vrbānis in fi. j. ti. i. secus si uni lege tur spēs alteri usufructus certe partis bonorū

d C Certe p̄tis bonoz vide bal. i. l. quotiens in fi. fami. her.

vt. l. sempronio in prin. j. de usufr. le. quod dicit vt ibi. Si uero legatur q̄ritas: tunc aut est tale le gatum ex quo non detrahif falcidia: z illud de ducitur: ut hic. dum dicit de precio seruorū. Et aduerte q̄ glo. dicit de seruis quos precepit re dimi z manumitti: ut ostendat nō fuisse disposi tum de spē hereditaria h3 d̄ quātitate. Idem er go in legatis ad pias causas de quibus nō d̄tra hitur falcidia. vt in auē. similiter. C. ad. l. fal. Si uero sunt legata de quibus falcidia detrahatur: z ista isto modo non detrahunt quod pater: ga uenit ad contributionem. l. fal. nam estimabitur quātum ualeat illa pars bonorum non deductis legatis: z estimabuntur legata alia: z sic contri buentur: z uidebitur an sit locus falcidie: ut. l. q̄ q̄dringenta: z l. marcellus in pnci. j. ad trebel. ¶ Predicta uera: nisi de mente testatoris aliō ap paret: vt si post multa legata facta dixisset alioz uero bonorum meoruz partem dimidiam lego tali. nam per hoc q̄ dicit aliorum. uidetur uelle prius legata detrahi. vt uidebitis in. d. l. qui qua dringenta. z. d. l. marcellus.

e C Mō d̄tra hit. ad d̄ bar to. m. l. ex af se. ad. l. fal.

Um fundus. Quod reile gate accedit ad legatariū p̄tinet. h. d. C. Op. q̄ p̄is tēpus dz īspici: ut. l. si ita. de aur. z ar. le. Sol. ibi cōtingit augmētum in aliis rebus sepatim: hic i eadem re. quod dicit ut. l. serui electione. §. fi. z. l. si ex toto. in prin. s. titu. i. qd̄ not.

Tatuli berum. Statu libero nō potest h̄s legare: nisi sub conditiōe libertatis: vel si moriēte herede seruus futur⁹ sit liber. h. d. C. Op. in auē. vt liberti d̄ cetero. §. si qs. sol. dicit gl. fallit ibi: z i aliis casib⁹ vbi qd̄ suo p̄prio legat. Dic q̄ qs p̄t suo p̄prio legare qñ legatū ē tate efficacie q̄ ē libertatem tribuat: vt in. d. §. si quis. Item p̄nt legari alimēta: vt. l. ser uis. de ali. z ci. le. s. ti. i. l. suo alieno. §. i. Itē po test legari suo cōi: ut. l. plautius. j. ad. l. fal. Itēz seruo p̄po legato: ut. l. suo legato in pñ. z. l. si a pluribus. §. fi. s. ti. i.

f Tatuli beruz. §. sti. chuz. Adde. l. cū aduer sus de neg. gest. z. l. ma trē. d̄ excep. z. l. nō soluz. §. sed vt p. bari. j. de ope. no. nū. qd̄ facit ad. q. nota. de qua ibi per Barto.

C Ex. §. sequēti.

Stichum. Permissum ad tps post tēpus uidet̄ prohibitus eē: z post electionē sola res electa uidetur esse in legato: z variare nō l3. h. d. Mo. q̄ ei qui potest aliquid facere si ad faciendum statuat̄ tēpus z infra tempus non facit: post tempus uidet̄ eē prohibitus. siue statuat̄ tempus a testatore: ut hic. siue a iudice: vt. l. mancipiorum. j. de op. le. z. l. si ea. C. qui accu. non pos. z. l. titia. j. d̄ ac cu. facit. l. imperatores. s. de postul. vbi ecōtra prohibutum ad tempus: post tēpus uidetur p̄ missū. C. Mo. q̄ post morā heredis in eligendo trāserit electio i legatariū. Idē si electio rei trā s̄ferit in tertiu: ut. C. cōia de leg. l. fi. §. sed z si qs.

C Mo. q̄ nō licet uariare post electionē factam cōtra. j. de uer. ob. l. si qs ita stipulatus sit stichū aut pamphiluz. Bl. so. hic dixi in. l. huiusmodi. §. stichus. s. ti. i.

Pecunia. Pecunia legata etiam si in bonis nō esse repif ex hereditate soluēda ē. h. d. Ita. l. nō p̄cederet hodie herede faciente i uentarium. nam ille tenetur satisfacere de rebus hereditariis si eas nō p̄t vendere: vt. l. scimus. §. z si p̄fatam. C. de iure deliberā. Et hoc in quantitatibus in speciebus secus: ut. l. cū ita. §. species. j. e.

Quod ita legatum. Dies incertus habetur p conditione. b. d.

Ex. l. sequenti.
C Si testator leget nomē obitoris: z heres illō cedat legatario an legatario agenti possit obici compensatio ex psona hēdis.

q Tri duos vid bal. in .l. ex legati i .iiij. q. C. de lega.

Uti duos. Quā scō heredis d bitor liberat iputa

tur hēdi. b. d. No. ex ista .l. q q cedit ac tione ptra vnū ex correis ali liberat a cedēte: ut hic: z .l. si sic. §. si. cum. l. sequē. §. ti. i. multo magis p cessionem debet intelligi liberatus ille contra quem facta est cessio. Et hoc vey quādo cessio non fit ad comodū cedētis: s; cessionariū: ut .l. scā. §. si. j. ad trebel. z ibi tibi dixi p istā. l. dicebaz in qōne de facto. testōr reliquit alicui actio nē quā hēbat ptra titium quam heres legatario cessit: legatario agenti opponēbat compensatio ex psona hēdis qō fieri pōt: s; m determinationē d; .in. c. si qō in ius. de re. iur. li. vi. z glo. tangit i .l. si qō rē. §. de p. nā legatari habebit regres sū contra hēdem: quia facto eius qui non soluit quod debet: debitor liberatur: vt hic. facit. l. qui solidum. §. fina. j. e.

Si is qui. Si idem legatur duobus insolidum vni debetur res

alii estimatio. hoc dicit. C Oppo. j. ti. i. l. v; rez. §. i. Glo. dicit sol. ut ibi. D; . tenet illam q ibi p mo legauit totum. secundo partem. ideo videtur adimere a primo quod legauit secundo: ut .l. cum questio. C. de leg. De. tenet aliam: q ibi fuit legata species: h quātitas. q non placet: ga legando q titius debet non videtur legata quātitas: sed actio: z sic spēs: ut .l. si sic. §. i. §. tit. i. z ideo vbi testator dixisset expresse insolidum facerent sibi partes per concursum: ut .l. si a pluribus. §. ti. i.

Idem seruus. In dubio libertas preualet legato. hoc dicit. Examina vt. l. seruum filii. §. si idem. §. ti. i.

quis. Atriūsq; rei legate alter natiue nō pōt pars prestari: sed una solida debet solui. hoc dicit. Ex. l. sequenti.

Si unus ex duobus reis credendi exegit totum: an cogatur alteri communicare.

Titio. Duo rei credēdi p dictō nē alternatiuā pnt constitui: z ille erit potior q pns litē cōtestabit

. b. d. C No. q duo rei credēdi p dictio nē alternatiuā. s; se i rei obendi: vt. l. si ex toto. §. i. §. ti. i. z auē. si qñ. C. d; pti. pec. C Op. C. d; n. fig. l. cū qdā vbi alternatiua posita iter honoratos resoluatur in coniunctam. Solu. electio data heredi tollit contrarium. dixi in. d. l. si ex toto. §. i. C Op. de. l. qui pecuniaz de sta. li. Glo. nō sol. D; . hic dicit q h heres dānatus ē dare alter natiue: ibi simpliciter: z iō cuiilib; p pte. C Que rit gl. qd si un^o exegit totuz: an cogat restituere alteri. Gl. q sic. p act. neg. gest. ut. l. i. C. d; duo. reis. s; illa loquit in reis debēdi: s; in reis credēdi. glo. ē hic: z in .l. frater a fratre. §. de condi. in de. in glo. pma magna. Alibi dicit glo. q ita demū tenetur alteri correo si erāt socii: ut. l. qui hominē. §. i. de so. Veritas est: ut distinguamus: an erāt socii omnium bonoz vel illius obligatiōis z debēt cōicari actioe p socio: ut. d. l. q hominē. §. i. z qō ibi no. aut nō erāt socii: z tūc aut debiti erat ptractū d pecunia cōi: z tūc alter ab alte

b I qō titio . op. hoc tamē limita in casu. l. cū filio. §. tit. i.

ro pōt repetere z isto casu pōt dicere vey ista gl: z in .l. frater a fratre: z sic nō est ista gl. referēda ad tex. si vero erāt creditores ex cā lucratiua: ga aīo donādi fuit eis pmissū vel legatū: ut in casu huius. l. tūc alteri alter non d; cōicari: ut. l. in lege fal. hoc obseruādū. j. ad. l. fal. dixi in materia duorū reorum.

Ex. l. sequenti.

Quis dicat nudus minister: ibi. Quero. Et an merus executor habeat actionem ptra heredem ad petēdū legata quoz executio est sibi commissā: ibi. Quero an. Et quā actionē habet executor eo casu quo sibi competit actio: ibi. Quero in casibus. Et oē relictū p aīa an dicatur relictum ad pias cās. Et q̄liter executori cōsuletur in casibus in quibus nō hz actionē: z an executor possit pueniri a legatariis: z cogi acceptare officium executiōis vide in fi.

I quis titio. Quā fideicommissū deficit legatū remanet penes legatarium: nisi sit nudus minister. b. d. C Opp. de. l. filio. §. mater. j. de adi. le. gl. h dicit q ibi mē erat nuda ministra. gl. est cōtra tex. illius. §. Dic h q ibi fideicommissū deficit ex voluntate defuncti expressa: z iō tūc deficit legatū. H uero dicit ex casu. s; morte fideicommissariū. C Op. j. co. l. codicillis i pnc. glo. sol. tu dic: ut ibi dicā. C Opp. q istud fideicommissū debebatur heredi fideicommissariū. quia trāsmittit ad heredē post diē legati cedētē: vt. l. i. §. in nouissimo. C. de cadu. tol. So. intelligat h fideicommissariū mortuū vīo testatore. s; dy. vel pēdētē p ditiōe vel sine herede s; pe. Que ro qō dicat nudus minister. gl. hic dicit ille qui nullū sentit comodū. ad hoc allegat Ja. de are. l. sulphitius. als incipit si mulier. j. de dona. inter vi. z vx. q multum facit. Tu tamen dicas clarus sic. qñq; in aliquē cōferunt hba dispositiua: ut in hoc exemplo lego titio. x. que uolo restituere seio: tūc est legatarius: vt hic. Itē si disposito in eū pferat tacite: ut ga voluit eū restituere post ali qō tps: z sic voluit euz sentire aliqō comodū ex legato: z erit tūc legatari^o: ut. d. l. sulphit^o facit. l. si qō eū. j. de cōdi. z demō. Si vero in eum nō cōferunt hba dispositiua tacite vel expsse. s; solū ei cōmittit executio facti: tūc si qdē d; habere cōmodū ex dispōne defuncti: nō ex dicto legato s; aliunde: ut si unum ex heredibus facit executor: uel executori aliquid legauit retinendū p se: tūc dicitur executor. s; nō merus: ga pōt pueniri a legatariis: ut. l. si ex pluribus. §. ti. i. z dber satisfidare: ut. l. cum quidam. §. pe. §. ti. i. qō nō facit merus executor: ut. l. diuus. j. si cui plusq; per. l. fal. z ibi dixi d hac satisfidatiōe. Ad istuz tūc executor nō merū legata: z fideicommissa dñcīentia non redēt: ut. l. pecunie. de ali. z ci. leg. Si nō in eū nō confertur dispositio tacite v; expsse: nec cōmodū aliquod sentit ex voluntate defuncti: tūc est merus z nudus executor: de quo loquit ista .l. z facit. l. diuus. z alie leges de quibus dicam. Quero an executor merus vel nō: hēat actionem contra heredem ad petenda legata quorum executio est sibi commissā. glo. dicit regula est q non: ut. l. luitius. §. i. j. ad trebe. fallit in casib^o. i. si relinquatur ad pias causas: uel alimenta. quod not. Quero in casibus in quibus dicit quod habet actionem quam actionem habeat executor. Respon. non habet nouam actionem sed exercitium illarum actionum que competunt legatariis qbus debet solui: ut. l. nulli: z. l. si qō ad dclm. ad. C. de epif. z de. ita tenet ibi pe.

fin lee. bar. z est singuli mitatio. fm ang. lvi. C. Et dicit h. Uide bal. z doct. i ista materia .l. nulli in .l. col. de epif. z de. p. Jo. an. m. addi. spec. in ti. de instr. edic. §. nūc uero aliquā in ad di. q incipit p superiore sc. d. C. facti. l. qō. Et vide bal. z doct. i .l. si a plurib^o. §. ti. i. qō. hē. script^o. z an actio cōpetat ptra executorē vide bal. i. d. mul. li. m. i. col. bar. in .l. fir. mio. j. quan. do di. le. ce. C. Q. uero an. An eze. cutor hēat actionem p heredē bal. vo idē hēctē q sic. m. l. id qō paup^o. b^o. in. v. col. d. epif. z de. z et p debi. tores: ut ibi z vide in .l. si qō ad dclm. nādā p bar. de epif. z de. z bal. in .l. d. nulli i. col. p. Jo. an. in addi. p. in titu. de m. stru. edic. h. nūc uero in .l. iij. col. z vi. de bal. i. l. ex verbo. C. d fideicō. libe. z an hēat rei ven. bal. q nō. i. l. i. C. cōmuna de leg. ADDE vt p pau. h. ca. col. qñ. C. S; exercitium. S; an isti executores agūt no mie pprio. Uide i spe. in. d. §. nūc aliqua in §. nūq; an litē bald. in .l. ad qō paup^o. in. v. col. de epif. z de. ad de bar. in .l. hereditat. la. ij. de here. di. liti. z bal. in auē. her. C. de nau. libe.

Caduerte tñ qñqz isti executores iustinet vice
 hñdū: ut si testator iussit bōa sua dari paupib⁹:
 z facit aliquē executorē suū: ut. d. l. si qñ ad decli
 nād. i. z i. c. cū tibi. ex. d. te. z ibi p. Inno. z i. c. cū
 ioānes z ibi p. Jo. an. e. ti. z p. Ros. i. libel. in. ti. d.
 ac. ex. testamēto. z p. spe. in. ti. de. istru. edi. §. nūc
 aliqua. Circa qñ uide. q. quā disputauit: q̄ incipit
 filium institui. ¶ No. etiā illā glo. q̄ innuit q̄ oē
 qñ relinquit p. aia uidef. relictū ad pias causas.
Quero in casibus in quibus dicit glo. q̄ nō
 hz actionē q̄liter executori p̄sulaf. Rñ. officio iu
 dicis: vt. l. quint⁹. j. de annu. leg. ¶ Quero vtrū
 executor possit pueniri a legatarijs. glo. q̄ nō.
 in. l. firmio. §. h. j. quādo di. le. ce. dic. vt. ibi dixi.
Quero an executor possit cogi acceptaf. offm̄
 executiois. dixi i. l. i. §. e. alia circa executores po
 nit. L. y. in. l. id. qñ paupibus. C. de epi. z cleri.
 Qualiter autē executores possint uēdere bona
 hereditaria de hoc feci repetitionez in. l. alio be
 rede. j. de alimen. z aba. lega.

Si heres. Legitima ei⁹ qui pōt eli
 gere unuz ex certis facit
 oēs ad legatuz admitti. h. d. Mo. nouū casum.
Cop. de. l. si qñ seruū. §. si inter duos. §. e. gl.
 nō sol. By. dicit q̄ ibi testator sentit de certo:
 qa eū nōtauit noie p̄prio: hic nō reliqt incerto
 de certis. facit qñ nō. §. ti. i. l. si qñ a filio. §. si qñ
 plures. ¶ Cop. q̄ qlibet insoliduz admittat. ut
 .§. l. pxi. glo. nō sol. dare. dic. q̄ ibi testator lega
 uit duob⁹ alternatiue. hic vni de certis quē he
 res elegerit: vñ eo nō eligēte oēs simul admittū
 tur z uocatur. ¶ Cop. q̄ ille p̄ferat qui p̄mo pe
 tijt: ut. l. cū qdā. j. e. So. ut ibi dicā. ¶ Quero i
 fra q̄tuz tēpus heres eligere debeat ne dicat ne
 gligēs. Rñ. deo cū primū pōt. z si fuit negligens
 poterit purgare morā usqz ad litis cōte. factam
 ab vno: ut. d. l. cum qdā. j. e.

Eredem. Pōt mihi lega
 ri res mea sub cō
 ditiōe. si mea esse desierit. h. d.

Is cui. Per petitionē vl
 solutiōem vni⁹ ex
 rebus alternatiue legatis ius eligendi
 cōsumit etiā si eā solā qñ legatā putauit. hoc. d.

CExtra glo. op. de. l. pe. C. de cōdi. inde. Qui
 dā dicit q̄ illa corrigit istā. Docto. ibi dicit q̄
 ibi loqtur qñ utraqz res fuit soluta z dōbeatur
 alternatiue. §. hic qñ altera tñ. ¶ Ad hoc op. z
 vñ q̄ etiā isto casu possit repeti res soluta: ut. l.
 cū is. §. si. de cōdi. inde. glo. soluit duob⁹ modis
 qñ sol. reprobatur in contrario. z bñ. dic. ergo q̄
 ibi loqtur in obligatiōe generis nō alternatiua.
 z tex. expone: ut ibi nō. ¶ Cop. fm̄ By. errās nō
 trāssert dñūm: ut. l. cū in corpus. de acq. re. do.
 z. l. dedi. §. subtili⁹. §. de cōdi. ob. cau. By. dicit
 hic ē error in cā que nō ipedit trāssatiōem dñij:
 ut in toto ti. de p̄di. inde. Sz p̄tra qa imo hic er
 raut in dñio. Si enī puto stichū tuū tibi legatū
 credo tuū. z sic trado ut tuū: uñ nō trāssert do
 minū: ut. d. l. cū in corp⁹. z. d. §. subtili⁹. By. nñ
 sol. dic. q̄ tūc error in dominio ipedit trāssatiō
 nē dominiij: cū dominiū trāssert ex uolūtate tra
 dētis. Sz hic dominiū trāssert ex legis dispositi
 one eoipō q̄ elegit istū dari. ¶ Cop. si cer. pet.
 .l. si ego. ubi error in cā ipedit trāssatiōem domi
 nij. By. nō sol. dic. eodē mō: qa hic nō trāssert
 ex uolūtate tradētis: sed ex dispositiōe legis. §.
 p̄tra fortiter facit: qa in legato alternatiuo non
 trāssert dominiū nisi a tpe electiois: ut. l. statuli
 berū. §. stichū. §. e. sed hic nō fuit electio. Error
 enī uel ignorātia circa res q̄ debent eligi ipedit

electioez: ut no. in. l. serui electioe. §. ti. i. Respō
 deo illud uerū quādo relinqtur optio rerū sim
 pliciter: hic quādo plures res reliquūtur alter
 natiue: quo casu qlibet ab initio est in obligatio
 ne. iō error electioez nō impedit qñ ē no. ¶ Al
 timo no. q̄ hiciō nō pōt fieri reuocatio erroris:
 qa in p̄mo casu facta est executio a lege statū enī
 cū legatari⁹ petit trāssatiō est dominiū in euz. l.
 apud aufidiū. de op. le. In scdo casu facta ē exe
 cutio ab hoie⁹: qa soluit. z p. istā. l. By. in. l. si ser
 uuz. §. segtur. j. de h. ob. dicit q̄ post factā exe
 cutiōne siue a iure siue ab hoie nō est loc⁹ pur
 gatiōi more p. hoc allego. l. qui ob. rē. §. de con
 di. ide. z dixi plene i. l. si isulā i. iij. q. de h. ob.

Proculo. In legato p
 iuratiō legalis nō inducit ius accrescen
 di. h. d. ¶ Cop. de usufru. acc. l. i. §. i. Quidā di
 cūt hic de rigore: ibi de eqrate. tu dic. h. glo. ibi
 in usufructu q̄ facili⁹ accrescit: hic in p̄prietate.
 Sed p̄tra ubi nulla est p̄iunctio etiā i usufructu
 nō est loc⁹ iuri accrescēdi: ut. l. i. d. usufru. accre.
 So. h. nulla est p̄iunctio hois: §. est p̄iunctio le
 galis qñ ex p̄sona unius deuenit ad plures: ut
 .l. ij. §. i. de usufru. acc. q̄ cōiunctō sufficit i usufru
 ctu: nō in p̄prietate: ut h. ¶ Cop. q̄ etiā in p̄pe
 tate suffic: ut. l. si seru⁹ cōis ab extero. d. acq. hñ.
 So. ibi in hereditate: h. in legato. rō no. in. l. cō
 traria. ¶ Cop. de. l. si duobus. j. e. So. ut ibi.
 ¶ Cop. de. l. filius. §. i. j. de fal. sol. ut ibi. naz ibi
 est casus ecōuersus: qa ibi loqtur de duob⁹ ser
 uis unius domini. z sic est p̄iunctio h̄balis.

Um quidā. Falsa demon
 stratio q̄nta
 tis expressa legatū nō uitiat. h. d.
 Ex. l. sequenti.

Legatarius quō pbare dz q̄ testator habuit
 animum duplicādū legatū eo q̄ sibi soluit i uita:
 ibi. Quero. Et an si p̄f. leger. cc. pro ea maritā
 da deinde illā maritet z det ei cētū: an filia pos
 sit alia cētū petere: ibi. By.

Ucius. Legato scō a testato
 re postea soluto legata
 rio actō dnegat nñ p. eū d. testatois mē
 te doceatur idē de parte soluta. h. d. ¶ Cop. q̄
 legatuz nō datur de fructibus medio tpe p̄ce
 ptis: vt. l. cū p̄f. §. filia. j. e. So. hoc iō: quia dixit
 cum cōmodis suis: vt glo. dicit. Secūdo op. q̄
 eoipso q̄ testator vendidit militiam sit fundata
 intētiō heredis q̄ legatū sit reuocātū: ut. l. h̄dei
 cōmissa. §. si rē. j. ti. i. So. dicit glo. no. ibi loq̄
 quādo legatū rē simpliciter: hic quando lega
 uit rē uel estimatiōne: uide glo. q̄ incipit. §. precij
 quā no. ¶ Tertio op. dicitur hic in h. p̄cij sup
 esse exactionē. Lōtra imo nō pōt peti p̄ciū: sed
 res: ut insti. e. §. q̄ si rez. Dicit glo. illā fateor si
 res erat simpliciter legata. z esset ex necessitate
 alienata res ipa peteref. §. qa h. fuit dictū siue e
 stimatiōne: iō petif estimatiō. Ego teneo etiam
 q̄ quādo res ē legata simpliciter pōt peti estia
 tio. dixi i. l. plane. §. qñ si rē emisse. §. ti. i. ¶ Que
 ro quō poterit pbare legatari⁹ q̄ testator habu
 it animū duplicādū legatū. glo. hic dicit si testa
 tor p̄ciū exegit: z ipm in suos usus p̄uertit: z ali
 am pecuniā legatario soluerit: tūc uidef. dupli
 care legatū. sec⁹ si illud idē testator p̄ciū exegit
 z ipm in suos usus p̄uertit: z illā pecuniā lega
 tario soluerit: tūc uidef. repudiare legatū. secus
 si illud idē precij soluisse: ut hic in gl. q̄ incipit
 p̄sumit quā uide. Lōtra hoc uidef. §. ti. i. l. hu
 iusmōi. §. pater: ubi ois solutio in dubio uidef

C Pias causas. No. q̄ oē qñ reli
 gtur pro aia
 dicit ad pias
 cas. vide. d. l.
 nulli. in glo.
 eius. z spec.
 oino in. d. §.
 nūc uero ali
 qua. v. z sci.
 as. cl. ij. z
 Bal. in aut.
 similiter. ad
 .l. fal. z bar. i.
 .l. alio. j. de
 alimē. z ci.
 lega. p. quo
 uide tex. sin
 gulares fm̄
 Imol. z ro.
 in. d. l. illud
 iūcta gl. C.
 de fac. h. ec.
 qñ Ange. re
 putat singu
 led aliū ad
 dit Imo. in
 .l. diuus. ff.
 ad. l. fal. z p
 ista glo. ē ca
 sus i. ca. i. §.
 dona. h. bal.
 ibi in ti. qua
 ois scu. alle
 poterat. i. vñ
 bus feudoū
 b. Glo. q̄ si
 nec a credi
 toribus fm̄
 Jo. an. in. d.
 .§. nunc vō
 aliqua i ad
 di.
C Qualiter
 autē. Vide
 Bar. in. l. a
 filio in p̄n. j.
 de alimē. le
 ga. z Bal. in
 .l. nulli in. ij.
 col. C. d. epi.
 z cle. z imo.
 i. e. q̄ntaual
 lis in. xij. dif
 ferentia. de
 iureiurā.
Si heres. l.
 si qñ seruuz
 Ad intelle
 ctum huius
 littere uide
 Imol. p̄ dy.
 in. l. q̄ filia b⁹
 .§. i. §. ti. i.
I si cui
 s. Opp. si
 cer. pe.
 adde hñc fm̄
 gu. casuz ad
 ea que no.
 .§. de offi. p.
 cu. cef. l. i.

C Ab hoie.
 ut. l. apud au
 fidū. d. opt.
 leg.

S Pro
 e culo.
 Vide
 bal. in. l. i. §.
 ubi aut i an
 tepe. col. de
 ca. rol.

b Uci⁹.
 l. ad istū
 tex. an
 quādo testa
 tor rem quā
 legauit i ui
 ta tradidit
 legatario ut
 datur sibi
 donare cau
 sa mortis uel
 eā satisfaciē
 di legatū. ui
 de Bal. i. l.
 .ij. i. iij. col.
 .C. de iure
 do.
i C. Secūdo
 op. uide gl.
 i. l. qui post
 .C. de lega.

a In uita sua. Vide tñ Bar. i. d. s. cñ pater. q. videf tenere hñu p. l. qn
quagita d. pba. etiã uide no. p. imo. i. d. s. cñ pater i. fi. r. ibi late tñ q. bar.
hic faciūt no. p. bar. in. l. triticū. de vñ. ob. s. qd si testator legat fūdū pro
dote: aut cētū r. uicinus dedit in dotē. an remaneat legatū in cētū. bal. q.
sic. p. illū tex. i. l. huiusmodi. s. si ticio sticbus. s. ti. i. qd limita: ut ibi p. imo.
r. tex. i. l. cuz
pater. s. pa-
ter cētū. e. r.

b Utrū fi-
lia. Si pater
legat. cc. fi.
lie: r. postea
dat cētū i
dotē an aget
ad residuum
vide Sal. in
.l. filie lega-
tū. C. de le-
ga. p. tra bar.
r. bal. idē te-
nentē. AD
DE pau. d.
ca. h. sequē.
opt. Dy. r.
Bal. confil.
.ccccvij. ij.
lib.

c Utius
l. est lega-
tarij.
An in alter-
natis electō
sit legatarij
r. qd in gra-
tiji r. benefi-
ciji: r. quid i
alijs uide
bal. r. imol. i.
.l. q. duos. s.
ti. i. r. qd ibi
no. dixit bar-
to. r. no. mo-
der. in. l. d.
act. s. huius-
at i. pñ. r. qd
no. in. l. cum
pponas ab
ea. C. de trā-
fac. r. imol. i.
.l. cū ref. s. fi
sticbus. s. ti.
i. ADDE
in alternati-
uis cuius sit
electio Felii-
in. c. iter ce-
teras de re-
scrip. r. quan-
do i alterna-
tis electio
sit debitoris
heredis uel
legatarij uel
iudicis uide
bal. confilio
.xljij.

d Et in du-
bio. Sed cō-
tra hoc forti-
ter ob. tex. i.
.l. q. cōcubi-
nā. s. i. j. ti. i.
sed potes sol-
vt p. Imol.
i. l. plane. s.
penul. s. ti. i.
r. alle. bar. in
.l. legato ge-
neraliter. s.
ti. i.

e Idē disti-
guitur. adde
bar. r. doc. i.
.l. q. duos pal-
le. s. i. s. ti. i.

f Utm qdam. ualet relictū. Ualet relictū qñ electio pmittit i alteri
c. uolūtate. r. adde qd ēt in ptractibus talis electio psonarum pōt cō-
mitti i uolūtate tertij. ita p illū tex. firmat bal. in. l. in emētis in. iij.
col. C. de cōtrahē. emp. ADDE Ang. pñ. ccj. r. bal. cōfi. clxxvij. i. lib.
g. Mo. q. qñ. Adde qd idē etiã uidef dicēduz in arbitratore cui facta est
comissio in liberā eius uolūtate ut ab eius dicto nō reclamē ad arbitri

fcā: ut exoneret legatum. Rñ. ibi loquitur q. le-
gat qñtatis in gñe: tūc solutio qñtatis cuiuslibet
psumit facta ob illā cām legati. h. nō fuit legata
spēs uel qñtatis respectu spēs: vñ nisi soluat qñ-
tas ide redacta nō vñ satisfactū legato. r. ista mul-
tū no. p. his q. faciūt relicta ad pias cās q. soluūt
i uita sua. r. Dy. qñt hic de. q. pater legauit filie
.cc. p. ea maritāda: postea eā maritauit r. dedit
ei cētūz noie dotis. utrū filia pōssit petere resi-
duū. hic in fi. vñ tex. q. sic. Lōtrariū dicit Dy. nā
hic loqf qñ legatū fuit simplex. sed in. q. pposita
legatū fuit ob cām. f. ob eā maritāda q. cā cū sit
finita: qa est maritata: ergo ē finitū legatū: ut. l. li-
bertis in pñ. el. ij. j. de ali. r. ci. lega. r. qd no. in. l.
qnquagita. s. de pba. nō dicit plus Dy. S. q.
filia pōssit petere residuū: facit optie. j. e. l. ticia
.s. q. inuita. s. pōt rñderi: qa ibi pater pmo dota-
uit: postea legauit. r. iō cū p. dotationē sit ius qñ-
tū nō pōt pater filie ius diminuerē legādo. s. bic
pmo legauit qd pōt postea dotādo minuerē. s. bic
Dld. dicit q. filia pōt petere residuū: qa qñ le-
gatū ē factū taxata certa qñtate nunq. minuit p.
adiationē cāe: ut. l. creditor. s. si iter. s. mada.
r. l. lucā. de ali. r. ci. le. r. ita h. cū sit legata qñtatis
certa nō dōz pp. hoc minui: qa adiecit p. ea mari-
tāda. hō ob. l. libertis: qa ibi i scōo legato cōri-
nef plus qñ in pmo. r. hoc puto bñ dictū qñ testa-
tor dixit p. ea maritāda: qa ea maritata est finita
cā. S. si testator dixit lego p. dote filie seu noie
dotis: tūc nō ē dubiū: qa ea maritata cā legati nō
est finita: cū cōstāte matrimonio possit dos auge-
ri: ut. l. pe. r. aut. s. i. a. C. de dona. ante nup. ma-
teriā nō qñ pater filiā dotat: r. eā dotem ei legat
dixi in. d. l. huiusmodi. s. cū pater. s. ti. i. qd no.
dixi anno in. l. filie dotem. C. e. ti.

Ucio. In alternatiuis in dubio
electio est legatarij. h. d.
In tex. ibi fūdus tñ. r. sic uel totū debz
agnoscere: uel totū repudiare: ut. l. neminē. s. e.
hō. q. in alternatiuis electio est legatarij: r. sic
creditoris. C. Op. de. l. plerūq. in fi. s. de iure
do. So. dicit qdaz q. ibi in ptractib: bic i vltis
uolūtatis: s. hoc nō vñ pcedere: ut. l. plane. la. p.
ma. s. pe. s. ti. i. An glo. distiguit: aut qba execu-
tina referunt ad legatariuz: r. sine dubio electio
ē legatarij: aut referunt ad hñdē. r. ē electio hñ-
dis. aut sūt qba dubia: r. i dubio electio est lega-
tarij: ut hic. Idē tñ Dy. in. c. in alternatiuis. ex. d.
reg. iur. li. vj. r. Ly. in. l. cuz qdā. C. de vñ. signi.
qd no. sec. in ptractib. ita dicit gl. in. l. p. traria.
hoc qd dicit sec. itellige. f. in casu dubij i quo i cō-
tractib. alternatiuis electio est debētis. s. i. duo-
bus casib. pmiss idē distiguit in ptractib. r. vlti-
mis uolūtatis. f. ad que qba executia referuntur
ut. pba. in. l. si sic stipular. fuero de vñ. obli. r. l.
si quis stipulatus. eo. ti. Et ex pdictis colligi po-
test sol. glosaz que uidentur inuicem sibi contra-
dicere. naz. C. de ser. fu. l. si fugitiui. glo. dicit q.
i penis alternatiuis ē electio iudicis. i. l. q. cuz qz
.eo. ti. dicit q. est electio rei. Ibi tñ istas p. tranie-

um boni uiri: licet partē leserit dūmodo dolus absit: ut hic: qd no. sing.
pro liberādo arbitro bñdi. de barzio. r. i hac materia lmita aliter: ut hic
per Bal. adde Bar. in. l. filiuffa. de dona.

b Dy. ad. q. In cōmissa electioe pauperū priori pdicato ri possit eligere
fratres suos. adde qd no. Bar. in. l. unū ex familia. s. si duos. j. co. an pos-
sit eligere
pauperes ex
trancos: an
ctues: uide
bar. i. l. h. C.
d. anno. li. xi.
r. io. an in ti.
d. istrumen-
edi. s. nune
vero aliqua-
i vlt. char. et
vide bart. in
aut. quibus-
cunqz. r. qd
ibi dicit. C. d.
facr. san. ec. r.
vtruz possit
eligere filiu-
no. bar. in re-
pe. l. i. C. de
fac. san. eccl-
in. xvij. col.
Jaco. d. are.
r. bal. in. l. id
qd pauperi /
b. in. vi. col.
C. de epi. r. /
cle. r. ibi i. r.
colū. an pos-
sit eligere
spuriū testa-
toris. adde
io. an in ti. d.
instru. edi. s.
nūc uero ali-
qua. que seg-
tur p. de. de
anch. i. cle. i.
d. testa. et an
possit oia vi-
struire in
vnum. uide
bal. i. repe. d.
.l. i. i. r. col.
r. i. d. id qd
pauperibus.
i. r. col. uide
an possit eli-
gere nō ido-
nū r. inimi-
cuz uel odio
suz testatoris
cogita. Sed
ad hoc uide
.l. illud. r. qd
ibi no. quod
cuiusqz vni-
uer. r. adde
qd etiā bal. i.
.d. id quod
pauperib. i.
.x. colū. uide
tur uelle q.
electio r. cre-
cutio iniuste
scā possit p.
eū reuocari-
ergo non est
puat. officio
ADDE pe-
de anch. con-
fi. lxxij. vbi
an abbatissa
que cū certis
alijs fuerit re-
licta execu-
trij potuerit
i suas monia
leo distribue-
re. Et an qd
possit i propi-
quos suos uel
testatoris dis-
tribuere p. eū-
dē pñ. cccxxvij.
Et an possit eli-
gi spurius testa-
toris pro paupe
p. bal. confil. lxxv. ij. lib. r.
.ccccvij. ij. lib.

tates nō soluit. S. qñbet glo. uez dicit. nā i pri-
ma gl. qba executiua referuntur ad iudicē. In se-
cunda gl. referunt ad prez de quo dixi plene i. l.
.i. s. i. j. de effracto.

Ex. l. sequenti.
C Si pmissa sit electio paupum pori fratuz p di-
catoruz. an possit eligere fratres monastrij: ibi.
Et istud. Et an cuz qs eligit idignū statū puetur
electione: ibi. Venio ad scōm. Et si reprobat ele-
ctio cuz ille cui fuit pmissa tāq. bono uiro eligit
nō idignū lz potuerit meliorē eligere: ibi. Que-
rit glo. Et si testator leget mile illis pauperi-
bus quos ticius elegerit: licet ticius p annum fu-
erit negligēs poterit tñ eligere post ānuz: ibi. Et
per predicta.

Utm quidā. Primo ponū
tur quattuor
dicta marcelli. scōo repñsio sceuole cir-
ca ultimuz dictuz. tertio repñsio Alpiani circa
idē. quarto limitatio circa pdicta. scōa ibi. sceuo-
la. tertia ibi: vñ enī. quarta ibi: nisi forte. r. hoc di-
cit. Si electio psonē pmittit in liberā uolūtatem
hñdis pōt eligere idignū. secus si i arbitriū. r. si eli-
gere differat omēs vocāf: r. ad heredes trāsmi-
tunt: nisi ipsi in petendo negligentes fuerint. h.
d. Ex pmo dicto i quo ponit thema no. q. ualet
relictū: lz electio psonaz pmittat i uolūte alte-
rius. hō enī substātia relictū pmittit: qa tūc eēt
legatū captatoriū: ut. l. captatorie. s. ti. i. secus si
pmittat electio psonaz: qd ualet: ut h. r. l. utruz
.s. cū qdā. j. de re. dub. Ex scōo dicto. l. ubi po-
nit pñm dictuz marcelli no. q. qñ pmittit i libe-
rā uolūtate alteri pōt eligere idignū. Qd itelli-
ge dū tñ malus dolus absit: ut. l. creditor. s. lu-
cius. s. mā. r. Et istud iducit Dy. ad. q. si ē cō-
missa electio paupū pori fratruz pdicatorū pos-
sit eligere fres suos. Et dicit q. sic. qñ pmittit p
pñbū uolet. sec. si pmittat ei p pñbz qd iportat
arbitriū bōi uiri: qa tūc dōz eligere: ut bon. uir. f.
illos paupes q. ponunt i. l. si qs ad declināda z
l. nulli. C. de epi. r. cle. Et hoc ultimū nō placz
nā qñ pmittit p qba q. sapiūt arbitriuz boni ui-
ri: sufficit q. nō eligat idignuz. nec reprobat ele-
ctio si poterat eligere digniorē: ut statū dicā. Lō
uētus ergo fruz nō ē idignus. ergo ualē electio.
r. Venio ad scōm dictū marcelli ex quo no. q. il-
le q. eligat idignū statū puaf electioe seu iure eli-
gēdi: nec expectat alia mora. qd pz: qa dicit tex.
cu z glo. q. cu z idignū eligit statū oēs ali j uocan-
tur quod uide r. no. i. glo. sup. q. bo. offēderit. qd
i electionib. q. fuit ab istis religiosis est determi-
natuz p. decretales. an aut hoc pcederet i electi-
onib. laicor. q. eligunt sibi pñtes uel rectores uel
alios officiales: nō dico nō. dicā alibi. C. Secū-
do no. q. qlibet ē dignus q. nō pba. idignus: ut
in tex. dicit eos q. nō offēderunt petere posse. fa-
cit. j. de manu. tes. l. suos. r. Querit gl. qd si sūt
aliq. plus digni q. ali j. Rñ. glo. nō ē uis: ut. l. cu z
pñ. s. rogo. j. e. Ex hoc no. diligēter q. lz pmitta-
tur electio i aliq. tanq. i bonuz uiruz nō repro-

possit i propi-
quos suos uel
testatoris dis-
tribuere p. eū-
dē pñ. cccxxvij.
Et an possit eli-
gi spurius testa-
toris pro paupe
p. bal. confil. lxxv. ij. lib. r.
.ccccvij. ij. lib.

i Utrū uolet. Adde p. dau. de ca. in confil. lxxx. incipiēte dña Hyalina i
suo testō sororē. r. h. C. Ex quo no. dic ut in. l. ij. s. i. j. de ope. lib.
r. aliquid etia in. l. qdam. de reb. dub.

Male dicitur. Ad qd l3 executores male eligat paupes recurrat ad iudicē h3 bal. i aut. pterea i. iij. col. C. vñ vir z ux. z uide imol. i. l. captato rie. s. ti. i. z ibi et uide ip3 referēte io. an. i. c. i. de reli. do. i. vi. i nouella te nētē qd hñs distribuere iter paupes pōt distribuere iter religiosos mēdi cātes p necessitatib3 suis. z an possit uel beat necesse eligere supiorē. ut qd habetur m. l. si qd ad declinādas. z qd ibi bal. i. iij. colū. C. de epi. z ele. ADDE qñ electio pau perū pūma tur fraudulē ta pe. de an. consi. xliij. b. Circa pso nas. Bal. di cit hoc pce dere qñ de bet eligi una psona d cer tis. fec. si icer ta d incertis ut qz iustit restitui pau pbus xpi q eligetur: qz tūc habebit annū. p no. i l. nullū epi. z ele. qd etiā no. z uide bar. in. l. cū pater. s. ro. go. s. co.

Male dicitur. Ad qd l3 executores male eligat paupes recurrat ad iudicē h3 bal. i aut. pterea i. iij. col. C. vñ vir z ux. z uide imol. i. l. captato rie. s. ti. i. z ibi et uide ip3 referēte io. an. i. c. i. de reli. do. i. vi. i nouella te nētē qd hñs distribuere iter paupes pōt distribuere iter religiosos mēdi cātes p necessitatib3 suis. z an possit uel beat necesse eligere supiorē. ut qd habetur m. l. si qd ad declinādas. z qd ibi bal. i. iij. colū. C. de epi. z ele. ADDE qñ electio pau perū pūma tur fraudulē ta pe. de an. consi. xliij. b. Circa pso nas. Bal. di cit hoc pce dere qñ de bet eligi una psona d cer tis. fec. si icer ta d incertis ut qz iustit restitui pau pbus xpi q eligetur: qz tūc habebit annū. p no. i l. nullū epi. z ele. qd etiā no. z uide bar. in. l. cū pater. s. ro. go. s. co.

Male dicitur. Ad qd l3 executores male eligat paupes recurrat ad iudicē h3 bal. i aut. pterea i. iij. col. C. vñ vir z ux. z uide imol. i. l. captato rie. s. ti. i. z ibi et uide ip3 referēte io. an. i. c. i. de reli. do. i. vi. i nouella te nētē qd hñs distribuere iter paupes pōt distribuere iter religiosos mēdi cātes p necessitatib3 suis. z an possit uel beat necesse eligere supiorē. ut qd habetur m. l. si qd ad declinādas. z qd ibi bal. i. iij. colū. C. de epi. z ele. ADDE qñ electio pau perū pūma tur fraudulē ta pe. de an. consi. xliij. b. Circa pso nas. Bal. di cit hoc pce dere qñ de bet eligi una psona d cer tis. fec. si icer ta d incertis ut qz iustit restitui pau pbus xpi q eligetur: qz tūc habebit annū. p no. i l. nullū epi. z ele. qd etiā no. z uide bar. in. l. cū pater. s. ro. go. s. co.

Male dicitur. Ad qd l3 executores male eligat paupes recurrat ad iudicē h3 bal. i aut. pterea i. iij. col. C. vñ vir z ux. z uide imol. i. l. captato rie. s. ti. i. z ibi et uide ip3 referēte io. an. i. c. i. de reli. do. i. vi. i nouella te nētē qd hñs distribuere iter paupes pōt distribuere iter religiosos mēdi cātes p necessitatib3 suis. z an possit uel beat necesse eligere supiorē. ut qd habetur m. l. si qd ad declinādas. z qd ibi bal. i. iij. colū. C. de epi. z ele. ADDE qñ electio pau perū pūma tur fraudulē ta pe. de an. consi. xliij. b. Circa pso nas. Bal. di cit hoc pce dere qñ de bet eligi una psona d cer tis. fec. si icer ta d incertis ut qz iustit restitui pau pbus xpi q eligetur: qz tūc habebit annū. p no. i l. nullū epi. z ele. qd etiā no. z uide bar. in. l. cū pater. s. ro. go. s. co.

Male dicitur. Ad qd l3 executores male eligat paupes recurrat ad iudicē h3 bal. i aut. pterea i. iij. col. C. vñ vir z ux. z uide imol. i. l. captato rie. s. ti. i. z ibi et uide ip3 referēte io. an. i. c. i. de reli. do. i. vi. i nouella te nētē qd hñs distribuere iter paupes pōt distribuere iter religiosos mēdi cātes p necessitatib3 suis. z an possit uel beat necesse eligere supiorē. ut qd habetur m. l. si qd ad declinādas. z qd ibi bal. i. iij. colū. C. de epi. z ele. ADDE qñ electio pau perū pūma tur fraudulē ta pe. de an. consi. xliij. b. Circa pso nas. Bal. di cit hoc pce dere qñ de bet eligi una psona d cer tis. fec. si icer ta d incertis ut qz iustit restitui pau pbus xpi q eligetur: qz tūc habebit annū. p no. i l. nullū epi. z ele. qd etiā no. z uide bar. in. l. cū pater. s. ro. go. s. co.

Male dicitur. Ad qd l3 executores male eligat paupes recurrat ad iudicē h3 bal. i aut. pterea i. iij. col. C. vñ vir z ux. z uide imol. i. l. captato rie. s. ti. i. z ibi et uide ip3 referēte io. an. i. c. i. de reli. do. i. vi. i nouella te nētē qd hñs distribuere iter paupes pōt distribuere iter religiosos mēdi cātes p necessitatib3 suis. z an possit uel beat necesse eligere supiorē. ut qd habetur m. l. si qd ad declinādas. z qd ibi bal. i. iij. colū. C. de epi. z ele. ADDE qñ electio pau perū pūma tur fraudulē ta pe. de an. consi. xliij. b. Circa pso nas. Bal. di cit hoc pce dere qñ de bet eligi una psona d cer tis. fec. si icer ta d incertis ut qz iustit restitui pau pbus xpi q eligetur: qz tūc habebit annū. p no. i l. nullū epi. z ele. qd etiā no. z uide bar. in. l. cū pater. s. ro. go. s. co.

Male dicitur. Ad qd l3 executores male eligat paupes recurrat ad iudicē h3 bal. i aut. pterea i. iij. col. C. vñ vir z ux. z uide imol. i. l. captato rie. s. ti. i. z ibi et uide ip3 referēte io. an. i. c. i. de reli. do. i. vi. i nouella te nētē qd hñs distribuere iter paupes pōt distribuere iter religiosos mēdi cātes p necessitatib3 suis. z an possit uel beat necesse eligere supiorē. ut qd habetur m. l. si qd ad declinādas. z qd ibi bal. i. iij. colū. C. de epi. z ele. ADDE qñ electio pau perū pūma tur fraudulē ta pe. de an. consi. xliij. b. Circa pso nas. Bal. di cit hoc pce dere qñ de bet eligi una psona d cer tis. fec. si icer ta d incertis ut qz iustit restitui pau pbus xpi q eligetur: qz tūc habebit annū. p no. i l. nullū epi. z ele. qd etiā no. z uide bar. in. l. cū pater. s. ro. go. s. co.

Male dicitur. Ad qd l3 executores male eligat paupes recurrat ad iudicē h3 bal. i aut. pterea i. iij. col. C. vñ vir z ux. z uide imol. i. l. captato rie. s. ti. i. z ibi et uide ip3 referēte io. an. i. c. i. de reli. do. i. vi. i nouella te nētē qd hñs distribuere iter paupes pōt distribuere iter religiosos mēdi cātes p necessitatib3 suis. z an possit uel beat necesse eligere supiorē. ut qd habetur m. l. si qd ad declinādas. z qd ibi bal. i. iij. colū. C. de epi. z ele. ADDE qñ electio pau perū pūma tur fraudulē ta pe. de an. consi. xliij. b. Circa pso nas. Bal. di cit hoc pce dere qñ de bet eligi una psona d cer tis. fec. si icer ta d incertis ut qz iustit restitui pau pbus xpi q eligetur: qz tūc habebit annū. p no. i l. nullū epi. z ele. qd etiā no. z uide bar. in. l. cū pater. s. ro. go. s. co.

ADDE ut pulchre p Bal. consilio. clyviii. lib. i. De. de ancha. consilio .cccxxxviii. Abb. consilio. ex. per Pau. de ca. in consilio. clyvii. p Ro. plene consilio. cccxxviii.

f Infra annū. Adde quod si fiat infra annū aliquod preceptum execu tori per episcopum: z sit cōtumar in obediēdo poterit episcopus incon tinenti ipsuz officio pua re fm bal. i .l. iii. C. de p cur.

modicuz tps quod daf ad eligēdū: tale legatū ē p ditionale. ptra. isti. e. s. si cui. z. C. cōia de le. l. si. in pn. z. s. s. z si quis. So. illud loqur qñ ele ctio pstitit circa res. hic qñ circa psonas: qd no. Ex. l. sequenti.

Sicut ē necessaria excussio bonoz ut cogno scaf an qs sit soluēdo ita est necessaria discussio psonaz an qs repial. iō cuz sit citatio ad domū nūcius dz dicere qz pquisiuit diligenter.

Tamen. Pro hui. l. decla ratioe quero de. q. quā ponit glo. q̄ incipit ex supstitib3: an vn° petēs afferat alijs legatarijs ius. Videt q sic. vt. l. ex duob3. s. duo. reis. z. l. si natio z seio. s. eo. In dñum videt iste tex: qa oēs vocant simul nō qliber insolidū. Et hic si bñ declarat. Distin gue sic. qñq; relinquit plurib3 alternatiue: ita qz sunt plures rei credendi: z tūc ille q primo petit appropat sibi legatū i. d. l. si natio. z ibi no. s. co. Anq; relinquitur incerto d ceris data alicui ele ctioe: z tūc post morā eligentis debet oibus nō isolidū s3 eqliter: vt h. z. l. cū pf. s. rogo. j. e. z. l. si qd natio. s. si. s. e. tūc si vnus petat z alij negligāt: ille q petit appropriat sibi legatū. Si vero vn° petit z alij nō negligāt: tūc petēs alijs lega tarijs nō puidicat: s3 soli heredi vt ipediat eū de certo purgare morā: vt h. ita tenet glo. j. e. l. vnū ex familia. s. si duos. in. gl. sup. h3o petēt. z hoc t3 Be. z Dy. Ex hoc p3 qz p morā heredū nō dicat scā executio vt i oēs trāseat dñum. nā si h esset negligēdo petere nō puidicaret eis. z quia vn° petēdo puidicat alijs negligētib3: iō fuit scā ista lex si tñ: q̄ ponit practicā q̄ ē talis. un° ex lega tarijs uenit ad petēdū z petit totū: eū nō possit totuz petere nisi alijs negligētib3 quō hoc pbat Rūdet iuriscōsult' cā cognita hoc statuēduz est faciēdo discussioe de hoc statuēdo tps ifra qd ueniat z explorādo: an sint petitori. qd no. mul tū. sicuti eni sit discussio bonoz: ut uideat an ali quis sit soluēdo: ita dz fieri discussio psonaz: an aliqs reperiat. facit. l. ait ptor. s. si. s. ex qui. cau. ma. Et ex hoc eū de iure cōi dicat: qz tunc ps dz citari ad domū qñ nō repit in psona: ut. l. i. s. i. s. de lib. ag. est piliuz q nunci' dicat i relatioe qz euz pquisiuit diligētē: z qa euz inuenire nō potuit: ideo citauit ad domuz: ut hic.

I cuius. Heres nō pōt retine re usufructuz in re le gata antea sibi debituz. h. d. L. d. cor. j. eo. l. euz filius. s. dñs. z ibi plene uidebitis.

Illud. Legatuz alternatiue bus relictuz ē unuz respectu un° solu tiōis. h. d. C. Op. s. e. l. si qs seruum. s. si qs ita. So. ut ibi dixi z in. l. si ex toto. s. si. de leg. i.

Am patronus. Pri. uilegi um psonale nō trāsit ad hrdem. h. d. Istā materiā Dy. tractat i. c. puilegiuz psonale ex de reg. iur. li. vi. dixi in. l. q psonale. s. lo. mat.

Alitio Dy. iducit istā. l. ad. q. utruz substitu tio pupillaris euanescait instituto moriēte i uita testōris. d q dixi i. l. lex cornelia d vul. z pu. z fac ad. q. quā dicā in. l. ncia. s. si. j. e.

Elius. Legata caduca rema nent apud hrdem cum

gC Mudum ministeriuz. Facit diffe rentiam iter executorem z electorem Adde bar. i .d. l. execu tor. z in. d. l. si. s. si quis .C. de lega. b. Itā ē s consili um. Adde Barto. in. l. iiii. s. pctor m. ii. colum. de dā. infec. z in. l. i. de li be. ag. z in. l. .iii. in penul. .q. de du. re.

i C3pa c tron'. Per istā. l. limitat An ge. hic. l. qñ in poribus de in offi. te sta. q habet locum nisi si lius repudi et: quia tunc in legitima que transir ad aliū pote rit imponi onus. secus si non repu diaret: quia filius uellet habere: ut hic.

cc i j

a Egato rū que ritur vt rum. Tūde que dīc bal. in hac mate ria i. l. iiii. C. de neg. gest. z latius per bar. in. l. iiii. §. i. d. re iud. b. Et ibi dī. xi. Tūde que dīc p' imo. i. l. cū filius. de ver. ob. i. prin.

Egatorū. Nō tenet qd ad legatū ex psona coheredis qui nō ē soluēdo. hoc dicit. **Querit** utrū hypothecaria possint cōueniri coheredes p pibus alioz. Terte qd hic dī i psonali idē in hypothecaria: ut. l. i. in fi. C. cōia d leg. z facit. l. ista ptra cōsuetudinez ciuitatis per quā si vnus rusticus nō est soluēdo exigit ex alio pro hoc. C. ut nul. ex uica. pro alie. delic. exiga. li. xi. l. i. z ibi dīxi.

Qui plures. Clausula gñalis re / stringit ad specifica ta tm si plura fuerūt. h. d. Cōtra istā. l. v. tex. j. e. l. meui. §. euz. Sol. ut. ibi. C. Op. j. l. pri. §. pe. Sol. ibi fuit casus eōtra: qd pmo reliqt in ge nere postea ab vno i spē. Glo. assignat. ar. ptra de. l. si cū fundus. de h. sig. Dicit Dy. qd hic p cedētia declarāt z limitāt sequētia. ibi sequētia declarantia z limitant precedētia z sic nō ē cō tra. Itē h nō dī q oēs dānauerit i codicillis: s; q scripserit codicillos ad oēs. Dy. no. istam. l.

Scia autem. Verba enū ciatiua de fu turo emissa ppter aliud uel enūciatiua de pterito sine expōsitiōe rei dispositiōem nō idu cūt. h. d. C. Op. in pn. dicit tex. qd dicit testator se legaturū: postea dicit tex. qd dicit se legasse: so lu. expone legasse. i. legaturū esse. Vel dic z meli us q iuriscōsult' arguit q dicta vba enūciati uia de futuro dispositiōez nō iducūt: qd etiam si essēt vba enūciatiua d pterito sine expōsitiōe rei dispositiōem nō iducūt. C. Op. j. ti. i. l. pāpbi. i pn. Solu. ibi fuerūt vba enūciatiua emissa pnci paliter ppter se: hic ppter aliud. C. Op. q ier. tūdo nō uiter legatū: ut. l. qdam. §. e. glo. sol. q ibi spāle. C. Op. de. l. ex hac scriptura. de do. fo. ut ibi dīxi. Ex. §. sequenti.

Substitutio cōpēdiōsa facta p uerba cōia in fra tpa pubertatis debet itelligi directa ex psū pta mēte defuncti quādo sunt appōsita illa vba q substitutus possit capere ppria auctoritate. z testator pōt dare licentā ingrediēdi ppria au ctoritate: pcedit etiā libellus in quo dicit peto talē uillā. n. at si dī peto qd possides i tali uilla.

Lucius. Verba testatoris ex ppriam significatiōem uerboz intelli gūtur: ut legatū nō reddat inutile. h. d. C. Que ro qualiter ista vba debent itelligi. Glo. dīc q habent quoz expositiōes: duas malas z tres bo nas. due male reprobātur h in tex. pma expōsitiō est a seipō. i. qrum pōt iure hereditario. ista est mala h: qd fideicōmissū reddere inutile: ut tex. dicit. Sz ubi nō uitiaret ista esset bona: ut. j. dīcā. Scda expositiō ē a seipō. i. ut pncipz soluat. ista re probat i fi. §. Alie expositiōes sūt bone a seipō .i. n. p mediā psonā filij uel serui. Vel a seipō. i. d manu alteri: s; per se directo. qd no. p istuz. §. dīxi q substitutio cōpēdiōsa facta per vba com munita ifra tēpora pubertatis debet itelligi di recta ex psūmpta uolūtate defuncti quādo ap ponit vba illa q substituit' possit bona accipere sua ppria auctoritate seu uolūtate. hoc enī ipor tat directo nō per fideicōmissū de manu alteri uide gl. Et sic tm iportabit a se. i. iure heredita rio: nec tūc uitiat institutiōem: s; facit eam ualidīo rem. Tertia expositiō ē ut accipiat a se. i. sua au ctoritate ingrediatur possessiōem. C. Mo. ergo q testator pōt dare libertatē in testamēto ingre diendi possessiōem sua auctoritate. sicut dīcim' in ptractibus: ut. l. creditores. C. de pig. C. Al timo iducitur iste. §. q ualeat libellus' n. dīco pe

e Scia ut ingredia tur pos sessionez per bart. in. l. cre ditores. de pig. in. ij. q. princi. z bal. in. l. i. C. cōia d le. i. iij. col.

to talez uillā. secus si dicerez peto qd possides i tali uilla: ut in. c. cū ad sedez. et d resti. spo. z ibi per Inno. facit. j. d ope. no. nū. l. d pupillo. §. q nūciat. z ibi per Ja. d are. z ibi dīxi. facit qd not. glo. in. l. rei appellatiōe. la. ij. d. h. sig.

Lucia. Qui est adhibit' ut testis nō p / iudicat iuri suo. h. d. C. Op. §. d pig. l. fideicōmissor. §. pater. z. l. si fūduz p fidei cōmissū. in pn. §. ti. i. So. glo. aut fuit presens ta li actui quez poterat ipedire ptradiciēdo: aut nō z idem no. in. l. gatus. §. d pig. act. per. l. sepe. de reg. iur. qd dīco in. d. l. si fūduz p fideicōmissum. z examiabo in. l. q dotis. §. so. ma.

Saius seius Verba enūciatiua nō iducūt dispositi ones ultra vborū significatiōez. h. d. C. Op. j. d condi. z de. l. cū tale. §. falsam. glo. dicit qd bec vba enūciatiua fuerūt plata non expōsa certa re uel qritate: ideo nō iducūt dispositiōem: ut. §. .e. l. in pn. Eodem modo sol. in. l. q uxori. j. d au ro z arg. leg. Hoc nō placet: qd h nō solum fue runt uerba enūciatiua: s; dispositiua. dīxi enim inqetari nolo. Preterea s; nō exprimere certaz qritatez uel rem dispositiōem uiter quo ad ob ligāduz: nō tamē quo ad liberādu: ut. l. emptor . §. luci. §. d pac. z. l. z uno. §. i. d accep. An dy. dicit qd bec sūt vba enūciatiua negatiue plata q dispositiōem nō iducūt. qd no. si esset ueruz. Tamē hoc uidet cōtra casuz. l. rationes. z aut. qd obtinet. C. d pba. unde Ja. d are. dicit: ut cy. refert in. l. vba. C. d tes. dīc qd hic sūt vba enū ciatiua abnegatiua dñij que dispositiōez nō in ducunt: s; in. l. rationes. z aut. qd obtinet. sūt v ba enūciatiua negatiua alterius obligatiōis. cer te vba enūciatiua qritū ad inducēdu exceptionē uidētur eodē modo sufficere in actione reali s; cut in psonali: ut. l. emptor' in fi. d rei uen. Pre terea eodē modo dīcī liberatio ab actiōe reali sicut a psonali: ut. d. l. z uno. d acceptila. So. er go ut soluit hic in alia glo. super uerbo penes: qd bec uerba enūciatiua uel dispositiua nō indu cunt dispositiōem ultra significatum uocabuli: s; significatiō hui' uerbi penes uxorez meā nul lam pecuniā esse zc. non includit translatā pos sessionez uxoris per uirū: ut. j. de vbo. sig. l. pe nes. ita etiā soluit glo. in. l. i. C. d fal. cau. adiec. le. C. Quero qd si uxor aliquas res uiro amoue rit: z uir fuerit usus his vbis. an uideat relique re liberationez. glo. q sic. ubi testator sciuerit ni si per heredē pbetur cōtrariū: s; certe si testator iurauit heres non potest pbare ptrarium. ut in aut. qd obtinet. C. d proba.

Si ea. Si non stat per legatariū uidet' iplera pditio. h. d.

Qui inuita. Si pater legat filie q inuita dotem exegerit si lia debet esse contenta alterutro uisi plus sit in dote. h. d. no. tex. ibi: cū nō sit vñsimile zc. C. Op. q maritus sit liberatus p solutionez factā patri ut. l. dotez. §. so. ma. sol. hic mulier habebat cāz p dīcēdi. C. Op. dī h utriqz nō ignorā. §. qd imo idē si ignorās: ut. l. ij. i fi. §. so. ma. So. subaudi maxime. C. Op. hic dī q d3 esse contenta alteru tro. Contra immo debet habere vtrumqz. l. i. §. sciendum. de rei vxo. act. fo. pater hic expōse le gavit nomine dotis. Vel dīc: aliud in patre ali ud i viro legante: vt no. in. l. si cum dotem. §. si pater. §. solu. ma. C. Querit gl. an fili' possit re pudiare legatū z agere p dote. dīc q sic z bñ.

Lucius. Dispositiō spālis derogat ge nerali. Itēz uerba generalia

d C. Talet li. bellus. Mo. formā libelli adde bart. in l. i. post prin. §. de eden. z dīxi ibi per imo. in. c. i. d lib. obla.

e C. Saius se sus. uidetur contra casū uide bal. in .d. l. rōnes. z aut. ibi po sitam.

f C. Ut. l. em ptor. Adde glo. in. d. l. eptor. §. an cilla. z quod ibi dīxi.

g C. Qui inui ta. Habet tñ ex hoc lega to filia talis cōmodū: qz nō tenebit dotē confer re. ita sing. dīxi bart. in .l. pater. §. si lio. j. e. quod ppetuo no.

e e e iji

Quia. Querit By. uide bal. in. l. fi. C. de ind. uid. in. v. ite postet. z Bar. in. l. mulier. s. cu pponereur. j. ad trebel. in. v. quero quid si dixit testator relinquo dnam z massaria. uide no. per Bal. in bac. q. z in. d. l. fi. de inci. uid. plen. per Spe. z Jo. an. in ti. qui filij sint legitimi. in prin. i. v. quid si quis ita dixit in testameto. z qd no. Bal. Ang. z Jmo. in. l. fili? a patre de li be. z postbu. z Bal. in. l. id qd. de e. pisco. z cleri. et in. l. extra. neuz. de her. mlti. z i auē. quod si. de sec. nup. z in. l. voluntatis. C. d. fideicō. mis. z vide. ad hoc bar. l. consi. icipiē. in xpi nomi. ne bertoldus fecit testamē. tum z in cō. filio incipiē. petrus ma. z thiol. et Jo. an. z alio i. c. si pater i. prin. de te. stamen. i. vj. z limita istā materiaz sin. gu. nisi testa. tor specialiter legasset alimēta z et eam simplici. ter reliq. set usufu. ctuaria fm. ydau. d. ca. in consilio. eccle. xvij. i. eipi. i. ipi. no. mie q. uxoz. z. q. q. d. c. ifolummō. reliquo uo. rem meam usufuctua. riam extanti. bus filijs q. ueniat usu. fructus. te. net Bal. p. illum tex. in. l. si pater. C. de usufruc. uide etiam. cum in. d. l. fi. C. de idi. uidi. Quid. econtra si v. por reliquat. maritum do. minum mas. sariaz z usu. fructuariaz. dicit bal. in. aut. qd. locū. in fi. C. si se. cū. nup. qd. idē est. z ibi. etiā p. Ang. de hac mate. ria. Quid si. testator sim. pliciter dixit. uxori relin. quo habita. tionem i. do. mo cū filijs. an. debeat ha. bere alimēta. bal. q. sic in. d. l. fi. de in. dic. uidu. z. die ang. no. in. l. fi. rex. amo. q. per

obscura declarāf p pcedētia clara. b. d. C. Op. q. ppter genralem clam oēs teneant ad legata n solū tici: vt. s. r. i. l. si tibi hō. s. i. z. j. e. l. meui. s. eū q. So. h. pcessit gūalis z secuta ē spālis: ibi ecōtra. ad pdcā op. gl. s. scōm dictū hui. s. de. l. si stipular. j. de so. z nō so. Bicit By. q. ibi sunt uerba quoz significatio pōt aliqd certū iducere hic nō: qa simplr dixit onera. sicut enī incertitu. do reddit legatum inutile: ut. l. cum post. s. ge. ner. s. de iure do. ita red qit inutile onus. ar. l. cū pater. s. fi. j. e. s. j. By.

Ex s. sequenti.

Quid habere debeat uxoz relicta dña z usuf. fructuaria: ibi. Querit. Et quid si fuit dictuz do. min. i. z massaria uel dñam z dñatricē: ibi. Que. ro qd. Quid at filijs istitutis dbeat habere uxoz relicta dña z usufuctuaria: ibi. Sed. Et qd ha. bere debeat cū institutus fuit filius z extraneus: ibi. Quero pone. Et quid habere debeat cū fili. us est institutus z exneus substitut: ibi. Quero.

Licia. Verba dispositiua ad quēcuqz directa fideicōmissi petitionē in. ducūt. Item qui uoluit res ad aliquem pertine. re ad tpe: post illud vī velle ad suum heredem redire. b. d. Not. quod dixi in sumario z vide bitis in. l. vnū ex familia. in fi. z. l. peto. in prin. j. e. C. Quero vtrū maritus interim habeat pro. prietatē: qa dixit ad vite usufuctu. gl. ex isto tex. arguit pro z cōtra. Veritas est q. interim habet proprietatē. Aliud enī est relinquer usufuctu: aliud relinquere fundū ad usufuctu sicut hic. quo casu legat dñuz. de quo p. Ly. i. l. si mulier. C. de iure dotiū. z ibi glo. tangit. z gl. in. l. dona. tiones. s. species. de do. dixi plenius in. l. liber. tos quos. s. i. j. de ali. z aba. leg. C. Quero quid si tpe quo vir decedit heres institutus decesserit vtrū fideicōmissum debeat heredi heredis. Lerte in pmo casu qñ dixit erunt tua z filiorum tuoz: tunc debetur filijs: sed in alio casu quan. do testator reliquit viro qd diu vixerit z nihil vl. tra dixit uidetur velle q. reuertat ad heredē suū nō habito respectu ad personā s. magis ad ius hereditariuz: vt. l. si ita. j. de sta. li. z ideo debebi. tur heredi heredis. facit. l. in annalibus. C. e. Querit By. qd si testator dixit relinquo vxoz rem meā dñam z usufuctuaria quid impor. tant ista verba. Aides q. nō valeat: qa cōtinent repugnantia: quia nō potest esse quis dñs z vsu. fructuari: vt. l. vti. frui. s. si vsufu. pe. By. dicit de iure mulier pōt eligere vel pprietatē plenam vel usufuctu tñ. z sic dicitio z: ponat. p. vel: vt. l. si ticio fundum. de vsufr. leg. z ideo tenet Ja. de are. in. l. si cū exhibuissent. s. quod aut. j. de pu. bli. z no. p. Ly. i. l. i. C. si secū. nup. mul. z ibi glo. dicit q. de cōsuetudine obtenta i. curia Bul. hz solū alimenta liberis existentibus. secus si extra. neis institutis. z curia Bul. est cōtrata quedā in. ciuitate Bono. vbi stetit Bul. z ad fugiendas cōtentiones tpe ipsius Bul. fuerūt ibi redacta quedam in scriptis que fuerunt bono. obtenta z de cōsuetudine approbata: inter que hoc fuit scriptum. que cōsuetudines seruantur per oēs partes italie i. quib. fuit hoc. qd qualiter debet itelligi p. infra. Querit quid si dixerit testator relinquo dominā z massaria: vel dñam z dñatri. cem quero quid importent ista verba. Rūdeo nō iportant dñam sed quandā preeminentiam

illa vba relinquo uxoz meā dñaz z. uidef relicta alimēta cū ptate accipiē di ea pprta auctoritate: s. i. alijs sec. reputat no. Et si testator reliq. vxoz re dominā usufuctuaria donec uoluerit habitare cū filijs. pone q. filij mortui sūt utrū tale legatū deficiat p. morte ipoz. z sic p. casu uide pe. de anch. cōsi. clxx. alias. lxxix. icipi. q. uidef magis dubia quā appareat zē. z p. cū i. p. s. l. cxxx. icipi. q. i. pmo q. sito modica uidef zē. z sup. isto cāu cōsulerunt. d. io. bap. d. casulupis. z. d. Bar. de so. j. qd. no. ADDE qd habere dbe at uxoz reli. cta usufruc. tuaria z ad ministratiz z an p. illa v. ba uideatur data turtiz. bal. cōsi. ccc. cxxviij. iij. uol. z qd ha. bere debeat qñ est relicta dña oīuz bo. noruz istitu. to filio uel extranco p. eūdē cōsi. ce. ccc. iij. uol. z qd si sit re. lictus usufu. ctus iteger z uic. z ue. stitus. an. de. beat habere utruq. p. eū dem cōsi. ce. vij. z. cccv. ij. z p. eūdez de uxore re. licta usufu. ctuaria cōsi. lvi. z. lxxvi. iij. z. ccccx. xi. ii. z. pau. d. ca. cōsi. ce. xl. z. ex. qd. aut habere debeat cū fi. liuz institut. mortuus est etiā relicto substituto vi. de Ro. cōsi. ccccxvi. Et qd habere debeat cum mater ē insti. tuta nō pe. de anch. con. lio. cccxxv. ij.

I domo: sicut erat peminens añ mortē usri dñi: vt. l. i. rerū amo. z. l. i. s. si vir. s. ad fil. z. l. si cum exhibuisset. s. i. j. de publica. z ibi Ja. de are. z. l. pñiciatio. s. i. j. de s. b. sig. z hoc t. Spec. i. ti. q. si. sint leg. s. i. v. qd si uir. s. z. quero qd si di. xit reliquo uxozē dñam z usufuctuaria filijs isti. tutis. Bicit glo. q. debet habere alimēta tñ: s. i. extraneis dicit sec. Ad qd intelligēdū scienduz est q. hoc s. b. dñam in hac dispositioe posituz nō iportat q. uideat relictū dñuz bonoz: s. pre. eminētia qdam: ut dicitur est. z hoc colligat ex cō. muni usu loquēdi: qa hoies uxozes appellāt do. minas dom: ut. l. licia. s. q. marco. als est in. l. q. marco. in. pñ. j. de anu. leg. z. l. etiā appellat eaf. dñas: ut. l. i. s. rerū amo. z. l. i. s. si uir. s. ad filla. hoc etiā pater: qa testator aliu heredē instituit: vñ nō est uerisimile q. uoluerit uxozē habere do. minū rex illorū z illū fecerit heredē in uanam. Simile i. l. iij. s. h. si ita. de anu. lega. ubi dicit do. trina die itelligit. i. trib. annis tā ex usu loquen. di q. ex itepatiōe que p. s. uenit fieri in sermone cōposito. l. annua bina trina die q. z suo: qa nō est uerisimile testatorē ita modicā dilationem adiecit. z ista determinatio est cōis z bona siue sint instituti filij siue extranei. C. Sedo aduerte: qa in hac dispositioe pōit uerbū z usufuctua. riā. z istud fauore filioz est iteprandū qd ad so. la alimēta porrigit fm. cōsuetudinē: ut no. in. d. l. i. C. si secū. nup. mul. s. z. dic in cōneo q. de in. re debet habere usufuctu oīum bonoz deduc. ta fal. ut. l. uxori mee d. usufu. le. z. s. d. usufu. l. oīum. Eodē modo puto dicta s. b. a debere i. telligi si simplr pferatur: ut relinquo uxozē meā dñam: uel relinquo eā usufuctuaria oīum bo. norū: s. si relinquat usufuctuaria alicui fundi tūc cessat dicta cōsuetudo z debet habere usuf. fructū ita sentit Bdo. Querit pone q. testa. tor instituit exneū z filiu z uxozē reliq. dñam z usufuctuaria. Dixi q. q. r. ad filium ista s. b. a importat alimēta tñ: s. pro pte extranei habet usufuctuz sue ptis: cū enī fauore filiorū sit itro. ductū q. tñ habeat alimēta nō extēdet ad exne. um. pro hoc. l. si ita scriptū. i. pñ. j. de manu. te. sta. z. l. hac cōsultissima. s. ex impfecto. C. de tes. z. l. fi. C. fa. her. Querit pone q. filius est insti. tutus. z exneus sibi substitutus z uxozē reliquit dñam z usufuctuaria: z hereditas deuenit ad substitutū vulgarē. quid debeat habere mulier. Respōdeo si loqmur in substitutioe vulgari de. bet mulier habere usufu. cu. a substituto cepit habere vires: vt. l. qui fūdum. s. qui filius. ad. l. fal. z in psona substituti qui est extraneus cessat itepratio cōsuetudis. z etiā uidetur casus. s. e. l. cū patronus. z. l. z. si cōtra. s. de vulg. z pu. pil. s. z in substituto pupillariter ad quē heredi. tas peruenit qd debet habere ista uxoz pōt du. bitari. Et uidetur q. debeat habere alimēta: qa filius fuit heres patris. z sic iam legatū ex p. s. o. na filij cepit vim habere. ergo substitutus non pōt teneri in plus q. filius: vt. l. fundū. s. qui fi. liū. j. ad. l. fal. ego dixi q. debes inspicere uerba relictū. Si enī dicis relinquo vxozē dñam z vsu. fructuaria: z sic est vnū legatū z non uariat: tūc precedēs ratio pcedit: sed si dicis reliquo dñaz z usufuctuariaz donec caste uixerit: tunc ex eo q. dicit donec: uidef esse legatūz anuū: ut. j. de annu. lega. l. legatū. z pro primo anno est purū

z p. cū i. p. s. l. cxxx. icipi. q. i. pmo q. sito modica uidef zē. z sup. isto cāu cōsulerunt. d. io. bap. d. casulupis. z. d. Bar. de so. j. qd. no. ADDE qd habere dbe at uxoz reli. cta usufruc. tuaria z ad ministratiz z an p. illa v. ba uideatur data turtiz. bal. cōsi. ccc. cxxviij. iij. uol. z qd ha. bere debeat qñ est relicta dña oīuz bo. noruz istitu. to filio uel extranco p. eūdē cōsi. ce. ccc. iij. uol. z qd si sit re. lictus usufu. ctus iteger z uic. z ue. stitus. an. de. beat habere utruq. p. eū dem cōsi. ce. vij. z. cccv. ij. z p. eūdez de uxore re. licta usufu. ctuaria cōsi. lvi. z. lxxvi. iij. z. ccccx. xi. ii. z. pau. d. ca. cōsi. ce. xl. z. ex. qd. aut habere debeat cū fi. liuz institut. mortuus est etiā relicto substituto vi. de Ro. cōsi. ccccxvi. Et qd habere debeat cum mater ē insti. tuta nō pe. de anch. con. lio. cccxxv. ij.

Querit pone. Adde Bar. in. d. l. si ita scriptū de manu. te. Querit. p. bal. in. fi. i. vl. ti. col. C. d. i. dic. uidu. z. i. l. volunta. tis. C. d. fidei. cōmis. z in. l. z. si contra. z. ibi p. Jmol. s. de vulg. z. pu. z. p. s. l. uolunt. Bar. i. cōsi. incipi. nico. laus ser. do. natū institut. z i. pñ. qd. i. ci. pit. quidam

pro sequentibus conditionale. et per sequens incipit debere a persona substituta: ut l. fundu. §. si p. s. n. i. et sic cum substitutus sit eius uxor debet habere usufructum totum. et ita consului in consilio incipere. De. marioli de perusio et c. et ptes subscripserunt. Preterea cum sit annui legatus in p. cuiuslibet anni debet inspicere conditionem personarum: ut l. cum in annos. j. de annu. leg. Consuetudo loquitur quando quis reliquit uxorem suam et usufructuariam. Sed quod si reliquit matrem noueram et similes duas et usufructuaria: cogita. Item consuetudo loquitur quando sunt isti tui filii et descendentes. Quero quid si sunt instituti ascendentes uel collaterales et fratres. Vide q. no. ar. l. iij. §. i. j. de lega. preta. cogita in his duobus non habetis hic alia.

Ex l. sequenti.

Can ualeat sententia iudicis pronunciantis rem esse tuam.

Legatis. Ea uidentur ad alicuius usus parata que ad eius tamen non que ad eorum usus cum alio sunt parata. h. d. De h. in l. B. legatu. j. ti. i. et l. quintus. de au. et arg. leg. De. per ista. l. reprobatur glo. que est. s. de pcur. l. pponimus. §. sed et is que: dicit q. si iudex pronunciat rem esse non ualeat sententia: quia incerta nisi exprimat totam cum possit esse pro parte mea: sed hoc si est uerum: quia cum dicitur mea intelligitur mea in toto: ut hic. et l. legatu. j. ti. i. ita dicit De. Idem dicit in glo. l. si res in p. C. de rei uen. et illa est bona. et De. idem tenet in l. si quis cum totum. de exec. rei iudic. et ibi dixi pro quo uideat tex. l. de pupillo. §. q. nunciat de no. ope. nu.

Ex l. sequenti.

In quo differt donatio que est legatum ab alia.

Legatum. Alia definitione habetur in l. legatu in vlti. charta. j. ti. i. De. q. legatu non sit donatio: quia diuersus est de do. a ti. de lega. ergo non idem: ut l. si idem. C. de codicil. Dicitur glo. triplex est donatio. primo ista que dicitur legatu: ut hic. Item donatio inter uiuos. Item donatio causa mortis. Et est quarta donatio que dicitur remuneratio: ut l. aq. l. de dona. et l. si uero non remuneratio. §. man. Item est alia donatio non simplex: sed ob causam ut donatio propter nuptias que hodie uocatur sponsalitia largitas. de quo in ti. de dona. propter nup. et in corpore ut sp. lar. Quero in quo differt ista donatio que est legatu ab alia. Rideo quia in ista donatio non contrahebit obligatio aliqua inter donatorem et legatarium nisi incipiat a traditione: ut s. e. l. lucius. et l. i. C. de iure do. No. istud quod dicitur glo. nisi incipiat a traditione quod non uideat uerum: quia non obligat: sed dissoluit spem obligationis future. Vel dicit De. sustinendo glo. quando quis soluit legatu in uita: tunc talis solutio transit in spem donationis inter uiuos et est tunc effectus: quia testator non poterit amplius reuocare. et in hoc dicitur obligatus. secundum quod ex hoc non deducatur falcidia: ut l. ubi de dona. cau. mor. Item quia tenebitur de dolo si intercesserit: ut l. aristo. j. de dona. et hoc ultimam uideat sentire ista glo. cum allegat. l. lucius. §. e. que loquitur de legato soluto in uita postea coniungit. l. i. C. de iure do. que dicit q. quando donatio incipit a traditione tenetur de dolo. et hoc dicit De. et ego puto uerum si aliquis soluit id quod legauerit simpliciter non exprimit se soluere ex causa legati: tunc permittendo non obligare quin possit reuocare: ut l. cum quis. §. i. j. ti. i. nec etiam tradendo: quia non transit in spem donationis inter uiuos: sed remanet legatum: ut l. iij. j. de libe. leg. et ibi tex. et sic posset reuocare. Quero uerum interim diuim sit ipsius legatarii. et quo titulo: Respondeo q. sit titulo proprio suo: ut l. si quis sub conditione. j. de solu. et l. dotis fructus. §. si. §. de iure do.

Uitamento. Utile per in utile non uideatur. h. d. de hac materia dicitur ut. s. ti. i. l. seruus filij. §. si idem seruus.

Uod seruus. An autem heres debet restituere legatario uideat in l. seruus §. i. s. ti. i.

gatario uideat in l. seruus §. i. s. ti. i.

Jaree. Quod edificat in area legata cedit legato. h. d. uide. s. ti. i. l. si ita legatu. §. si.

J duobus. Si relinquitur duobus seruis: ita habet locum ius accrescendi sicut si duobus liberis. h. d.

De. de l. et pculo. s. e. So. ibi legauit unum seruum duorum dominorum: et sic nulla est coniunctio horum. hic legauit duobus seruis unius uel diuersorum.

Euo. Portio deficiens accrescit coniuncto uerbis tamen: et coniuncto re tamen pro rata hoc dicitur secundum uerba legum. que ponitur in glo. §. q. glo. hic clare non dicitur. ideo supple eam ibi sibi distincti: dicitur duo primi. i. meum et sei. §. tici erat tamen re coniuncto. De. iter eos iter quos nulla est coniunctio non est locus iuri accrescendi: ut l. et pculo. s. e. et l. i. de usufru. accrescit. sed hoc non erat coniuncti: quia lex dicit separati et c. Respondeo. separati quo ad rem: sed coniuncti erat quo ad uerba in primis duobus: ut dixi. nam ticius erat re coniuncto cum totus fundus ei fuerit assignatus. Sed op. q. etiam tici sit coniunctus re et uerbis: quia tota res fuit sibi assignata sibi propter copulatiuam et: que cadit inter eos sibi positi. gl. Huius timore De. dicit q. dicitur et: posita in glo. non fuit coniunctio testantis. sed glo. quod apparet: quia tex. non ponit. Ego dico q. copula que cadit inter diuersas orationes nunquam inducit coniunctionem uerbis: ut l. si quis in annos. §. i. qui. mo. usufru. amit. et C. de cadu. tol. §. ubi autem ubi dicit q. unitas sermonis inducit coniunctionem sibi ualem. Aut ergo plures ponuntur una oratione et sunt sibi coniuncti: quia unus sermo. aut in diuersis orationibus et non sunt coniuncti uerbis: quia sunt diuersi sermonis. et hoc optime probat iste tex. Et ideo ut gl. procedat oportet subaudi vnum sibi uerbum ibi: dicitur dicitur et ticio eundem fundum. l. lego: ut tex. ponit: et ista uera. Alij legunt scdo modo: ut in glo. ibi: alij dicitur et c. ista non est uera: quia si poneres primis duobus relicta esse eandem dimidia esset coniuncti re et sibi. re quia assignatur eadem dimidia. uerbis: quia in eadem oratione ponuntur. ergo preferunt tertio qui coniunctus est re tantum. Preterea non potest dici q. tertius sit coniunctus uerbis cum in diuersa oratione sit positus: ut tex. dicit. Alia lex. est q. omnes sunt coniuncti re tamen. Vide. gl. ibi. tu dicit et c. sibi hoc oportet exponere dimidia. s. eadem. Sed contra hoc uideat tex. q. dicit partes in plurali. sed tenedo hoc glo. exponit partes. i. pars. tenedo primam legem. quam tenui tex. procedit clare. Si ista tertia non placet: quia ponerem primos duos coniunctos re. et de necessitate habemus eos ponere coniunctos sibi cum sint positi in eadem oratione. tene ergo primam. Quero cum cuiuslibet accrescat quero pro qua parte accrescat. Glo. dicit sibi duas ultimas lecturas ticio accrescit pro duabus partibus alij tertia. Sed tenedo primam quam tenui: cuiuslibet accrescit in uerum. ar. l. cum questio. C. e. De. dicit imo etiam sibi primam accrescit ticio in duas partes cum primis duobus coniuncti habeantur loco unum. et sic admittantur solum ad unam dimidia totum: ut l. si quis ticio. §. de usufru. accre. s. ti. i. l. plane. ij. raso. Et l. cum questio. nil facit: quia ibi in prima parte loquitur quando primo legat totum. scdo dimidia. In secundo loquitur quando sepius unum alteri legat semel eadem rem. et sic aperte patet q. ad casum nostrum non pertinet. ita dicit De. quod est uerum: ut patet ex tex. q. dicitur pro portione legati accrescere. habes ergo notare ex ista. l. q. positi in una oratione sunt coniuncti uerbis. sed positi in diuersis orationibus non sunt coniuncti uerbis siue ibi ponatur copula siue non. Scdo not. q. coniunctus re et coniunctus uerbis pariter uocantur.

A me herede. Si maritus uel alij legat mulieri dotem. aut dicitur quicquid in dote dederit et non deducantur impense. aut dicitur dote simpliciter et impense deducantur. h. dicitur. De. de l. dote. j. de do. preleg. Glo. dicit q. illa per

Bar. rosuli. In cons. Et ang. con lio. c. vi.

b Cogitatio uide bal. in aut. qd locu C. si se. nup. et Ange. i co filio. c. vi. itez idem in matre quid in uxore. Ange. i co filio. c. c. l. te net q. accenditibus uel fratribus in stitutio uxor habeat plenum usufructum. idem Ange. i p. c. c. c. c. x. AD DE q. pe. d. anch. c. o. s. c. c. xxxviii. tenet q. matre instituta tantum de habere quatuor habet cum sit filij instituti.

c Legatu l. respon deo q.

Item differt legatu a donatio. q. in ultimis uoluntatibus fit plenior interpretatio in donatio plenius sibi. c. cum dilecti. et ibi doc. et maxie abba. de do. d. Non deducatur falcidia. Et ad dicitur bal. l. i. l. i. i. ij. col. C. de iur. do. et in l. i. in pe. colun. C. si quis omnia cauet. in uerbo est no. et i. cotarium facit quod no. Bal. in l. filia in p. C. de leg.

a Quio. m. s. a me herede legat extra- neus. bene faciunt que not. per glo. z ibi Bar. in. l. si prior so. ma. z i. l. cu quis cir- ca pn. cu ibi no. per glo. z bar. de do. pteleg.

b C Regasus Et per istum tex. consuluit bar. z fran. d. alberg. q. si relinqua ec- cle. ptecede q. relicta de bent tradi et cu fructibus medij tps. i. h. eni relicto si apponit di- es fauore he- redis: quia si monasteriuz fuisse pstru- ctu tpe testa- menti reliq. ser de pnti z pro hoc est tex. in. c. nos quidem ibi sine diminu. d. ref. vbi ita refert z pon- derat abbas ficul.

c C Oratio le- gatarij. quid in dubio dic- gratia debi- toris: vt i. l. qui rome. s. flauus. i. fi. glo. mag. de ver. obl.

d C Si ita. op- po. i. alterna- tiua. Adde bart. i. d. l. si duos. de s. obl. z bal. in. l. cu quidam fi. de s. sig.

e I pluri- bus an dicto q. libz: iportet insoliduz tu vide no. bal. in. l. ea que C. commin. vel epi. quid in dictione vterqz. per bal. in. l. fi. s. fnautez es C. d. bo. que libe.

f C Indefini- ta equipollz vniuersali. v- trū indefini- ta equipolle- at vniuersali- gl. in. d. l. i. d. re. iur. q. sic idez io. an. in c. vt circa. in glo. in v. ali- ter. de ele. in vi. io. an. co- cor. cu dy. z ang. i. d. l. i.

ista distinguit. z sic iste. §. glosat totū n. de dote prele- gata. Et aduerte q. glo. nō curat an fuit vir v. extrane- us qui legauit: s. curat de modo legandi: qa aut dixit q. quid peruenit. aut lego dotē. Ita tenet By. p. hoc facit. s. d. iureiur. l. eū qui. §. si mulier. gl. C. d. fal. cau. adiec. in. l. ij. distinguit utrū leget extraneus an iur. qd. ter. hic pma facie inuit cōiter tenet glo. hic posita z s. z eā sūmaui. Jac. bu. aliter dicit in. d. l. ij. C. de fal. cau. adiec. leg. l. q. aut qd. legat per s. b. p. teriti tēporis scilicet. q. qd. puenit: z tūc ipse nō deducitur. Aut p. ver- bū pntis tēporis. z tūc secus. hoc ipse probat per glo. h. posita sup. s. bo. q. qd. z ita puto z uide eū in. d. l. ij.

C Sed ptra hoc op. q. s. b. p. uenisse siue pferat i cō- tractib. siue in ultimis uolūtātibus intelligat. f. cuz esse- ctu: ut. l. ij. §. puenisse. s. de h. act. uel uē. z. l. q. cōcubi- nā. §. cū ita. j. ti. i. z. j. ad trebe. l. cogi. §. i. ergo hic d. i. telligi q. qd. puenit. f. cū effectu deductis ipensis. opz e rgo dicit q. iste. §. cōtineat quādā specialitatē fauore dotis: z ideo cū ptra ius cōe loq. z s. p. priā uerboz si- gnificationē non debet extēdi ultra casū suuz: ut. l. ius singulare. z. l. qd. vero. s. de legi. nō ergo habebit hic locū nisi cōne sic legatē. h. tamē sub dubio dimitto.

C Quero an i istis s. b. p. q. qd. ad te puenit p. tinea fru- ct. p. puto q. nō: ut. l. heredes mei. in. pnci. j. ad trebe. facit. j. c. l. lucius.

Umel. Qu parte trā capit propter se pot solidū capere ppter aliū h. d. De hoc. j. ad trebe. l. cogi. §. hi qui soli- dum. z. l. cam quā. C. de fideicō.

Ex. l. sequenti.

C Oratio vniuersalis q. dicat que particularis z q. sin- gularis z que indefinita.

Ita. Ista lex habet diuersas lecturas s. m. uerā. h. d. Indefinita eqpol- let uniuersali. sec. in oratiōe particulari q. si est dubia i- interpretat in minore parte. h. d. C. Ad euidentiā pre- mitte q. o. vniuersalis dicit illa cui sponitur signuz vniuersale oīs vel nullus z si. Oratio particularis ē cui sponitur signum particulare: vt qdā aliquis vel vnus z si. Oratio indefinita est quado ponit terminus cōis sine aliquo signo: vt hō heres filius z si. Oratio singu- laris est qū ponit in oratione nomē propriū nō termi- nus cōis: ut ticius scius. his premissis hic s. m. uerā lec. debet esse l. fa. quātum heres. z sic indefinita sine aliquo signo. C. Quidā habent in l. fa. in prin. q. tūm quintus z sic ista uerba quātum quintus heres meus habet: im- portāt quantū omnes heredes mei habent. z est rō s. z q. dicit q. q. libet potest dici quintus. Ista nō ē bona lec. qa quintus nō potest dici nisi ille q. quinto loco no- minat. est incipiendo a pmo: ut. l. quotiēs. s. de usuf. fru. z. l. cū uero. §. generaliter. de fideicō. l. i. Et si dices q. libet potest dici quintus s. m. q. nūerare incipiet. z ego dico q. libet pot. dici unus s. m. q. eū designauit. eadem ratiōe hec dictio q. tūm: nō est significatiua nisi unius de plibus: unde ista l. fa. nō placet. Alij habēt quātum q. s. z tūc est sensus q. si aliq. reliq. quātuz quis heres meus habet. hoc itelligit quātuz oēs heredes mei ha- bent. z si opponis q. dictio q. s. est signū particulare. Respōdeo uerū est. s. est particulare indefinitū qd. po- test cui libet cōgruere. ergo ad oēs refert. ita dicit glo. sed nō placet: qa etiā unus: est signū particulare inde- finitū. pot. enī referrī ad quēlibet quē d. s. g. n. s. p. re- rea istud p. nomē q. s. uel qui. positū in singulari debet referrī nisi ad unū tū: ut. l. si ita fuerit. j. de re. du. He- ra ergo l. fa. est q. tūm heres. z sic sine aliquo signo. d. hac materia dicam. j. l. p. x.

Regasus. Relictū in diem debet sū fru- ctibus medij tēporis si gratia heredis fuit appositus. secus si gratia legatarij. h. d. C. Op. de. l. in fideicōmissaria. j. ad trebe. Sol. illa de- bet intelligi s. m. distinctionē hui. l. z qd. nō. s. de usur.

l. in fideicōmissi. §. cū pollidius. z d. annu. leg. l. cū q. alias incipit iabolenus.

Ex. §. sequenti.

C In alternatiua sūmarū: an utrūqz sit in obligatōe. **S**ita In alternatiua sūmarū uel tēporū inspi- cū illud qd. min. est in obligatiōe. h. d. In tex. ibi esset potestas. i. si diceremus etiā. x. z. xx. so- re legata heredis esset electio: ut possit eligere mini- mū. tamē in ueritate. x. solū sunt legata: ut. s. dixi. licet glo. aliter dicat. facit ad istam legē. l. si ita stipulat. de- cē uel. v. z. l. inter stipulatē. §. ij. de uerbo. ob. Opp. in alt. ernatiua utrūqz est in obligatiōe: ut. l. illud. aut illud. de cōsti. pecu. z. l. si duo rei de s. b. ob. Sol. glo. dicit fateor q. hic nedū est utrūqz in obligatiōe: sed etiā heres pot. eligere solū minus. z qa presumptio ē q. min. eliger. iō d. legata minor q. tita. Alibi dicit gl. z meli. dicit q. solū minor q. tita ē i obligatiōe i. l. iter sti- pulatē. §. ij. de uerbo. obli. z ita probat hic in tex. z in legibus. s. alle. Ad cōtrariuz respōdeo in alternatiuis utrūqz est in obligatiōe. uerū est quando ponit iter ref inter quas cadit affectio. Sed quado ponit inter sum- mas nō cadit affectio: ideo minus tm est in obligatiō- ne: adeo q. si heres uellet soluere. xx. illa. x. non solue- ret ex causa legati: sed ex causa donatiōis. z hoc tenet doc. in. l. cum qdam. C. de uerbo. sig. ideo ego dico q. si in q. tita. tibus caderet affectio ppter adiectiōem p- sone cui debet solui: uel loci ubi debet solui q. tunc eti- am in quātitatib. utrūqz est in obligatiōe: ut. j. de sol. l. qui res. §. qui mihi. rome. z de noua. l. si is. z in qua- libet earum dixi. C. Op. de. l. plane. §. pe. s. ti. i. Solu. ibi dabat electio creditori. ideo utrūqz est in obliga- tiōe: qa forte eliger minus: nec est psumptio semper q. quis eligat plus: ut tota die uidetis. S. quado da- tur electio debitori lex h. z pro certo q. soluet minus. h. tenet doc. in. d. l. cum qdam. C. Op. q. electio debet esse legatarij: ut. l. lucio. s. c. Sol. h. uerba enunciatia fuerunt directa ad heredē: ibi ad legatarium uel erat dubium. **Ex. l. sequenti.**

C An libellus possit formari cōtra ples isolidū. uide i- pn. Et que sit dria inter oīs z quilibet: ibi. Quero. Et an indefinita eqpollet uniuersali: ibi. Quero utrū.

I pluribus. Indefinita eqpol- let uti. h. d. C. No. q. indefinita eqpollet uti. f. uti distributiue: nō uti collectie. nō enī q. libet h. s. tenet: s. oēs tenent: ut hic. C. Prio q. ro qd. si testator dixisset q. libet h. s. me. det. v. dicit gl. q. q. libz tenet ad. v. isolidū. ar. C. si plu. una sē. l. i. ubi idē d. f. snia. dy. dicit h. q. d. snia d. f. eē uez si ta- liter eēt formata petitiō q. q. libet fuit i solidū q. dēnat. als si simplr q. libet tenet p. uirili: ut. d. l. i. C. si plu. una sē. z. l. paul. d. re. iu. qd. eē uez si taliter formata eēt peti- tiō cū snia debeat petitiōi pformari: ut. l. si sū. s. coi. di. ita dicit dy. Dicit ergo ipse q. libell. p. formari d. ples pe- tēdo quēlibz q. dēnari isolidū qd. eē uez si i libello iseraf- peto q. dēnari isolidū: ita q. una sol. sufficiat: ut no. gl. i. l. si mādato tici. §. paul. rñdet. s. mā. z i aut. h. ita. C. d. duo. re. z uis. l. credi. §. duob. s. mā. z i corpe unū su- mis. fac. l. i. executiōe. §. isolidū. j. d. s. ob. s. z illa s. b. a. n. ponerēt. f. ita q. una solu. sufficiat: tūc libell. d. z reici- ut. l. i. C. d. fidei. tu. dixi i. l. ij. de du. re. §. Quero scōo q. ē dria iter oīs z quilibet. glo. dicit q. oīs ē collectiuum z attribuit rē oib. s. fit. q. libet ē distributiū z attribuit rē cui libet isolidū. qd. no. p. baf. i. l. nō distiguem. §. cū in ples. s. de ar. z de natura isto. z distributiū. dixi i. l. hoc articulo. de here. isti. §. Quero utrū hoc sit uez q. indefinita eqpollet uti. Dy. hoc pōit de re. iur. li. vi. i. ru- bri. Pe. d. hoc facit magnā distictiōez z multa posuit z qdā nō bene. C. Et iō p. eoz declaratiōe. pmo q. ro utrū indefinita eqpollet uti s. m. p. paz significatiōem: an s. m. iterptatiōez. Dicit Pe. s. m. iterptatiōem. nā p. pe lo- quēdo: aliud est dicere oīs hō currit: qa falsificat uno

p bal. in. l. fi. de li. 2. post. et ibi aliqd p ang. vide ali qd de mate. ria. s. l. pr. i. pnc. et adde bar. in. l. i. s. fi. de ven. in. pos. mit. ADDE an i. dffinita eq. pollet vno sal. bal. cofi. cxxx. pmo li.

non currente. aliud est dicere ho currit: vt pbat de re. du. l. fi is qui ducenta. §. vtz et bn dicit casus est. s. de ser. vr. pre. l. si fuitus. ibi et humani et c. vbi declaraf q indefinita eqpollet vli ex humanitate et iterpratione: no ex ppria significatio ne vocabuli. Quero q di oratio indefinita. vi de gl. sy tu dic vt dixi. s. l. pxi. no. i. l. i. i. gl. magna de reg. iur. et ibi dixi. Tertio pmitto q cu querit an indefinita eqpollet vli dz itelligi de indefinita p lata ab hoie. na. plata a lege sine dubio eqpollet vli: qa etiã ofo singularis et lex scripta ad singu larẽ psonã vli itelligit: vt i pma pfi. C. vt. l. iura no singularis. s. de le. et itelligit vli hoc mo: vt ois ille in cui psona emergit illud sup quo lex dispo nit lege cõphẽdaf. vñ ois. ll. q dicitur d veditore hnt locũ in oi hoie q est veditor. et q dicitur de ho micida hnt locũ in oi hoie q est homicida et sic d fi. Restat ergo dubiũ qn profert ab hoie. quo casu dic aut profert in materia q inest necessario et eqpollet vli: ut cu dico homo est aial equipol let vli omnis homo et c. vel cum dico obligatio e iuris vinculum. actio est ius et c. eqpollet vli: ois obto et c. vel ois actio et c. qa cuilibet de necessita te pgrit dffinitio. aut profert in materia cõtin gente et tuc aut pferf negatiue: et tuc equipollet vli: ut. l. fi is q ducenta. §. vtz. de re. du. ibi q no feci. i. nihil eoz feci: et de h. ob. l. ij. i. fi. et l. in illa ship. vbi si pmitto p heredẽ meũ nõ fieri itelligit. i. p nullũ fieri. lz hz ppria et logicale significatio ne aliud eẽt. Si ho ponit affirmatiue: et tunc aut huic termino coi indefinite. plato adijct aliquid qd ei pot ptingẽter inesse ex aliquo euentu pter uolũtatẽ disponẽtis: et tuc eqpollet vli. vel nõ eq pollet fm q casus ptingẽtie dederit. hbi gra: si dico ho currit ex uolũtate mea nõ dependet an ois ho currit uel nõ. si ergo ptingat q ois ho cur rat ista indefinita eqpollet vli: qa p dicitur de oib. Si ptingat q qdã ho currit et qdã non currit: tuc nõ eqpollet: qa nõ p dicitur de oibus. do exẽpla le galia si dico sui mei textores seqf ne q ois serui mei sunt textores. Lerte nõ. sed si ptingit q ois sint textores ista eqpollet vli. als nõ: ut. l. huius vr banis. s. ti. i. Si ho ptingẽtia depẽdet ex uolũta te pferẽtis: ut heres meus dãnaf esto: dare si vo lo q itelligat de oibus: itelligit de oib. als nõ. vel lego lana. Si volo itelligere q sit legata: ois lana legata erit. als nõ. In dubio qualiter intelli gat. Dicit dy. et bn. aut e eadẽ rõ oium ptentoz sub indefinita. aut nõ: vt ipse dicit d re. iur. li. vi. sup rub. Pe. dicit latius aut pferf ista indefinita circa res. aut circa psonas. si circa res: aut p hba pluralia: aut p hba singularia. Si singularia nõ eqpollet vli: ut si lego fundũ corn. nõ videor le gare omnem fundũ cor. vt. l. apud iul. §. scio. s. ti. i. Sed certe ista nõ est indefinita sed singula ris: qa res fuit nominata noie pprio. iõ hic po ni nõ debuit. aut p uerba pluralia: ut bona mea et tunc aut e eadẽ ratio oium ptentoz sub indefi nita et eqpollet vli. aut nõ: et tunc secus: ut l. obli gatiõẽ generalĩ. de pig. et l. i. C. q ref pig. ob pos. Ista dffinctio inter hba pluralia et singularia nĩ placet: qa si lego vestrẽ: si lego lana vel argẽtũ vñ sita adhuc indefinita eqpollet vli: ut. l. si cui la na j. de le. iij. et l. ij. s. de li. et postb. Iõ aliter e di cẽdum. qnqz ofo indefinita q ponit e ita incerta q uitaã dispõ: vt no. in. l. legato generalĩ. s. ti. i. tuc i pnti inuestigatione nõ cadit: qnqz dispõ re manet valida: et tuc dffingue qn cadit iter res: vt dicit dy. de re. iur. li. vi. sup rub. Si ho cadit i ter psonas: et tuc aut i casu odioso et nõ eqpollet vli: ut. s. de li. et postb. l. ij. et de vẽ. i. pos. mit. l. i. §. itẽ qnif. aut i casu fauorabili et eqpollet vli: ut. s.

de tes. tu. l. fi qõ ita. §. i. et l. q filiabus. i. pñ. s. ti. i. Dicit eni e fauor hfidis q ois simul teneãt: qa te nebũf i min. CSz si qñf qñ indefinita eqpollet vli an eqpollet vli collectiue an vli distributiue. dic aut id qd iportaf p orõnẽ indefinitã attribuif cuilibz isolidũ et eqpollet orõni vli distributiue ar. s. ti. i. l. q filiab. §. i. aut cuilibz p pre: ut i di ctiõẽ hfs: et tuc eqpollet vli collectiue: ut h. qd e vey si onus adiectũ pot iter eos diuidi. secus si adijceret res idiuifibilibz: ut. l. ij. in fi. de h. ob. et l. eadẽ. §. cato. e. ti. By. inducit hoc pñ. cu gl. i ar. ad. q. si pcedo duob fratribz fundũ in feu dũ vt pñent qñteriu3 bouis et quattuor opaf sin gulis annis. aut dñ ut pñent oẽs aut quilibet aut dubiũ est. et in dubio tenẽt oẽs tm ad unũ quar terium et qñtuor operas hz eum. quod tene mẽti.

Ex. §. sequenti. An cum legat alicui pluries an sepi debeaf. Si ita. Si vni a diuersis heredibus qñti tal relinquat in dubio ab utroqz dbebit tota. b. d. C. Op. s. pr. So. ibi dãnauit i definite que indefinita equipollet vli. h singulari ter. C. Op. qñ dãnaf singulariter qlibet tenef isolidũ. h vno soluẽte alius liberaf: ut. l. ille aut il le. j. ti. i. Sz dic aut dãnaf vli: aut indefinite: aut singulariter. pmo casu tenef p hereditarijs por tionibus: ut. l. turpia. §. fi. s. ti. i. s. e. l. legatarius i pñ. secundo casu idẽ: ut. s. pxi. qd dic ut ibi. ter tio casu aut dãnaf i eadẽ orõne verboz aut i di ues. pmo casu aut copulatiue et vli tenent: ut. l. si heredes noiatim s. ti. i. aut dffuctiue: et tuc isof lidũ. h vno soluẽdo alios liberaf: ut. l. ille aut il le. j. ti. i. et s. ti. i. l. fi ex toto. §. i. So. i diuers. ora tionib. tuc qlibet tenef isolidũ et vnus solutio nĩ liberaf alios: ut h. et s. ti. i. l. suo alieno. §. fi qõ a pmo. fm dy. C. Op. qñ eidẽ legat sepi qñtã nõ duplicat legatũ: ut. l. plane. §. i. s. ti. i. Sol. di cit glo. ibi fuit legata bis qñtã vnĩ ab uno: h a diuersis. Sz ad hoc op. j. ti. i. l. l. l. uca. §. i. puberẽ so. gl. p dicitã qñ qñtã legat. hrium qñ spẽs. Et iõ p declarãda ista materia dy. dffinguit plenissi me sic. qñ vni legat sepi: aut legatur qñtã: aut spẽs. si qñtã: aut a plurib hfidib: aut ab vno. si a plurib: tuc a quolibet debet: ut hoc. §. et s. ti. i. l. suo alieno. §. fi qõ a pmo. qd itellige hz dffinctionẽ pmissã. Si ab vno et tuc aut i eadem scriptura: aut i diuers. si i eadẽ: i dubio semel de bet. qa nõ e hñsse testatorẽ uoluiffe duplicare ni si legatari pber hñuz: ut. s. ti. i. l. plane. et d adi. le. l. cũ cẽtũ. si i diuers. scripturis: et tẽ aut eiusdẽ uolũtatis: ut qa unũ testm scriptũ e i duab char tis: aut diuersaz uolũtatũ: ut i testõ et codicillis. pmo casu vna debet qñtã: si sunt diuerse de bet minor: ut. j. e. l. sempronĩ. si diuersaz: tunc aut se nõ cõpatiũf: ut qa una derogat alteri: tuc semel tm dbef: ut h i fi. et s. ti. i. l. fi mihi et tibi. §. i legat. et l. si ita sit scriptũ. aut se cõpatiũf: et tunc aut e relictũ simplr et debet vtrũqz: ut. l. qñqñgin ta. de pba. aut ob cam: et tuc p secũdũ vñ a pmo recessum: ut. l. libertis. la. ij. i. pñ. de ali. leg. Scdo casu pncipali qñ legat spẽs: tuc aut i eadẽ uolũ tate aut i diuersis. si i eadẽ: aut ab uno hñde et semel tm debet: ut. l. plane. §. fi eadẽ. s. tit. i. si a plurib: tuc aut simplr aut a quolibet isolidũ. si simplr semel dbef: ut. l. si tibi hõ. §. i. s. s. le. i. et l. l. uca. §. i. puberẽ. j. e. si a quolibz isolidũ. dic idẽ suari qd i testis diuersoz: ut. l. qd g. §. fi qõ du os. s. r. i. si ho legat i diuers. uolũtatib: et tẽ aut eiusdẽ aut di hsoz. si eiusdẽ: tẽ aut ab uno hñde aut a plurib: et idẽ p oia qd s. qñ legat i eadẽz uolũtate p eadẽ. ll. fac. j. e. l. meui. §. eũ. Si ho erãt di hse uolũtates diuersoz. tẽ aut loco um

a C. Dy. indu cit. Item al leg. bal. in. c. i. §. fi. d suc cess. seu. ubi oino vide.

b C. Si ita op po. j. ti. i. l. du te dffinctiõĩ adde no. per bar. in. l. cuz centuz. de a. di. le. et in. d. l. meui. §. eũ qui. j. co. et i. d. l. si tibi homo. §. i. s. ti. i. et Spec. in ti. d. tes. §. i. ver. uẽ po ne. A. institũ it filium.

Ita scri
 a pti. s. si
 sub conditioe
 ad fi. vid. no.
 p. bal. i. d. l. i.
 .C. de pac.
Ita scri
 b pti. s. si
 ADDE q
 pau. de ca. re
 fert. Jo. an.
 p. fuluise per
 huc tex. cu te
 stator madaf
 fet heredi vt
 solueret oia
 debita fratris
 sui q teneba
 tur et soluere
 dotez vxori
 fratris o. ma.
Empro
 s nius. z
 ad hac
 .I. vide ang.
 z Imo i. l. cu
 q i. p. s. d. ac
 gr. bere. z di
 cit no. bal. in
 .l. scripture.
 .C. de fide in
 stru. q. ista. l.
 non haberet
 locu i. p. t. i. b.
 onerosi. Et
 qd i duobus
 istrumetis p
 curatioe fa
 ctis i psona
 vnus eodez
 die. vid. bal.
 .l. falsus. in
 .xliij. col. .C.
 de sur. z ad
 bar. hic q scri
 ptura dicat
 originalis. vi
 de bald. i. l.
 .ij. i. i. r. q. .C.
 de testa. z i. l.
 nostraz. i. iij.
 col. eo. ti.
Scriptu
 ra pncipalis.
 no. q exem
 plar dicit scri
 ptura princi
 palis exēpli
 sepius exem
 plati. itez ad
 hoc no. adde
 oino bald. z
 Imo. i. l. cu
 pponat ad fi.
 s. e. vbi et di
 cit qd iuris
 qsi due repe
 riunt scriptu
 re originale
 sup eode scō
 qz nulli credi
 tur: qd no.
 i. l. scripturis
 .C. d. fi. istr.
 ad de et q si
 ptinet plus i
 strumētū q
 repiat i ptho
 collo si daf si
 des istrumto
 vt declarat
 do. anto. i. e.
 dudū. d. con
 uer. cōiug. z
 v3 istrumētū
 l3 nullū repe
 riat pthocol
 lū fm bald. i
 ru. C. de fi. i

habebant: ut qd legat defunctus z eius heres:
 z tūc idē qd si legat i testō vnus: ut. l. hmoi. §. si
 sempronius. §. ti. i. qd v3 v3 si voluntate afferat
 vt cōmodū dilationis. secō si nullā: qd tūc idē qd
 i testis ex neoz: ut. l. meui. i. p. n. j. e. qd dic vt ibi.
 Si no diuersoz. p. r. s. tūc aut pmo pseq rē ex te
 stamēto vni z tollit petitiō ex testō alteri: sed si
 pus pseq estimatiōe ex testō vni pōt pseq rez
 ex testō alteri: vt isti. de le. §. si res. z. §. ti. i. §. pla
 ne cū ibi no. ita d3 intelligi. d. l. plane. §. si duoz:
 z. l. si suus legat. §. i. s. ti. i. z. j. e. l. meui. §. duo
 b. Sz hūc passuz. i. d. §. duob: pleni examiabo

Ita sit scriptum.

Masculinū pncipit femininū n̄ e3. b. d.
COp. de. l. i. §. si icertū. de v̄. i. pos. mit. Sol.
 ibi tractat de odio. iō masculinū nō pncipit femi
 ninū. **C**Op. d. l. sicur. i. p. n. z. §. si. j. de ope. li. so.
 ibi apparet rō diuersitatis. **I**ta materiā **C**Op. po
 nit i. l. qcuqz. C. d. ser. fug. ego dicā. l. i. j. d. h. fi.

Si sub conditione.

Si sub conditione. tū diei
 vel p ditiōis legatū n̄ pōt repudiari. b. d. **C**Mo.
 de eo qd dicit de legato i die certū q an diez ad
 nos nō pncipit. **C**Ad qd op. de. l. cū dies. qn di.
 le. ce. z. l. i. §. cū igil. z. §. is aut. de ca. tol. Sol. an
 die certū cedit dies legati quo ad trāsmisionez.
Ite quo ad actionē psonalē l3 obstat exceptō: vt
 .l. i. qn di. vusuf. le. ce. z. l. nemo pōt. §. ti. i. nō at
 qrtū ad dñuz: qd nō trāsit nisi adueniēte die. gl.
 altat. l. anpe. §. si. tex. ē. j. de v3 usufr. le. l. sempron
 attalus. vñ an die ad nos n̄ pncipit: merito re
 pudiare nō possumus. **M**o. ergo q illud p quo
 possumus habere actionē q n̄ pōt esse inefficax
 ope exceptiōis nō pōt repudiari: sicut illud pro
 quo solā spem habemus de futuro. **A**lij timētes
 hoc dñū dicūt q hic fuit certa dies quo ad noia
 tionē: nō quo ad euētū: ut dies mortis. ita dice
 bat **R**of. §. p̄mentē hui. lfe est. tene ergo istam.
COp. .C. de pac. l. i. So. aliud i repudiatiōe: vt
 hic aliud i pacto: vt ibi. de hoc §. de acq. bere.
 .l. is q. z. l. i. p̄t. z. l. q supstiti. z. j. d. cur. bo. dā. l. i.

Ex. §. sequenti.

Si pater.

Si pater. **C**ōditio nuptiaz itelligit
 futurus nuptiaz nisi testa
 tor ignorauerit pntes. b. d. **C**Mo. q p aduer
 biū nisi: iducit p ditiō. dixi. j. de p di. z. de. l. i. op.
 q pp p̄ctas nuptias de facto nō iplē p ditiō: vt
 .l. hec p ditiō. de p di. z. de. sed nuptie facte a filia
 patre ignorate sunt nulle: ut. l. paulus. d. sta. bo.
 ergo nō ē impleta p ditiō. **S**ol. dicit glo. intellū
 ligas q hic filia erat emancipata.

Ita scripsisset.

Ita scripsisset. **C**er
 sentis tēporis nō porrigunt ad debita
 i die vel p ditiōalia nisi aliud exprimat. b. d. no.
 q debitū i die nō d̄f debitū d̄ p̄nti. rō qd ista ver
 ba dare facere. intelligit. i. cū effectu. s3 nō dicit
 debitor q nō pōt exigi obstatē exceptiōe: ut. l. de
 bitor. de §. sig. **Q**uerit gl. qd si dies uenisset
 tpe mortis q nō uenit tpe testi. **R**n̄. q nō debe
 bit: ut. l. si ita. de aur. z. ar. leg. **C**Ad hoc op. j.
 .e. l. si qd ita. So. ibi. pp h̄bum pōt: qd ē extensū
 uum. **C**Op. j. e. l. cū filius. §. heres. so. vt in glo.
Istā. l. iducit dy. ad. q. de cla q apponit in testō
 si nō v3 iure testi valeat iure codicilloz. nā si v3
 inspecto p̄nti tpe l3 postea irritef clā illa locū non
 h3 nisi dicatur si nō v3 vel valebit. dixi plene i. l. i.
 .s. de iure codicil.

Ex. l. sequenti.

Exemplar q dicatur z q exemplum.

Empronius.

Empronius. **S**i i dua
 ris pncipalibus eiusdē testi apparet di
 uerse q̄titates legate mior debet. b. d. **C**Op. d.
 pba. l. qnq̄ginta. sol. ibi erāt diuersē scripture di
 uersaz uolūtati. h̄ vni uolūtatis tñ dicit glo.
COp. d. h̄ q d3 stari originali. ut. l. si qd ex argē
 tarijs. §. pe. z. h. s. de edē. so. hic vtraqz scriptu
 ra erat pariter pncipalis nō magis vna ē origina
 lis q̄ alia: z hoc idē tex. ibi cā exēplari: vñ ex utra
 qz poterat sūmi exēplū. **E**xēplar enī d̄f scriptura
 pncipalis. exēpluz scriptura exēplata de fi. istru.
 .l. ij. z. C. de edē. auē. si qd i aliquo. z. l. celsus. §.
 d. pba. z. iō si. pduceref due scripture. i. istuz pu
 blicū z pthocolū notarij starē potius pthocol
 lo: qd ista potius ē originalis scriptura: ut pba
 i. d. l. si qd ex argētarijs. §. pe. z. i. auē. de tab. p to
 tū: z ita hic si p̄staret vnā scripturā pmo factam
 z aliā idē exēplatā: pme starē. s3 si n̄ appareret ob
 tineret h. l. Sz d̄ qn pferunt due scripture d̄rie:
 neutri stat: ut. C. d. fi. istr. l. scripture. So. itellige
 q hic p̄ferat a diuersis: una ab herede: alia a
 legatario. secus si ab eodē: vt i d̄rio. op. gl. vlt. d.
 .l. libertis. so. ut. l. qnq̄ginta. quod no.

Incinus.

Incinus. **F**ructus z partus pce
 ad legatariū nō p̄ntent. b. d. rō hui. l.
 p3 ex sūmario. z gl. ponit. **Q**uero qd si marit
 legauit mācipia pure. **R**n̄. glo. certe tūc haberet
 mācipia z estimati. **I**te partus editos post aditaz
 hereditatē. qd no. multū. **C**Mo. si vir legat vxor
 ri simpli rē quā estimat. i acceptit in dote vxor ha
 bebūt rē actiōe ex testō: z actiōe d̄ dote h̄bit esti
 matiōe. **C**ōtra hoc videt casus. j. d. do. p̄le. l. ij.
 .§. si. dic vt ibi dixi. **C**Op. j. de pec. le. l. h. gl. n̄
 sol. dic q in exercendo vsuras noluerit augere le
 gatū: qd filij noie fenus exercuit. **C**Op. j. e. l. cū
 pater. §. pater filie. dic ut ibi.

Bonorum.

Bonorum. **S**essionē p demētē acce
 pit z agnouit tenet ad legata cautiōe recepta. b.
 .d. **C**Op. de cur. fur. l. fi. §. tali. **R**n̄. n̄ iteriz n̄
 ē q̄sita nisi ad sanā mentē puenerit z cōprobaue
 rit: s3 habet p q̄sita. iō legata soluūt exacta cau
 tiōe: qd itellige de successione extranei. nā here
 di patris in cuius potestate erat queritur uere:
 vt. l. fi. §. i. de cur. fur. fm vnum z v3 intellectū.

Ortuo.

Ortuo. **Q**uod supef mibi ex
 pra n̄ debet. b. d. **C**Op. qd ex re mea
 supē meū ē: ut. l. solū. §. i. de rei v̄. so. itelligat q
 h̄ res legata non erat effecta legatarij: qd legata
 sub p ditiōe: vt qd n̄ erat legatarij effecta: z eodē
 mō dicit glo. i. domo legata z postea destructa.
CMo. primo distinguendū aut mibi debet ac
 tiōe psonali. aut qd est mea: z sic cā petere pos
 sum actione reali. primo casu re pempta nō d̄be
 tur mibi aliqd: qd itellige qn perit illud qd p̄ri
 cipali erat i re: ut spiritus vitalis vel anima sensū
 tiua in boue. secus si pncipalis pars remane
 ret: vt domo destructa area superest: qd illa d̄be
 tur: vt. l. grege. §. ti. i. **I**sta rō pbat in. l. peculuz
 .j. e. vñ id quod gl. hic dicit de domo destructa
 nō dicit bene. vbi vero rem possum petere tanq̄
 meā qd supef meū est siue cōpetit actio realis:
 ut. d. l. solū. §. i. siue psonalis: vt. l. si seruus. §.
 boue. de condi. fur. z ibi de hoc dixi plene.

Si ticio.

Si ticio. **L**egatum cuius estimatio de
 berur ita ad heredem trāsmittitur sicut quando res legata debetur. b. d.

stru. z uide
 vñ qd nor.
 scripsi. i. l. in
 fraudē. §. ne
 qd de iure f̄f
 z q dixi i. d. l.
 si librari. ad
 p̄dicta adde
 no. i. c. cū. p.
 de fi. istru.
ADDE cuz
 reperiunt di
 uerfa istrumē
 ta de cadē re
 cui magis sit
 stādū z qd si
 istrumētū sit
 diuersuz ap
 thocollo bal.
 cō. xliij. z qd
 si istrumētū n̄
 apparet pro
 thocolloz p
 eundē confi.
 cxxij. libro.
CEt ideo si
 vide bar. in
 .d. §. phibet.
 z in. d. auē. si
 qd i aliquo d̄
 edē. z vide q
 dixi post bar.
 i. l. i. §. si qd i
 duob. j. d. se
 cū. ta. z no. i.
 .c. qm. s. d. p
 ba. imo dixit
 no. bal. l. i. h.
 .C. de eden.
 post butri. q
 si notarius p
 deret pp incē
 dia sua ptho
 colla pōt coi
 gere illū cui
 reddiderat i
 strumētū ut
 faciat ip̄i co
 piāz q p̄nes
 eū stare d3. z
 adde q suffi
 cit q protho
 collū repiat i
 echartio quō
 cūq: vt pbat
 tex. i. auē. de
 tabellio. z p
 thocollo di /
 mittat i ebar
 tis stāte potit
 siue p̄tuetu
 dine notarij.
 no. p bal. l. i.
 .ii. C. ad vell.
 z i. d. ru. d. fi.
 istru. z i. e. cū
 dilecti. de fi.
 istru. bene fa
 cit tex. z qd
 ibi not. in. d.
 .l. ii. in prin.
 de secū. tab.
 z ad bar. hic
 adde bal. i. d.
 .l. nostram. i.
 .iii. col. de te
 vide bonum
 dictum. bar.
 in probe. Lo
 dicio

I. abeo. Res cuius pmeritū legatarius pp eius delictū nō hz nō debetur: nec ei estimatio. secus si legatarius hz ei cōmertiū heres nō. h. d. hunc. §. habuistis. exami natum in. l. apud iul. §. si. z. l. se. §. ti. i. z. in. l. mul tum. j. de ver. ob.

Si testator. Portio hereditatis deficiens accrescit cū onere p rata. h. d. C. Op. §. e. l. celsus. §. si. Sol. ibi noiati fuit onus vni iniunctū. C. Op. q. op. fieri d3 a quolibz insolidū: ut. l. fideicommissa. §. si. j. ti. i. Sol. ut in glo. dixi tibi ibi.

Hereditibus. Hereditarius z donatarius cā mortis pōt substitui. h. d. C. Op. q. et sine pmissione pōt substitui donatario cā mortis: ut. j. ti. i. l. i. §. sciēdū. z. l. iij. §. si. So. si ego volo substituere taliter q substitut' sit donatari' cā mor. o3 q fiat p pmissiōe: vt dicit tex. §. si volo substituere ut stare i pmo nomie fideicommissi possūm et sine pmissiōe: ut i d3 ijs. hoc examinaui. l. i. de do. cā mor. vbi dy. ponit z Ly. de do. causa mor. l. i.

Ticius. Si legat' vna ex reb' alternatiue debitis euctus solutiōis declarabit an legatus valeat. h. d. C. Op. q. heres vtrūqz debeat: vt. l. si sic. §. si. cū. l. se. §. ti. i. z. l. q. duos. §. e. so. ibi erat electio testōris: h' debitoris: vñ nil p'riputari heredi i eligēdo: ibi sec'. C. Op. j. ti. i. l. fideicommissa. §. si. rē. So. h' spōre soluit: ibi iuitū exegit testator: uel hic fuit nomen legatū: ibi ipsa res.

Am ita. Relictū qritatis cōiunctū nō futuri tēporis i dubio pditionem nō facit. h. d. C. Op. relatiuū iunctū nō futuri tēporis facit cōditionē: ut. l. Stichū. §. ti. i. so. hic i relatiuo qritatis: ibi i relatiuo substantiē. p hoc. l. i. §. de here. i. sti. l. clemens. in fi. Rōnem dixi in. d. l. Stichūz facit ad hoc. §. de hē. emp. l. hec venditio. §. pe.

I ita quis. Verbū pōt: est extensiuū: z iō hz sit p'sentis tēporis porrigit ad futura. h. d. C. Op. §. e. l. si ita scripserit. sol. hic ē pp naturā illius vbi pōt: q ē extēsiuū. Assignat gl. et alias rōnes de dictione pōt. dixi i. l. gallus. i. pñ. §. lib. z postb. z de iniur. tes. l. i. i. pñ. C. Quero vsqz ad qruz tēps extēdat significatio huius vbi potest. Rū. dy. vsqz ad tēps mortis: ut. l. si. de op. le. Et hoc inducebā in ar. ad. q. si dicat in testō si nō valet iure testi: valeat omni iure quo valere potest. de quo dixi in. l. si ita de auro z ar. leg.

Ex. §. sequenti.

Si pater substituit filio si decesserit sine filiis ex se descendētibz. z is filius ingrediat monasteriū an substitutio evanescat.

Is cui in tēpus. Similes filij cōditionē nō implent. h. d. vel aliter. Ad implementū pditionis nō sufficit ciuil'r factū. h. d. C. Op. gl. d. l. m'. C. de isti. z substi. So. vt dixi in. l. gallus. §. z qd si tm. §. de li. z postb. Dy. iducit istā. l. ad. q. testōr substituit filio si decesserit sine liberis ex se descēdētibz: demū filius rogatus ingrediat monasteriū qrit' vtz deficiat illa pditio qñ illa sba ex se d' beāt aliud operari q' eo casu quo nō fuissent ap'posita. Dy. dicit eē idē: qā exp'ssio eoz q tacite i sunt nil operat'. §. ista pditio de se hēbat eūdem intellectū: qā appellatio filioz simplr scā intelligit de ex se natis: ut hic: z de pdi. z de. l. fideicommissa. hāc. q. nō psequor h: §. examinauo eā in quo

dā p' filio isti tenoris videlz. Parmens. qdā filii instituit z iussit q' si decederet sine filiis ex suo corpore natis deueniat i iō anez. demū dictus filius institutus igressus ē monasteriū z ibi decessit qrit' vtz dicta bona pueniāt i dictū iō anē an ad dictū monasteriū. In illa. q. hz fuerunt varie opi. doc. z diuersimode scripta z dterminata repiāf. Ego tñ hoc vltimū arbitror fore verissimū q bona p'dicta debeāt ad dictū monasteriū ptine re: z substitutioni p'dicte locus nō sit. pmo enim hoc t3 dy. ff. de le. ij. l. si ita q3. §. si. p. talē rōnem appellatio filioz simplr facta intelligit d' ex se natis: ut. d. l. si ita q3. §. si. de pdi. z de. l. fideicommissa. §. exp'ssio eoz q tacite isunt nihil operat': ut. l. iij. de le. i. de fideius. l. nō recte. Ergo p'inde ē habendū ac si nō fuisset exp'ssum ex se natis. hoc at nō exp'sso nō ē dubiū ad monasteriū ptinere: ut i auē. d. san. epi. §. h' hoc pñti. z. C. ad tre. auē. nisi rogati. Scdo hic t3 Ri. mal. p talē ofonez illō fideicommissum siue hec pditio reprobaf z p non adiecto habet: nō iō qā monasteriūz habeat loco filij: §. qā ē ipedimēto vite p'tēplatiue. naz q3 timēs ne bona sua cogaf restituere: si decesserit sine filiis ipelleref ad m'rimoniū hēdū: z remoueref a voto religiōis z castitatis. iō ipator hoc grauamē habuit p si adiecto. hoc ē qd dicit tex. i. d. §. h' hoc pñti. vñ dicit tales pditiones iualidas z p nō script. eē. §. ista pditio sic exp'ssa ē multo plus d'ria vite p'tēplatiue z castitati z religiōi z c. ita refert z t3 cy. i. d. auē. nisi rogati. Tertio ego pbo illud qd relinq' cā dotis de necessitate itel ligit p m'rimonio carnali: ut. ff. de iure do. l. iij. z. C. de do. an nup. l. si. Pro itroitu nō monasterij nō pōt dari dos: ut ex d' simo. c. nō satis. z tñ illa pditio seu cā remittit aliquo ingrediete monasteriū: hz nō posset dici q' ciuiliter iplēaf: vt. d. §. h' hoc pñti. ergo z i casu pposito hz nō posset dici iplera pditio ciuiliter q' filij dicat ex se nati: tamen monasterio debēt dicta bona remanere. Idē d3 z pōt dici de eo qd relinq' cā donationis pp nuptias: ut. d. §. h' hoc pñti. Quarto iter monasteriū z monachū nō d' h' m'rimoniūz spiri tuale cū solus abbas d' spōsus: ut plene no. de elec. qā pp. p. Ber. z Inn. §. si fideicommissum relinq' sub pditione si nuptias nō d'xerit: z ille grauat' monasteriū ingrediat nō tenet ad fideicommissūz. i. d. §. h' hoc pñti. apparet ergo q' hec nō ē rō: qā uidebat' defecisse pditio fideicommissi. sed iō qā talis pditio z tale grauamē p nō adiecto z p nō scripto h'z: qā vite p'tēplatiue d'riaref. §. i. ca su pposito ē b'mōi. ergo z c. Quinto ego video q' si aliqd relinq' mulieri z ipsa grauat' fideicommissū: si nupserit q' tale fideicommissūz nō p'staref nō tenet et si nupserit: ut. l. quoties. de pdi. z d. z ē rō: qā p hoc nuptie ipediref: qā timore illius grauaminis nō nuberet: ut. l. heres meus. §. si. §. pdi. z de. multomagis nō v3 istud fideicommissūz quod est impeditiuum vite contemplatiue que longe melior est q' actiua: vt in auē. de mona. in prin. z ibi no. coll. i. Ex. l. seq.

Quo tpe debeat q3 eē capax ut legatū psequi.
On oportet. Nō d3 d' habilitate p'one disputari separatim ab alia lite. h. d. C. Quero quo tempore quis debeat esse capax ut legatum possit consequi. Glo. dicit tribus tēporib'. quod est vtz in h' d'itibus. i legatis nō qñ ē habitas i p'sona quā testōr tollere nō pōt: sufficit q' repiāf capax tpe mortis: ut. l. nō itell' gis. §. qñ at. d' iure fisci. z de do. cā mor. l. i. mor tis. ita dicit dy. z bñ. Extra gl. op. q' de habilita

dC Si cui. multo magis contra istam determinationem dixit expresse Ja. de bel. i. d. §. sed hoc pre sentis z ibi etiam Angel. z bald. i. l. deo nobis. b ept. e cte.

I rici' op. q heres. h' de bart. i. l. apud iul. §. si ticius. de le. i. c. 13 ita. h' de bart. i. l. i. circa si. in uer. uideam' de relatiuo. j. de condi. z dmon. vbi huc ter. post eū allegauit. c. 3 ita. q3 ad. de qd no. bar. in. l. si ita. h'c alle. z d verbo p'sentis tēporis an cō. p'bedat fu turum vide Inno. in. c. dilecti. de ex cepti. z vide Bald. no. in. l. cam quaz. n. ij. col. cū h. d' fideicō.

te persone possit per se separatim ab omni alia ca queri: ut. l. de etate. s. d. mino. z d. ferijs. l. ij. ibi: z etates probentur: z. l. cu te minore. C. d. pba. Sol. ibi qris de etate que est talis qlitas que red dit personaz inhabile ad iudiciu exercendu. vn bi potest de hoc queri ante omne iudiciuz. hoc est talis qualitas q tangit merita cause: lz eni eet no capax: no pp hoc erat inhabilis ad iudiciu exercedu: lz deficit iusticia sua. Ex. l. seq.

Actio personalis hereditaria datur p vnu ex heredibus infolidum etiam ad quantitatem.

Am ab uno.

Si legatus ab uno herede relicto aio copensandi cu debito deficiat ille hfs illius debiti onus sustinet: z debitu qd qf isolidu sustinet: i totu coputat i poneda rone falcidie. h. d. z e. sing. l. ista qua no. z no. diligenter qd i summario dixi. C. Rot. h. casum q actio psonalis hereditaria dat p vnu ex hfdibus isolidu et ad qritate qd e singulare. Op. s. ti. i. l. suo legato. s. si testator. z. j. ti. i. l. nome. s. vni. z fa. her. l. filia. z. C. de pac. l. pacto successor. So. Gl. trib. mo. is. pmo q spale sit fauof dotis ne mulier heat necesse agere cum plurib psonis: z ista e pa qua t3 Dy. z. l. p. hfditarius. C. de here. ac. Sca. lo. e. q i cu dat actio no directo: lz p obliquu: qa oes hfdes pueniret actioe de do te. iste pueniret ab alijs actioe ex testto. Lotra b facit tex. q die eos teneri ex testamento. lz respo de id est actione ex testamento noie dotis. hanc t3 guil. i. l. auus. s. de pac. qd e huc tex. i. q no pot glosari cu dotē tota soluat: vt es alienu: non ut legatu. tene ergo prima. Tertia so. redit i ide cu ista z eode morbo laborat. C. Op. ad fi. s. de here. isti. l. ex facto. z ad. l. fal. l. n. senius. Sol. re spectu mulieris e es alienu: z io quo ad ceteros legatarios vt es alienu habet i coputatiōe falcidie quo ad coheredes ut legatum habetur.

I cui fundus.

Valet legatum rei vedende p iusta estimatione. h. d. Ex. l. sequenti.

De verbo video.

I ticio.

Habuitis. s. ti. i. l. si mi hi z tibi. in pn. dic ut ibi no. In tex. ibi placere videor. hoc ad intellectu metis no ad sensuz corporis referet: z lz Ja. de are. s. ite i oibus legibus q icipiunt videam vt. l. videam. s. d. i. l. iur. a. z. l. ite apud labeone. s. si suo. de iniur. z. l. videam. de vsur. z siles lz Ja. de are. facit q istud dicere video: possit referri ad oem sensum p quem representat aliqd intellectui im Ja. de are. z doc. facit. l. testiu. s. de testi. facit. l. ij. s. idem labeo. de aqua plu. arcen.

Si eo herede.

Hereditas representat psonaz defuncti no hfdis. h. d. Op. de. l. vsuf. j. de sti. ser. So. aliud de usufructu q requirit factum psona vtētis. aliud i hfditate seu pprietate: ut ibi parz. C. Op. de. l. hfditas de acq. re. do. sol. aliis i hfditate relicta suo q i legato: qa i ea qrenda reqrit dñi iustus. lz hfditas iacēs no pot iubere: vt. l. hereditas. z. l. i. multis. de acq. re. do. Op. j. e. l. obi tor. s. suo. so. vt ibi. C. Op. de. l. nouatio. de noua. vbi suus repñtat psonā hfdis. sol. iacēte hereditate psonā defuncti repñtat: vt h. z. l. mortuo. de fidelis. z ea adita retrofingit representasse psonā hfdis: vt. l. hfs qñqz. de acq. here. z. l. si ex rebus. i. fi. de sti. ser. z. l. ois hfditas. z. l. oia. s. j. d. re. iur. q fictio no hz locu nisi p ea pte p q qd pot succedere: ut h. p3. C. Op. si iustitit ille q p parte

e capax seqt q qd decedit p parte testat z pro parte itestatus ea q habent i. l. ius nry de reg. iur. dic ut no. i. d. l. ius nry. z. C. d. sec. nup. l. i. qd no. bñ. Ex. l. sequenti.

Fortior est dignitas qua qd habet p se qd per aliu. io si relinqt epo sub nomine dignitatis tra fit ad successorem no sic in uicario.

Ad principii.

Relictus sub noie dignitatis trāsfit ad successore i dignitate si dignitatis qd habet p se sec si p pñtiaz alterius. h. d. C. Op. si legatari decedit anq ce dar dies legati no trāsmitit legatu: ut. C. de ca. tol. s. i. nouissimo. Gl. dicit q aliter cedebat dies oli aliter hodie. qd no e vez. imo eode mo: ut. l. i. ij. z. iij. j. qñ di. le. ce. z. l. i. C. de ca. tol. Colligif quoddā ius mediū: ut. l. papi. z dixi i. l. celsus. s. ti. i. Itē dicit gl. q istud e spale in pncipe. Lerte si pncipi e relictu sub noie dignitatis nulla e specialitas: ut. l. annua. s. i. de annu. le. lz si e relictu sub noie pprio tuc pot pcedere gl. C. Et op. j. tit. i. l. ex ipfecto. z. l. cu hfdes. C. qui tes. fa. pos. gl. fol. ibi quo ad solēnitatē. h. quo ad trāsmissio nē. lz ut dixi et quo ad trāsmissione ista. l. pñtinet ius cōe si ponim relictu sub noie dignitatis: ut tex. inuit. C. Op. j. l. px. nā augusta hz eadē pui legia q pnceps hz: vt. l. pnceps. s. de leg. Die gl. fallit h. vel hic fuit pñscriptu. s. l. pxi. fuit cadu cu vel qñ. Tu dic q. s. l. px. fuit relictu ei q habebat dignitatē pncipalē z p se i. l. si auguste fuit relictu ei q habebat dignitatem p aliu: ut. l. fmine. s. de sena. z hoc t3 Be. z. l. p. refert i. l. cu hfdes. C. qui tes. fa. pos. Rō qa fortior est dignitas qua quis hz per se q illa qua quis hz p aliu: ut. l. i. z. ij. s. de of. pco. z. l. e. sic facit ista. l. q si relinquitur episcopo sub noie dignitatis trāsfit ad successorem: sec si reliqueretur uicario: quia tunc no trāsfiret in sequentem uicarium.

I cui res.

Qui agnoscit partem vñ agnoscere totu legatu. h. d. qd no.

I mihi.

Pot qd ex sua psona repudiare z ex psona sui agnoscere. h. d. ista. l. declara: ut. l. si mihi z tibi. in prin. s. e.

Alianus comodū.

Si fideicommissum deficit legatu remanet penes legatariu z ad heredē no redit. h. d. z hāc. l. declara sicut. l. si qd ticio. in prin. s. e.

I ticio.

Si portio no grauata accedit grauata fit cotributo z legata solida pstat. h. d. Querit gl. qd e si portio grauata accrescit no grauata. Et dicit idem h qd glo. dicit e vez q ille cui accrescit portio grauata tenetur ad illa legata: tñ fit contributio ut augeatur portio sua no grauata: ut. l. i. s. si coheredum. j. ad. l. fal. q est no.

Julianus ait.

Portio deficiens accrescit cu onere succedentibus ab intestato. h. d. C. Op. j. ti. i. l. i. s. fi. vbi vadit sine onere. sol. q hic ambos grauauit. Decfo. vñ t3 tex. ibi cu eet ab eo fideicommissuz relictu: vn alij dicit q hic erat abo i eode gradu: vn abo succedut ex psumpra uolūtate d functi: ibi erat vnus in vno gradu: alius in sequenti: tuc sequēs no succedit ex tacita voluntate defuncti: cu de eo defunctus no cogitauit. C. Sed cōtra h op. s. de codicil. l. pe. z. l. si quis cu nullu ubi no videt fieri dñia siue sint in eode gradu siue i dispari. vn gl. t3 primam sol. Dy. tenet secun

Am ab vno primo q speciale z hoc expresse fauore dotis tenuit etiam Barto. in. l. debitore. s. de pactis. z no. p imol. i. l. seruo legato. s. si testator. s. ti. i. sed bal. in. d. l. p hereditarijs in. iij. col. s. quarto aliter dicit de intellectu huius. l. per bar. z docto. in. l. con tinuus. s. fi. de verbo. ob liga. ad fi.

Ciod hñ q cipi. Ad materi am buius. l. vide Bald. in rub. C. de iure fil. in pn ci. z qñ relin quitur aliqd sub nomine dignitatis: vt episcopo z si milibus: an transeat ad successorem. adde no. per glo. in. l. z qa ad fi. d. iurid. dic. om. iudi. z bal. i. l. hac pultissima. i. i. col. qui te. fa. pos. z bar to. in. l. ciuili bus. de reb dub. C. In. l. si auguste. Et facit hec. l. si auguste. q si reliquo pxi ri sub nomi ne appellati uo an transe at ad secundam vxores. bal. q no. in. l. si. i. j. col. C. de indic. vidu. tol. ad fi. per barto. z bal. in. d. l. z qua ad fi. z dixi p bar to. in. l. qui li beris. s. bec vba. de vul. e pup. z bal. in. l. hac con sultissima. in. i. col. C. qui tes. fa. pos. p doc. in. c. qm abb. de offi. dele. vbi ali qui p bar.

Cim p
c poneba
 tur. Et
 tene metri qd
 dixit bal. i. c.
 .i. s. itez si va
 fallus. si de i
 uesti. cōtro.
 fuer. p. banc
 glo. vbi om
 nino vide: z
 no. etiam ro.
 in. l. admonē
 di. de iuretu.
 z bal. in. l. ij.
 .C. de secun
 tab. ad fi. Et
 istum tex. cū
 glo. inducit
 fing. bal. i. c.
 si qd feuduz
 si de inuesti.
 iter do. z va
 lis ori. q. vbi
 lex requirit
 tacatum nu.
 merum testi
 um ad actuz
 fiendū q. dū
 factū p. pau
 ciores pba
 ri non potest
 nec etiam er
 ror facti: vt
 hic l. 3. bar. b.
 aliter intelli
 gat: z vide
 bal. in. l. si for
 tidianum. C.
 de le. z i. l. er
 ror. C. de te
 sta. adde ta
 men qd vbi
 nō esset erra
 tū circa sub
 stantialia in
 strumenti p
 bare error
 per duos te
 stes fm glo.
 in. l. heredes
 palam. s. sed
 si notam. s.
 de tes. z vid
 bar. in. d. l. er
 ror: z quali
 ter probet er
 ror vide no
 per bar. in. l.
 quotiens. s.
 tantūdem. s.
 here. in. l. i. z i
 .l. si librarī.
 in. fi. de reg.
 iur. z ibi dixi
 z fm bald. in
 .l. si. i. pe. col.
 .C. de eden.
 bec. l. est fin.
 q. error in
 strumenti v3
 plene proba
 ri.

dam Nec. ob. d. l. pe. z. l. si quis cū nullū: qd ibi
 testōr grauauit simplr venientes ab intestato: h
 noiātum. Itēz i. d. l. pe. succedebat qd pter spes
 defuncti: qd de eo si cogitauit: h nō cogitauit s
 eo. s3 huic so. ob. qd iuriscōsultus pbat h p exē
 plū de substituto. s3 relicta noiātum ab instituto
 debent a substituto: vt. l. si plures. j. ti. i. z. l. i. s. i
 substōne. j. ad. l. fal. Dicendū est ergo q ambe
 solutiōes mixte sint hē. s. q. ambo erāt in eodez
 gradu: vt pbat lra que dicit coheredē eius. Itē
 ābos noiāti grauauit. vñ accrescit alteri cū one
 re suo: vt. l. si duob. s. i. z. l. ciuitanibus. s. lucius
 .s. ti. i. secus si vnū tm grauauit noiātum: qd tūc
 nō accrescit cū onere: ut. l. celsus. s. pe. z. h. s. e. z
 pbat p exēplū de instituto z substituto: vt dixi. s.
 de hoc dicem. i. d. l. cū pater. s. cū estumaret. j. e.

I alienus. Si p suū nō q
 s h sibi manumisso tenet ad onera dño i
 posita. h. d. C. Op. q suus teneat directo cū pf
 vel dñs teneat ex psona ipsius filij vel sui. gl. sol.
 inuit q naturalis obfo diuidat i vtilē z directam
 qd vñ s. l. si eius. j. ad. reb. Huius timore glo. lo
 qtur dubitative dū dicit vtilē vt ita dixerit zc. q. d. i
 prope loquor q natural. n̄ diuidit i directā z vti
 lē. s. riuū istō declara vt dixi. i. d. l. cū filio. de leg. i.

I heres. Si p hēz res le
 s gata sine dolo con
 summat legatario p i factū actionē suc
 currit. h. d. C. Op. s. d. di. ide. l. i. summa. s. pe.
 glo. dicit hoc ideo quia cōmodū habuit a defun
 cto: ideo nō distinguit sciens vel ignorās. s. quo
 dixi. in. l. cetera. s. h. z. l. se. s. ti. i. z. l. si seruū. s. s.
 illo. j. de verbo. obliga.

Ex. l. sequenti.
Fideicō. quibus cōiecturis probari possit. Et
 p quot testes obeat pbari dispositio testatoris.

Uz propōebatur

Verba enunciatiua iducit pbationez
 eoꝝ q i testō sunt gesta. h. d. C. Op. q nō indu
 cunt pbationē: vt. l. aurelius. s. h. j. d. li. le. z. l. lu
 cius. s. i. j. n. i. So. h̄ba enunciatiua in vltimis vo
 luntatibus inducunt pbationez eoꝝ q gesta di
 cuntur in testō: vt hic: z non eoꝝ q dicunt gesta
 eē testm. C. Op. de. l. ex scō et agitatū. s. de her.
 isti. so. ut ibi. C. Quero dñ hic q fideicōmissum
 pōt pbari ex p̄iecturis. q sunt iste p̄iecture. Di.
 dicit hic q testator p̄us dixit se uelle substituere.
 postea dicit per errorē se omisisse hoc sufficeret.
 Itē sufficit ad pbādum s3 enunciatiue scripsit hic
 i testō: ut hic i rex. vide glo. z no. eā. C. No. q si
 testator ante q̄ ueniret ad testm dixit se uelle sub
 stituere: z postea n̄ substituit q n̄ p̄sumit q p er
 rorē omiserit nisi ipse postea dixerit se omisisse i
 testō uel i alia ultima uoluntate dixerit se hoc fe
 cisse. Cōtra hoc vñ. s. de here. isti. l. quotiēs. s. i.
 z qd dixi. l. si qd i fundi uocabulo. s. ti. i. So. ut
 statim dicā. C. Quero p quot testes v3 hoc pba
 ri. glo. dicit hic q per septē in testō. per qnq3 in
 codicil. Cōtra hoc uidef. s. de te. l. heredes. s. s3
 si notā. Distingue: qnq3 quis uult probare dis
 pōnem testōris. qnq3 dispō testatoris ē certa: sed
 vult quis pbare erratū in aliqua q̄litate vel quā
 titate. pmo casu siue quis uelit pbare dispōnem
 directo siue p cōiecturas regrūf. vij. in testō z. v.
 i codicil: etiā ad probandū illas p̄iecturas: vt. l.
 fi. C. de codicil. z ita loqf glo. ij. z fi. hic. scōo ca
 su sufficit pbatio p minore numez testiu3: vt. d.
 .s. sed si notā. z ibi nō. Itē sufficit testatorē pba
 re dixisse ante q̄ ad testm ueniret: ut. d. l. quotiēs

.s. i. z dixi. in. l. si quis in fundi uocabulo.

Peculium. Si legat vniuersi
 tas augmentuz z
 diminutio cōtingens ēt viuo testatore
 ad legatariū pertinet. h. d. istud pncipium.

Quadrige. Si legat res ex plurib
 s corporibus p̄sistens si
 extinguit qd ibi est pncipale perit legatum. h. d.
 C. Op. s. pxi. vbi qd qd sup̄est ex legato debet.
 so. dicit qdā q h̄ decessit ille equus qui demō
 strabat q̄drigā: s3 gl. dicit q nō curat qd equus s
 q̄ttuor decesserit. Ad s̄riuz dico q qd ibi re
 manebat retinebat nomē peculij z familie. h̄ nō
 vno pempto definit eē nomē q̄drige. Cōtra h̄
 vñ. l. grege. s. ti. i. vbi si ex grege remaneret vnus
 ille debet sol: rñ nō ē grex. s3 pōt dici s3 vn̄ nō
 sit grex. retinet tñ nomē gregis. vt. l. sicut muni
 cipiū. s. qd cuius. vni. no. Hoc nō placet: qd si le
 gat dom̄ z remanet area debet area: s3 nō retine
 at nomē domus: vt. d. l. grege. s. ti. i. dicas ergo
 q i corpore qd vno spiritu cōsistit: vt hō bos z
 fi. eo pempto nō debet qd sup̄est: vt. l. mortuo. i
 pn. s. e. rō qd perit ps pncipal. s. spūs vitalis: vt
 ibi dixi. ita i q̄driga si perit ps pncipalis. s. ille
 equus q demōstrabat q̄drigā z eā dirigebat nō
 debet qd remanet. sec̄ si alī equus decesserit: z
 ita vult dicere iste tex. ita in area. nā domo s̄stru
 cta sup̄est area q ē potētissima ps dom̄: vt. l. eū
 q edes. j. de vsu. s3 si p̄ret area casmate forte vel
 pp abundātiā aque: tūc cemēta q remaneret for
 te nō deberet: vt ar. d. l. mortuo. s. e. ar. hui. s.
 C. Op. s. h̄ d̄ q dies legati cedit adita h̄ d̄rate.

Ticio. Si legatū relinq̄ ab vno sub cō
 ditiōe q̄ ex eī psona dependet si
 legatū trāfferat ad aliū nō trāfferet cōditio. h. d.
 C. Op. h̄ d̄ q dies legati cedit adita h̄ d̄rate.
 s. imo tale legatū ē nullū: vt. l. post mortē. s. s3 si
 suo. s. ti. i. so. h̄ nō fuit relictu suo s3 ticio. C. s3
 s3 hoc op. qd p̄ualet legatū libertatis z legatum
 de suo nō v3. d. l. post mortē. s. fi. So. dicit glo.
 ibi q hic fuit relicta libertas p fideicōmissum: z
 hoc t3 d̄. s3 hoc vñ s3 rex. hic qñ dicit libertas cō
 perit: z ibi liber eē iustus zc. vñ Ja. de are. dicit
 q hic fuit relicta libertas directe z fatef s̄rium
 q legatū nō v3: z ponit q hic legatū fuit factuz
 suo sub eadē die z p̄ditiōe q libertas: z punctat
 hic i pn. post ditionē legatū. Si tenet pm̄ j expo
 nes tex. ubi dicit libertas cōperit. s. fideicōmissa
 ria: z vbi dicit eē iustus ē intellige p fideicōmissū.
 C. Ultimo iduco istā. l. p casu ad. q. ego tenui q
 p auē. ex cā p̄seruat vñ fideicō. ut. l. ita tñ. s. quo
 tiēs. j. ad. tre. z. s. si qd omis. cā te. l. si suū. s. i. po
 ne ergo q testōr grauauit h̄ d̄z vt restituat p fi
 deicōmissuz post mortē suā: h̄ d̄itas venit ad ve
 niētes ab intestato. Certe nō tenet ad fideicōmis
 suz nisi illo instituto moriēte: ut hic. facit. l. iij. j. de
 noua. z. l. cū pf. s. ab instituto. j. e.

Ex. l. sequenti.

CAn ualeat legatum factum creditori.

Eius. Debitor partis fundi
 m si creditori sub eadem
 cōditiōe qua debebat legauit: intelli
 gitur aliam partem nō illā quā debebat legare
 .h. d. primo ponitur thema z qd. secundo deter
 minatio questionis. tertio responsio ad unam
 obiectionem que fieret in contrarium. quarto re
 sponsio q fieret ad aliam. secunda. ibi: uolunta
 tis. tertia. ibi: sane. quarta. ibi: debitor at. C. Op.
 q i dubio nō ē nisi q testōr grauauit heredes
 suum duplici p̄statiōe: ut. l. ticia. s. q i uita. s.
 .e. z. j. e. l. s. eū. So. ibi. i eodē testō: hic i diuers.
 vt tex. dicit. C. Sed op. q heres z testator p eo

fi. z quod ibi
 glo. z bal. in
 .ij. col. C. fa
 ber. vbi etiaz
 per bar. alle
 gat ēt bald.
 hanc glo. i. l.
 .ij. vñ. ex his
 .C. de secun
 tab. z in. l. fi.
 in. v. col. C. s
 fideicō. z ibi
 etiaz i vi. col.
 vbi vid: z cū
 bar. concor
 dat bal. ang.
 z imol. in. l.
 quotiens in
 prin. iuncto
 .s. i. s. de he
 re. z ad nota
 ta per bar. h
 vide do. de
 rota. in con
 clu. m. m. cc
 lxxv.

C Ecclū
 p .s. ticio
 vid ad
 intellectum
 imo. i. l. post
 mortē. s. fi.
 .s. ti. i.

d Done er
 go. adde bar
 to. i. l. fundū
 .s. s. act. em.
 z in. l. cuz pa
 ter. s. ab isti
 tuto. in. fi. j.
 eo. ti.

de habet q̄tū ad h: vt. l. hmoi. §. i. s. ti. i. So. ibi
 hēs expresse legauit illud q̄ defunctus legauit
 rat. sed hic significatio legati facta p herede p̄t
 aliud ip̄ortare q̄ q̄ defūct⁹ legauerat. f. aliā par
 tē que significatio accipitur ne legatū sit inutile.
COp. de. l. q̄ bis de v. ob. Glo. dicit expone vt
 ibi: tu dic q̄ alia res ē i hō legatō q̄ i p̄. **C**Op.
 q̄ valeat legatū sc̄m̄ creditorī: hō p̄tineat plus
 vt. l. si creditori. §. id q̄s. s. ti. i. So. fateor: q̄ ibi
 nō p̄tinet plus altero de q̄tuor modis q̄ ponūf
 isti. de ac. §. plus. hō p̄tinet plus q̄nto mō. q̄ de
 clara vt ibi dixi. **A**ltio vt ista materia liq̄at h. dy.
 ponit vnā distinctionē. Tu distigue aliter. aut q̄
 legatū i q̄titate aut sp̄e. si q̄titate: distigue: aut le
 gatū p̄tinet aliq̄s cōmodū: aut nō: vt. l. si credito
 ri. s. ti. i. si sp̄e: tūc aut debet mibi ex d̄ctu: t̄ v̄
 p̄ illū modū q̄ p̄ōf i. l. iij. §. si rē. j. ti. i. aut erit mi
 bi debita ab eo q̄ legabat ex alio testō: tūc aut le
 gat illō idē q̄s debebat t̄ nō v̄: vt. l. hmoi. §. i. s.
 ti. i. aut legat aliō hē vel p̄sūptiue: t̄ v̄ legatū: vt
 h: q̄a v̄ legare aliā p̄tē. **Q**uero qd si hēs nō
 reliq̄set totū fundū hō p̄tē fūdi sub eadē p̄ditio
 ne: an valeat. **R**ñ. aut dixit p̄tē simplr t̄ itelligit
 d̄ alia p̄tē vt valeat legatū: aut exp̄ssit p̄tē sibi de
 bitā ex testō meū t̄ nō v̄: vt. p̄bat h: t̄. j. p̄. §.

Ex. §. sequenti.

Quot modis accipiat gen⁹: ibi. Scdo. Et an
 sit v̄x q̄ due cāe lucratiue nō possint simul cō
 currere: ibi. Et iḡl. Et an cā lucratiua t̄ q̄si lu
 cratiua simul p̄curr̄t: ibi. Expedit. Et an cū il
 lud q̄ mibi debet ex cā lucratiua alius obligat⁹
 naturaliter t̄m̄ dat mibi ille alius debitor sit libe
 ratus: ibi. Secūdo. Et an cū aliq̄s ē obligat⁹ ad
 fundū dādū mulieri ex cā lucratiua t̄ fund⁹ daf
 a marito i dotē mulieri t̄ soluit matrimoniū fun
 dusq̄ reuertit ad mulierē sit liberat⁹ ille obliga
 tus ad fundū: ibi. Tertio. Et an exceptiōi q̄ p̄ce
 dit ex regula q̄ due cāe t̄. possit renūciari: ibi.
Quarto. Et an si dñs post triēniū recepit p̄sio
 nē an videat remississe caducitatē: ibi. **A**ltio. Et
 si sit p̄suetudo i ecclesia q̄ si vn⁹ ex canonicis mo
 rial ceteri lucrē fructus an si duo mortāf eodē
 anno debeāt lucrari fruct⁹ duorū annorū: ibi. Se
 cūdo. Et an stāte statuto q̄ si aliq̄s ex̄bat bladū
 ex̄ comitatus p̄dat aīal sup quo portat. Et alio
 statuto q̄ de nocte pene maleficioꝝ duplicēf. si
 cōtingat aliq̄e ex̄bere bladū d̄ nocte an teneat
 ad duos mulos: Quid si diuersi hoīes sup eodē
 mulo extraxerūt: ibi. Tertio. Et an stāte statuto
 q̄ p̄stētī diminuaf q̄rta pars pene si p̄mus t̄ se
 cūdus sunt p̄fessi t̄ p̄mus soluit tres partes aīa
 lis an ēt secūdus soluere teneatur: ibi. Tertio.

Duobus. Iste. §. p̄suevit i putari dif
 ficilis. pro cui⁹ euidentia p̄
 mitto q̄ regula ē q̄ due cāe lucratiue nō p̄t i ea
 dē re p̄currere: vt isti. eo. §. si res. t̄. j. d̄ ac. t̄ ob. l.
 oēs. t̄ de sol. l. quotiēs. cū si. Scdo p̄mitto q̄ ge
 nus in iure assumit altero d̄ trib⁹ modis. p̄mo ge
 nus accipit p̄ his q̄ p̄sistunt pondere nūero vel
 mensura q̄ i genere suo recipiūt functionē: vt. s.
 si cer. pe. l. ij. in p̄n. t̄. §. i. t̄ de h̄ ḡne nō tractat h̄
 in tex. h̄ ego tāgā. j. p̄sequēdo materiam. Scdo
 mō accipit p̄ q̄titate q̄dā: puta si mibi debetur
 tertia vel q̄rta vel dimidia alicuius rei p̄ idiuiso
 d̄ mibi deberi gen⁹: vt. s. si pars here. pe. l. i. §.
 pe. t̄ no. j. ad tre. l. deducta. §. nūmis. i. si. ma. gl.
 t̄ no. j. e. l. vnū ex familia. §. si de falcidia. Tertio
 mō d̄ gen⁹ q̄ apud dialecticos d̄ sp̄e: vt hō.
 vnū q̄ d̄ hoīem simplr ē debitor ḡnis: vt. s. ti. i. l.
 legatō ḡnaliter: t̄ q̄s ibi no. cū s̄ibus: t̄ d̄ debi
 to ḡnis istis modis accipiēdo tractat iste. §. His

p̄missis omīssa diuisione dy. t̄ alioꝝ iste. §. diuī
 dif i tres partes p̄ncipales. p̄ma loquit de lega
 to generis. i. q̄titate sc̄o simplr nō adiecta certa
 demōstratiōe: vt q̄a legata ē pars fundi q̄ meūf
 ē. sc̄o loquit d̄ legatō ḡnis. i. q̄titate sc̄o simplr
 nō adiecta certa demōstratiōe. tertio loq̄ de le
 gato generis alteri: puta hoīs i ḡne. secūda ibi:
 h̄ si pars. tertia. ibi. nō idē: t̄ qlibet pars subdivi
 uidit i alias particulas q̄s p̄sequor ponēdo ca
 sum i terminis. **V**enio ad casum summarū: t̄
 .h. d. **D**ue cāe lucratiue i eūsdē p̄sona t̄ i eadēz
 sp̄e q̄ hē possit ad oculū demōstrari nō p̄t con
 currere eodē tpe quo ad effectū solide exactiōis
 .h. d. t̄ cessant q̄si oīa d̄ria. **V**enio ad casum
 i terminis t̄ pone p̄ partes p̄mitte t̄m̄ q̄ i p̄ma t̄
 sc̄da p̄te isti duo testatores legauerūt rē alienam
 sciēter: t̄ erat p̄iūcta p̄sona adeo q̄ legatū v̄: vt
 .C. de le. l. cū alienā: t̄ no. s. ti. i. l. nō quocūq̄. in
 p̄n. **D**ic ergo q̄ p̄ma pars subdividit i duas: q̄a
 p̄mo ponit vnū q̄nis determinationē. sc̄do po
 nit determinationē alterius q̄nis descendētis
 ex p̄ma. sc̄da. ibi. neq̄ postea. **L**afus p̄z p̄ se. t̄ rō
 p̄mi dicti ē ne due cāe lucratiue p̄curr̄t i eadē
 re. **A**d sc̄dam partē p̄ncipalē venio: t̄ illa sub
 diuidit i tres. p̄mo ponit vnū dictū diuersum a
 p̄mo i iure t̄ sc̄o. sc̄do ponit determinatiō vnius
 q̄nis depēdētis ex dicto. tertio ponit rō vtriūf
 q̄s dicti. sc̄da. ibi. atq̄ t̄. tertia. ibi. neq̄. n. p̄ma t̄
 sc̄da ps ē clara. i tertia. ibi. neq̄z enī q̄ ē magis dif
 ficilis pars. §. pone casum. **D**ictuz ē. s. q̄ q̄ ps
 ē legata simplr: q̄ vna solō nō tollit alterā actio
 nē: h̄ eadē ps poterit it̄z solui. **Q**ue ē rō q̄ p̄t
 h̄ p̄currere plures cāe lucratiue **R**ñ. d̄f q̄ regu
 la q̄ due cāe lucratiue nō p̄t i eadē re p̄currere
 h̄z locū i eadē re q̄ possit ad oculū demōstrari.
 ergo regula nō extēdit ad casuz quādo p̄currūt
 i eadēz re q̄ nō possit demōstrari ad oculū. p̄bat
 ista littera. neq̄z enim t̄. **N**ā plures in vno fun
 do cōmuni p̄ idiuiso non obtinent diuim cer
 te partis q̄ possit ad oculū demōstrari: h̄ solū
 iuris intellectu: q̄s est v̄x nō facta diuisione cor
 poris. nā an diuisionē nō potest demōstrari in
 fundo aliqua pars quā possit dicere hec ē mea
 q̄ ea ēt nō sit socij. h̄ post diuisionē potes dice
 re hec ē mea: hec tua: t̄ hoc vult dicere tex. iste h̄z
 Jo. t̄ H̄. q̄ ad eundē finē tendūt: t̄ illud q̄s gl.
 hic dicit q̄ quidā subaudiūt. n. qdā si. nec leuat
 nec ponit h̄z **V**e. **A**d tertiā partē accedo ibi:
 nō eisdē. Et ista subdividit i tres particulas. pri
 mo ponit dictū diuersuz a p̄cedētī i hoīe legatō
 i ḡne. sc̄do illō extēdit ad stipulationē. tertio assig
 nat rō d̄ci. sc̄da. ibi. eadē. tertia. ibi. hoīs. **E**t
 aduerte ne erres i isto h̄. hoīs cāz ponit rō dicti:
 nō rō diuersitatis it̄r hūc casuz t̄ p̄cedētē. illā
 nō ponit iuris cōsult⁹: q̄a ē manifesta. nā illud de
 bitū ḡnis nō p̄t ad oculū demōstrari. hic hō hō
 solut⁹ b̄n̄ p̄t ad oculū demōstrari: t̄ iō n̄ p̄t
 solui ne p̄curr̄t due cāe lucratiue: t̄ ista ē rō di
 uersitatis. h̄z i hoc h̄. p̄ōf illa rō. q̄re n̄ p̄t solui q̄
 sumit ex alia regula q̄ dicit q̄ ea q̄ apponunt ad
 obligationē si in his n̄ p̄sistit obligatiō nec solu
 tiō: vt. j. de sol. l. q̄ decē. §. stichū. i. p̄nc. t̄ d̄ h̄. ob.
 l. si duo rei. **A**d p̄positū i legatō generis oēs sui
 p̄tinent q̄tū ad solonē. t̄ ille q̄ solueref videtef
 ab initio fuisse i obligatione. sed pone tpe legatū
 h̄o quosdā suos i his nō p̄t cōsistere obliga
 tiō ab initio q̄a q̄ meū n̄ p̄t fieri ampli⁹ meū:
 vt. C. e. l. p̄p̄at t̄. t̄. s. ti. i. l. cetera. §. i. ergo nec
 solutio eadē rōe i suis q̄ postea ceperūt esse mei.
 nā ceperūt nō eē i obligatiōe. t̄ sic nec i solutiōe
 h̄z defināt esse: t̄ hoc vult dicere iste. h̄. cū sit i ob

ligatiōe z ifra plenius declarabo. Expedita ifa collige notabilia p teipm. **C**lenio ad oppositiōes i qb^o tenbo hūc ordinē: qa pmo opponā ordinate ad q̄libz particulā declarādo tex. z glo. postea opponā de aliqbus modis ad declaratiōē materie q̄liter p̄nt p̄currere due cāe lucratiue. **C**Prīo op. ad p̄mū: h̄ fuit legata ps p̄ diuisio z sic gen^o: ut. s. dixi. s. q̄n gen^o debet a duob^o ex duab^o caus. lucratiuis solutiōe facta ab vno si liberat ali^o. s. facit q̄ illa spēs generis q̄ ē ab vno soluta n̄ possit ab alio solui: vt. j. e. n̄ idē. h̄ at dicit q̄ p̄tingit liberatio. Sol. q̄n gen^o debet repositū sub certa demonstratiōe: tūc p̄inde ē acti. debere spēs: vt. s. ni. i. l. talis. s. itē si leges. z. l. s. si certos. fac. s. si cer. pe. l. certum. s. h̄ fuit appōsita certa demonstratiō: quia dixit pars fūdi q̄ meuij ē. iō ē p̄inde ac si debere certa spēs. iō p̄tingit liberatio ne due cāe lucratiue p̄currāt. **C**Secūdo op. regla de duab^o causis lucratiuis nō h̄z locuz in rebus q̄ nō p̄nt ad oculū demonstrari: vt. j. ver. neqz enī: sed h̄ pars meuij nō p̄t ad oculū demonstrari. ergo ex h̄tute dicte regule nō p̄tingit liberatiō. **S**o. **D**y. fate tur h̄riū eē difficile: sed dic q̄ aliter nō p̄t dici nisi q̄ h̄ op̄eref certa d̄mōstratiō scā d̄ p̄sona ticij i legādo vt sit p̄ide acti ad oculū possit demonstrari: s. ibi fuit legata simplr sine demonstratiōe. **C**Tertio d̄ istā so. insto: qa si hoc eēt q̄ certa demonstratiō faceret rē h̄ri p̄inde ac si possit ad oculū demonstrari: iō sequeret q̄ i sequēti p̄te eadē ps q̄ ē soluta solui nō possit: qd̄ ē h̄. atqz ēt p̄bo p̄ntiaz i sequēti p̄te: h̄z res i legādo nō fuerit demonstrata certa demonstratiōe: tūc i soluendo fuit certa demonstratiō quia soluit partē que fuit meuij. ergo in solutiōe potest dici ad oculum demonstrari propter certā demonstratiōē. s. res q̄ i solutiōe p̄t ad oculū demonstrari itē p̄t solui: ut. j. n̄ idē ergo p̄cludit q̄ certa demonstratiō n̄ facit rē eē p̄inde acti possit ad oculū demonstrari: tūc cū releuat tū dico dy. bñ dicere nā debes scire q̄ demonstratiō d̄z p̄siderari tūc cū releuat. als nō. videtis. n. q̄ q̄n i legādo designat certa species de demonstratiōe nō curat: qa siue h̄a siue falsa v̄z legatū. s. si nō exprimit certa spēs nec res tūc curat d̄ mōstrari vt p̄ eā validet z certificef legatū qd̄ alias eēt iunle pp̄ icertitudinē: z tūc falsa demonstratiō vitiat: vt. j. de p̄di. z de. l. demonstratiō: z ibi no. i. i. z. iij. gl. z. j. de le. iij. l. nup. ita i p̄posito i p̄mo casu q̄n res fuit demonstrata i legādo d̄z p̄siderari demonstratiō ēt i soluendo qa expedit. nā si nō solueref ps q̄ meuij ē nō solueref id qd̄ debet. s. hic fuit legata ps q̄ meuij ē hoc non p̄siderat: qa nō expedit. nā q̄cūqz ps soluat soluit qd̄ debet. **R**n̄. ergo breuif ad h̄riuzibi nō curat demonstratiō: qa nō expedit: z iō n̄ v̄f res ad oculū demonstrata. h̄ curat d̄mōstratiō qa expedit z v̄f res ad oculū d̄mōstrata. **C**Quarto d̄ istō op. z v̄f q̄ ex quolibet testō p̄seqr̄ solidā rē: ut. s. ti. i. l. plane. s. si duob^o. **S**o. aut p̄mo p̄sequor rē h̄e z h̄z locū regula d̄ duab^o caus. lucratiuis: qa p̄tingit liberatio ex alia: ut h̄. aut p̄mo cōsequor fictē quia p̄mo consequor estimatiōez: z tūc regula non habet locum: vt ibi no. z probatur insti. e. s. si res: ideo dixi in summano uere zc. **C**Quinto op. d̄ hoc z v̄f q̄ si p̄mo p̄sequor estimatiōē q̄ ex alia cā p̄rigat liberatio: ut. l. h̄mōi. s. si sempronij. s. ti. i. fo. ut ibi: qa q̄ dixi h̄nt locū i testō vni^o vel duoz q̄ habe bāt loco vni^o. rō qa n̄ p̄sumit testatorē uoluisse legatū duplicare: ut ibi no. sec^o i testis pluriū penit^o diuersorū. **N**ec ob. huic so. l. qd̄ ergo. s. i. s. ti. i. qa ibi testator reliq̄t diuers^o h̄f dib^o: z exp̄ssit q̄ qlibet teneref ad solidā rē: vñ h̄z locū regula p̄ide acti eēt relictū i testis diuersoz. h̄ef ergo clarā istā p̄ticulā. **C**Sexto. op. ad h̄. nec post mortē: z v̄f q̄ actio semel exticta refuscitēf: ut. s. si ex nox. cā. aga. l. ij. i. h̄. sol. dicit gl. j. d̄ so. l. q̄ res. s. areā. q̄ h̄ ē regula. cetera sūt sp̄alia vbi iusta cā iteruenit. s. h̄z dy. i. l. d̄ria. fuit iusta cā: qa res n̄ v̄f p̄fecte fuis se ei^o ex quo p̄t p̄ restitutionē i itēg^o aduocari. **A**lij dicit q̄ regula ista nūq̄ fallit: qa actio semel exticta non

reuiuiscit eadē nūcro. s. alia vtilis vel alia datiuā non natia. **I**stoz opi. recitat **L**y. C. si aduer. trāfac. l. ij. in prin. **L**ōtra ista opi. non ē h̄a p. l. si cū qs i si. j. de fur. vbi d̄f q̄ eadē reuiuiscit. **A**n. zaphi. dicit q̄ p̄t dici q̄ illud ē pp̄ fictionē postliminiij. vñ distiguit. aut reuiuiscit ex cā q̄ h̄z tractū retro: aut nō. **I**stō nō pl̄z p. l. d̄ferre. s. si. j. d̄ iur. h̄. vbi videt restitui eadē directā etiā ex cā q̄ h̄z tractū retro p̄ fictionē. **L**y. i. d. l. ij. C. si aduer. trāfac. dicit q̄ reuiuiscit eadem: s. hoc ē miraculose sicut homo non reuiuiscit h̄m cōem cursū nature s. miraculose: vt i lazaro. **I**stō dictū oīno displicet sp̄aliter in materia illa. C. si aduer. trāfa. **N**ā sup̄pōit q̄ actio que restituit ei q̄ trālegit cū minore petita restōne a miore sit eadē cū p̄ma. hoc est multū iniquū. **N**ā cū actio q̄ daf ipsi restituito sit vtil rescissoria ānalis: vt. C. ex qui. cau. ma. l. ab hostib^o. z. j. d̄ ac. z obl. l. in honorarijs. n̄. s. cū rescissa. z isti. de ac. s. rursus. **I**sta q̄ daf ei aduersus que ipetraf si ē eadē cū p̄ma erit directā z p̄petua ergo haberet plus q̄ minor. **S**l. si iudex circūuēto. ff. d̄ mio. **P**reterea ē h̄ casū. l. nā actio q̄ restituet ei aduersus que minor petit restōne ē vtilis: vt. s. d̄ tu. z ra. dif. l. alti^o: z de euic. l. si cū vēditor. s. si is. ergo nō ē eadē cū p̄ma: qd̄ dicem^o. **D**ico gl. i. s. areaz. optime dicere: qa regula ē q̄ nō reuiuiscit: vt hic cetera sūt sp̄alia ex cā vtrū aut ex casibus i qb^o reuiuiscit sit eadē cū p̄ma uel alia sic distiguit. **A**ut est exp̄ssum i iure vtrū sit eadēz vel alia: tūc sto illi d̄spōi. **A**ut non: z tūc aut refuscitat eā p̄tor mortu^o vel uiu^o: z tūc ē vtil. vt. d. l. ij. si ex nox. cā. ag. z i toto ti. de mio. z ex q̄. cau. ma. z de capi. di. cū si. **A**ut refuscitat eā p̄stitutio alia ciuilis: z tūc erit eadē cū p̄ma: ut. d. l. si cū qs. s. si. de fur. z de iur. h̄. l. de ferre. s. si. sic itelligo. l. q̄uis. ff. ad vell. p̄dicta h̄a q̄n esset actio i totū exticta. sec^o si eēt elisa p̄ exceptionē: qa tūc ēt p̄tor remouēdo obstaculū exceptōis faceret p̄mā actionē durare: vt no. i. d. l. ij. si aduer. trāfac. **C**Accedam^o ad scōaz p̄te p̄ncipalē: z ad eā p̄mo op. d̄f h̄ q̄ ps fundi fuit legata simplr. **S**z istud legatū nō v̄f valere q̄n lego funduz simplr nō adiecta certa demonstratiōe vt h̄f. s. de iure do. l. cū post. s. gener. z no. s. tit. i. in. l. legato ḡnaliter. **S**o. dico q̄ fund^o fuit demonstrat^o certa demonstratiōe: qa dixit lego p̄te fundi sempronij vel fundi q̄ ē iter tales fines z n̄ fuit d̄signata cui^o ps legata tur qa tūc h̄eret locū p̄n. z iō h̄ d̄f q̄ ps fuit legata simplicif: nō at fund^o fuit noīat^o simplicif: z hoc sentit gl. parua q̄ icipit puta zc. sup̄ h̄bo legat. **C**Secūdo ad idē op. legatū q̄ntitatis nō v̄z q̄ntitate nō adiecta: vt. d. l. cū post. s. gener. z. j. de h̄. ob. l. ita stipulat^o. no. s. e. l. qdā testō. s. h̄ q̄n p̄f fuit legata simpliciter: s. sit adiecta certa demonstratiō fundi: nō tūc est adiecta certa demonstratiō quote: qa n̄ ē dictuz v̄z de dimidia tertia v̄f q̄nta: z sic v̄f q̄ legatum nō valeat. **S**o. h̄riuz loquit i legato q̄ntitatis: hic in legato quoritatit: z in dubio appellatione partis intelligitur de dimidia: vt. j. de h̄. si. l. no. mē filiaz. s. i. z hoc dicit gl. **E**t p̄t eē rō: qa in quotitate ipm totum est certū qd̄ nō p̄tingit i q̄ntitate simpliciter legata. **C**Tertio op. ad h̄. atqz ēt. h̄ d̄f h̄c eadē partem zc. **S**ed d̄ istud p̄nomē hic bec hoc ē demonstratiū ad oculū: ut. l. nemo dubitat. i p̄n. s. de here. i sti. fa. l. certuz. s. si cer. pe. s. pars p̄ diuiso nō p̄t ad oculum demonstrari. ergo male dicit h̄c eandēz zc. quidā fatent h̄riuz: quia male loq̄t iurisconsult^o. non enim debuit ponere distinctionē hanc. z hoc sentit. gl. in prin. tu dic q̄ bene loquitur iurisconsult^o: quia pronomen hic bec hoc est demonstratiū pro re que ē de presenti. z hoc bene fateor. tū potest demonstrare rez corporalē que est in conspectu z certam rē incorporalem que de presenti intellectu concipitur. vñ dicit lex bec actio zc. s. de eden. l. fi. z de calum. l. h̄ actio. cum mille si z tamen constat actiones esse inuisibiles z intellectuales. **I**tem dicit seruitutes rusticorum p̄diorum sunt bec zc: ut. s. de serui. rus. p̄di. l. i. tū sunt incorporales z inuisibiles: ut isti. de re. cor. z icor. tū iō ponit ibi.

a Enius.
m s. duo
bus. h̄
reuiuiscit.
Qu actio se
mel. extincta
reuiuiscat. p
pter hoc vid
no. q. quam
ponit bar. j.
e. s. i. pe. col
i v. vl. s. iste.

a C Secundo op. add bar. in. l. i. in pn. j. d ope. no. nuncia.

signu demonstratiuu: qa tunc de pnti cocipiebat iitel lectu. ita i pposito cu s illa parte solura eet smo: z tuc in intellectu cociperef merito posuit hac dictione hac demonstratiua de presenti. Quarto op. ad n. neqz eni. hic dicit qd no hz locu regula: qa res no pot ad oculu demonstrari. Sed s. s. ti. i. l. no quocuzq. s. fundum. vbi si usufructus puenit ad me ex ca lucratiua no possum postea cu petere. th constat qd usufructus est ius incorporale qd no pot ad oculu demonstrari: ut isti. d. re. cor. z icor. s. i. sol. qn ab initio aliquid certa demostatione designatu est in obligatiõe siue id possit ad oculu demonstrari siue no: semp hz locu regula: ut i pn. no stri. s. sed qn aliqd pncipaliter debet: tunc hz locu illa distinctio vtru possit ad oculu demonstrari vel no: vt h. modo rideo: qa in. s. fundu debeaf fundus: z sic p prietas z usufructus causalis illius fundi q non est nisi vnus solius: z sic certa demostatione demostat: vn si usufructus ille ad me puenit ex ca lucratiua extinguit oblo pp regulã. Sed si poneres casum q duo testatores simpliciter legassent mihi usufructum vnus fundi qui valeat centum: z vnus heres constituit mihi usufructu in fundo sciano q desit ee meus alter heres poterit i eodẽ fundo soluere mihi usufructu: qa usufructus no pot ad oculu demonstrari: z ab initio no fuit certus in obione: z sic regula non ipedit. In casu ergo in quo vna solo cofueuit tollere alia obligatiõe ex ca lucratiua ppter regulã que e qn res certa ab initio est in obligatiõe illa distinctio vtz res ad oculu possit demonstrari vel no: no hz locu: sed i casu i quo vna solo impedit eandẽ rẽ ex alia ca solui pt: qd e qn debitũ e in gñe tunc distinctio vtz possit demonstrari ad oculu vñ no: bh hz locu: z istud multu declarat istã materiã. Tercio ad tertiã partẽ pncipalẽ: z ad eã pmo op. dicitur hic no idẽ zc. imo vñ idẽ qd. s. nã sicut ibi vna solutio no tollit alia obligatiõe sic h. Sol. dicit glo. z bñ. idẽ est qd. s. qtu ad effectuz tollẽde obligatiõis qa nec h nec ibi simpliciter itelligit: s. diuersum e quo ad effectum impediẽde solutionis in eadẽ re: qa ibi simpliciter non ipedit: hic sic: z e rõ: quia hoc pot ad oculuz demonstrari. sed istam sol. instatur de. l. si qs duos. s. i. d. so. vbi eadẽ pecunia q pot demonstrari ad oculuz potest solui. so. qn debetur qritas vel illud quod in suo genere recipit functionẽ: tunc regula de duabus causis lucratiuis no hz locu: ut ibi: z pbatur. j. e. l. ticia scio. in pn. z iõ tex. insti. e. s. si res. dicit eadẽ spẽ zc. z ibi hoc no. i. gl. z dixi in summario. Secõdo op. ad n. eandẽz quoqz z vñ qd si homo desijt esse meus q ille idẽ iteru solui poterit: vt. j. de so. l. q. x. s. stichu. Istud strariuz est forte. gl. hic z ibi dat duas sol. vna est que est i fi. gl. qd hic de rigore ibi d eqtate. Alia e sol. qd hic debebat homo i genere ex duabz causis lucratiuis: si homo est solutus ex vna ca: lz desinat ee meus non pot solui ex alia ne due cause lucratiue cõcurrãt cu sit res que pot ad oculu demonstrari. sed ibi debebat mihi homo in genere ex vna ca tñ z forte no lucratiua: iõ si vnus qui erat meus stipulationis tpe desinat esse meus poterit mihi solui: qa hic no hz locu regula de duabz causis lucratiuis. Istã so. t. z dy. z Pe. z an. d. pñs. Istã sol. e ex presse cõtra istũ. s. i. fi. sui. vbi habes expresse q in his seruis q ab initio fuerunt legatarij: lz postea desinat ee sui no pñs solutio et ex vna ca: z egparat istos duos casus ee suos ab initio z effici suos ex postfacto. Quid dicemus. dico doc. bñ dicere. No ob. hic finis: qa hic loquitur de rigore. l. q. x. s. stichu de eqtate: vt in alia so. gl. Cõcludo ergo aut homo debet i genere ex duabus causis lucratiuis: z tunc si homo mihi soluitur ex vna ca lucratiua lz desinat ee meus no poterit mihi solui ex alia: nec de rigore nec de eqtate: ut hic aut debet mihi hõ i genere ex vna ca tñ: z ille q meus erat tpe stipulationis desinat esse meus no poterit mihi solui d rigore: vt hic sed de eqtate sic: vt in. s. stichum z ita cre-

b C Quarto op. Quid sit in obligatiõe generis plene p bar. in. l. ij. s. i. de ver. oblig.

do glo. z doc. intellexisse: alias dicerent male. Assigno ronez in casu istius. s. due sunt regule impediẽtes solutionẽ. s. regula de duabz causis lucratiuis: z regula qa i eo hoie in quo no pñs obligatio. ergo nec solutio: vt dixi. s. ponẽdo casum. iõ tex. no introducit specialia duo s duas regulas. iõ et de equitate in eo non consistit solo. ar. C. de do. pmif. l. i. z quod ibi no. z. s. de iure do. l. cum post. s. gener. sed in. s. stichum. vna regula tñ ipedit solutionẽ. s. qa i eo no possit pñsere obligatio. iõ de rigore no pot solui: vt hic sed de eqtate ibi s istã regulã dispensat. Tercio op. vñ qd et istaz vnã regulã no admittat dispensatiõ illa vt de equitate possit solui: ut. d. s. stichum. in pn. z de s. ob. l. si duo. ij. rñ. Sol. qdã gl. que est. j. de s. ob. in. l. stichuz. i. pn. videt dicere qd in dictis legibus admittat solutio d eqtate si ille qui erat stipulator tpe pmissionis desinat esse suus. sed illa glo. cõiter ibi reprobat: z spãliter p do. Rai. nã e d dictũ. s. stichum. vbi est dña inter alternatiua obligatiõe z obligatiõe generis. sed dicta sol. p supponit idẽ ee in vtroqz ergo zc. So. ergo ibi loqz i obligatiõe alternatiua: vt si pmittis mihi stichuz aut pamphilum: cu pamphilus esset meus: pstat qd vterqz ab ipis pñsibus adijciebat ad obligatiõe. sed i pãphilo no pñsere obligatiõe: nec solutio nec lex dispõat ptra factũ istoz pñsibus. sed qd. s. dixi loqz in obligatiõe generis in qua pñsibus nil apponit ad obligatiõe. sed solutione postea facta de sticho lex fingit illum stichu ab initio fuisse in obligatiõe: vt statim dicã. ppter quã fictionẽ obstat illa regula qd si in eo non pñsere obligatiõe nec solutio s istam suam fictionẽ lex d facili dispensat: ut. l. cellus. s. de arbitris. Quarto op. z videt qd hoie legato in genere nil videatur legatũ: ut. s. ti. i. l. cũ incertus. hic aut dicit qd singulos cõtinet hoies ergo zc. so. dicit gl. i. pn. qd singulos pñsere hoies q ad solone: ut h. Null. aut e i obione: ut. l. i. s. rã: z no. s. de pñs. ide. l. cũ his. s. fi. alia opi. ponit gl. i. l. si vnus. s. s. si gñalif. s. de pac. Istã opi. no vñ va: qa si nil e i obione nil possit peti. pñsere vñ s. tex. j. de excep. l. z p iusurãdũ. s. si is q hoiem ubi dicit qd acceptione pimif tota oblo. g. aliqd erat in obione: vñ qdã sustinẽtes pñs dicit dicit qd null. hõ spãlis e i obligatiõe: ut. l. cũ incert. s. s. e i obione ipz gen. qd pñs net singulos qd ad so. ut h. istã e falsa rñ. nã uos debetis scire qd hõ put e gen. e qdã idea seu qdã imaginatiõ q no e i nro cõmercio nec pot subijci dñio nro. g. nã cadit i obione: ut isti. d. iuti. sti. i. pn. vñ alij ut Ja. d. are. dixerũt q nullus e i obione pure: ut. l. cũ incert. s. s. sub pñsitiõe si soluat ut i eo q solueret existat pñsitiõe i ceteris deficiat: z p hoc vñ tex. j. q. z a. q. l. iij. Hoc no e verũ qa sm hoc legatari. deccedẽs no trãsmittet. qd e s. l. h. des. s. si incerto. s. fa. her. Itẽ no possit ager pedẽte pñsitiõe solonis: ut. l. cedere die. de n. sig. qd e s. s. p terea. isti. de ac. z illa. l. iij. q. z a. q. loqz i fi. sui solũ de legato optiõis: qd s istã tpa erat pñsitiõe: lz hodie aliõ ut isti. de le. s. optiõis: z lz illa. l. iij. i. pn. faciat mẽtionẽ optiõis de legato generis: tñ finis dñs restringit: ut. s. di xi. Al rñde aliter vt statũ dicã. Quid dicem. dic qd gl. hõ i fi. ponit veritatẽ. s. q nullus e in obligatiõe cert. z determinatus: sed determinãdus p solutionẽ: adeo qd ille q erat solut. fingit ab initio fuisse i obione: z hõ est casus. l. cũ incert. s. si bñ aduertat. dicitur tñ hic singulos pñsere: qa singuli pñs solui: z sic dñs itelligi. l. si vn. s. s. si gñaliter. s. de pac. z ita tenet Pe. z An. d. pñs. z oes qñs. Itẽ ppter istã incertitudinẽ q e añ solutionẽ pot dici qd i. d. l. iij. q. z a. q. dñs istud legatũ pñsitiõe quodã modo. No. de sbo quodãmodo qd notat iproprietã: ut. j. de acq. pos. l. si me i vacuã: z ibi no: z sic et dñs itelligi gl. q. e. j. de opti. le. l. si pãphilo. z. l. si hominẽ. vñ delz q legatũ hois i gñe sit pñsitiõe. s. ipropriã. als eẽnt false glo. p rones pñsitiõe. Expediti de oppositiõibus q directo respiciunt. s. p declaratione nostre

materie op. ad regulā que dicit duas cās lucratiuas nō posse cōcurrere in qua fundat^o est noster. §. **C** Et op. pmo q male sit formata ista regula. nā cā dī dētus vel qsi. Itē oblo q inde descēdit. Itē actio q ex obligatiōe descēdit et catur: vt. j. de excep. rei iu. l. an eandē. §. acti ones. et ibi no. quocūqz mō hic accipis cām male dicit. nā cū h. l. et siles dicāt q vno debitore soluēte alter libe ras. ergo vterqz tenebat: et sic pcesserat dēt^o et obligatō Ex cā ergo pcurrūt due cāe lucratiue. So. fateor dēt^o nā dētus: obligatio et actio ex cā lucratiua pcurrūt: nō tū quo ad effectū solide exactionis ex qlibet cā. nā soluti one facta ex vno tollit alia. et isto respectu dī duas cās lucratiuas nō posse cōcurrere. et hoc dixi in sumuario. **C** Scdo op. et vī q possint pcurrere quo ad effectū soli de exactionis: vt. j. de n. ob. l. existimo. n. aut si h. v. z. c. vbi si res est mihi debita sub cōditiōe ex cā lucratiua: et pendēte p ditiōe mihi solua^t solida ex alia cā lucratiua si desinit eē mea: et postea p ditiō pme obligatōis extite rit: iterū petā eam: ut solida mihi solua^t. et sic pcurrunt due cāe lucratiue quo ad effectū solide exactionis. Sol. eodē tpe nō pnt pcurrere: ut h. diuerso sic: ut ibi. nam ibi cū fuit soluta ex vna oblonē lucratiua alia nō erat na ta: sed pdebat p ditiō et desinit eē mea anteq̄ existeret p ditiō. et sic nō fuit dare q eodē tpe pcurrēt. ita ēt esset in hac. l. si res debita ex testō vni^o mihi solua^t viuo alio testatore et desinit eē mea: eo viuo iterū potero dictā rē petere ex alio testō: vt hic dicit glo. hui^o. §. l. ponat sub dubio forte: sed nō debuit dubitare: qz due cāe concur runt diuersis tpe^o fm dy. Et est casus in. d. l. existimo. h. ipsi nō allegarēt eā ad hoc. **C** Tertio ptra id op. et vī q hec solutio ē ptra oēm rōnē. nā videt debere dici to tū p trariū cū eadē res possit eē mea ex pluribus causis pcurrentibus eodē tpe nō at ex plurib^o causis nō pcur rētib^o: vt. l. in numeratōib^o. j. d. so. et no. j. d. acq. pos. l. iij. §. ex plurimis. So. fateor q vna res pōt eē mea ex duab^o causis lucratiuis pcurrentibus eodē tpe p iura p dicta. Nec p hoc infringit regula q hz locū quo ad ef fectū solide exactionis ex vtraqz cā. Sz oppositio conclu dit qn eadē res seml soluta efficiā mea ex duab^o cāis qd non ē ptra regulā n fāz. nec dicas q istud nō reperit ex duab^o causis lucratiuis. qz do tibi casū. j. ad. l. fal. l. ver bis. ij. rñ. vbi dēbat qz aliqd in diē reip. ex pollicitatio ne. et sic ex cā lucratiua legauit illud idē reipu. Certe si dies debiti extitit ex vtraqz cā debet. et si soluit reipu blice efficiatur sua ex vtraqz cā nec infringitur regula. qz vna ē solutio et habēt locū not. i. §. ex plurimis. vbi dy. vī hoc tenere. **C** Quarto op. et vī q eodē tpe quo ad effectū solide exactionis pcurrāt due cāe lucratiue: vt. j. d. act. et ob. l. si is q sticū. So. dicit glo. ibi q ibi debet ex duab^o cāis: quaz vna est lucratiua vt legati. alia nō lucratiua vt stipulatiōis. hoc ē diuinare. Preterea de bitū ex stipulatione simpliciter intelligit ex cā lucratiua ar. l. si stipularus. §. d. vsu. et de ope. li. l. cāpan^o. vñ pe. t. z. vltimā solonē posita i. l. p traria. l. q regula hz locū qn due cāe lucratiue pcurrūt i eadē psona ab initio. h. i. l. p traria ab initio habuit originē i diuersis psonis: hz ex postfacto deueniā ad vnā. Hanc sol. credo verā et p baf p tex. l. p trarie. et. §. ti. i. l. si seru^o legat^o. §. i. et iō im pator isti. e. §. si res dicit i eūdē hominē et. et iō dixi in casu sumario i eiusdē psona et. Hāc opi. t. z. An. de pif. als An. zaphi. et Ly. hoc dicit. C. d. nego. ge. l. q pupil le. Sz ptra istaf fortiter. qz hec sol. vī ptra casuz. l. si mi hi et tibi. i. pri. §. ti. i. l. sol. hz De. ibi ab initio habuit ori ginē ex psonis duoz. nō tū quo ad effectū solide exac tionis. nā ipediebāt se pcurfu. vñ si ex postfacto deueni at ad vnū nō variā natura duaz ablonū. h. l. si is. et. l. si seru^o legatus. §. i. loqf qn ab initio qlibet psona po terat petere solidū. **C** Quinto op. dicit hic i. l. q hz ali qd dederit cā p ditiōis iplēde. p legato qz nihilominus dicit lucratiua cā: vt. j. ad. l. fal. l. ad veterāi. §. i. et. l. si fū dus legat^o. et no. p. Ja. d. arc. §. si qz omis. cā tel. l. hz. Sz

alia lex dicit q si res sit mea ex cā legati et dedi aliquid cā p ditiōis iplēde q ex alio testō possum eā petere: vt §. ti. i. l. plāe. §. q si rē. vlti. rñ. ergo dī q due cāe lucrati ue in eadē psona eodē tpe pcurrūt quo ad effectū soli de exactionis. So. dico q cuz aliqd daf a legatario p le gato titulus dī lucratiū simpliciter: hz fm qd dicit one rosus: vt no. in. d. l. ad veterāi. §. i. §. ti. i. l. nō ampli^o. in pn. eo ergo respectu quo ē onerosus vna solutio nō tol lit aliā oblonē. et sic due cāe pcurrūt. ita loqf. §. q si rez **C** Sexto op. ad p ditiā. §. ti. i. l. nō quocūqz. i. pri. et. §. i. Sol. ibi res q puenit ex vna cā lucratiua nō puenit p fecte et irreuocabiliter. nā erat discessura p ditiōe a duēi ente. Sz de vno dubitat^o vī iterū pendente p ditiōe possit agi an expectet p ditiōis euēt^o. et sic desinat habe ri ex prima solutiōe. Glo. pua in. d. l. nō quocūqz pōit vtrāqz opi. et se nō firmat. Dy. t. z. qz agat exiētē p ditiō ne: vt p baf i ver. nā et si stipu. ea dē. l. idē t. z. Pe. tamē glo. t. z. p trariū. j. de ver. ob. l. inter stipullātē. §. si rē. Tu dic fm Ja. de arc. aut vult qz agere ex alia cā vt psequa tur totā rē: et dī expectari p ditiōis euētus. vt. d. l. existio et ita loqur opi. Dy. aut vult agere vt psequat estimati onē dubij euētus: et tūc poterit agere statiz. et sic pcedit alia opi. ar. d. h. §. fa. herc. l. itē labeo. §. si. cū. l. se. Et igit^o totā istam materiā colligas sub qdam distinctione scias q vna regula ē q due cāe lucratiue possūt pcur re: vt. d. l. nō solū. §. d. ac. emp. Itēz alia regula ē q due cāe quaz vna ē lucratiua alia onerosa. et pnt pcurrere vt. l. ex pmissiōe. j. de ac. et ob. et. §. ti. i. l. plāe. §. si rem. et hic est alia regula de qb^o nil ad pñs. Tertia regula est q due cāe lucratiue nō pnt simul pcurrere. et de hoc est dicēdū. Ista qdē regula fm diuersos terminos opaf di uersuz effectū. nā qn debet gen^o opatur effectū ipediē de solonis i eadē re: vt hac. l. ver. nō iō. Sz qn debet spēs opatur effectū tollēde obligationis. nā i solutione scā ex vna cā tollit oblo ex alia: vt hic i pn. et. j. de ac. et ob. l. oēs. et instit. eo. §. si res Aut ergo qris qn regula locū hz qruz ad primū effectū ipediēde solonis et qn debet gen^o. et dic aut debet tale genus qd in suo genere reci pit functionē. qz i his p sifteret mutuū: vt. §. si cer. pe. l. ij. et tūc regula nō hz locū: vt. j. de sol. l. si qz duos. §. i. et. j. e. l. titio scio. i. pn. et qd no. isti. e. §. si res. Aut est ta le gen^o qd nō recipit functionē: et tūc aut res soluta p t ad oculū demonstrari et hz locū regula: vt hic. n. nō idēz aut nō pōt ad oculū demonstrari: et tūc hz locū regula vt h. n. hz si ps. et. n. neqz enī. Nec distingo vtrū fuerit adiecta certa demonstratio vel nō: qz tūc habet vt p mif for spēs: vt. §. dixi. et hēbit locū distinctio quā faciā in p ximo casu Si vero qris de scdo effectu oblonis tollēde qn debet spēs: tūc aut ille cāe cōcurrunt diuerso tpe: et nō hz locum regula: ut. j. de n. obli. l. existimo. vt no. in hoc. §. circa pn. Aut eodē tpe: tunc aut ex vna cā fit so lutio eiusdē rei fice. puta qz soluit p cū: et tunc aut il le due cāe lucratiue descēdebant ex testō vni^o uel duoz q hēbant loco vni^o. aut ex testō. pñs diuersoz. Pñs cāu hz locū regla: vt. §. ti. i. l. hmoi. §. i. et hoc si relinqf ab eodē. si a diuersis sec^o: ut. l. qdā. §. i. §. e. Scdo casu qn ex testō. pñs diuersoz: et tūc nō hz locū regula: vt isti. e. §. si ref. et. §. ti. i. l. plāe. §. si duos. aut soluit eadez spēs vere: et tūc aut ab initio habuit originē i psonā di uersoz: aut vnus. pñs casu aut abo vocabant ad soli dā exactionē et nō hz locū regula: vt. j. d. ac. et ob. l. si is q. et. §. ti. i. l. fu^o legat^o. §. i. aut sibi faciebāt p tē: et hz lo cuz regula: vt. §. ti. i. l. si mihi et tibi. i. pn. Scdo casu qn habuerūt originē i psonā vni^o: et tūc aut vna illaz cāz hz qd ē onerosa. et pcedit pcurfus alteri^o: vt. §. ti. i. l. pla ne. §. q si rē. ij. rñ. aut oīno ē lucratiua: et tunc aut ē res ex vna cā soluta reuocabiliter et nō pcedit regla: qz po terit agi ex alia: vel statiz vī expectato euētū: vt. l. nō quo cūqz. §. i. i. pri. §. §. ti. i. et. §. dixi aut ē soluta irreuocabili ter: et pcedit regula. qz sp liberatio fit ex aliq cā nō disti cto vīz possit ad oculū demonstrari vt nō: vt h. i. pri. et. §.

^a C Sed de vno dubitat Adde bar. in d. l. non quo cūqz et ibi ro.

ff

ti. i. l. nō quocūq. §. fūdū. z isti. eo. §. si res. cū si. ¶ **Ex**
pedir^o d^o p^otrarijs veniā ad aliq̄s. q. Et p^o q̄ro vtrū cā
lucratiua z q̄si lucratiua p^ocurrāt. Declaro q̄: dōbetis sci
re q̄ nō solū ē cā lucratiua z onerosa d^o q̄b^o dictū ē. s. s. z
ēt q̄ vocat^o q̄si lucratiua: vt ē cā noxalis z alie filies: vt. j.
de doli excep. l. apud celsuz. §. figs at. n. ceterz. z q̄d ibi
no. Itē cā dāni ifecti q̄ egparat noxali: vt. j. de dā. ifec.
l. p^otor. §. hoc edictū. z no. p. **B**y. e. ti. l. si finita. §. si p^olef
¶ Bone ergo debes mihi seruū alienuz ex cā lucratiua.
huus ē effect^o me^o ex cā noxali. vtrū sis liberatus. Elide
tur q̄ sic. nā si ex cā lucratiua ad me puenissz eēs libera
tus. sed cā lucratiua z q̄si lucratiua egparant^r: vt. d. ll.
ergo p hoc videt^r casus. s. de noxa. l. si alien^o. de fur. l.
q̄d d^o. s. videt^r. nam q̄n cā fm qd est onerosa non bz lo
cū regula: vt. s. ti. i. l. plane. §. si rē. s. dixi. s. ista cā d^o
cā q̄si lucratiua: q̄ fm qd est onerosa. ergo zc. ¶ Prete
rea euidenti^o hoc appet in alio exēplo si rez dignā ma
gno p^ocio emā modico: d^o q̄si lucratiua: vt no. in. d. n.
ceterū. Sed tūc nō est dubiū q̄ in q̄tū dedi p^ocū durat
actio ex alia cā: vt. d. l. plane. §. q̄d si rē. ergo zc. Credo
q̄ ista scđa ps sit nā. nā qui boiem ex noxali cā accepit
minus accepisse videt^r q̄ q boiem bz noxijs solutū. hic
videt^r cāus. j. de dona. cā mor. l. mortis cā capim^o. §. si.
z de so. l. q. x. §. hoiez. Et ideo q̄ illū stichū debet nō
liberabitur eo respectu: q̄ min^o bz creditor p bec iura
p hac pte allegata. Sed si pones talē casum q̄ qo lv
beraret soluedo suuz obligatū noxijs vel domū ruino
sam: tūc nō eēt dubiū q̄ ptingeret liberatio. Ad ōria
rūdeo. nā egparatio pcedit. put est eadē rō q̄ hic cessat
ad. l. si alien^o. z. l. q̄d dicit^r. z q̄d ibi no. rī. q̄ ibi nō ptingit
liberatio pp regulam de duab^o cāis lucratiuis: s. p
pter aliā regulam q̄ ponit in. d. l. q̄d dicit^r. ¶ **Q**uero ō
pone q̄ illd q̄d mihi debes ex cā lucratiua alius q̄ erat
mihi obligat^o naturāl^r tm mihi dat. vtrū sis liberatus.
rī. sine argumētis. aut ille erat obligat^o ex naturali ob
ligatōe q̄ beneficentib^o bnifacere debem^o. de qua log
tur. s. de pe. here. l. sed si lege. §. p^oluit: z tūc solo ē do
natio. z ideo eris liberat^o: ut no. in. d. §. p^oluit. hoc pz
i legato q̄d fit ex pcedentib^o meritis: ut. s. pro so. l. nec
adicit. tñ d^o cā lucratiua: ut h. z. §. si res. l. apō celsum
§. figs aut. lz qdā dixerūt legatū non esse cā lucratiua.
quoz opi. refert glo. j. de acti. z ob. l. si is q̄ z male. q̄: s
pdicta iura. Si ōo erat obligat^o naturāl^r: ut pupillus
cui mutuata erat pecunia: vel absolut^o a ōo debito p ō
tentiā: tūc talis solo nō dicit^r donatio: ut. l. hoc iure.
§. si. j. s. do. z ideo nō eēs liberatus. ¶ **T**ertio q̄ro ego
sum obligat^o mulieri ad fundū sibi dandū ex cā lucrati
ua: nūc dicit^r fundus ē dicte mulieri a ōo dño datus in
dotē. demū mīmoniu est solutū: z fundus reuertit^r ad
mulierē. q̄ritur vtrū ego sum liberat^o. Elidet^r q̄ nō. ga
fundus reuertit^r ad mulierē ex cā dotis q̄ respectu mari
ti d^o onerosa: vt. j. de acti. z ob. l. ex pmissione. ergo zc.
p hoc videt^r tex. z glo. j. e. l. cū p^o. §. p^o filie. ¶ **L**ōtrari
um credo esse verū. vos debetis scire q̄ si aliq̄s dat do
tem p muliere ista cā dotis respectu mariti d^o onerosa
q̄ recipit pp onera mīmonij supportāda. Sed q̄n va
dit ad mulierē: vadit ex cā lucratiua: q̄ quo ad eaz est
donatio. de hoc est tex. j. de his q̄ in frau. cre. l. si. §. si a
socero n. ac si neuter. z no. s. so. ma. l. meua. §. si. i. vlti.
gl. Si bz ex cā lucratiua. ergo ero liberat^o. Ad ōria rī.
q̄ dico q̄ est onerosa quo ad maritū tm. ad. §. p^o filie.
Rī. q̄ rō ibi posita in glo. nō est bona p pdicta iura: s. z
rō est ibi: q̄ illa mācipia non erāt pstate mīmonio mu
lieris: lz esset spes reuertēdi ad eā. cū ergo nō hēret ōe
cessat regula de duab^o cāis lucratiuis: sed si cōtingeret
q̄ mancipia reuenterent ad filiā soluto mīmonio ante
q̄ heres p^oris solueret estimationē mancipioz: crederē
ipm heredē liberatū p ea q̄ dicta sunt. Sed dices q̄ p
dicta sunt s casum. C. de ipo. lu. descri. l. i. §. lucratiuas
li. x. vbi dicit^r q̄ lz dos reuertat ad mulierē ex cā donati
onis: tm nō d^o hēre effectū lucratiuū. Rī. q̄ nō bz esse

ctum cāe lucratiue q̄tum ad illā descriptionē seu p^osta
tiōem q̄ttuor filiquarū de qua loq̄tur ille ti. als sec^o: vt
pz p pdicta iura. z istud est vtile scire ppter p^ores q̄ do
tant filias spurias. nā v^o q̄ venietes ab itestato possint
reuocare ab ipsa muliere. q̄n dos est reuerſa ad eaz. cū
dos quo ad eā sit donatio: z ei donari nō pōt: vt. l. i. C.
de natu. li. z de incol. nup. auē. ex p^olexu: z in cor. vnde
sumit ergo zc. sed istud forte nō pcederet de iure cano
nico quo iure spurij sunt alēdi: vt extra de eo q̄ dur. in
matri. quā pol. p adul. c. cū h^oret. ergo eadē rōne sūt do
tande. facit q̄d no. E. de admi. tu. l. nō oi. ¶ **Q**uarto q̄
ro vtrū q̄s possit exceptioni que pcedit ex illa regula re
nūciare. Et v^o q̄ sic p. l. figs in cōscribēdo. C. de pact.
cū si. Itē v^o tex. j. ti. i. l. nutu. §. i. vbi v^o q̄ volūtas testō
ris tollat hāc exceptionē: z p hoc facit glo. s. de trāsſa.
l. de his. Lōtrariū dico. nā si bene aduertam^r tex. isti.
eo. §. si res. ista exceptio nō est introducta in fauorē rei
sed pp iuris rigorē q̄ est: ut quod meū est amplius non
pōt fieri meū: vt p^obas in. l. quoties. j. de so. ergo nō po
test renunciari: ut. l. tā z si. ad mace. z. s. ti. i. l. nemo po
test. cū si. ¶ Preterea i. d. §. si res. d^o duas cās lucratiuas
cōcurrere nō posse. ergo zc. sed h^obū pōt: cū adverbio
negatiuo iportat necessitatem: vt. j. de fur. l. non pōt. z
no. p. Jo. an. ex de re. iur. c. i. li. vi. Sed si possit huic re
gule renūciari eēt in volūtate: q̄d esse d^o de necessitate.
¶ Preterea p hoc induco casū. s. ti. i. l. qd ergo. §. si q̄s
duos. vbi exp^ose testator voluit q̄ vterq̄s heredū tene
ret ad solidā rē. z sic voluit q̄ regula nō hēret locū. z
tū non obstare sua volūtate bz locū reglā: vt distingua
mus vtrū ad legatariū pmo pueniat estimatio: aut res
ut ibi pz. facit. j. de ope. li. l. cerdonē. hoc ē videt^r tene
re glo. s. ti. i. l. hmōi. §. i. hō ob. l. nutu. §. i. q̄ ibi testōr
alijs h^obis vsus est q̄ d^o estimatio. secus si simpl^r p^obi
buisset regulā hēre locū. hō ob. glo. l. de his. q̄ vtrum
fit nā sunt opi. ¶ **A**ltimo. §. iste cū sua materia iducit
ad mltas vtilēs z quotidianas. q̄ pmo **B**y. iducit hūc
tex. q̄ dicit actiōem extintā non resuscitari ad. q̄ si dñs
post triēniū recipit pensionē ab emphiteota: vtruz ius
emphiteote restauret. de quo dicit^r v^o hic p. eū. z hēs in
l. ij. C. de iure e^ophi. p glo. z plenissime p **L**y. ibidem in
iiij. q̄. ¶ **S**cđo inducit p **P**e. p^ouetudo est in ecclia p^o
fana: q̄ si vn^o ex canonicis moriat^r: canonici lucent fru
ctus pmi anni. demū accipit de vna p^obenda q̄ vacauit
bis eodem anno. vtrū debeant habere fruct^o duorum
annorū. Et dicit^r **P**etr^o q̄ vltra montes in quadaz ec
clesia vbi fuit hec cōsuetudo: fuit determinatuz q̄ fru
ct^o vnus ani tm deberēt hēre: ne due cāe lucratiue eiuf
dem fructus pcurrāt. z hoc t^oz An. zaphi. z qdam alij.
¶ **T**ertio ego induco in ar. ad alias. q̄ vno statuto ca
uel: q̄ figs portauerit bladū ex comitatu q̄ p dat aial
sup quo portaret z p^odmet in. x. alio statuto cauetur
q̄ in oibus maleficijs pmissis de nocte pene duplicent^r
mō pone qdam sup mulo exiit frumentū de nocte v^oz
teneat ad duos mulos. Certe nō: ne due cāe lucratiue
cōcurrāt: nec distingo vtrū. pmo soluat rē vel estima
tionē cū hic sit debitū ab eadē psona: vt. l. hmōi. §. i. s.
de le. i. z. s. dixi. pro hoc do casuz. j. e. l. luti^o. §. ipuberē
vbi pz q̄ statutū de penis duplicādis h^oz locū in penis
existētib^o in q̄ritate: nō in spē vel corpore. S^oz pone^r q̄
duo hoies diuerso tpe extraxerūt sup eodē mulo. vtrū
qlibet debet p dere vnū mulū. Et certe ex p^odictis pz
foso: q̄ aut p^om soluit estimationē: z scōs teneat ad mu
lum. aut p^om soluit mulū: z alius liberat^r p regulam de
duab^o cāis lucratiuis. Sed ad ista duo dicta videt^r ob
stare casus. l. q̄cūq. C. de ser. fu. vbi duplicat^r spēs. sed
rī. q̄ ibi lex hoc exp^ose statuit. als secus. ¶ **S**cđo vide
tur obstare. nā certe sunt cāe lucratiue q̄ ponunt. C. de
ipo. lu. descrip. l. i. §. lucratiuas. li. x. iter q̄s nō est illud
q̄d acgrat^r ex cā pene. ergo zc. So. dico^r q̄ illud q̄d q̄rit
tur ex cā pene h^oz ti. lucratiuo: ut. C. de mo. mulc. l. mul
ctarū. ibi p^opēdia p^obas ex rōne. l. in sūma. z. l. q̄d placuit

A Tertio q̄
ro. s. an suffic
q̄ res sit mi
hi legata si fi
fuz nact^o pos
sionē ad h
ut nō possim
agere ex alia
cā lucratiua
cū dñuz rei
legatē trāsſe
raf recta via
vide pau. de
ca. i. l. iter si
pu. §. si rē. d
v. ob. q̄ non
p illuz tex. in
v. nactus.
B Cā lucra
tiua. an ti. do
tis dicat lu
cratiū vel e
s. vide q̄d di
cit bar. i. l. cū
pater. §. filie
j. eo.
C Utile sci
re. vide bar.
i. l. si. §. si a so
cio. q̄ in frau
credi.
D Inf cano
nico. No. q̄
hodie tene
mur alere no
stros filios
spurios. s. vi
det tenuisse
bar. i. l. vxorē
§. pater nat
uralis. d. le
ij. z ad bal.
i. l. mater. C.
de iure do.
E Utlio. §.
iste. vide bar.
i. l. ij. C. d iur
re e^ophi.
F Ad alias
q̄. z vid bar.
i. l. sanctio. s.
de pe.
G S^oz pone.
vid bar. i. d. l.
sactio. cir. fi.
H So. vico
adde tex. i. l.
si miores. ad
fi. de ad. tu.
Et id q̄d q̄ri
tur ex ludor:
an dicat ex
cā lucratiua.
vide bal. i. l.
i. i. fi. C. si qd
in frau. pa. z
no. q̄ si aliqd
hētur p p^ocio
illicite soluto
dicif hēri ex
cā lucratiua:
ut no. bar. p^o
glo. i. l. i. §. fi.
cū. l. se. s. fig^o
omis. cā test.
q̄d no. z ibi
scripsi.

.j. de iur. fis. z. C. pe. fis. credi. pferri. l. i. l. x. z est tex. in
 auē. d. nup. §. si sō altera. vbi illud qd pdit ille q dedit
 cām diuortio dī alteri^o lucrū. p hoc. C. de sac. san. ec. l.
 iudem. §. sane. z hoc pz ad sensū: qz p hoc fisco nil ab-
 est. Non ob. §. lucratiuas: qz illud est verū q̄tum ad il-
 lam p̄stationē q̄ttuor siliquaruz. **T**ertio dī ob stare.
 qz regula hz locuz in eo q est debitor sp̄i. z sic sp̄s ē in
 obstone: vt h. z. l. oēs. d. ac. z obl. cū si. h. ille q portat dō
 ueritū amittit statū: vt. l. p̄missa. j. d. pu. z statū hz fise^o do
 miniū. ergo deliquēs nō dī debitor cū nō sit obligatus
 vt isti. de ac. §. i. ergo in isto casu regla nō hz locū. Rū.
 qz nō publicat^o statū s̄z expectat^o snia. Nā debes scire qz
 lex q̄nqz exprimit qz ipō iure p̄ficef. tūc hz locū. l. p̄mis-
 sa q̄nqz nō exprimit: z tūc aut vti^o h̄bo p̄teriti t̄pis. pura
 sit puat^o: z tūc ē intelligit ipō iure. aut vti^o h̄bo futuri
 t̄pis: vt priuef vel amittat: z tūc aut ē ibi h̄bu: mox: vel
 statū: z idē qd ipō iure als expectat^o sentētia. h. p̄bas. C.
 de sa. fāc. ec. l. iudem. §. p̄conom. i. glo. sup. h̄bo. p̄uef
 z in auē. d. icel. nupr. §. i. i. glo. h. nūqd. coll. ij. Lū ergo
 h̄ statutū nō exprimat nec vtaf h̄bo p̄teriti t̄pis nō p̄fi-
 scaf ipō iure. **P**reterea posito qz si eēt scōs portās su
 per eodē aial: nō tenef ad illud aial per illam regulaz
 q̄ res mea nō pōt fieri apli^o mea. **T**ertio ex p̄missis i
 surgit alia. q. statuto cauef qz p̄tēti dimiuat q̄rta ps
 pene mō p̄mus z scōs sūt p̄fessi: z prim^o soluit fisco tres
 p̄tes aialis: nungd scōs tenebif ad integras tres p̄tes.
 Quidē qz sic. nā q̄libz tenef ad tres p̄ indiuiso nō desi-
 gnatas certa demōstratiōe q̄ nō p̄it ad oculū demon-
 strari. ergo regula nō hz locū: vt h. Sol. dico qz scōs nō
 tenef nisi ad aliā q̄rtā p̄tē quā fise^o nō hz. Nā oēs sci-
 re qz iste. §. hz locum q̄n illa ps. p̄ indiuiso que debef a
 duob^o bis repif in eadē re. Nāz q̄libz dicif dimidia. qz
 vna res hz duas dimidias. h. vñū aial diuisū i q̄ttuor p̄-
 tes nō hz bis tres p̄tes. oñdo p̄ fise: si eadez res ē mibi
 legata in testō diuersoz: si i quolibz iminet falcidia an
 glz heredū tenef ad tres p̄tes. Certe nō. hz solū ad illā
 p̄tē q̄ ad legatariū nō puenit. **I**stud vidēf iuriscōsult^o
 velle i fili si bñ itueamur. s. ti. i. l. nō quocūqz. §. fundū
 in fi. §. vbi si fundus ē mibi donat^o vel legat^o z p̄tē emi
 ps mibi dōata vel legata ē p̄ indiuiso. vñ hz ps quā hēo
 ex cā lucratiua nō possit ad oculū demōstrari. tñ nō p̄-
 tā totū fūdū. nā totus nō pōt bis repiri: s̄z petā id solū
 qd mibi abest. f. id qd hēo ex cā onerosa. ad qd facit qd
 dixi. s. in q̄rta op. scōe ptis huius. §. nullas ergo huius
 §. subtilitates rāq̄ iuriles asp̄natis. vidētis enī hāc ma-
 teriā vtilē z quotidianā. Et ergo h̄m p̄silū pauli effica-
 citer aduertēdū: vt. j. de li. le. l. legatū i p̄n. deo gratias
 amē. **H**ic. §. fuit repetit^o p me bar. de saxoferrato mini-
 mū iter legū doctores nūc iforciatū legētē in alma ciui-
 tate pisay sub anno dñi. M. cccl. d. mēse Junij zc.

In fundo. Si res legata tradit nō pfecte ac-
 tio ex testō adhuc durat ad ipsā
 hoc dicit. Mo. istū modū estimādū seu examinādū istaz
 rē dotalē. fise. s. fami. her. l. meū. §. si. **C**Mo. qz solu-
 ta re adhuc durat actio ex testō dixi. l. h̄mōi. §. si edes
 s. ti. i. **C**Op. qz def actio in factum: vt. l. si heres. s. e.
 Sol. vt in glo.

Ex. §. sequenti.

Quā q̄n dispositio ḡnialis droget sp̄ali z eō vide i fi.
Eū qui. Bispō ḡnialis sequēs derogat sp̄ali
 p̄cedēti q̄ cadit inter grauatos. h. d.
 difficilis. §. e. **C**Op. s. ti. i. l. si tibi hō. §. i. p̄pter qd h.
 §. legif p̄ncipaliter duob^o modis. p̄mo qz h̄ fuit legata
 sp̄s hereditaria. z iō ille heres p̄mus q̄ solus fuit gra-
 uatus nō tenef nisi p̄ pte sua: vt. l. si fundū sub p̄ditio-
 ne. §. si libertus. s. ti. i. z not. h̄ci i p̄ma glo. **A**lij ergo qz
 postea fuerūt grauati i codicillis ḡnalf tenēf p̄ portōi
 b^o suis. Et iō bñ dicit tex. ab oib^o nō q̄rere. i. a q̄busdā
 fit z q̄busdā nō: qz ille q̄ soluit i tertiā iā ē liberat^o p̄ pte
 sua. p̄ ptib^o nō alioz q̄rif dñiuz. h. l. **S**ria loq̄ q̄n erat
 legata res nō hereditaria. z iō p̄m^o grauāt^o tenebatur

isolidū vñ solue do totā estimatiōē liberat se z alios. z
 sic ab alijs nil q̄rif. z istā tenuit **D**y. z **J**a. de are. z hāc
 p̄legtur h̄ glo. i. z glo. iij. in p̄n. vsqz ibi: s̄z vidēf qz nec
 p̄ ptib^o zc. ibi icipit p̄leg aliā lec. qz hic fuit legata res
 ē nō hereditaria. z sic p̄m^o heres nō tenebat isolidū.
CSz tūc op. de. l. si tibi hō. §. i. s. d. lega. i. vbi alij non
 tenēf. **T**imore hui^o ista lec. variat duob^o modis. **A**no
 mō hz op. vt loquat^o an traditiōz scāz. z dico qz p̄cordat
 cū **S**rio vt expōam^o hic ab oib^o nō q̄rere. i. a nullo q̄re-
 re. qz negatio postposita facit eq̄pollere suo **S**rio: vt. l.
 legiuimos. s. d. legi. tu. z ista ē h̄a i se. **S**cōmō legif h̄
 glo. vt dicam^o fateor qz ceteri heredes nō tenebāt sol-
 uere: nec poterat ab his v̄dicari: vt i **S**rio. sed hoc spō-
 re soluerūt: vñ p̄ ptib^o alioz trāsīt dñiuz: nō p̄ pte ei^o
 qz p̄mo soluit estimatiōē: imo q estimatiōem totā sol-
 uit. p̄ ptib^o alioz repetet tanq̄m in debitū. **C**Sz op. qz
 ē p̄ pte ei^o qz soluit estimatiōē trāsēat dñiuz si ponū-
 mus eū p̄sensisse traditionē. **E**rror enīz nō īpedit dñiuz
 trāsitiōē: vt i toto ti. de p̄di. inde. **F**atef glo. qz trāsīt
 h̄ reuocabiliter vide eā. **C**Op. qz videat sepius legare
 q̄n legat in testamēto z codicillis: vt. l. q̄nq̄gita. s. de p̄-
 ba. **S**o. ibi q̄ritas legabat^o: hic sp̄s. **C**Op. qz solū pri-
 mus singlr grauatus teneat. nō ob. cā ḡnialis posita i
 codicillis: vt. s. e. l. legatorz. §. plures. **S**o. glo. ibi sp̄ali-
 ter fuerūt rogati plures. vñ clausula ḡnialis pōt h̄ifica-
 ri in eis: h̄ sp̄aliter fuit rogat^o vnus. vñ clausula ḡnialis
 non pōt adaptari vni soli. q̄ so. est bona: h̄z etiā alio mō
 possit solui. f. qz ibi in codicillis nō fuerunt grauati oēs
 h̄z oēs fuerint scripti. tñ ista q̄ hic ponif est notabilior.
COp. z vidēf qz ille solus teneat qz sp̄aliter est graua-
 tus: ut. l. ticia. §. lutiuz. s. e. **P**ro cuius declaratiōe ad-
 uerte q̄n dispō ḡnialis z sp̄alis p̄cedit circa p̄sonas gra-
 uatas sic dic. aut p̄cedit ḡnialis z seqtur sp̄alis. z p̄ illa
 recedit a ḡniali z solus sp̄aliter grauāt^o tenef: vt. d. §. lu-
 tiuz. aut p̄cedit sp̄alis z seqtur ḡnialis: z tunc aut legat^o
 q̄ritas aut sp̄s. **S**i q̄ritas vni p̄ aliaz nō derogabitur
 sed sepius debef: ut. l. si plurib^o. §. i. s. e. z. s. ti. i. l. si ser-
 uo. §. figs a p̄mo. z hoc not. aut legat^o sp̄s: z tunc aut
 sp̄s hereditaria: z sp̄ali p̄ ḡnalem nō derogat^o: qz cum
 p̄mus tenebat p̄ portione hereditaria tñ p̄ clam ḡnā-
 lem alij tenebunt p̄ portione b^o suis: ut h. h̄m p̄mā lec.
 aut legat^o sp̄s nō hereditaria: z tūc ḡnālī p̄uisioni per
 sp̄alem derogat^o nō: ut minus debeat: qz tota res debe-
 tur: sed alio mō. nā p̄mus sp̄aliter grauat^o non tenebif
 nisi p̄ pte sua hereditaria: cū ibi n̄ esset cā ḡnālīs tene-
 retur insolidū: vt h. h̄m scōam lec. z. d. l. si tibi hō. §. i. s.
 ti. i. **F**allit si h̄ba ḡnālīs possent restringi ad sp̄alia: vt si
 plures essent sp̄aliter grauati: ut. l. legatorum. §. i. s. e.
 z hoc no. in glo.

Ex. §. sequenti

Quā i p̄ma pte. §. forme libellus: ibi. **Q**uero. Et
 an q tradit rem q̄ dī alteri seruitutē dicat illam tradere
 vacuam: z an si vacuā an liberam: ibi. **Q**uero aliqz cuz
 sequēti verfi. Et an ius seruitutis dicat esse in fundo.
 vide in fine.

Fundo. Heres tenef si fundus tradit dimi-
 nutus in iure vsufruct^o: vel pignora-
 tus: vel ab alio possessus. secus si alteri fuit. Item nō
 valet legatū rei mee pp seruitutē alij debitā. h. d. **P**ri-
 mo loqtur q̄n mibi legat^o res aliena in q̄ deficit ius Se-
 cūdo q̄n mibi legatur res mea in q̄ ius aliqd deficit. se-
 cūda ibi: sinat. **I**te p̄ma subdiuidif in quattuor. p̄mo
 q̄n deficit ius vsufruct^o. scōo rīdet cuidam obiectioni.
 tertio loqtur q̄n res ē pignorata: vt ab alio possessa. q̄r-
 to loqtur q̄n deficit ius alteri^o fuitutis. scōa ibi: vsufruc-
 tus enī. tertia ibi: fundo enī. q̄rta ibi: nō ideo. **C**Ve-
 nio ad casuz in termis quē pone sic. Heres tradidit mi-
 hi fundū legatū: tñ in eo alius hēbat vsufructū. q̄ritur
 q̄liter mibi legatario d̄ heredes p̄sulatur. **R**e. qz ille vsu-
 fruct^o q̄ deficit petēdus est ab herede actione ex testō.
 h. d. **I**n tex. ibi fundo legato. subaudi z tradito ab he-

CMō publi-
 cas. adde bar-
 to. i. l. ipator
 j. de iur. fis.
CEu q̄ pro
 pte sua. z vid
 bar. i. l. cōis.
 §. h. de s. ob.
 ad fi.
CPro por-
 tidib^o suis. et
 vid plene no.
 p̄ bar. in. l. si
 plurib^o. §. i.
 s. e. z i. d. l. si
 tibi hō. §. i.

ff ij

rede. Sequitur nihilominus petendus est. f. usufructus. nec enim potest referri ad fundum salua ratione recti sermonis. **C**lenio ad secundam partem in qua sic forma casum. Dicitur est quod usufructus quod deficit est petendus. huic ut ostendat quod in re legata soluta deficit aliquid ius: tunc adhuc ipsa res legata peti non illud quod deficit: ut. l. hmoi. §. edes. §. ti. i. §. e. l. §. in fundo. Ad hoc rñdet iurisconsultus. fateor quod persistit legatum in iure rei non in parte quota. tñ usufructus est tale ius quod pertinet emolumentum rei: et ideo de parte dñij: quod ex usufructu et proprietate constituit plenum dñij. Hinc ergo loquitur quod deficit aliquid ius fuitutis: vel aliud quod rei emolumentum vel usufructum non pertinet. h. d. **C**lenio ad tertiam partem et forma sic casum. Quid si heres tradidit mihi fundum pignoratū vel fundum ab alio possessum: et sic possessione non vacua: an legatarius ob hoc possit agere. Rñ. iurisconsultus et dicit quod sic. Et aduerte diligenter quod iurisconsultus non dicit quod agat ut luat: vel quod possessio vacuetur. sed dicit quod agit ob hoc. h. est actio ex testamento ad ipsam rem: ut hoc sequatur. **C**lenio ad quartam partem quod incipit: non ideo dicit sic. pone quod heres tradidit mihi fundum legatum quod debebat seruitutem alteri fundo: an propter hoc poterit perueniri a legatario. rñ. quod non. h. d. **C**lenio ad secundam partem principalem. pone testator legauit mihi fundum meum quod habebat fundo suo: an legatus valeat: ut videat mihi per hoc relinquere liberationem ab illa fuitute. Rñ. quod non. h. d. **C**ad primam partem operis et ut quod usufructus sit alienus non possit perueniri heres: quod testator: videat legare ius quod in re habebat: ut. l. si dñs. §. si. §. ti. i. Huius timore ista lex legitur duobus modis. primo quod testator legauit fundum suum. scdo quod legat alienum: et hoc tangit in glo. pua quod incipit f. testatoris. Si intelligis in fundo alieno. h. est non testatoris neque heredis. intelligas in casibus in quibus legatus rei aliene: ut. §. ti. i. l. apud iul. §. si. §. l. cu aliena. et. C. c. vñ cu heres teneat facere fundum plene legatarij: et teneat de euictioe: ut. l. si domus. §. i. §. ti. i. procedit iste. §. sine scrupulo. Nec ob. Hinc: quod hic nullum ius habebat in re: sed legauit rem alienam: Item potest intelligi in fundo alieno. i. non testatoris sed heredis: et tunc procedit sine scrupulo: quod heres debet dare perfecte: ut. j. l. p. §. si re. Tertio potest intelligi in fundo testatoris: et usufructus erat alienus. i. heredis tunc et procedit sine scrupulo: ut. §. e. l. is c. et. j. e. l. cu fili. §. dñs. Quarto modo potest intelligi quod fundus erat defuncti et usufructus alterius heredis. tunc ob. Hinc: quod testator: videat legare solū ius quod habet: sed quod datur rñdent quod fallit hic in usufructu quod pertinet emolumentum rei ne alias legatum sit inutile. Lerte non est inutile legatum proprietatis. vñ ista lex non procederet: nisi poneret testator dixisse expresse quod fundus iteger prestaret. **C**op. quod non debeat per usufructum sed ipse fundus: ut. l. hmoi. §. edes. §. ti. i. Ad hoc rñ. iurisconsultus h. in tex. ut dixi ponendo casum in secunda parte. quod tñ declarabo melius. j. p. qones. **C**lenio ad h. fundo op. quod heres non teneat luere fundum p. l. si res obligata. §. ti. i. So. h. potest intelligi primo in fundo alieno: et tunc procedit sine scrupulo: quod tunc heres tenet perfecte facere legatarij: et tenet de euictioe. Item potest intelligi in fundo heredis et sic procedit clare eadem ratione. sed si intelligam in fundo testatoris obligato ex neo: tunc ista. l. d. intelligi fm distinctione. d. l. si res obligata. §. ti. i. ut loquitur hic in illis casibus in quibus luitio spectat ad heredem. Sed si ponam quod fundus testatoris erat obligatus heredi: tunc d. intelligi fm ea quod dixi in. l. si seruus ticij. §. ti. i. **C**op. h. dicit quod heres debet tradere vacuam possessionem: ut glo. inuit h. du allegat. l. ij. §. de act. emp. Sed imo non tenet tradere vacuam: ut. l. si domus. §. si. §. ti. i. Rñ. si quidem testator legauit rem alienam scilicet: tunc iste. §. procedit sine dubio: quod heres tenet facere rem perfecte legatarij. Sed si poneret quod testator legaret rem propter aliquam aliam possideret: tunc videtur legare ius quod habet in re: ut. d. l. si domus. §. si. et tunc heres liberat cedendo actionem si qua habet: ut. l. apud iul. §. si ticius. §. ti. i. fallit in casu si pro recuperanda possessione est necessarius magnus sumptus: tunc pertinet ad heredem. sicut dicitur in suo le

Cfundo. q
ro aliq. vtz
tradens rez q
d. alteri fuit
tutem dicat
tradere pos
sitione vacu
a3 vel libera
et adde bar. i
l. ij. §. i. ff. de
ac. ep. i. l. viz
facit. ff. de vi
et vi ar. et bal.
i. l. si. C. d. pa
ctis. iter ep.
et ang. i. l. que
tione. §. si qd
vacua. ff. d. v.
ob. i. c. cu io.
anes. i. gl. ij.
de si. istr. qd
aut de pacifi
ca possessione
vide p. pau. d.
lia. i. cle. gra.
tic. d. rescrip.

gato quod erat in fuga ex longinquo: ut. l. cu fuit. §. ti. i. p. ronez positam in. l. si res obligata. §. ti. i. **C**lenio ad h. non ideo. **C**op. quod propter ceteras fuitutes heres teneat. ut. l. suo legato. §. si filius. §. ti. i. Sol. ibi legauit fundum vti optimus maximusque est h. simpli. et iste passus declarat. j. e. l. cu filius. §. dñs. **C**lenio ad secundam partem principalem **C**op. quod propter istas causas legatum rei mee: quod ut legare ius quod habet in re: ut. l. si tibi h. in pn. §. ti. i. Solu. glo. quod isto referat solū ad fuitutes: et ad ius usufructus quod moriente legatario redibat ad proprietatem absque legato: h. si est talis usufructus quod non rediret tunc valeret legatum: ut. d. l. si domus. §. si. §. ti. i. **C**ad idem op. de. l. apud iul. §. si tici. §. ti. i. Huius timore glo. h. distinguit plene et clare. vide ea et signa. **C**Quero in prima parte h. §. quater forme libellus: et ad quodcludit. glo. dicit quod in primo casu petis usufructus. in secundo et tertio petes fundus: ut per hoc aduersarius adhuc cogat luere vel possessionem vacuam tradere. vide glo. quod incipit. f. usufructus: et istud est verum. et hoc dicit aperte tex. ut dixi ponendo casum. Hinc et glo. i. l. eu quod ita. §. pe. j. de h. ob. vbi dicit quod fundus petes: ut habeat usufructum. et per illa videt casus in. l. si ita stipulat. §. ticius. de h. ob. vbi dicit quod fundo soluto sine usufructu. in nullo pertingit liberatio. **C**op. et ista glo. in. d. l. eu quod ita. §. pe. re probata illa. ad. §. tici. rñ. quod h. non pertingit liberatio in alio: tñ illud quod deficit tñ d. peti. sicut. l. si non sorte. §. si x. d. di. ide. S. d. di. et gl. vñ tex. h. quod dicit quod usufructus non pertinet in parte. f. quota. n. n. persistit in parte tertia quarta. n. n. usufructus et per dicit tertia quarta pars fundi: h. persistit in parte itegrali: quod ex proprietate nuda et usufructu constituit plenum dñij: ut. l. recte dicitur. j. de h. si. et quod ibi no. meli. §. alibi. Item d. eos ut quod usufructus non est in oblatione: ut. l. p. iusuradum. §. illud. j. de accep. ergo non est in petitione. h. et dico quod imo est in oblatione: ut. l. si a reo. j. de fideiuf. Ad. §. illud rñ. ut ibi dixi. teneo ergo glo. h. positam. et **C**op. p. casu h. §. et per. in. d. l. eu quod ita. §. pe. et ibi dixi. **C**Quero aliquid tradit rem quod d. alteri fuitute. vtrū videat tradere possessionem vacuam. Hic est casus quod sic. nam primo dicit quod heres tenet tradere possessionem vacuam. postea dicit quod non tenet heres si tradit rem seruam. per hoc vñ tex. §. de euict. l. quo ad fuitute. p. iuncta. l. ij. in pn. §. de ac. emp. **C**Sed quod pone quod in instrum. est permittum tradere possessionem liberam et vacuam si tradit fuitute. Fateor quod vñ tradere vacuam: ut dixi. Sed an videat tradere liberam. Puto quod non quod per fuitute aufert aliquid de iure rei: ita quod libere et heres et possidere non habet: ut. l. stipulatio ista. §. i. j. d. h. ob. Preterea d. eu quod sibi asserit seruitute debere daf. iter dicitur vti possidentis: ut. l. si duo. §. si vicin. §. vti pos. Si ergo appet quod per hoc turbat possessionem: et sic non est libera. et hoc vñ expresse in. l. vim facit. in. l. j. de vi et vi ar. Sed hoc facit quod h. d. in vlti. glo. f. quod ius fuitutis est rem. ergo per h. possessio rei non d. min. libera: sed rñtio patebit ex seq. q. **C**Quero ergo vtrū ius fuitutis dicat esse in fundo. Glo. h. dicit quod non. In. Hinc videt. j. d. d. inf. l. eoz facit. §. de noxa. l. in noxalib. et h. dicit Ja. de ar. tu dicit quod fuitus in fundo dñante est ius ei cui debet ista seruitus: et in eo ex hoc aliquid plus ponit: ut. l. quod in aliena. in. l. de ne. ges. sed in fundo seruiente non est aliquid ius positum sed puatiuum: quod per hoc illi fundo et iuri eius detrahatur: ut. l. stipulatio ista. §. i. de h. ob. et pbat in. l. arbor. §. si. §. coi di. Et ideo si lego tibi fundum tuum seruientem non videor legare liberationem seruitutis: quod in eo nullum ius habeo quod ponat aliquid in me. sed ius illud est in fundo meo dñante que tibi non lego.

A municipibus. Municipibus potest usufructus reservari: quod potest extinguere. h. d. **C**Quero quod modo possum amittere usufructum. Dicit et rñdeas: ut hinc in glo.

Ex. l. sequenti. **C**Paupes nullam habent actionem ex electione ex eo quod testator iusserit bona sua distribui inter eos: sed habent ex testamento legatarij quo ad heredes hinc loco creditoz. et suffi

cit si illi qbus comissa est electio dicat eligo: et de instro electiois no dz solui gabella: qz nullu ius ex illa qrit pauperibus.

Aut ex familia. Diuidit

z qlibet ps allegat p. s. et p ptes legam. fa ibi: si de falcidia. tertia ibi: si vno. qrtā ibi: si duos. gnta ibi: si fundu. sexta ibi: rogo. Et est materia de eo q est rogat restituere vni ex certis et vsqz ad. s. si re. pseqtur vna materia multum solēniter. et stud pncipiū hoc itendit. Iustus restituere vni ex certis cuz moriet sufficit q eligat z vsqz ad mortē pōt variare. h. d. Istud pñm ponit tres. q. z sol. ipsay z rōne solutionū. fa ibi: et ei. tertia ibi: vtrūqz ergo. C. Et ad euidentia totius. l. gl. pmittit q qdā testōr q vocat ē semprounius fecit heredē ticiū: z eū rogauit de restituendo fundū herodianū vni ex familia cū morietur ista vba colligunt. j. e. l. s. rogo. v. possum dice re q testōr dixit q vni ex familia fundū relinqt: vt colligif. j. e. l. s. si fundū. ex eo. n. qd dī relin quat itelligit cū moriet: qz vbi relinqndi tradit ad vltimā volūtate: ut. l. vbi relinqedi. d. p. si. z. l. i. i. s. de ta. xbi. C. Mo. q si testōr iussit bona distribuī iter paupes per executores suos q paupes electi nullā hnt actionē ex electioe: s; ex testō pmo. C. Mo. ij. q legatarij ex pmo testō q tū ad heredē hēnt ut creditores: vt. l. i. c. de bo. auc. iu. pos. C. Tertio no. q talis electio p̄t mutari. C. Op. ad p̄mū q heres nō hz necesse eligere: ut. j. e. l. s. rogo. rñ. nō hz necesse p̄cise: s; eo si eligēte oēs de familia admittunt: s; si vult vnuz p̄ferre hz necesse eligere: ut h. C. Op. dī h herede debere eligere cū moriet. Cōtra imo statū cū pōt: ut. l. cū qdā. s. e. So. h fuit dcm cū morieris restituas: ibi simplr. Vel hic fuit dicitur relinqs. qd itelligit p vltimā volūtate: vt. s. dixi. C. Op. dī h q frustra legat. s. j. e. l. s. si fundū. So. p̄t legare: ut hēat vim electiois: ut in dno nō vim legati: vt h. Mo. ergo diligēter q isti qb̄ comittit electio pauperū z distributio sufficit q dicat tales eligo: nec ē necesse q dicant p̄cedo: tū si dixerint nō vitiaf. Ex h apper q ex instro electiois nō dz solui gabella: cuz ex eo nullū ius qraf paupi electo: s; ex testō pmo. C. Op. q postq̄ elegit nō possit mutare volūtate: ut. s. e. l. statuliberz. s. si chū. z. l. hmoi. s. stichū. s. ti. i. Sol. h iō: qz elegit ante tps. sec. si eēt iustus restituere simplr: qz tūc statim electo q̄retur ius. nec variari possit: ut in dno. ita tenet z bene.

Ex s. sequenti.

Si adunatia gñalis elegit illū que pores no minauerūt noiat stati censet elect: ibi. Mo. Et si testator relinqt. c. distribuēda in pias cās put executor: elegerit: z executor eligat fabricā ecclie eps nō hēbit qrtā: qz illa cā cēset exp̄ssa a testōre z de illa nō debet quarta: ibi. Et.

Si de falcidia. Profegtur eā

dē materia. z h. d. Elect nō capit ex testō eligētis: s; ei q iussit restituī. z hz illō falcidie rō nō minuit: z vno electo ceteri excludunt. h. d. Primo so. vnā. q. z ponit duas rōnes solonis. Scdo so. aliā z annectit rōne. fa ibi: itaqz. Mo. q elect v̄ noiatas in primo testō qd ē no. ad m̄tra. Adunatia gñalis elegit illū quez pores noiauerūt. Certe elect v̄ ab adunatia sp̄aliter noiat: vt hic ibi ac si noiatim zc. z. l. itē eoz. s. si decuriones. s. qd cuiusqz vni. Et By. inducit ad. q. scire debetis q ep̄i debent hēre qrtā de relictis ad pias cās nisi sint relictā ad certos determinatos vsus: ut ad faciēda

ecclēsiā vel s̄tia: vt ex de testi. c. si. Bone mō q testōr relinqt. c. distribuēda ad pias cās put executor elegerit: z executor eligat fabricā ecclēsie. certe tps p̄inde nō hēbit qrtā ac si in pmo testō eēt illa cā a testōre exp̄ssa: ut h. z. l. asse toto. s. dber. insti. z. l. institutio talis. de p̄di. insti. z. l. sanctio legū. j. de pe. C. Op. q heres nō hz necesse eligere: vt. j. e. l. s. rogo. solu. vt dixi. s. in pnci. l. C. Op. h̄ inuit q ista electio facit legatū p̄ditōa le. s. de insti. de le. s. optōis. So. ibi in optōe rerū h̄ in electioe psonay. dixi in. l. cū qdaz. s. ti. i. C. Op. de quolibet legato detrahif falcidia: ut. l. i. j. ad. l. fal. ergo z de isto. h. q̄tū ad p̄mūz testatorē iste elect capir: ut legatarius. z iō ut ex illo detrahif falcidia q̄tū ad scdm capir vt creditor: ut. s. p̄ri. z. C. de bo. auc. iu. pos. l. i. iō ex illo nō detrahif falci. C. Altiō ex h. s. not. duo. pmo q talis electio pōt fieri i vltia volūtate: ut colligitur h. z in se. s. z sic p̄z q nō regrit p̄ntia p̄sone electi: vt. j. e. l. cū p̄. s. donatioes. dixi. s. e. l. i. in. q. quā disputauī q̄ incipit: s; illū istituit. C. Scdo no. q nō hz necesse eligere digniore vel p̄mior rem: vt in v. itaqz. sic ille cui comittit electio pauperum nō habet necesse eligere pauperiores. di xi in. l. cū quidam. s. e. o.

Sed si uno.

Si vn̄ ex certis insti tuat z fūdus exneo legat ab eo vēdicabil deducta portōe heredis. h. d. h iuriscō. determinat duo dubia circa eādē materiā. z sic hz duas ptes. fa ibi: v̄z. C. Op. h̄ dī qz instituēdo heredē nō v̄ eligere. s. j. e. l. s. si fundū. C. Oppo. hic dicitur qz si p̄p̄atio. s; qz cōpensatio est debiti z crediti iuicem contributio. quod hic non est. z sic ob. l. i. s. de compensatio. Glo. fatef qz hic nō ē p̄p̄atio s; retētio. Vel dic qz p̄p̄atio dī facta a testatore qz instituēdo vnū heredē v̄ voluisse p̄p̄are cū eo illā p̄tez fundi quā posset petere a legatario. pp̄ qd opponet si bi doli exceptio si ipse agit. z ēt si legatarij pueni antur ab alijs coheredib̄ ex p̄sone ipsius oppo net doli exceptionē p̄m glo. ut. s. de pac. l. si tibi. s. pactū. z. j. e. l. s. si rem. C. Mot. qz sicut testōr pōt legare rē heredis: vt. d. s. si rē. ita pōt legare rem a se debitā ipsi heredi: ut p̄z hic.

Ex s. sequenti

Si duo Si p̄s ex certis instituant z ps fundi exneo flinqual illa vēdicabil̄ excepta pte q̄ institutis cōpeteret. h. d. C. Mo. qz ille q est iustus restituere vnā rez vni ex certis: pōt ex illis certis p̄s eligere. qd est mirādū: cū testōr dixerit vni restituī: ut p̄z ex gl. q̄ est in p̄n. l. z ex tex. q dicit vnū ex familia zc. p̄ baz. j. p̄ri. s. C. Scdo no. q p̄t diuidere rē: z sic in p̄te aliquā eligat z in p̄tez negligat v̄z electio. qz p̄z: qz heredes vidēt electi. p̄ p̄te: z p̄ p̄te legata exneo v̄ neglectū. z sic p̄z qz isti q debēt distri buere bona iter paupes p̄nt facere distributōez p̄ticularē. z si in p̄te faciūt: in p̄te negligūt valz. C. Mo. qz instituēdo que heredē v̄ qz eligere. et sic facit qz si qz ē iustus post mortē suā bona sua distribuere iter paupes: qz illū que istituit videatur eligere in paupem. qd putare verū si hospita le qdā vel paupem institueret. sec. si aliū forte filiū vel s̄stem hoīem diuitē: qz tūc nō eligeret ex his quos testōr voluit. C. Querit glo. qliter ad p̄te relictā exneo illi de familia admittant. gl. di cit qz pmo admittant q sunt in p̄ximiori gradu: vt. l. peto. s. frē. j. e. z ex illis p̄ferf: qz petēdo p̄te occupat si aliū negligēt: vt dixi in. l. cū qdaz. s. e.

C. De mō adde qui. de suz. i. d. l. sigf ad declinan daz. z qd ibi bal. in. xvij. col. de ep̄is. z cle.

C. Si duos no. qz ille. al. le. lud. no. ce. cxviii. s; qd eē si testator loqtur p̄ v̄bz pluribus nūeri. vide bal. i. l. h. de op. le. z p̄p̄o no. h̄ vid ca sū i. l. cū qdā de le. ij. z ro. no. cccxix. ADDE an i stituendo qz videat elige re bal. p̄. cc. ccvi. ij. lib. C. Mo. qz in stituēdo. z h̄ idē allegat h̄ alle. bal. i. cō si. incip. mibi scda facie vi debaf qz ista z cetera. b. C. Querit glo. adde qd no. bar. m. l. cū qdā. s. e. ff. iij

a v Num ex familia. s; qd si electio facta ē in certa p̄ execu torē. vid bal. i. l. sigs ad d. elinādā i. vi. col. de ep̄is. z cle. z bar. i. l. qdam. de re. dub. b. C. Solui gabella. de istru mēto ex quo nullū ius qritur nō dz solui gabella. fa cit ad idez. l. si suo. de here. isti. z add no. p. bar. i. l. si pupillus. j. ad. l. fal. z q dixi p̄ bar. i. l. ab ep̄t. ff. d. pac. s; an iter ascēdentes z descēdentes d̄ beat solui gabella. z qd in q̄ctu donati onis. vide no. bar. i. l. i. c. s. ipo. lu. d̄cri. lib. x. z adde qd Ly. i. l. h. s; qz necesse. C. e. de le. dicebat qz si nō dz alitatio non dz solui gabella qd se qtur bal. i. c. i. in si. p̄n. de natu. seu. in vna addi. z q dixi ad p̄cā i. l. ij. s; si rē. de le. ij. Et si d̄ctu depo. sūi nō dz solui gabel. ego d̄pono: ut va das p me ro m̄. an d̄ hoc pacto debeat solui gabella q bal. in rub. C. depo. i. vij. q. ADDE qd d̄ctu nul lo si dz solui gabella Ro. cōsi. lxxvij. c. Si de falcidia. z istum tex. asse. bal. i. l. qz. de iur. oi. iu. in p̄n. z i pe. col. z bal. i. l. more maioz alias i. l. z qz. e. ti. in. q. ij. d. C. Dy. idu. cit. de quar. tis deoitis ep̄o d̄ legato ad pias cās p bal. i. auē. si milit. C. ad. l. fal.

Ultimo glo. op. de. §. soluto. in aut. de nupt. et no soluit. Dic so. istud e regulare: illud specia- le: vt no. s. d. acq. here. l. figs mibi bona. §. iussu. Ex. §. sequenti.

Verba cui voles aut quibus voles qd signifi- cet: ibi. No. Et an cu omnia e electio et distribu- tio iter paupes et ille eligat grauetqz electu de re- stituen. post mortē alij an valeat: ibi. Quero.

Sed si fundū.

Eligēs si pōt ele- ctū grauare vt al- teri restituat nisi ei tātundē relinqt: et tūc ēt pote rit ab eīneo vēdicari si dñs fuerit: ne exeat de fa- milia. h. d. pmo soluit vnā. q. et ponit limitationē Scōo soluit aliā et pōit illationē ex ea. scōa ibi: qz si talia. p. No. illa pba cui voles aut qb voles. q intelligo qz fuit disunctiua legis nō testōris. q. d. si testator dixerit relinquo cui voles siue qui- bus voles. et sic si dixit qb voles pōt vnū eligere qd ē not. p. baf. s. e. l. cū qdā. facit qd dixi. s. pxi. §. qz si in singulari dixi cui voles et pōt plures eli- gere. ergo eadē rōne si dixit qb voles pōt vnū eligere. In pxiuz facit. j. de anu. le. l. iij. §. qz si ita **Op. h. dicit qz l. qz electus sit rogatus de re- stituendo alteri ē satisfactū voluntati defuncti. §. d. §. h. vno. s. e. l. Glo. magna soluit plib mo- dis. Ista ē vera qz h spāliter elegit vnū sibi fun- dū plegādo. iō fundus vadit ad eū ad aliquod tps: l. qz sit rogatus de restituēdo. s. supra quēdā vniuersali heredē instituit et fundū alteri directo legauit. vñ fundus nullo mōto fuit heredis. et sic in eo nō pōt videri elect. **Op. qz qz possit grauari vltra qz sibi relinqua: vt. j. e. l. impator §. i. So. vt ibi. Quero executor cui omnia ē ele- ctio et distributio bonoz inter paupes eligat ali- quē in paupem in vno fundo hoc pacto qz post mortē restitueret cuidā alteri: vel qz daret certaz quantitatē alteri post mortē. an istud onus valeat **Dic vñ casus qz nō. et ē vep si ponerem illū aliū cui dz restitui nō eē de numero paupum. sicuti h videbat dare ei q erat eīneo et nō ei q erat de fa- milia. s. h eēt de nūero paupuz: puto qz valet si- cut enī pōt diuidere rē iter heredes: vt. s. §. pro- xi. ita pōt diuidi inter paupes: vt. l. miles ita. §. et qz diximus. s. de tes. mili. **Enio ad h. qz si ta- lia. Op. qz heres heredis liberef vādo fundum cum onere suo: vt. s. ti. i. l. si a substituto. §. heres Sol. hic testōr q legauit sciebat pditionē fundi. **Sz hoc op. si testator hēbat aliqd ius i re l. qz sit tale qd morte deberet extingui illud ius: tū vi- det legatū: vt. l. stichū. de vsufu. le. et. l. qd i rez §. i. s. ti. i. et. l. vxor C. de leg. So. dy. videt dicere qz hic pstat qz testator sciuit et cogitauit fundum debere restitui vni ex familia qd aliquatū repuz- gnat littere: qz videt log i dubio dū dicit onera- tū itelligi. et sic videt log in casu dubij. pōt ergo dicere qz h familia vēdicat pp factū heredis qui dat eīneo: vt l. qz heres hoc faciat iussu testōris nō excusat qn teneat: ut. l. q duos. s. eo. et. l. nō quo- cūqz. §. g. gatiū. s. ti. i. **Op. qz illi de familia sta- tiz pnt petere: nō expectata morte heredis: vt. l. cuz p. §. libert. j. e. So. dy. h iō. qz heres dedit ex necessitate sibi iposita a defuncto. pbat. j. e. l. peto. §. predium et ibi dicam.************

Ex. §. sequenti.

An si iussus distribuere iter paupes decedat anteqz distribuatur oēs paupes admittentur.

Rogo. Iussus cū moriet eliget pōt do- nec viuit eligere. et an nullus ad- mittit: s. eo nō eligēte oēs. h. d. **Op. qz nō est vep qd sit datū vni: vt p. ex p. §. Sol. nō ē datū vni certo: s. vni eligēdo. i. o. si null' eligat oēs vo-**

canf. **Quero qliter oēs vocant. Rñ. ut. s. e. l. §. si duos. Quero iussus ē aliquis bona distri- buere iter paupes decedit ateqz distribuatur: vtrū oēs paupes admittant. R. ista lex loqtur qñ qz iussus erat restituere vni ex certis: et iō si aliqs eēt iussus distribuere iter paupes vni hospitalis vt vnius vicinie: tūc oēs illi admittant. si hō inter paupes simplr: tūc eps succedit: ut. l. nulli. C. de epi. et de. et in auc. de eccl. ti. §. sin autem.**

Sirem. Si testator legat rē hēdis: vt suā v. legatū. h. d. **Quero qd si testōr legat rē quā hz cōez cū herede. Rñ. tota debet: vt. j. e. l. cū fili. §. dñs. Quid si le- gat rem quā dz heredi rñ. idem: quia tota debet- tur: vt. s. e. l. §. sed si vno. **Quid si legat rem quam debet heredi pro pre et p pre eīneo. Rñ. p parte heredis tm debet legatario: vt. d. §. sed si vno. et. §. si duos. **Ultimo glo. signat pxiuz de. l. si dom. §. i. sol. vt ibi no.******

Si omissa. Licet verba fideicommissi sint defectiua tm debet si ex mēte colligif. h. d. exēplum ponit glo. multis modis. tu tene secundum.

Itē marcus. Verba enunciativa futuri euentus ad gra- uatū directa fideicommissum iducit. h. d. **Supra dixit de hēbis defectiuis: h de hēbis enunciativis futuri euentus. **Op. j. d. vsufu. l. gñali. Sol. ibi fuerūt pba ad honoratū directa: h ad grauaturz videbitis p glo. in. l. peto. j. e. **Op. j. e. l. cū pa- ter. §. mado. So. ibi fuerūt pba cōsiliatoria: hic nō. **Op. s. e. l. ticia cū testō. in pñ. Sol. ibi fue- runt pba enūciatiua de futuro emissa pp aliud: hic pncipalr pp se. **Op. de. l. iul. §. ex his. j. ti. i. So. vt ibi dixi in sol. pxi. l. generali. qd no.**********

Equēs questio. Ea qz ca- peret alio herede exite nō: vt ex vltia vo- luntate in fideicommissum gñale nō veniūt. h. d. et est cāus multū singularis. **Op. qz veniat in fi- deicommissum: vt. l. cū virū. C. de fideicō. So. aliō in istis dona. qz morte pfirmen nō veniūt in fi- deicommissum: vt. h. rō qz nō capiunt ex testō: nec pfirmant ex aditiōe hereditatis: sed ex sola mor- te. et ideo ē spēs tertia differēs a donatiōe iter vi- uos ex legato: vt no. in. l. res. C. de do. iter vir. et vx. sed. l. cū virū. loqtur in legatis et fideicommissis qz testō debent: vt in glo. ibi et p doc. dixi in. l. marcellus. §. qdā. j. ad tre. **Op. hic dī qz res donate sunt ex cām bonoz. **Lōtra: qz dñuz nō exiuit de bonis defuncti. ergo est in bonis: vt. l. rē in bonis. j. de acq. re. do. So. dicit qdā h loq- tur in reb' qz nō sunt phibite donari. qd est h istā. l. in si. vñ alij dicit qz sunt ex cām bonoz. i. sunt separate a bonis: et iō magis pōt dici nō eē ex bo- nis qz in bonis: vt. j. vi bo. rap. l. iij. §. in hac. et in sti. vi bo. rap. §. h. et hoc possz tolerari. **Alij dicit qz nō dicit eē in bonis: qz retrorabif: vt gl. dicit et sic inuit qz cōfirmatio donatiōnū trabif retro et quo ad dñum. idē no. in l. sub p. di. j. de sol. ve- ritas est qz nō trabif retro nisi quo ad vsufu. ut. l. donatiōes. C. de do. inter vi. et vxor. et. l. ij. C. de inof. do. vñ qtrū ad pxiuz pncipale potes dicere qz tales sunt ex cām bonoz. i. qz capiunt ex vltia voluntate. nā ex pcedēti donatiōe capif pfirmata morte nō aditiōe: ut dixi. **Ultio no. qz h. i. l. filiū quē hēntem. C. fa. her. possit casum h istam. l. ut dy. dicit. et Ly. ibi refert. Scōo no. qz glo. j. ti. i. l. iij. in pñ. dicit h casuz h. l. in si. **Quero qd si has donatiōes testōr cōfirmavit expse: an vxor capiet vt ex testō: an ut ex donatiōe morte************

Si re. vt: de qñ legaf res cōis. ad- de i. l. hui ele- ctōe. §. i. et. ij. .d. ti. i. et ad istū ter. vide no. p. imol. i. l. si heredis suus. d. le. i. b. l. Equēs. qd. hie casus valde fing. et ita ēt eū alle. ang. l. l. pe. §. filiū i h. j. p. here. **Op. qz ve- niat et quali- ter ite dona- tiōes veniāt i fideicom- sum. vide i. l. marc. §. qdā ad tre. et doc. marie bal. in .l. filiū quem hēnt. i. xi. ali- as. iij. col. C. fa. here. et ad istam. l. vide glo. et bar. i. l. si mulier. in pñci. s. ti. i. et dū bar. h. di- cit qz donatio iter piuges q morte pfirmat nō req- rit adi. here- ditatis. add- ter. et ibi bar- to. et bal. i. l. i. C. d. do. iter vi. et vxor. **Op. nō trabi- tur retro. v- trū donatio iter vi. et vx. morte cōfir- mata trabif retro. et ad- qd vide i. l. talis scriptu- ra. s. ti. pxi- et dixi p bar- to. et bal. i. l. i. sub pditione.****

firmata: dixi in. l. si qñ. in pn. s. ti. l. Ex. l. sequenti.

Donatio facta filio in pmiuz emacipationis: an coputetur in legitimam. vide in fi.

¶ Eto. Verba dispositiva seu pceptiva ad grauatū uel honoratū directā fideicommissi petitiōem inducunt. h. d. Prima glo. h. l. ponit diuisionē. vide eaz. C. No. ex pma pte qz hba dispositiva lz sint defectiua in eo qz nō appet psona grauati inducunt fideicommissum z vī grauat^o heres. s. l. i. l. si fu^o. §. q. margaritā. C. No. scdo qz si hba sūt defectiua respectu psona cui dz dari itelligit testōr puidere heredi instituto. s. l. j. de sta. li. l. si ita. z melius in. l. labeo. z. l. q. pecuniā. e. ti. C. Tertio no. qz si nō est heres ex testō cui possit itelligi pui sum itelligit de herede ab itestato. Et ex p dictis apparet qz iuriscōsult^o a. l. vnū ex familia. §. si omiſsa vsqz huc psecut^o est eadē materiā: qz pmo dixerat de hba dispositiuis defectiuis que hnt defectū ex pte hbi. scdo dicit de hba enūciatiuis. tertio h dicit de hba dispositiuis defectiuis ex pte psona eius a quo relinqtur uel ei^o cui relinqtur. C. Op. j. de usufru. le. l. gñali. in prin. So. dicit glo. qdā sunt hba dispositiua seu pceptiua z illa ad quēcūqz referunt dispositōez inducunt: ut hic. qdā sunt hba nō dispositiua: lz magis enūciatiua futuri euetus uel de pcatiua: z illa si referant ad grauatū inducūt dispositiōem: ut. l. vnū. §. si. s. e. si hō referant ad honoratū non inducūt dispositiōem: ut. d. l. gñali. i. pn. vide gl. z no. C. Op. j. e. l. cū p. §. pater qz filio. so. ut ibi. C. Op. qz qñ hba nō pñet cui uoluerit puideri nō ualet dispositio: ut. l. filiuffa. §. diui. s. tit. i. dicit gl. h tacite vī puidisse ne uideat decedere p pte testat^o z pro pte itestat^o. Ista rō nō ē bona: qz cū ipse heres institut^o hēat restituere non pōt uideri decedere p pte testat^o z pro pte itestat^o siue restituat siue nō. Bic ergo qz in. §. diui fuerūt hba qz pñet comodū seu puiſionē ei^o ad quē diriganz z pñit. i. ne alienet. vñ in dubio uidef dictuz gra eius nō alterius. bic hō sunt hba qz pñet grauatē eius ad quē diriganz. z sic nō pñt itelligi^o plata gra eius sed alteri^o. i. cohreduz uel uenētū ab itestato. facit. j. e. l. cū p. §. mado. Eltimo istū tex. induco ad. q. lex dicit qz donatio scā a filio in pmiū emacipatiōis nō coputatur sibi in legitimā nisi dicat: ut. l. si qñ. §. pe. C. de inof. tes. z. l. etiā. j. d. bo. li. dixi in. l. iiii. j. ad. l. fal. ptingit qz qdam donauit filio p pte sua ali qd: an ex hoc qz dicit pro pte sua uideat uelle qz sibi coputef in legitimā. Tex. hic uidef qz sic in. ij. rñ. facit de bo. li. l. etiā. §. pe.

Ex. §. sequenti.

C. Fraus qz res phibita alienari: possit alienari.

¶ Medium. Res phibita pōt alienari ex cā necessitatis. h. d.

¶ C. Op. qz fūdo alienato pp es alienū nunqz fiat fuocatio: ut. l. filiuffa. §. diui. s. ti. i. §. ibi fuit scā aliēatio pp es alienū dñcti h pp es alienū h dñctū Op. qz statiz scā aliēatiōe reuocet: ut. j. e. l. cū p. §. libert^o. Sol. ibi fuit uolūtaria alienatio: h necessaria. z sic hēs distinguere. aut est aliēatio uolūtaria: aut necessaria. si necessaria: aut pp es alienū heredis aut testatoris: ut p. s. Et ex hoc sumūt qdam fraudē qz si res phibita alienari qz supponat aliquos qz fingāt se creditores z ingrediant possessionē ex pmo z scdo decreto ne incendant in penā: ut. d. §. diui. C. Quero de intellectu huius. §. ibi qz ex ter^o heres z c. Glo. legif tri bus moīs. tene vltimā quā t. §. z est notabilis

lee. Ex qua hēs qz sicut herede uiuēte nō potest reuocari: ita nec eo mortuo. si herede fecit vnuz de familia: z sic dz itelligi qd habuisti in. l. vnuz §. sed si fundū. ver. sed si talia. s. e. z ibi dixi.

Ex. §. sequenti.

C. Quid operet institutio filij facta p matrē cui etiā dedit tutorem.

¶ Mater. Relicta a tutore uidentur relicta a pupillo. z iō ualent lz tutoris datio nō sortiat effectuz. h. d. Primo ponit vnū dictū de mīe. secūdo illud pbat p sise d pte. tertio qz dixerat de tutore extēdit ad curatores. qz qz dixerat qñ tutele datio nō ualet ab initio extēdit ad casū qñ deficit ex postfacto. qnto ex p dictis ponit vnā illationē. scda ibi: nā z si. tertia ibi: idē ē. qzta: nec iterē. qnta ibi: dēiqz. Mo. tex. ibi sufficit enī z c. C. Op. qz mater possit dare tutore filio ut teneat ipso iure: ut h. z. l. p. s. d. tes. tu. z. l. mī. C. de testa. tu. Glo. sol. tu dic dari^o mī nō pōt dare tutore filio ut teneat ipso iure: ut h: lz dz phirmari. lz hoc ē differētia qz si mī instituit filiū phirmaf cū minori ingstitiōe qñ nō instituit cū maiori: ut dictis. ll. pbat. z h. z. dy. C. Ad secundaz pte op. si testm pñis nō ualet. ergo legata eñcis nō debent: ut. l. hac pultissima. §. ex i pfecto. C. de tes. So. dicit qdā h fuit institutus vnus ex liberis z legata fuerūt facta alicui ex liberis. z hoc satis pñt sustineri. z hz hēs h casuz qz i testō ipfecto nō v3 tutoris datio ne pñlegiū filij puidet tutore qz ē eñce. lz dñuz inuat gl. i. l. q. a pte. s. de phir. tu. rāgif i. l. ij. C. d. phir. tu. z. i. d. §. ex ipfecto. aliū dicit z ista tenet qz h testm nō ua lebat quo ad testatoris dationē. qz dedit cū filio emancipato: uel dedit quē dare nō poterat. sed quo ad alia testamentum erat validum.

Ex. §. sequenti.

An h dñs institutio habeat p alienatiōe: ibi. Et iō. Et an aliō sit dicere phibeo ne alienes uel ne ticius alienet: ibi. Tenio ad quartam.

¶ Fratre. Res alienata ex familiaz p phibitionē testatoris reuocatur p oēs de familia ordine successiuo. lz pm^o cauet d restituēdo seqntib^o. z si cautio^o omittat nō cō dicit res: lz casu ueniēte uendicat z sufficit quez fuisse in familia tpe testamēti. h. d. pmo ponitur thema. scdo ponunt sex. q. z eaz solutiones p ordi nē. ptes infra patebūt. pma ps ponit thema. iō nō hz dñia. C. Sz qz cū testator iussit i familiaz relinq simpliciter: de q familia itelligit. Rñ. d. familia iphi^o testatoris in dubio: ut. l. cū acutissimi C. de fideicō. z ita t. dy. Pe. z oēs. C. Tēio ad scdam pte h habes qz instituēdo eñcū heredes uidef alienare. Cōtra. j. ti. i. l. p. §. fundū. Quidā dicit qz lz sit alienatio tñ dñuz in herede trā sit. qd ē fallū p istā. l. qz pmittit uendicatiōez illis de familia. Bic ergo qz ibi: iō qz aliēatio fuit tñ phibita i uita. h simplr. Et iō p huius declaratiōe z alioz qz sūt in glo. si qñ vtz h dñs insti tutio habeat p alienatiōe. Bic aut lex uel testator alienationē pmittit aut phibet. si pmittit pmissus instituēdo uidef alienare in casuz pmissū ut. C. de sec. nup. l. si qs priore. §. cetex. z. s. e. l. vnū ex familia. §. si duos. scdo casu qñ prohibet. aut ē scā phibitio simplr: aut limitatiue. pmo casu nō itelligit phibita trāmissio ad heredes testamētariū uel legitimū: ut. l. i. s. de sun. dō. z. j. de acq. re. do. l. qdā rō: qz non pōt qs facere qñ decedat z herede hēbit. Et aduerte qz illud mē brū nō pgruit uolūtati. qz si i ea eēt facta simplr phibitio nō v3: ut. l. fili^o. §. diui. s. ti. i. z. l. p. §. iul. agrippa. j. ti. i. sed pgruit phibitioni le

q. z add no. p bal. i. l. ij. d. fin. si aduer. vē. pig. z no. bal. i. auc. et q. in. xv. col. C. d. bo. auc. iu. pos. bar. i. l. pater. i. pn. j. ti. i. z in. l. filiuffa. §. di ui. s. ti. i. C. d. mater. z iste. §. fac ad q. fm bal. h. de qua i. l. si vrbana. de cōdi. inde.

C. Frē. istuz tex. alle. bal. i. l. nō solū. §. morte. d. op. no. nū. i. pn. f. C. cautio. ADDE qd dicit se obtinuisse pau. d. ca. h sup. statuto pataulo disponēte qz appellās debeat cauere de restituēdis expensīs aliter pcessus fact^o nō uale at qz dz itelligi si petaf.

ff iiii

a p Eto. nō pñt itel. ligi. add bar. to. l. d. l. quo rief. §. si duo s. de her. in. it. i. si. i. col. b. C. nō copu. taf. vtrū da. tū i pmiū emacipatiōis filio pputef illegitimā. ad de bal. i. l. bu. mātatis. C. de ipu. z pro vltimo dco bar. h ē tex. expūs. z ibi bar. i. l. scim^o in pn. C. de iof. te. z bal. i. c. si pater. i. vlti. c. bar. de testi. in. vi. ADDE pau. lū de ca. pñ. cel. z uide qz no. dicit hic in lec. p. tex. istuz i dco p pte tua. z de inde uide ol. dra. pñ. xvi. z bal. pñ. ecc. cxiij. ij. li. C. Sumūt qdā. Mo. limi. ta ad auc. ref.

gis vel hētis. scdo cau qñ phibitio nō ē scā sim
plī s̄ limitatiue. Bic aut limitatio ē scā circa mo
dū: ut q; phibitū ē quē aliēare dolose v̄i fraudē
z nō v̄i phibita trāmissio ad h̄rēz: q; i ea cessat
dolus: ut. l. ex h̄dicto. §. i h̄rē. §. de ali. iu. mu.
cau. fa. aut phibitio limitata ē scā resp̄cū t̄p̄is: ut
q; phibitū aliēare in vita z nō phibet i morte: iō
pōt herede iſtituere: ut. d. l. p̄. §. fūdū. j. ti. i. aut
phibitio ē scā limitatiue r̄sp̄cū p̄sone i quā nō
d̄z fieri aliēatio: z tūc v̄i phibita trāmissio iure
h̄rēditar̄io i illā p̄sonā: ut. j. e. l. codicilli. §. a m̄fe.
z. l. sigs ita. §. ea lege. j. d̄. ob. z ibi dixi. aut phibitio
ē scā limitatiue r̄sp̄cū p̄sonaz in q̄s pōt
aliēari: z v̄tra eaf ē phibitō scā ḡnāl: ut i cau iſtū
§. z tūc aut trāmissio fit ad h̄rē dē ēr̄neū ex testō
z v̄i phibita aliēatio: ut h̄. aut ad h̄rē dē legitimū
z nō v̄i phibita: ut. j. e. l. cū p̄. §. cū inf. z h̄z gl.
i. i. so. l. p̄. §. q̄ndec̄. j. ti. i. Idē tenet cōiter i. d. l.
p̄. §. fūdū. ita t̄z d̄y. z Ja. d̄ ar. Ex his sūt soluta
d̄ria q̄ h̄t i gl. iſtā p̄tē. C̄. h̄cio ad. iij. p̄tē. f. ad
§. qd ergo h̄ d̄y q̄ p̄rimū q̄sq; vocaf. Lōrra. §. e.
l. cū ita. §. fi. So. ibi aliq; fuerūt noiati v̄i p̄ferūf
h̄ simplr familia. C̄. h̄cio ad q̄rtā p̄tē. f. ad h̄. nec
t̄n. Op. z v̄i q; postq̄ p̄m v̄edicauerit res fit scā
aliēabilis i q̄ncūq; ut. l. p̄. §. q̄ndec̄. j. ti. i. gl. fi
gnat iſtō d̄riū ad h̄z p̄tē. s̄z ibi nō b̄n cadit: s̄z h̄ p̄
prie. dic ergo q; ibi fuit phibitū aliēare q̄z p̄ p̄te
sua. v̄i p̄s q̄ sibi obuēit a socio illā pōt aliēare: q; z
nō ē phibitū. h̄ nō scā fuit simplr z i rē. siue domū
alienēf: s̄z ut i familia reliqua. aliō ergo ē dicere
phibeo ne alienes v̄i ne tici alienet: tūc cū sit p̄
sonalis si res trāſiret ad aliū ſel. licite d̄ cetero p̄t
aliēari. s̄z qñ phibitio ē i rē: tūc phibitio sp̄ durat
v̄t h̄. C̄. h̄cio ad q̄ntā. f. ad h̄. q; si cautio. op. q; p̄
possit d̄dic̄: ut. l. h̄ ſenat. §. i. d̄ v̄suf. ea. re. q̄ v̄suf
p̄suf. Gl. so. p̄. q; h̄ poterat p̄sufi alio mō: ibi nō.
qd nō pl̄z. q; ēt ibi alio mō p̄sufi: ut ibi p̄z. solue
ergo h̄o mō q; h̄ nō itereſt: q; forte nūq; ē h̄tur
ibi sic qd declaraf. ille a quo v̄edicabaf erat ēr̄ne
us. v̄i i nullū casū ē h̄tur ipe cū nō sit d̄ familia
z cautio q̄ dēbat p̄ſtari erat p̄ſtāda ſuo publico
in fauorē familie. v̄i nō p̄t d̄dicere. Illi nō de fa
milia quoz itere nō p̄t v̄edicare. q; p̄m v̄edica
uit z nō h̄z ab eis: s̄z ab alio possidēte. Itē illis d̄
familia pōt eē p̄sufi alio mō. f. ex ti. v̄t legatorū
noīe caueaf p̄ officīū iudicis. C̄. h̄cio ad ſextā
p̄tē. f. ad h̄. s̄z si domū. Op. cautio q̄ nō pōt p̄mit
ti nō d̄z iterepōi: ut. l. h̄ stiplo. §. diu. v̄t le. no. ca.
Quidā dicūt q; h̄ ē sp̄ale. dicūt aliq; q; h̄ p̄t p̄mit
ti. z q; h̄ dicit q; ille erat v̄ltimū itelligo q; aliū esse
spabaf: vel aliū erat i eqli gradu: vel dic q; nulluf
erat i p̄tate: s̄z dubitabaf an eēt. C̄. Circa iſtā p̄
tē q̄rif q̄ fit iſta cautio. gl. dicit sup h̄. cautioz: dic
v̄t i gl. C̄. h̄cio ad v̄lti. p̄tē. f. ad h̄. sigdez. z op.
q; emācipat nō ē de familia: v̄t. l. tutelaz. §. d̄ ca
p̄. di. So. qdaz dicūt imo ē hodie cū ſublata ſit
d̄fia emācipatōis. tu dic q; nō erat d̄ familia nūc
s̄z tpe testi erat: ut. l. si cognatis. j. de re. du.

Quid dicitur
ADDE pau
lū de ca. p̄h.
c̄. p̄p̄ij.

b i p̄pator
§. si cen
tum legatio
no. q; nō pōt
q; grauari i
plus q̄z p̄ce
perit a defū
cto. fallit in
casu multuz
not. l. si mibi
stichus. §. ti.
i. qñ testōr le
gavit vni rē
z illuz in alia
re grauauit.
q; p̄ceptō
nē legati te.

Op̄ator Legatariū tenet cedē
h̄dicōmissario actioz v̄t
rē si h̄z. h. d. h̄c. l. d̄clara: ut. §. ti. i. l. h̄dicōmissū
Si cētū legatio. d̄nerat i q̄ritate nō
pōt v̄ltra grauari q̄ sit illa z ei
v̄sufre si onū i q̄ritate p̄sistat. sec̄ si i spē p̄p̄a. h. d.
h̄ic. §. declarabo. j. §. p̄. d̄y. dicit q; iste cāus n̄
ē alibi. Ex. §. sequenti.
An q; possit i p̄s grauari q̄ onerēf: ibi. Tu t̄n.
Tū quidā. d̄nerat i quota nō pōt
grauari i alia quota v̄ltra
vires relicti. h. d. reassume. §. si cētū. §. p̄xi. i p̄n.
Dicūt q; h̄ rō v̄suraz q̄rif qd erit hodie cū v̄suf

ſint in totū phibite. §. d̄z h̄ri rō ei lucri q; pōt
honeste z licite p̄cipi s̄z formā. c. p̄ v̄suf. ex d̄ do.
iter vi. z v̄. h̄cio ad h̄. nec mutāda. quē d̄c̄ d̄y.
nō ē alibi z verū dicit ita exp̄ſſe. s̄z rōnē eius ha
bem. si enī ex aliquo negotio p̄secutus est q̄mo
dū p̄ h̄ nō pōt grauari. q; h̄t a fortūa: nō iu
dicio testatoris: v̄t. l. s̄z si sic. j. ti. i. ſacit. l. ſociū q̄ i
eo. §. p̄ soc. Itē si penā euasit z sic euitauit dam
nū p̄ h̄ nō p̄t grauari. ſit i eo q; euitat d̄anū ex
p̄larū: v̄t. l. iij. §. si rē. j. ti. i. C̄. h̄cio ad h̄. hoc ſi
ita. z op. de iſto. §. cū qdā. So. h̄ fuit legata q̄ti
tas pecunie z grauat i spē certa z pp̄ria. v̄n t̄m
v̄i extimasse rē ſuā: nec pōt i ignorantīā p̄tende
re. s̄z in. §. cū qdā fuit relicta quota cui valorem
poterat phibititer ignorare. iō nō imputaf sibi
Iū occaſioe gl. h̄ enumerat casus in q̄b pōt
q; i pl̄ grauari q̄ oneretur. quam vide z ſigna.
Tu t̄n diſtigue aut relinq̄ q̄ritas aut spē cer
ta aut quota. p̄mo casu: aut grauat i q̄ritate z n̄
pōt i pl̄ grauari q̄ sit illa q̄ritas z q̄moduz v̄suf
raruz: v̄t h̄z in. §. si cētū. aut grauat i spē: z tunc
aut i spē pp̄ria z pōt in pl̄ grauari: z sibi ip̄tuf
si agnouit: v̄t h̄. i. §. si ita. z. l. si minor. §. de mi
no. aut i spē aliena redimēda: z tūc nō tenet ex
p̄dere v̄ltra q̄ sit legatū ēt si agnouit: v̄t. l. ſed si
nō h̄t. in p̄n. j. ad. l. ſal. si nō legal spēz: z tē aut
legal simplr aut alternatiue. p̄mo casu nō pōt in
pl̄ grauari q̄ sit p̄cū illi spē cū fructibz: v̄t. l. ci
uitatibz. §. si. §. ti. i. z. l. ſilī. §. ap̄ marcellū: sc̄o
casu qñ alternatiue: tunc pōt grauari q̄tū v̄z illa
res q̄ pluris ē ēt si minorē agnouerit: v̄t. l. plane
el. ij. §. si cui. §. ti. i. tertio casu p̄ncipalī qñ quota
relinq̄f alicui vel aliq̄d v̄t qd p̄tineat d̄bita z cre
dita. tūc aut q̄ris v̄t p̄t grauari p̄ testatorez
v̄ltra valorē ip̄i quote. z nō p̄t: v̄t h̄. §. cū qdā
aut q̄ris v̄trū ille cui relinq̄f possit grauari ex na
tura ip̄i rei relicte: v̄t si portio hereditaria ē d̄ā
nosa z pōt grauari. q; tenet oia debita agnosce
re. idē si legal calēdarius v̄l mēsa: v̄t h̄. §. z. l. cuz
p̄. §. mēse. z. l. cū ſilī. §. luti. z. l. luto. §. q̄ mari
to. j. e. Ex. §. sequenti.

**An qñ h̄s h̄z vnā rem p̄ alia an v̄ciat i peti
tione hereditatis v̄t restitutiōe: ibi. H̄i. Et cui in
cūbat onus p̄bādi q; vna res sit empta de p̄cio
alterius. vide circa ſi.**

Tū aut. Preciū z res p̄parata ex p̄
cio ſuccedit loco rei in v̄libus
h. d. C̄. Op. q; p̄ciū loco rei n̄ ſuccedat: v̄t. l. m̄f
C. de rei v̄. So. ibi in iudicaz ſingularibz: h̄ v̄l
bus. ita nō. §. de peti. he. l. si rē z p̄ciū. ſacit. j. de
h̄. sig. l. labeo. §. i. z ibi dixi. C̄. Op. de. l. si si lege
§. i. §. de pe. here. Sol. dicit glo. h̄ emif noīe he
reditario: ibi ſuo. h̄ sol. nō pl̄z. q; h̄ loq̄ simplr
Itē q; i dubio v̄f emēf q; pp̄rio noīe: v̄t. l. z ma
gis. j. de sol. p̄retea h̄ tex. loq̄ in casu dubij
qd̄ apparet. q; sup dubio p̄sumit. dicit enī dimi
nuisse non v̄t zc. si enī emiffz noīe h̄ditario z p̄
p̄ſtāti poneret q; nō dimiuit nō v̄terēf illo h̄bo
v̄t q; referēf ad casū dubij. p̄retea iſta ſo. ē. l. idē
ſuandū. j. p̄xi. ti. q̄ cū iſta p̄tinuaf: ibi ſoluit cre
ditoribz pp̄rijs qd̄ nō pōt fieri noīe hereditario
p̄retea q; l. si si lege. §. i. diſtiguaf: aut emif noīe
pp̄rio v̄t hereditario nō pōt eē v̄ex. nā ibi loq̄f
i bōfidei poſſeſſore q; ſe herede putabat. v̄i h̄f
ditas iā eēt p̄ſua cū ſuo p̄rimonio: v̄t. l. si si p̄
res. §. ſilio. de vul. z pu. v̄i idubitāter noīe p̄po
emit. nec h̄ cadit tal diſtictio. C̄. H̄i. p̄ declarati
one hui⁹ materie q̄ ſubtilis ē z quotidianā. diſſi
gue qñ h̄s h̄z vnā rē p̄ alia rē: v̄t p̄t veniat i peti
tionez h̄ditatis v̄t restitutiōe. dic aut loqm̄r in
poſſeſſore h̄ditatis: aut i h̄o h̄rē rogato de re

nebit in alia
re. l̄ plus va
lente. ſacit. e.
ti. l. plane. §.
ſicut. Itēz p̄
viam cōditio
nis pōt qd̄
in plus gra
uari q̄ sit e.
molumentū
qd̄ percipit.
ita intelligit̄
i. cuitatibz
§. i. §. ti. i. al
le. §. p̄xi. ſec̄
in vim mo.
di. l. plantū.
z ibi no. j. de
condi. inde.
C̄. Cum qui
daz. vide cū
dem in. l. di.
uus. j. ad. l.
ſat.

Cum au
teq; ADDE
vidēdū Jo.
an. i. ad. ad
ſpec. in. ti. de
emptiōe et
venditiōe. §.
tertio loco.
in ver. si au
tē bades ius
in h̄dicōmiss
ſo.

Text from the adjacent page, partially visible on the right edge of the image.

stituedo pmo cau siqdez e bone fidei possessor. aut ad eu puenit aliqd directo ex ipso actu hito sup re hrditara: ut q vedidit z hnt pciu: vel pmutauit re vnā p alia z hnt pena z circa hnt in petioe z restōe hrditatis vt. s. de pe. her. l. si possessor. s. bōe fidei. z. l. iuruz. z. l. se. e. ti. adeo q si vellet ipam re hereditaria restituer. z id qd p ea hnt retinere possit: ut. l. si z re z pciu. s. pe. be. aut ad eu puenit nō directo ex ipso actu s3 p circulu q: pmo vedidit re z hnt pciu. deide ex pciu alia re cōparauit: tūc q postea ppaui nō tenet restituere s3 pciu qten fact' e locupletior: ut. d. l. s3 z si. s. i. s. pe. her. sile in eo qd emit ex re pupillari: q: effia pupilli. sec' in eo qd emit ex pecūia hita de veditōe re: pupilli: ut. l. ticiū. s. altero. s. s. ad. tu. z. C. cōia vtriuqz. l. l. si patru. us. si hō eēt male fidei possessor: tūc aut ad eu puenit i mediate ex actu hito sup re hrditara: ut q: vendidit z hnt pciu: vel ex pecūia hrditara ppaui re: z tūc aut h fecit sponte nō q eēt necessariū vel expediēs hrditati: z eēt in electōe petitoris. qd vēiat in petitiōe hereditatis: vt. s. de pe. her. l. si a dno. s. si pdo. aut erat expediens uel necessariū hrditati: z tūc vēit illd in petitiōe z restitutiōe qd ad eu puenit ex actu hito sup re hereditaria: ut. l. ite uenit. in p. s. pe. her. si hō ad eu vēit p circulu: ut q: res hrditarias vedidit z ex pciu aliqd cōparauit: tūc qd cōparauit in petitiōe hrditatis nō vēit. ar. d. s. altero. z. d. l. si patru'. sed tenebit qsi dolo deserit possidere. scdo hō cau qn loqtur in hō herede rogato de restituedo: tūc aut fuit rogat' simplr: aut qcqd superit. p' cau aut iuste ignorabat se grauatu. z idē qd i bōe fidei possessore dcm ē: ut solū teneat ad illd qd ad eum puenit: ut. l. si. s. h. s. e. aut sciebat se grauatu z alieauit tūc idē qd. s. dixi in male fidei possessore: ut. l. heres isti tur'. s. i. j. ad tre. z. l. mlier. s. si eni. j. ad tre. z. s. s. fide. here. pe. l. i. z qd no. j. ad tre. l. marcellus. s. res. p. gl. et p. By. scdo cau qn fuit rogat' restituere qcqd superit. z h3 locū iste. s. hā aut pstat q fecit aio iterueniendi fideicomissum z de iure antiquo h3 locū. l. tici'. z. l. rogatus. j. ad tre. hodie sufficit: ut fuet qrtā: ut in auē. s. rogat'. C. ad tre. aut pstat q n fecit tali aio: z sine dubio vēit i restōe. ar. l. h'. s. aut dubitat quo aio fecit: z tūc si ex pciu aliqd pparauit vel aliqd vtile sibi fecit: z i dubio nō vī facere aio diminuēdi fideicomissū. als sec'. h ē caus. z sic appet q ē caus p'fusus distict' a. d. l. s3 z si le ge. s. i. C. Quero d' h q de p'cio re: veditaz aliqd cōparat cui incūbat on' p' bādi qd ex illo p'cio sit pparatu tē. in. l. si. C. de pig. vī velle qd qn qd pparat sibi videatur in dubio cōparasse ex illa pecūia quā constat ad eu puenisse qd ē notādū. z iō no. bii. C. Quero in. l. idez seruādū d' h. nō. n. assumit in corpore z c. qd ē hoc dicit dicit dy. q tūc retineri vī in p'rimonio cū tāto min' dicebat pmo hnt qd erat creditorib' obligat'. q expositio cōgruit ad casum h'. l. mī. Sed referēdo ad oia supradicta dicit q tūc in p'rimonio posuit q'ruz diminuit. posuit aut redimēdo vel se liberando.

I quod ex pāphila Par-
tuz dī
qs hēre ex titulo quo h3 mēm. h. d. C. Op. s. s. e. uic. l. vacce. z. l. si pgnās. vbi p' nō vī empr'. So. par tū vere nō emit s3 mēm cariorē pp ptū: iō nō vī hnt ex cā lucratua. C. Op. j. ad. l. fal. l. in. l. falcidia placuit. vbi pp ptū nō dī ancilla emi carior. So. vt ibi. C. Que ro qd si aliqs emit mēm nō pgnārē. Glo. h vī dicere secus. l3 Rog. dubiter: ut p3 ex pma z fa glo. puto tū q si mī fuit ēpta nō pgnās q dbeat hri rō sumptū factō rū ad h: vt p' hēref: vt q: ancilla tanq' pgnans nō potuit opari. Nullus ē. n. caus in quo h deductio expēsa rū factaz cā acqrendoz fructuū nō fiat: vt. l. si fundus s. fa. her. C. Alitio n. o. ex si. l. q l3 i iudicio nō sit pbatū de valore rei iudex ex officio suo d3 estimare. facit. j. qd vī aut clā. l. sp. s. in hoc iterdicto. z qd ibi no. p. doc. i. l. i. C. de sen. q p co. in. q. qliter itereffe. p. bef. in fi.

Icio. Prolongatio diei legator scā sim
pl' referē ē ad ea que die hnt. h. d.
C. Op. de. l. si talis scptura. s. ti. i. fo. vt ibi. s. i.
Iles. Nō refert cū quo qs loquitur quā
do hba dispositiua proferant. h. d.
Dic vt. s. e. l. peto in prin.

Pro parte. Prelegata nō veniunt i sub
stōe vulgari. h. d. Et ē bonus
casus. huic pcor. j. ti. i. l. sextilia. Mo. q l3 qs nō sit h'rs
nō debz hēre totū plegatū. C. Ad h op. s. ti. i. l. q filia/
bus. s. h. Glo. h z i. l. filio. s. ti. i. soluit plib' modis. Ele
ritas ē q plegata qten' ē in portioe hrditara videns p
legata sub p' ditiōe si hereditatē nō adierit: z iō si repu
diat d3 hēre portioe' i q ab initio p'sistit legatū vt pro
pte coheredū z aliā in q ab initio nō p'sistit legatuz. qz
repudiado extitit p' ditiō eo viuo. s3 si decedit anteq' re
pudiet p pte hrditara nō pōt ad heredē trāsmittere
qz nō extitit p' ditiō eo viuo. ita loq' h. C. S3 hāc opi.
ista p' ditiō si heres nō erit i p'lef eo viuo z in actu mori
endi existēte. vī d3 ad h'rdēz trāsmitti: vt. l. si. qn di. le.
ce. z. l. ab oib'. s. cū qdā. s. ti. i. So. h inest tacita p' ditiō
si repudiauerit. nō si heres nō erit. z ita nō i p'lef eo mo
riēte: qz nūq' repudiatur. z ita h3 dy. vī vbi d3 dicit
p glo. q inest p' ditiō si nō adierit. itellige. i. si repudia
uerit. C. Op. ista p' ditiō ē tacita. ergo nō ipedit trāsmis
sionē: vt. l. p' ditiōes q extrinsecus. j. de p' di. z de. So. h
inest tacite ex volūtate defuncti. Itē depēdet ex volūta
te legatarij. z iō q' q' sit tacita ipedit trāsmisionē sicuti
exp'ffa: vt. l. si ita. s. illi si volet. s. ti. i. C. Op. de. l. ticia.
s. i. s. e. Sol. vt in glo.

Um filius. Si testm rūpif p pte p/
legata n debet sicut nec
legata cēneis. libertates debent z pstant insoli
dū. p fuiture actio daf isolidū. s3 p pte obstat exceptio
nisi p'is estimatio offerat. h. d. fm dy. C. Ad p. n. op. q
qs nō pōt decedere. p pte testat' z p pte intestat': vt. l.
ius nīm. j. d. reg. iu. lo. vey ē ab initio. s3 ex postfacto se
cus: vt. l. circa. s. de inof. tes. C. Op. q ē ruptio testō p
qrelā legata valeat: vt in auē. ex cā. C. de li. pte. So. fa
teor q ista. l. hodie corrigif. ita glo. t3 hic in glo. q inci
pit. l. in totū z in glo. h. huius p. n. quā no. Idē no. in. l.
papiniāus. s. h. ex cā. de inof. tes. z. l. qnta. e. ti. z. l. iure
nfo. s. de tes. tu. l3 qdā p. l. ticia. s. inof. tes. Dy. refert
opi. in auē. ex cā. ego teneo istā glo. p tex. in corpe q di
cit ne fili' falsis accusatiōib' p'dēnet z c. z sic loq' in ca
su quo qs ē exheredatus cā inserta l3 nō hā. C. Venio
ad scōam ptez z op. z videt q libertates nō ppetāt iso
lidū: nisi qs pstat p'c estimatiōis sui: vt. l. iudicati d' ex
cep. rei iudi. So. glo. fatef q d3 p'fari pars estimatiōis
sui. Alij aliter dicūt vt no. in. l. cū duob'. C. de inof. tes.
C. S3 op. q: si eēt vey h nulla eēt d'ria iter libertates z
fuitures. qd est p' istū tex. So. vt statū dicā. Uēio ad ter
tiā pte. s. ad h. qd nō erit. pmo qro de intellectu ei' Glo.
legif duob' modis. pmo q referat ad pnc. z sic ē plana
scōo q referat ad p'ximū z tūc ob. s. p'ri. qd. s. p'ri. feci:
qz nō vī differētia iter fuitutē z libertatē. P'ro cui' de
claratiōe scias q si totū testm valeret libertas statū ppe
teret. z ē fuit' sine noua p'stitutiōe. sicuti enī trāsfertur
dñuz ita fuit' p'stituit: vt. l. si pte. s. i. quead. sui. amit.
z. l. i. de sui. le. s3 qn testm rūpif p pte libertas ipso iure
p'petit eodē mō: l3 hū p'stare cogat estimatiōis ptez p
officiū iudicis: vt. d. l. iudicati. s3 fuitutes ipso iure nō cō
petūt. s3 actio psonalis p fuitute p'petit insolidū. z hoc
vult dicere iste tex. C. Op. fuitutes ex postfacto pnt cō
seruari p pte: vt. l. p pte. s. de sui. So. postq' testm re
scindit fingit ab initio nō valuisse: z p p'ns fuitutē nul
lo tpe p'stitutā. C. Quero practica hui' p'ris dicit glo. si
heres pueniet ad itegrā fuitutē: tūc h3 neesse puenit
cū filio: vt patiat iponi. qd si nō facit p'demnat ad iter
esse. h nō p3 dy. q: ē p' istū tex. non enī p'demnat ad in
teresse: s3 liberaf dādo pte estimatiōis. ista iter se mul

Notaduz
ADDE fm
pau. d. ca. i. l.
h. s. i. pputa
tione. de iure
veli. h. tps z
qstias pati
ant. alias se
cus p. l. h. ff.
de exer. z vi
de ro. p. cc
cxvii.
C. Lū aut q
ro. z p h de
clarat bal. in
l. vbi adhuc
i vlti. col. de
iur. vo. qz do
fruct' vican
tur psumpti
c. s. qd ex
phāphi
la officio suo
no. iudicē ex
offi suo pos
se valore rei
estiare si va
lor nō pbat
vide bar. i. l.
viniuz. si cer
pe. z no. s3
in. l. p'cia reg
ad. l. fal. z vi
de bar. l. i. i. i
vlt. q. z q ibi
dixi post euz
de sen. q pro
eo qd interē
proferuntur
ADDE qd
si iudex adca
tur ex urbā
tate ad exti
mādū valo
rē rei q elec
tio extimato
ribus dicit p
sniāz diffin
tiū adiudi
cam' t'alia bo
na ticio que
sniā erit ista
pe. de anch.
p. l. cccxxiiij.
d in Jles. s.
pro pte
hēre portio
nē. adde qd
dixi p' bar. i
d. l. p' ditiō. p
ang. z imo. i
l. h. de p' di. i
fi. in. iij. col.

tū differūt. q: itereē posset mltū ascēdere practicā ergo pōit tex. clarā z bñ: q: hñs puent ad solidā fuitutē pōt se liberare dādo ptē estimatōis. vel si vult pūēiat cuz hlio z det itegrā fuitutē recepta pte estimatōis. **U**ltimo no. illū tex. q dicit ptis estimatio. i. ps estimatōis q: seruitus diuisionem non recipit.

Ex. §. sequenti.

Un legatū hereditatis dicat vñe vel pticulare. et an legatario hereditatis debeāt deduci dōbita hereditaria soluta p defunctū: z an si testōr exegit dōbita: an pecūia sit restituēda legatario: z an heres z legatarius debeāt inuicem cauere.

Lutio ticio. Legatari hereditatis d3 sustinere pmoda z icōmoda illi. h. d. Et ē bonus. §. z sepe de scō accidit. **Q**uero pmo vtz legatū hereditatis dicat vñe vel pticulare. R. aut qd legat hereditatē ipñ legatōis: z vñ fideicommissuz vñe: vt. l. mulier. §. fi. ad trebel. aut qd legat hereditatez quā hūit ab alio nō suā: z tūc nō ē fideicommissuz vñe: vt. j. ad trebel. l. cogi. §. sz z si miles. §. z qñuis. qd ē ea rōne q: testator: vel legauerat vel legādo adiit. z sic pfunditur cuz suo pñimonio: vt. l. sz z si ples. §. filio. §. de. vel. z pu. vñ amodo nō ē hereditas illi pmi defuncti pprie loquēdo. z sic trebel. nō h3 locū: vt. d. §. z qñuis. **E**t ex h seqz q dies hñditatis legati cedit a tpe mortis sicut alteri rei singularis legate. qd ē mirādū. cū h ē tale legatū qd pōt hēre incōmodū. vñ videt eadē rō q i hereditate. sz tñ hñi ē h vt vidistis. **Q**uero qd de fructib medio tpe pceptis: vtz debeant huic legatario. nñ. non: vt. j. l. pñ. §. filia. nñ eo mō quo infra dicam. **Q**uero qd si defunctus soluit dōbita hereditaria: an ab isto legatario dōbeat deduci. R. nō qñen pōt cū pceptis fructib ppēsari: vt. l. luci. §. q marito. j. e. secus si nō posset ppēsari cū fructib: vt. j. de pdi. z de. l. quib dieb. z qd ibi no. z sic intelligo. l. istā q dicit ad legatarium nō trāsire onera que non pfeuerant vsqz ad mortem. l. si onera sunt extincta de fructibus vel als naturalr. sec. si eēt solutū de ppo testatoris: vt. l. q z cubinā §. cū ita. j. ti. i. **Q**uero qd si testator exegit debita an illa pecūia restituēt huic legatario. **H**ic tex. vñ q si duz dicat sicut vice mutua pñstabunt actōes q ē pñstare poterūt. q. d. si sunt extincta nō debēt ei qd puto vtz si extincta sūt: z testō: locupletior nō ē fact. secus si in suū pñmonii pueritiffet: vt. §. e. l. impator. §. fi. cū. ll. se. z. d. l. q z cubinā. §. cū ita. j. ti. i. **Q**uero vtz deant inuices pñstā cautōes. R. q sic. l. p legatariū q subiuit oia onera hñditatis: vt. j. l. pñ. §. mēse. z. d. l. q z cubinā. §. cuz ita z ecōuerso p herede cauebit legatario de dādo sibi qcqd ad eū puenit ex dicta hereditate: vt. l. ij. in prin. z. §. puenisse. §. de here. vel act. ven.

Dominus. Heres nō pōt retinere vsufu actū vel ptē rei legate secus i ceteris fuitutib. h. d. no. qd dixi in sumario. **Q**uo. §. ti. i. l. legatū. §. fundus. **S**o. distictio hui. §. tollit hñi. qz aliud i vsufructu: vt h aliud i ceteris fuitutib. vt ibi. z sic pcordat cū. ij. rñ. **Q**uo. de. l. i. i. j. §. d vsufu. le. **S**o. ibi legauit ppetatē qd intelligit de nuda: h legauit fundū. **Q**uo. si h3 testator i re ptē illā solū videt legare: vt. l. serui electioe. i. fi. §. ti. i. **S**o. illud verum quā alia ps erat exnci: h alia ps erat heredis qd est nor. **Q**uero quid si pars erat heredi debita. **R**nñ. idem: vt dixi in l. vnū. §. fi rē. §. e. **Q**uero h loqz i fundo legato sub cōditioe. qd si fuerit legatū pure. R. idē vt. §. e. l. is cui. z ibi no. hoc enī p3 ex rōne posita i fi. §. qñ ps erat hñdis in q nō cadit pfusio. qd no.

Ex. §. sequenti.

Heres meus. Hō videt eē falsuz qd iuuat pmordio fuitatis. h. dicit. pmo ponit dictū seu thema. scōo rñdet anectēdo rōnē q falsa demonstratio nñ vitiet legatū. tertio anectit

aliā rōnē ibi: nec in totū zc. **P**ro cui declaratione debet scire q de natura dictiois ex: ē denotare cam proxima: vt. C. d leg. l. nō dubiū. z. l. eo tpe. in fi. §. de pec. cū ergo testator dixerit sibi deberi ex testō nñ videbat posse referri ad id qd ex stiplotioe debet occasioe testamēti. z sic illi debiti testm ē cā pma z remota: nec est pñia q: dictio ex pōt pōi p dictioe pp cāz vitā di dñietatē vel absonū itellectū: vt. l. i. C. si seru. extero. iurisconsultus dicit h q dicta cā nō ē oino falsa. q: dictio ex: pōt itelligi vt denotet cāz pñariā z remotā. **Q**uo. §. ti. i. l. si sic §. i. z. §. eo. l. si ita scripsisset. **S**o. ibi debitū fuit extictū. h nō fuit trāslatū in aliā obligatōez. **Q**uo. q nō inspiciam originez obligatōis: vt. l. i. §. sine. §. de cō. sine cau. sol. ibi cā oblonis deuenit ad nō cāz: h venit d vna cā ad aliā. **Q**uo. j. de capti. l. in bello. §. codicilli. **S**o. ibi nō inspiciat tps quo codicilli sunt facti. q: ppe illud nō dicat tpe originis codicilloz: sz inspiciat tps facti testamēti a quo codicilli pñstānt: vt ibi p3. **Q**uo. de. l. i. de here. vel act. ven. **S**o. nō sol. sz nō ē §. **Q**uo. de. l. i. §. idē scribit. §. d pec. **S**o. ibi ex mutatioe tituli mutat rō legis. nā p iudiciū dñ qñi dñt cū filio de peculio qd in origie actiois ibi nō erat. sz h ex mutatioe tituli nō ptingit mutatio volūtatis defuncti p rōes hic positas in tex. de hoc dixi in. l. tutor. j. de fideiuf.

Seruus. Si aliquo casu libertas ipedit tpe quo cedit dies legati vitiaf legatū h. d. **Q**uo. C. ad fil. l. pe. so. fallit ibi p rōnē posita in tex. **Q**uero q sunt iste cāe q ipediūt libertatē serui. **H**ic vt in glosa.

Ex. §. sequenti.

Dictū testis deponentis q talis possedit. x. annis z plus illud plus nihil operatur.

Pater. Qui legat vni ex certis pl vñ oibus legare: z excessum in illo in heredis arbitrio ponere. h. d. **Q**uo. q de natura pparatiui ē reli qre formā positiui i exneo. z ista ē rō qre oib vñ relictū scōo no. q si testator dicit alicui pl dandū nec ponit vñā q sapiat liberā volūtate vel arbitriū boni viri videtur i dubio itelligi de arbitrio boni viri: vt h i tex. dixit enī hic plus tribuas nec dixit qñtū volueris vñ qñruz putaueris: vel qñtū arbitrat. fueris: vñ aliqd simile. z tñ referet ad arbitriū boni viri. vt p3 ex tex. q dicit arbitriū filie daf qd ē notādū. **Q**uero vsqz ad quā qñtate potest arbitrari. R. modicum: vt. l. h adiectio. j. de p. sig. **Q**uero qd si nō fuit arbitrat. **S**o. ponit opi. veritas ē qñstabit arbitrio iudicis. qd p3 ex tex. dñ dicit arbitriū filie daf zc. vt. l. i. §. e. **U**ltimo iste. §. inducit ad q. de teste q dicit ticiū possedisse. xij. ānis z plus. d quo p glo. i. l. ab hostib. §. sz qd simplr. §. ex q cau. ma. z p guil. in. l. z si p tres. §. sigs cauti. veritas ē q illa verba z plus nil releuat in teste. q: iudicē icertū reddūt: vt. l. i furti. §. de in lit. iuran. z ibi dixi.

Non iure. Ille per quē nō stat quo minus tutela suscipiā nō puaf legato. h. d. **C**irca hoc dicit vt dixi de exectore q noluit officiu assumere: vt dixi in. l. i. §. e. de hoc in. l. nenseniūs. cum. l. se. §. de exc. tu.

Qui mutianā. Qui venit d cautionem mutianā tenet restituēt rez cū fructibus. h. d. de hoc dicit plene in. l. mutiane. de condi. z demon.

Ex. §. sequenti.

Que ratio q actioes q electione tolluntur nō pñt simul proponi z quare electioe tollant z qñ debeat eligi: z an qñ sunt plures heredes vnus testatoris possit p vnum proponi vna actio d alium alia.

Variis. Quā sūt plres actioes q electioe tolluntur non admittit cumulatō. h. d. **A**d tex. ibi vt nō pōt dic petēdo partē p vñā actionē ptē p aliā: z ad hoc tēdit pma rō vñ petēdo totū p vtrāqz actionē. z ad h tēdit scōa rō. ibi: nō enī zc. **Q**uo. i. auē.

Un fili. §. lutio ticio. qro pmo vtz legatū hñditatis sit vñiuersale. z ita z bal. in. l. ex legato. in. i. col. C. d leg. **U**n ceteris fuitutib. vide p bar. gl. in. l. si vñ. §. itē si pact. §. de pac. et declara ex notabiliter dicitis post bar. l. si fu. ticij. §. ti. i. z add. **U**n Barto. in. l. si vnum. §. si rem. §. e. z ē fin. iste tex. fm ang. in. l. sui electio. §. fi. §. ti. i. z ibi etiā istū tex. alle. bar. z illū limitat. **U**n Daf dicit enī. Facit qd no. bar. i. l. iij. §. pnc. j. de annu. le. **U**n De teste. z vide bart. i. l. cū furti. §. d in lit. iurā.

Claris p
 dy. h. dy te
 nuit dñi in
 regula null
 pluribus. de
 re. iur. i. vi. z
 vide bar. i. l.
 edita. C. de
 eden.

Sed qro
 adde qd no
 bar. i. l. h. de
 redio. j. ti. i.

Repeten
 dox. istu tex.
 alle. bal. in. l.
 decernimus
 C. de sa. fan.
 ec. q. tyrin.
 no pot testa
 ri.

Cum pat
 s. mater
 fil. qro vtz
 Et ista gl. vi
 detur pbare
 no. q. p. niaz
 donatarij si
 reuocet do
 nato ca mor
 tis. qd not. e
 sing. glo. fm
 pau. de ca. in
 .l. ij. s. ti. i. et
 ibi ea allega
 ui p. Am. z
 scripsi p. bar.
 in. l. ij. in pn.
 j. de do. ple.
 z hae gl. die
 ee elegantes
 ro. i. l. i. i. ij.
 col. s. d. acq.
 here.

Credita
 te. hoc vi
 det casus in
 l. vba. j. d. v.
 si. z ibi bar.

Eligere
 paupes. vide
 bar. in. l. a. fi
 lio. s. de ad.
 z ci. le. z qd
 ibi dixi. z vi
 de no. q. bal.
 d. effecto mo
 nacho. i. l. fi.
 s. fi. i. iij. co
 lu. coia dele.

Tertio no
 ta. an p. igref
 sum religiof
 beat locu. fi.
 deicommissu
 inunctu ali
 cui cu decef
 ferit. et vide
 qd no. bar. i.
 l. iteridit. j.
 de pdi. z de.
 z gl. no. z ibi
 doc. i. l. fi. cu
 dotie. in pn. i.
 glo. mag. so.
 ma. facit qd
 no. i. l. ex pte
 .s. i. insulam
 de v. ob. z in
 l. gallus. s. z
 qd si tm. d. li.
 z postb. z sci
 as q mors
 ciuilito nuqz
 eqpoller na
 turali nisi qñ
 hoc e iure ex
 pressuz. glo.
 c. no. xvi. q. i.

de fideius. s. h. neqz. So. itelligas h de pluribus
 actioib' pncipalib': vt pponedo actione ex testō
 z rei vedicatōe sec' si pponeret psonale z h
 pothecariā qd pōt: vt no. in dñio. z no. p. dy. in.
 c. nullus. de reg. iur. li. vi. z dixi in. l. fundi. z l. fū
 dū. j. de excep. **Q**uero q' ē rō q' iste actioes n
 possunt simul pponi. R. q' p'iz petif ab vna pti
 ab alia. z rō ē. q' legatū nō pōt diuidi: vt in tex.
 z sic vī q' si essent plura legata legatarius nō p
 hibeaf vtraqz pponere p diuersis rebus. s. si p
 vna re pponeret vtraqz actio simul: tūc cumula
 tio nō admittit. q' electioe tollit: vt i. tex. **S**
 qro' vñ h' q' electioe tollit. R. tenedo glo. q' ē in
 sti. co. s. nra at rō ē euidēs. q' eligedo rei vendi
 catioez nō hz actionē psonalē cū p re ppria nō
 def actō psonalis nisi s' furē: vt. l. h. s. vlsfr. que
 admodū caue. s. alias eligedo psonalē nō hz rei
 vedicatōez: vt no. in. d. s. nra. s. si tenerem' opi.
 quorū dā modernoz quā Lx. refert i. l. ij. C. co
 munia de lega. s. q' iste actioes pcurrat origine ē
 rō: q' sic pstitutū ē: vt h' cogaf eligere: vt h' d' i
 tex. **Q**uero qñ dz eligere. R. tpe dati libelli.
Dicit glo. vt. l. edita. C. de edē. fallit in. l. i. s. qd
 at. s. quoz lega. p rōnē q' pōnif in. l. qd i herede
 s. eligere. de tribu. **Q**uero qd si sunt ptes he
 redes vni' legatarij. R. idē: vt. l. hmoi. s. fi. cū. l.
 se. s. ti. i. dic vt ibi. **Q**uerit gl. qd si sint duo he
 redes vni' testatoris an possit vnu' pponi vna
 actio: s' aliu' alia. Et t' q' sic. q' puto vey. q' p. l.
 xij. tab. illa actio ē diuisa ptra illos heredes. p h
 facit. j. iudi. sol. l. iā tñ. s. pe. z qd ibi plene dixi.

Repetendorum. **D**amna
 ta mēoria
 testatoris repetit' legata soluta. h. d. Qualit' aut
 fiat pcessus vel pdenatio alicui' cuius memoria
 dānat. Glo. dicit in. s. p' trarinz. insti. de here.
 que ab intestato. dixi in. l. qui a latronibus. s.
 i. s. de testa.

Cum pater filios. **S**i
 bet retieri spēs z pecūia. spēs de tota he
 reditate dducit: pecūia de pte restituētis tñ. h.
 d. pone sic casuz in terminis. p' instituit filium z
 vxorē: z rogauit vxorē vt restitueret filijs retēto
 sibi fundo z centū. Lerte p'ciū deducef de tota
 hereditate: z pecūia deducetur de pte sua. h. d.
Quero qd ē effectus hui' inuestigatōis. Rñ.
 in portioe dbita iure falcidie nō imputaf: nisi id
 qd qz hz iure hereditario: vt. l. id at. z l. in quar
 ta. z l. qd at. j. ad. l. fal. vñ de fundo medietatem
 quā hz iure hereditario sibi iputabit i qrtā d pe
 cunia sibi totā iputauit in qrtā cū totā hz de pte
 sua. z sic iure hereditario. qd secus esset si ea dbe
 ret recipe de coi. qd dic: vt dixi in. d. l. in quarta.
Et si queris qre aliud in pecūia q' in fundo.
Tex. dicit in. l. deducta. s. nūmif. j. ad treb. z ibi
 videbitis. **C**op. z vī q' totā sūmaz capiat a co
 herede q' vī p hec verba grauat': vt. l. post emā
 cipationē. s. i. j. ti. i. So. grauat' vī q' patiaf ip
 sum de parte sua deducere. z sic ipse minus p'ci
 piebat de parte sua. ita dicit glo. z bene.

Forum quibus. **D**onationi
 cā mortis p't
 fideicommissū iponi. z ex ea detrahif falcidia q' de
 tracta fideicommissuz intrinsecū minuef. secus in
 extrinsecō. h. d. Huius. s. materiaz expedit glo.
 j. de pdi. z de. l. plauti'. z ad treb. l. facta. s. fi tici
 us. z ibi sunt glo. magistre. tangif in. l. penales.
 s. fi. j. ad. l. fal. **Q**uero qd in onere extrinsecō
 ex alia cā q' alimētoz. Glo. dicit idēz z bene: vt.
 l. si mibi stichus. s. ti. i. z l. plauti'. j. s. pdi. z de.

Quero qd vult dicere tex. in fi. q dicit de ma
 iori pecūia p'fari nō dubie voluit itegra z c. Glo.
 ad huius declarationē ē facta: tñ ē magis obscu
 ra q' tex. iō glo. sic itellige qñ ab initio onus fuit
 maius q' emolumētū necesse hz sustinere. Idēz
 si ex postfacto est maius: q' emolumētū fuit d'fal
 catū p falcidiā: tñ hoc nō ē vey generaliter nisi
 qñ on' ē extrinsecū. ita vult dicere glo. h nō ē ve
 rū. nā ita demū tenef qd ad integrū onus si illō
 qd remāet sufficit ad integrū onus impositū: vt.
 l. liberto. s. i. j. de anu. leg. z l. marito. s. liberto.
 j. ad. l. fal. fm dy. z Ja. de are. expone ergo tex.
 sic de maiori pecūia subaudi q' eēt res legata: qz
 pp rem legatā de toto p'rimonio legatarij volu
 it p'fari alimēta nō tñ de re vel pecunia donata
 vel legata. fm Ja. de are.

Mater filius. **L**egatario eidēqz
 debitori nō solū ac
 tio cōpetit s' exceptio. h. d. **C**ho. q' mī nō pōt
 donare filijs vulgo qñtis q' itellige vt no. C. ad
 orf. l. si qua illustris. z insti. ad orf. s. nouissime.
Quero vtrū' isti filij legatarij seu donatarij pos
 sint dicere volum' acceptare. **E**idēz q' nō qz se
 mel stipulādo vī irreuocabiliter acceptare. Idē
 no. in. l. si cui. de do. cau. mor. q' itellige verum
 nisi ab initio fuerit stipulat' sub pditioe si volēt.
 pōt enī pferri stipulatio in volūtate stipulantis:
 vt. l. senar'. s. legatū. s. ti. i. l. a ticio i fi. z ibi. no.
 j. de ver. ob.

Surdo. **L**egati on' z emolumentum
 querif ēt ignorantibus. h. d.
Cop. s. ti. i. l. si tibi hō. s. cū seru'. so. fice qñf
 a tpe mortis. vere a tpe adite hereditatis: s' cō
 mutabiliter a tpe mortis incōmutabiliter a tpe
 agnitiois: vt. l. si qz ita: z qd ibi no. s. d. pdi. isti.
 Ex. s. sequenti.

Frattes minores possūt eligere paupes lz nō
 possunt eē executores: z ingressus religionē nō ha
 bet p mortuo vt cedat dies fideicommissi.

Hereditatem. **A**dutatioe sta
 tus nō pdif ius
 eligēdi: z mors ciuilitis nō facit pditionē existere
 s' naturalis. h. d. **C**ho. q' p deportationē non
 pdif ius eligēdi: qd facit a d. q. q' excoicat' qui
 equiparat' deportato possit eē arbitrator. s' quo
 dixi in. l. ex scō. s. si qz rogat'. j. ad trebel. vbi est
 idē tex. **C**scō no. q' lz fratres minores nō pos
 sint eē executores testamētoz. tñ eligere paupe
 res' possunt sicut hic ille q' in iudicio esse nō pōt
 vt deportatus q' pdit oia q' iuris ciuilitis sunt po
 test pauperes eligere. quod dixi plene in libro
 meo mioicaz. **T**ertio no. q' si aliqs igredif
 religionez cū habeaf pro mortuo ciuilititer pp h
 nō cedit dies fideicommissi sibi iniuncti eū deceffe
 rit: sed dz expectari mors natural': vt h. z. d. s. fi
 quis rogat'. z l. stati'. de iure fisc. z ibi p Dy. qd
 lz sit vey i alijs religiosi s' aliqd pñt h' ē coi tñ
 nō pcedit i fratrib' minorib' q' nō pñt h' ē coi.
 vñ q' tū ad hoc habent p mortuis. qd plene dixi
 in quarto libro minoricarum.

Qui dotale. **Q**ui legat p'ciū rei vī
 legare aio ppenfandi
 cū re. h. d. **C**op. q' empor teneaf ad fideicō
 missuz: vt. l. si pecuniā. i. fi. z l. si seru'. s. q marga
 ritā. s. ti. i. So. hui' timore h. s. legif duob' mo
 dis. **P**rimo q' empor nō soluit totū debitū. z
 tūc pcedit due pme so. posite i glo. scōo intelli
 gif q' totū p'ciū soluit: tñ q' fundus erat vendit'
 minus iusto p'cio. iō testato: iussit emporē solue
 re residuū qd nō pōt. z tūc pcedit tertia sol. gl. q'
 ē Ja. **C**op. d' h' q' mulier oblato p'cio repellit

c. placuit. i. v.
 mortu' ē deo
 qd not. ppe.
 tuo. z ē glo. i
 c. susceptū. d
 refcri. in. vi.
 ar. l. h. C. de
 bis q ve. eta.
 ipe. cum si. z
 vide Ann. in
 rub. c. de te
 sta. z i. l. i. s.
 de testi. bal.
 i auē. si qua
 mulier. in. i.
 col. C. d. sa. f.
 ec. z bal. no.
 in. l. i. in. rvi.
 col. C. d. fac.
 s. ec. i repe.
 z vide bonā
 gl. i. cle. ne ro
 mani. de ele.
 z Jo. d. imo.
 in. c. h. epo. d
 sup. neg. pla.
 i. vi. p aliqs
 i. c. cū sis. de
 puer. piug. z
 ad no. p bar.
 h vide not. i
 d. auē. si qua
 z cū bar. bic
 pcor. pau. de
 lia. in. q. inci
 piē. substitu
 tus. in pmo
 dubio. AD
 DE an mort
 ciuilitis egpa
 ref natural
 oldr. cōh. cc.
 lxxiiij. z pe.
 de aneb. com
 fi. cccxviiij.

doli exceptioe. Contra imo. d3 here vtrūq3. vt. l. i. §. sciēdū. d rei vxo. ac. R. hoc iō: q3 marit' dixit ampli' ei p̄ciū rē. r sic videt reliq3se animo compensandi: secus si simplr reliquisset.

Meuio Qui soluit p̄templatiōe mādati reuocati sciēter donare videt secus si ignorāter. h. d. vel aliter r sic. Mādatū simplex cui' effectus p̄fert post mortem reuocatur morte si mādatarius sciuerit: secus si ignorauerit. h. d. r ē difficilis. §. C In tex. ibi accepisse nō videt rē. dic. f. ex donatiōe inter viuos a me uio in eū collata sciēter soluēdo postq̄ cognouit mādatū reuocatū. C Pro declarando isto. §. sciendū est q3 legitur quattuor modis. tribus in glo. q̄rto ex glo. nā pōt q3 donare alteri causa mortis trib' modis. Primo si donās cū donatario nihil facit: s3 soluz mandat donās debitori suo q3 donatario soluat. Scdo qñ donās p mittit donatario p stipulationē vel pacto nudo causa mortis: postea mādat debitori: vt donatario soluat. Tertio qñ donās nō p̄bit cū donatario: s3 mandat debitori: vt promittat illi cui vult donare cā mortis. r differt ista tertia a p̄ma: q3 h mādat vt p̄mittat. ibi mādat: vt soluat. Itē differt a scda q3 hic debitor se obligat dōtario ibi nō: p̄me due tangunt in p̄ma glo. tertia ponitur in vltima glo. Examinemus ergo istas lecturas Si legitur fm̄ p̄mū modū op. q3 tale mādatum nō reuocet morte: vt. l. si nō nō remunerādi. §. si. s. mā. r. j. de dona. cau. mor. l. mortis cā. §. ticia. So. i. s̄rijs mādatū nō fuit collatū post mortē. hic nō mandatū de soluēdo fuit factū simplr s3 effect' p̄feret post mortē. S3 tūc op. q3 si hoc eēt qñ debitor soluit ignorās totū deberet reuocari: q3 totū ē indebitum. cui' s̄riuz dicit in fi. §. vñ pp hoc oēs recedūt a p̄ma lec. vide glo. que lect. r ei' reprobatio colligit ex p̄n. p̄me glo. ibi alioquin nō video q̄re in sequenti rē. q3 sic expōe alioquin. i. si donator nihil p̄misset donatario s3 solū mādasset debitori q3 legatū solueret. Legit ergo scdo mō. f. q3 donās p̄misset donatario p stipulationē: ut in pri. p̄me glo. s3 tūc op. q3 nō sit necessaria stipulatio: ut. l. si quis argentū. C. de do. so. fateor q3 hodie sufficeret pactū nuduz q3 nō. doc. tenēt in. l. ul. C. de dona. cau. mor. h ē tangit in fi. glo. C Scdo oppo. q3 tale mādatū nō reuocet morte: ut. l. si uero nō remunerandi. i. fi. s. mā. r. l. mortis cā. §. ticia. de dona. cau. mor. So. dicit glo. ibi mandatū p̄ferebat expref se post mortē hic simpliciter: s3 effectus p̄ferebatur post mortē quo casu media uia eligit. f. ut si pueniat ad noticiā mādatarij mandatū sit reuocatū: ut in glo. als secus. r sic distigue tres casus aut mādatū p̄fert in uita aut post mortē: aut cōfert in uita: sed effectus post mortē. r de hoc feci unū mēbz distinctiōis qliter mandatū reuocet morte: vt. l. ij. §. pe. j. de do. cau. mor. C Cōtra p̄dicta op. ignorātia mādatariū p̄dest dōtario q3 si ignoret ualet donatio. als sec'. q3 ē cōtra. l. inq̄stūmū. §. de iur. r fa. igno. Glo. fatetur s̄rium r dicit q3 hoc ē mirabile r spāle hoc colligit ex glo. pe. in fi. r glo. fi. in p̄n. Concludit ista lec. q3 si mandatarius ē sciēs reuocat mādatuz r donatio post mortē secus si est ignorās. hoc nō placet: q3 mors nō ē causa reuocādi donationez cā mortis sed confirmandi: ut. l. i. r. l. in mortis. C. de dōa. cau. mor. r. l. nō oēs. §. si cer. pe. Nec ob. si dicit q3 mādatū reuocat. q3 p hoc nō seqf q3 sit reuocata donatio q̄ iā p̄fecta erat p̄ p̄missi onē factā a donante donatario. un̄ ista accessoria renocant: nō seqf ergo reuocat p̄ncipale: ut

C Meuio. l. figs argenti. an. l. figs argenti. C. d. dona. hēat locū in donatiōe cā mortis. gl. q3 sic s3 an sit vera vide imo. i. l. i. edib'. §. de do. s3 ipa va cillauit i. l. i. d. do. cā mor. r ibi late ro. videt tenere d iuris subtilitate gl. esse falsam. h3 in p̄solūdo non recedez ab opi. gl. r tan toz virorū. scdo gl. hāc alle. bar. i. d. l. i. de dona. cā mor. r late p imo. l. i. ex cā. d. re iu di. s3 ang. in q. icip. hāc alle. gl. h3 in hoc. r ipā seqtur bal. i. l. i. executorē in. iij. col. C. de execu. rei iudi. r in. l. i. C. de dona. cā mor. r i. l. si donatiōis C. d. p̄. em pti. Quid in donatiōe an nup. vid. gl. r bal. i. l. i. C. d. do. an nup. r hāc glo. limita: vt per bal. i. auē. ex testō. in fi. iij. col. C. d. colla. bal. in. l. ij. de le. i. istam seqtur. r i. l. sicut. i. fi. C. de ac. r obli.

l. si cui legef. §. si. r. l. se. §. ti. i. Un̄ huius timore forte s3o legit tertio mō q3 meui' debitor promisit pecuniā cā mortis ticio iussu creditoris q3 ēt iussit solui. Ista lec. s3o. nō ē uera: q3 si p̄missio fuit scā. r sic iste donatarius h3 actionē de cetero mādatū nō reuocat morte: ut. l. fi. in p̄n. j. de solu. C. Lego ego istū. §. q̄rto mō r p̄cordat cū scda lec. in facti narratiōe: s3 discordat i iuris dispositiōe. pone ergo q3 creditor donauit ticio debitori suo: ut ipsi ticio solueret. demū mortu' est creditor donās. Lerte donatio est cōfirmata r in hoc differt ab alijs lec. sed mādatū est reuocatū r in hoc cōcordat. si ergo meui' debitor soluit: an sit liberat': vel an possit peti. distigue: vt in tex. C. Mo. q3 ille q3 soluit sciēs mandatum reuocatū nō liberat. C Scdo no. q3 ex hoc colligit p̄sumptio donatiōis sicut e3 q3 soluit ei cui' mandatū est reuocatū: r sciēs videt donare: ut. l. pcuratori falso. §. de cōdi. ob. ca. r ibi no. r. l. si non sortē. §. si filio. §. de cōdi. inde. C Op. q3 qui soluit creditori creditoris liberat: ut. l. si ope ram. j. de doli excep. r. l. soluti. §. soluti. de pig. act. l. si liber hō. de neg. ge. Sol. hic soluit p̄templatiōe mādati q3 sciebat reuocatū. ibi soluit gerendo negociū creditoris sui. cū enim soluit cōtemplatiōe mādati reuocati gerit suū negociuz: r non facit aīo gerendi negociū heredis cū sciāt mandatū reuocatū: ideo videt donare: r p consequēs non liberat. C Sed op. q3 heres solutiōe facta a pcuratore reuocato pōt hēre ratas: ut. l. pcurator exhibendū. §. i. j. rē ra. ha. So. fateor q3 possit hēre ratas si vellet q̄tum ad exceptionez ut si ille donatarius vellet iterū agere non possz non quātum ad actōem q3 heres possit repetere: ut hic in. ij. rñ. so. r. l. disp̄satorum. j. de solu. Sed cōtra videt p. l. si absentis. C. si cer. pe. Sol. ut dixi h debitor nō soluit aīo negociū gerendi heredis. r huic lec. videt By. applaudere in quadā additiōe parua quā ponit sup glo. fi. dū dicit q3 ignorātia debitoris nō p̄dest donatario sed si p̄dest q3 donās non reuocauit. C Op. r videt q3 dñum per istā so. non transfuerit in donatariū: ut. l. ij. §. si pecuniā. j. de do. Sol. di. ibi mandatarius soluit pecuniā aliam mandato reuocato. hic soluit p̄p̄iam: ut. l. hoc iure. §. si q3 dederit. j. de do. C Querit glo. an ille qui soluit possit repetere. Rūdet r bene: q3 nō: q3 videtur donare nisi in iure errasset: q3 tūc possit repetere. C Quero in quo est mutata hodie ista. l. per. l. figs argentū. C. de dona. Rog. dicit q3 in totū quasi hodie non reuocet morte. q3 Lug. negat Si habes in glo. sciuit. non d3 esse nisi si habes: nisi debes hēre nesciuit. Aduerte q3 hec lex non est mutata per legem si quis argentū: nisi in hoc q3 hodie sufficeret promissio pacto nudo.

Ex. §. sequenti.

Cum pater Portio deficiens de heredib' cū onere suo. h. d. C. Mo. q3 res q3 subiacet restitutiōi pōt legari: r sic pōt alienari p testamentū. Contra. C. cōia de le. auē. res que. Dicit glo. q3 hoc videtur hodie corrigi. By. r3 contra. q3 hodie nō corrigatur: q3 hic non dicitur q3 ista p̄dia debeant filio exheredato in uita filij: sed q3 heres cogatur redimere illa p̄dia r dare filio exheredato non q3 illa filia cogatur dare ut patet ex littera. valet ergo sicut legatū rei aliene tēpore testamenti: vel future aliene post mortem testatoris: ut. l. vnum ex familia. §. si fundū. §. eodem.

b C Pacto nudo. s3 videt casus q3 etiā de iure ffōz. sufficiat pactū nudū in dona. cā. mor. i. l. q3 de bonis. in p̄nci. j. ad. l. fal.

Quando per diuisiones possit agi de euictione.

Euictis. In plegato vni no debet euictio. secus si plurib' plegetur. h. d. fm doc. z est singularis casus. C. Mo. q. in plegato q' fa...

Pater certam. Si testator iubet herede dotē filie stipulari intelligit ea moriente in m'imonio no ea supuiente. Item sermo simplr platus intelligit pro pma vice. h. d. ad pn. 2 cor. s. de pac. do. l. ij. ad fi. 2 cor. j. de ver. sig. l. boue. s. hoc sermone. C. Ad fi. op. de. l. si sic de ver. ob. Dicit oldr. q. ibi sunt nba negatiue cōcepta q' extē dunt ad oē tps. h. affirmatiue concepta q' dic: vt colligitur ex his q' dixi in. d. l. si sic. C. Quero que ē rō i pn. s. Glo. dicit duplex. pma fauore dotis: ut. l. ij. s. d. pac. do. scda q' debitam iure nature dz hēre sine onere: ut. l. qm in priorib'. C. de inof. testa. sed certe si ista vltimaz rōnem inspiceret iussus testatoris q' heres dotē stipularet non valeret quo ad legitimā. Item iste. s. no pcederet hodie: q' debz hēre legitimā iure institutiois. est ergo attendenda sola rō pma cū hic ponat q' filia erat exheredata. vñ non dz habere legitimā iure institutiois z itellige q' dz inseri cā exheredationis legitima.

Ex. s. sequenti.

Restitutio que fit ante mortē non p iudicat paupibus superuenientib' cū illa debebat fieri post mortē.

Filia. Cui cōmittit electio psonē cum morietur non pōt ante tps cū effectu eligere. h. d. pmo ponit dictū. scdo duas rōnes. scda ibi: ppter incertū. tertia ibi: nā in eū. C. Op. s. e. l. vñ ex familia in pn. Sol. ista intelligi dz fm illam: q' electio v3 nisi reuocet. qd intellige si ille electus reperit viuus tpe mortis. als secus: vt. l. filius. s. diuus seuer'. s. ti. i. C. Op. po. de. l. post mortē. C. de fideicō. So. ibi restitutio debebat fieri vni tm vñ ei pōt restitui ante hic. debebat fieri restitutio vni ex plurib'. vñ possibile est q' ille elect' tpe mortis non viuebat: vt. d. s. diuus seuer'. Est etiā aduertendū q' sigdez illa est restitutio fideicōmissi vni uersalis aū tps nō trāsferunt actōes per trebellianū: vt dixi in. d. s. diuus seuerus. z. l. sed si ante. j. ad trebel. si nō ē restitutio fideicōmissi particularis: tūc valet si i ea perseueret vsqz ad mortē: ut dixi. Nota bene istaz. l. in hoc. s. cōtra illos q' bona que debēt restitui post mortē pauperib' ea ante restituūt: q' talis restitutio non p iudicat pauperib' superuenientib' post restitutionē: vt hic. qd est notandum.

Fidei heredum. Anumissi ex cā fideicōmissi continentur appellatiōe libertoz z testatoris. h. d. C. Oppo.

de. l. pater. s. i. j. ti. i. z. l. ij. de ali. le. so. glo. ibi fuerūt manumissi iudicio heredis. hic iudicio testatoris.

Fidei tue. In fideicōmissio relicto p verba generalia veniūt etiam postea legata. h. d. C. Opp. de. l. vxori. s. vxori. j. ti. i. Sol. in do na. facta inter viuos. hic in plegatis vidistis clarius in. l. sequēs qd. s. e. C. Op. j. e. l. s. pe. vbi ordo scripture attenditur. Sol. dicit By. j. de so. l. nec eni. h. qñ volūtas est certa non curam' de ordine. certitudo aut apparet ex eo q' reliquit fideicōmissum per nba generalia. tria loquūt qñ nba sunt dubia. de hoc an ordo scripture dz seruari dixi in. l. ij. s. pus aut. s. de vul. z pupi. C. Op. j. ad tre. l. luitius. s. pluribus. so. ut ibi.

Volo predia. Filius naturalis in seruitute cōcept' excludit substitutum. h. d. de hoc plene. j. ad trebel. l. ex facto. s. si quis rogatus.

Ex. s. sequenti.

Dilatio data ad aliqd faciendū q' est nullum nō impedit processum.

Tutoris. Frustra legat debitum creditori a debitore. itez dilatio in tps non pfecte etatis creditoris fauore psumitur. h. d. C. Op. q' a debitore possit legari: vt. l. si pecuniā. in fi. s. ti. i. So. pōt legari. f. aliter q' futuro creditori. ita loquitur hic. C. Op. q' valeat legatū ppter dilationē que datur debitori: vt. l. cū in tps. de re. iur. Sol. dicit glo. no. h. dilatio nō aufert cōmodū duplici de cā pma: q' fidei cōmissum nullum. ergo dilatio nulla. qd no. q' si iudex dat dilationē ad aliqd faciendū quod est nullū illa dilatio pcessum nō impedit. scda rō est: q' cuz ista dilatio fit de toto tpe etatis impfecte v' apposta fauore frīs heredis. z ideo ei pōt renūciare z ante tēpus petere. fa cit. s. e. l. si ita. s. pegasus. z. s. de vsur. l. in fideicōmissi. s. cū pollidius.

Ab instituto. Relicta ab instituto videtur repetita a substituto p legē sub eadem cōditione. h. d. C. Op. de. l. sub pditio ne. s. de heredi. insti. So. conditio que respicit institutionē nō videtur repetita in substitutioe: vt ibi. secus in pditioe apposta legato vel fideicōmissio: vt hic. C. Op. po. s. ti. i. l. si q' a filio. z. l. si cui. s. i. so. in repetitioe que fit per testatorem nō videt repetita conditio: vt ibi dixi. hic in repetitione que fit p legē. C. Quero cui' mors hic expectat. Quidā dicunt substituti: z exponunt hic propriē. glo. non firmat: sed ista vltima est vera. primo p tex. istum nō cauillando eū. secūdo per. l. peculū. in fi. s. e. z facit ad. q. quā ibi dixi.

Ex. s. sequenti.

An aliud sit legare mēsam: z aliud legare tabernam: z aliud legare tabernā: aliū mercanciaz. Et an si testō: dicat lego apotecā pānariā vēiat mercātia. z si dicat apotecam pannoz cū oib' que ibi sunt: an veniat mercātia Et an legando mensam videat legare locum.

Mense. Legatū vniuersitatis iure valet etiā si incōmodū p'ineat. h. d. Mo. s. istuz q' h3 singularē materiā. Mo. q' dixi in summario. vidistis fite in. l. cum filius. s. luto. s. e. vbi legatur hereditas q' filr ē nomē iuris. facit. l. q' filii. j. ti. i. vbi legat calēdariū. Mo. q' ille cui legat hec vniuersitas iuris dz cauere heredi de indēnitate. dixi in. d. s. luto. Mo. q' tale legatuz egparat emptioi vniuersitatis iuris. Ultimo no. q' legatū pōt hēre incōmodū. C. Ad istud op. de. l. impator. s. pe. s. e. sol. vt p3 ex distinctioe ibi posita. C. Op. q' q' legat mēfaz videat legare locū nō vniuersitatē debitorū z creditorū: vt. l. q' tabernas. s. de s'hen. emp. So. aliud ē legare tabernā qd ē nomē loci. aliud legare mensaz qd ē nomē vniuersitatis iuris: vt h. z. l. vētri. s. i bonis. j. de pui. cre. z in vsu dicim' talis h3 tabernā: v' taberna illa ē bona. nec loqmur de loco. Itē puto si te

a C. Euictio. no. q. vide p imo. i. l. si do m'. s. de cui cti. ad fi. s. ti tu. i. z istis ad de casu in. l. hereditas p. cepto. j. ad tre. z vide oī no bal. i. d. l. cū alienā. in fi. ij. col. z li. mita istū tex. nisi plegatū veniret ppu tandū i legi. tima. quo ca su semp tene tur heres de euic. casus ē in. l. scim'. in pn. z ibi hoc bal. C. d. inof fi. testa. b. C. Op. s. vi de bart. i. l. q rome. s. duo frēs. i. vlt. q. de v. obli. c. A filia nō vinebat. ad hec vid vñā q. p. ro. i. pñ. incip. oipotē tis dei postu lato suffragi o. circa pma dicēdū vide tur q' qñuis dñevrbāe zē d. Nota bñ ang. t3 op. i l. post mortē C. d. fideicō. vide bal. i re pe. l. i. circa vij. col. s. e. z adde pe. d ancha. i. pñ. cxxv. icip. in xpi noie amē Circa pñuz dubiū ē pri mo ingren. dū zē. in so pncipali du bio. z vide ro. i. l. recusa re. s. si quis alio loco. i. fi. j. ad treb. ADDE que posui in. d. l. post mortē.

stator dicit lego mercatiam mea hac distinctione: vtrum ponat nome q significet locuz vel mercatia. facit iuris cōsult. j. de fun. instr. l. taberne. Sz d̄ predicta op. s. de pig. l. cū tabernā. in prin. vbi appellatione taberne ptinet marcātia. Preterea in vsu videm cū dicim talis hz bonā apothecā: vt itelligam d̄ mercātia non de loco. Scdo vbi taberna hz se equoce: tā ad locū q̄ ad mercātia seu negociationē z in dubio vs̄ qs legare locū vt. d. l. q. tabernas. fallit i. d. l. cū tabernā in pn. Rō q: i pignorib nullū vertit p̄iudiciū debitoris si h̄ba latius itelligant: nec enī in plus vel minus tenet: secus i v̄ditōe z legato. vel ibi iō itelligit de negociatiōe: q: nul lū ius hēbat in loco neqz d̄ni directi vel vtilis vel p̄diti onis: vt ibi patet hz diuersas lec. C̄ Quero qd si testa tor dixit lego tibi apothecā meā pannariā seu p̄anorū. Rūdeo nō videt legata mercātia: sed illa h̄ba p̄anorū seu p̄anariā videt magis adiecta cā demonstrationis loci: vt. d. l. q. tabernas. C̄ Quero qd si testator dixit le go tibi apothecā meā p̄anoruz cū oibus q̄ ibi sunt: an videat legata ip̄a mercātia. Rū. nō sub noie vniuersita tis: vt debita z credita debeant legatario: sed videtur relicte res corporales q̄ ibi sunt: ut. l. p̄dij. s. pater. j. ti. i. qd no. d. ergo dicere cū oibus que ibi sunt cū debi tis z creditis: z d̄ vt i h̄bis vniuersalib̄ lego tibi mercā tiam vel mensam meaz z filia. C̄ Quero vtrū legando mēsam videat legare locū. Glo. dicit q̄ nō. facit. j. ti. i. l. libroz. s. chartis. vbi si legat bibliotheca libroz: ita q̄ testator sensit de libris non cedit armariuz. z ille. s. ē multum vtilis ad illā materiam. f. q̄ testator vtitur no mine qd p̄t intelligi de loco z mercantia q̄ inspicatur mens testatoris.

Pater filie. Si legat pater filie res quas dedit in dotē filie debet estimatio ipsarū z earum q̄ ex his nate sunt si sunt dotales idem si res donate legent v̄xori. h. d. fm glo. C̄ Nota istū nouum casum z bene. D̄. legit aliter. f. q̄ mācipia filie nō fuerūt data in dotem: sz p̄ ei donauit q̄n eā ma ritauit. z sic bene procedit s̄titudo d̄ reb̄ donatis v̄xori ad res donatas filie: vt vtroqz casu donatio cōfirmetur z retrorahat quo ad fruct̄ v̄n partus debent. dixi i. l. sequens qd. s. e. C̄ Opp. fm lec. glo. isti ptus sunt viri: vt. l. fruct̄. s. sol. ma. ergo nō p̄stant v̄xori. So. dicit gl. q̄ ei p̄stabil̄ estimatō: qz testator p̄t legare rez alienā. C̄ Sed h̄ hoc op. s. e. l. ticia. s. q̄ in vita vbi nō ē verifi mile testatorē voluisse grauare heredē duplici p̄statōe. So. ibi testator legauit dotē: tūc hoc legatū hz tale cō modū q̄ filia non tenet p̄ferre: vt. l. ea demū. z. l. a p̄re. C. de col. nō āt a coherede amplius p̄seq: vt. d. s. q̄ in vita. sz hic testator legauit res dotales nō dotez: z iō v̄z tā q̄ legatū rei aliene. v̄n estimatio debet: vt h̄. ēt q̄n sol ueret m̄rimoniū filia res recupabit a viro hz glo. h̄idē tenet Ja. de are. z. d̄. z dixi i. l. hmōi. s. cū p̄. s. ti. i. re fert ergo an pater leget res an dotē: idēz v̄n in q̄ritate. f. q̄ refert an leget p̄ cētū q̄ dedit in dotē: an vero dotē q̄ fuerūt. c. fm p̄dicta rō diuersitatis ē: qz dos ē nomen iuris v̄n nō p̄t referri ad aliud nisi ad aliō ius. res nō sūt a dote hz sint dotales: vt dixi. s. i. h̄a. so. ma. C̄ Op. z reintro. glo. ex p̄dictis seq: qz in eadē re p̄currāt due cāe lucratiue. f. qz filia hēbit ab herede p̄ris z ēt a viro. so. ma. Soluit glo. q̄ put hz a viro nō hz ex cā lucratiā vide glo. Ita so. nō euacuat s̄riū imo facit illud diffici li. nā filia nō hz a marito ex cā donatōis: sz v̄ h̄e a pa tre ex cā lucratiua: vt. l. h̄. s. ḡiro. j. de his q̄ in frau cre. z sic in eadē re ab eodē p̄currunt due cause lucratiue. So. h̄ mulier p̄mo p̄secuta ē estimatiōē ab herede pa tris postea rē a viro qd non ē phibitū. vel aliter h̄ due cause lucratiue p̄currūt in diuersis tpibus qd nō ē phibitū: vt dixi in. l. meuius s. duob. s. e. p̄bat in. l. existū mo. j. de h̄. ob. C̄ Op. ex glo. cū p̄i p̄petebat actio ad res dotales v̄ legare ius q̄ hēbat in re p̄ re: vt. s. ti. i. l. si dom. s. h̄. z. l. apud iul. s. si tici. So. hoc iō qz mor

te p̄ris illud ius p̄solidat in filia: vt. l. i. s. videam d̄ rei v̄x. ac. ergo nō v̄ p̄ filie illud legare cū sibi debeat. z iō puto q̄ si p̄ fuisset stipulat sibi in dotē ita q̄ in fili am nō deberet p̄solidari. tūc legatū videat importare vt p̄ videat legare ius qd pro illi rebz hz. f. spē actio nis de dote quā hz so. ma. C̄ Op. ex gl. C. e. l. filie. So. ibi p̄ p̄mo legauit. scdo donauit h̄ econtra: vt dixi in. d. l. hmōi. s. cū p̄. s. ti. i. C̄ Opp. ex glo. h̄ pater legauit mācipia q̄ in dotē dedit. ergo referunt ista h̄ba ad tps date dotis l̄n legato veniunt q̄ post ea nata sunt: vt. s. e. l. meuius s. auie. So. possumus dicere q̄ ista nō sunt h̄ba testōis sz legis: vel dicēdo q̄ sunt h̄ba testōis ob starz s̄riū: sz possum legere alio mō q̄ gl. hz. d̄. q̄ h̄ p̄ donauit nō āt in dotē dedit. z iō ptinet ptus: qz dona tio talis retrorahit quo ad fructus. z bec ē satis bona lec. sz tenēdo opi. gl. dic q̄ h̄ iō ēē: qz partus sunt dota les. Nec ob. l. meuius s. auie. qz ibi ex relatiōe ad tēpus date dotis legatū ampliā. iō ad illud referit hic ex tali relatiōe legatū minueret. C̄ Op. de. l. v̄xores. s. sorori j. ti. i. so. vt in glo. C̄ Opp. de. l. mora. in prin. s. de vsu. so. vt in glo.

Hereditatem. Per simplices diuisio nē nō tollit ius fideicō missi: z nō tenet qd de piculo rez v̄tra q̄ teneret p̄mo h. d. C̄ Op. q̄ p̄ diuisiōē sit renūciatuz fideicōmissio. vt. l. q. rome. s. duo fratres. j. de h̄. ob. So. hic. s. p̄t legi p̄rio q̄ isti rogati de restituēdo eēneo nō inui cē. z sic diuisio eorū nō tollit fideicōmissū relicū eēneo z dubiū erat hic q̄ ille cui noia obuenerūt in p̄re dedit alteri predia. v̄n cū predia sup̄sunt videbat istū teneri inquātū pro portiōe hereditaria sua ad heredē trāstu stulerit z illa noia videt h̄ta loco cuiusdā p̄cij. sicut h̄ teneret si rē v̄didisset. ita z mō. Ad hoc r̄ndet iuriscō sultus q̄ de piculo nominū nō teneret nec diuisio simi lis ē v̄ditioni. sed diuisio ē qdā p̄mutatio cōionem di scernēs. Ex hoc seqtur q̄ quicquid habes a coherede meo v̄puta noia vel aliud succedit in locū partis quaz h̄abebā p̄ indiuiso in toto: vt. l. impator. in. h̄. cū. l. se. s. e. z iō sicut ante diuisiōē non tenebat de piculo. ita z post diuisiōē de eo qd sibi obuenerit in p̄re. z hoc vult dicere rex. Scdo p̄t legi q̄ h̄ erāt rogati d̄ restituendo inuicē z tūc ob. s̄riū de. s. duo fratres. sed dic q̄ h̄ fuit simplex diuisio: sed ibi fuit dictuz se nil facturos d̄ diuisiōē fm d̄. vel aliter ibi fuit male iudicatū: vt ibi dixi.

Filia mea Qui legat legatū hereditatē si bi q̄sitā nō v̄ legare fruct̄ quos ip̄e p̄sūpsit. h. d. s. h̄ dic. vt. l. cū fil. s. luti. s. e. qd no. Ex. s. sequenti.

C̄ Si testator hēns filios ex diuersis m̄ribus iubeat q̄ equalr inter se diuidant. si v̄n hz p̄dium dotale non venit in diuisiōe.

Dulcissimis Dicitū restringit p̄ rōnem. h. d. C̄ Op. s. e. l. impator s. h̄. z. l. se. So. hic pp̄ rōnē ānexā restringit legatū. fa cit. s. de calū. l. h̄ actio. de acq. pos. l. p̄p. s. h̄ is q̄ āno cui adde p̄cor. ibi. z. c. itelligetia. ex de h̄. fig. C̄ Indu co hūc. s. ad. q. testator hēbat filios ex diuersis v̄xori bz z ab v̄traqz dotea habuerat z in testō dixit iubeo si lios meos tpe diuisiōis equaliter diuidere. Ex hoc in surgit dubiū: qz vnus ex filiis cui mater habuerat i do te p̄diū z pecuniā volebat illud p̄diū. ali. d̄ dicebat q̄ debebat eq̄līter diuidi. Dixi q̄ illa h̄ba eq̄līter diuidāt nō porrigāt ad p̄diuz qd ē uni p̄priū vt h̄ z p̄bat in. l. magis puro. s. h̄. cu. l. se. s. de re. eo. Sz h̄ opabil: vt si dos erat i pecunia tpe diuisiōis. aliqz fratrū nō v̄tal p̄ ceptiōē fm formā. l. filie. s. ij. s. fami. her. Si h̄o testōr vult q̄ diuidāt oia eq̄līter etiā p̄pria h̄ d̄z exp̄mere vel dicere q̄ oia inuicem cōicent: vt. j. e. l. h̄. s. lutiuz. z. j. ad trebel. l. lutiuz. quod no.

Ex. s. sequenti. In dubio traditio clauū itelligitur facta cā custodie.

q̄ M̄se. q. ro qd no. q̄n testōr dixit lego apothecā meā z seq tur bal. l. l. i. legatis. C. d. le. z vid bar. i. l. libroz. s. pe. j. ti. i. z in l. nā qd. s. i. de pe. leg. z bal. l. l. p̄dia. l. i. col. C. d̄ si deicō. z imo. i. e. iudican. te. de testa. C̄ Pater si lie. h̄ h̄ hoc. singulare di ctū ē h̄. z ad de bar. l. l. hu iusmōi. s. cū pater. s. ti. i. z qd no. bal. i. l. filia. i. pn. C. d̄ le. z ex p̄sse bal. post old. i. d. s. cū pater. z vide ro. in p̄ suo incip. videam p̄mo qd iuris de cen tuz ducatis ip̄ius mercā tie. C̄ Heredita tē. duo frēs. vide bar. ibi in. i. z. ij. q. C̄ Dulcissi mis. istū tex. limita p̄. l. pa ter. s. fundū s. ti. i. C̄ Ad. q. no. q̄n testōr hz filios ex di ueris v̄xori b̄ z iussit eos e qualiter di uides. dic vt hic p̄ cū fm imol. qd aut si testōr dixit debeāt stare z morari cōi ter. vid bar. i. p̄h. incip. q dam h̄ns bo na cōia. C̄ Pat plu rib̄ traditio clauū. quid opel traditō clauūz dixi in. l. clauūz. hic alleg.

Quia glo. An simplex traditio intelligat scilicet a iure transferendi versus adde bar. late in. l. sub conditione circa h. j. de sol. et bar. in. l. i. j. p. vote. **C** Si filii matris vim repetitiois. Glo. q. iuramentum huius vim repetitiois ab iure stato. et dum bar. h. dicit q. iste tex. intelligit de iuramento heredis q. testatoris. ipse dicitur in. l. i. j. C. de. dele. et adde qd per istu. tex. et illu. no. dicitur bar. in. l. sig. maior. C. de. tra. fac. et qd no. voluit bal. i. l. i. C. de. cor. d. le. et qd not. bar. et qd ibi dixi. l. i. eam qua. C. de. fi. deico. **C** Duo valere pot. quo intelligat. vi. de. imol. i. c. cu. p. rigat. in. l. v. char. i. x. m. edro. i. i. j. q. de. iurciu. **C** Rogo. q. ro. qn. et vid. multum no. bal. in. l. eam qua. C. de. fi. deicom. post. imo. bic. **C** Libertis. rogatos iur. ce. no. d. rog. ad iur. ce. de. re. stitudo. si. a. lienat. et qn. p. hibe. alienat. io. si. alienet. i. p. forte. vid. no. p. bal. i. c. i. h. d. ali. fe. **C** Soluere pena. no. q. q. soluit pena. si. dicit. suare. voluntate. de. functi. et vid. bal. i. l. petes. in. xvi. col. C. de. pac. **C** Rato manente pacto. vide. cy. i. l. ij. de. iure. ephi. et qd. no. bar. i. d. l. q. fidez. d. tra. l. et bal. i. ibi. tex. i. l. cu. pponat. el. ij. C. de. pac. et de. tra. fact. l. cu. pponat. et not. gl. i. c. fi. de. loca. **C** Alter al. i. p. sentire. h.

Mater pluribus Traditio

assignatio rex in dubio presumit ca custodie si titulus habilis no pcedit ad dñij trāstatiōē. h. d. **C** Op. de. l. clauib. s. d. j. emp. et. l. i. C. d. dona. Glo. dicit refert qd dator clauū agat. In gl. si. pua sub verbo forte. et sic dicit d. l. d. Ho. q. ides act. numero fm diuersam intētiōē agentis opatur diuersos effect. q. si intēdit trāstatiōē dñij trāstatiōē: als. sec. **C** Quero qd in dubio alia gl. paruula et est pma glo. s. dicit q. semp. psumitur in dubio ca custodie. qd no. multū. Ista glo. q. tum ad casum huius. s. pl. q. tex. est hic. et est rō q. filius in dubio equalr diligit: ut. l. isti q. dez. s. qd me. ca. Item q. ista filia erat maior. ideo apd eaz d. e. ca custodie: vt. l. h. C. de. fi. instr. s. in eo qd dicit glo. semp. idem esse. hoc no. pl. q. est casus. l. doris fruct. s. fi. et. l. se. s. de. iure. do. vbi in dubio videt dare aio transferendi dñij. Sed dic. aut pcedit titulus habilis ad trāstatiōē dñij: et tunc loq. lex d. r. a. aut non et procedit ista glo. **C** Ultimo no. istu. s. i. eo q. dicit assignari iussit nā posset dubitari vtrū importet trāstatiōē dñij: vel possessionis: vel qd. Et hic tex. videt q. non significet trāstatiōē dñij qd dixim. in. l. si. p. stante. s. fo. ma. in. i. ij. q. p. n. que tractat de re petitionis effectu in. ij. q.

Cum imperfecta Oratio i-

perfecta p. h. c. ex precedenti vel sequenti si cogruē fieri pōt h. d. tene menti: q. facit ad multa. **Ex. s. sequenti.**

C Juramentū huius vim clausule q. valeat oimodo quo valere pōt.

Filius matrem Juramentū

heredis huius vim repetitiois ab intestato. h. d. et intelligi pōt iste tex. dupl. vel q. dixit testator legata dari: et hoc iurauit q. darent: vel dixit heredi q. iuraret dare legata: q. l. z. testm non valeret: tñ iuramentū istud huius vim repetitiois ab intestato. et sic debebunt legata a venientib. ab intestato. **C** Ho. q. iuramentū iportat istam clausulam q. illud sup. quo interponitur valeat oimodo quo valere potest. dixi in. l. si quis pro eo. in. princ. de. fideiussoribus.

Mando Verba q. pferunt in modū

consilij non importat necessitatem. h. d. **C** Glo. opponit et soluit duob. modis: dicit vt in ea. **Ex. s. sequenti.**

C An si mater in casu huius. s. elegerit aliquos an illi ceteris preferant: et qualiter admittantur cum mater non elegerit.

Rogo Si no eligitur vn ex certis oēs

admittunt q non sunt indigni. h. d. **C** Pro declarādo tex. q. ro. fideicomisso relicto p. vba hic posita si mater neminez elegerit q admittunt. Rñ. illi q meruerūt multū vel parū: et illi q non demeruerūt multū vel parū: ut hic in tex. **C** Quero qd si aliquos elegerit: an illi ceteris pferant. R. aut elegerit oēs q meruerunt et alij q no meruerūt neq. demeruerūt no admittentur. sed si elegerit aliquos ex his q meruerūt: et aliquos no: tñ illi qui meruerūt vendicant partes ab heredit. ut h. in. d. eos aut a d. r. i. sensu. **Ac** ob. l. cu. q. d. a. s. e. q. ibi testor dixit quos dignos putaueris simplr: h. vero expse habuit respectu ad merita. **C** Quero qñ mater nullū elegerit oēs qui no offenderūt admittunt: vt hic. sed dubitat qualr admittant: an q plus meruit plus

beat: an oēs equaliter. **Ex. hic videt q. oēs eq. liter et etiā glo. qd. pbaf. q. et illi q no meruerunt nec demeruerūt admittunt. si ergo distributio fieret fm merita illi nil hērent. Sed hoc facit. s. e. l. cum filijs. s. pater. vbi m. n. eligente remanet in arbitrio iudicis. So. illa vba put quis de meruit tollunt d. r. i. tatem. Distingue ergo aut testator iussit distribui inter filios h. i. respectu ad merita testoris. aut h. i. respectu ad merita eoz respectu heredis aut simplr. p. mo casu herede no eligente remanet arbitrio iudicis q eligat: vt. d. s. pater. secūdo casu videt testator elegisse psonam heredis: et ideo eo no eligente extinguit arbitrium: vt hic. tertio casu idē: ut. l. cu. q. d. a. s. eo.**

Donationis Quis sunt vba dispo-

sitiua no refert cum quo q. loquat: s. i. que volūtatis itentio dirigat h. d. p. cor. s. e. l. m. l. e. i. p. n. et. l. peto. i. p. n. et ibi dixi **Ex. s. sequenti.**

C Si frēs rogati sint iur. restituere: et vn. alieat ptem suā: et alius pte suā: deinde alter moriat: an sup. iur. admittet ad petitiōem fideicomis. si: ibi. **Quero.** Et an alienatio iterim teneat. Et qd si no alienant: sed alienationi p. sentit: an admittat ad reuocationē: ibi. **Querit glo.** Et an si emphiteota non soluit canonē et dñs vult eū repellere: et ille dicat velle soluere penā rato manēte pacto eo debeat audiri emphiteota: ibi. **By.** Et si duo faciūt pacem: et deinde inuicē se offendunt nec apparet q. s. i. p. m. an alter alterum possit accusare. vide in fi.

Libertis Qui vult v voluntatē defū

cti et eo qd est ca fideicomis si ab eius petitiōe repellit. h. d. In pma pte alienauerūt oēs vno excepto. scda oēs fil. in nullo excepto. in tertia pmo vn. postea alij. in q. rta nullus: sed decessit vltim. et neo herede relicto. fa. ibi: alioqn. tertia ibi: ceterū. q. rta ibi: ac si nemo. **Quero pmo** pone duos frēs rogatos inuicē de restituēdo et vn. alieat pte suā: et alius filr. moritur p. m. vel secundus: an admittet sup. iur. ad petitiōem fideicomis. **Glo.** notabilr dicit q. sic. **Ac** ob. iste. s. q. alienando facit expse v. voluntatē testatoris: s. i. in thmate p. p. s. i. testor expse non p. h. i. b. i. tatem: sed lex p. h. i. b. e. bat. pro ista gl. facit. j. de. iur. pa. l. si libert. mino rem. **Itē** facit. s. de. inof. te. l. etiā. et. j. de. his qui. ut in di. l. pe. vbi ille q. ipugnat testm p. d. i. t. ea que ei ex testō q. r. u. n. t. n. q. aliunde: ut donata ca mortis. **Ita** h. ille q. alienat p. d. i. t. ea q. sibi deberentur ex alienatiōe: no ea q. sibi debent frē moriente. **Querit glo.** vtrū alienatio iterim teneat. Et dicit q. sic. de hoc hētis glo. **Frās** q. s. recitauit in. l. suo legato. s. i. s. e. ti. dic ut ibi. **Querit gl.** qd si aliqs no alienauit: s. i. alienatē p. sentit: an admittat ad reuocationē eoz q. postea alienauerūt. Et dicit q. sic: q. no venit v. voluntatē defuncti alienado: sed suo fauori renūciat. **Ultimo glo.** si gnat. ar. s. de. l. codicillif. s. insulā. j. e. et no soluit dic ut dixi in. l. fundū p. fideicomissum. in. p. n. s. ti. i. **By.** inducit istū. s. q. si emphiteota no soluit pensionē et dñs vult eū repellere: et ipe emphiteota dicit ego volo soluere penā et retinere emphiteosim ex illa cla: rato manēte pacto q. non audiat. **Ita** illa cla opatur ei q. suat p. missa: non ei q. venit: ut hoc. s. **Glo.** determinat hoc in. l. q. s. idem. C. de. tra. fact. l. ego induco ad. q. lex dicit q. filius no pōt agere sine p. sentu p. ris: ut. l. cu. non solū. s. necessitatē. C. de. bo. q. lib. qd si p. r. et filius agant fil. **Terre** videt alter alteri p. sentire. ar. h. s. facit. l. tici. in. p. n. s. q. mo. pig. vel by. sol. **Itē**

seq. imo. hic tu tñ vid bal. i. l. si furiosi. C. de nup. et qd no. ang. i. l. ab eptoe. s. d. pac. et hoc dñi tene mēti. et idē videtur tenē bal. i. l. is q. heres s. neq. filius et ibi etiā ag. et imol. s. de. acq. her. et se. q. tur bal. i. l. h. C. ad ma. et qd ibi dixi et bal. i. l. si filius. i. h. s. d. bis q. sūt sui vel. et bal. in. addi. sp. i. ti. de. pac. et. io. an. in regula q. tac. i. mer. cu. et fac. qd no. bal. in. l. si p. h. i. t. s. si marit. solu. ma. et bal. i. l. si liqueat. C. de inoffi. do. na. et dictum bar. hic sim. pliciter re. fert et sequit. pau. de. ca. in. p. s. i. lio. l. ij. in. cip. in xpi no. mine amen. super primo dubio l. z. sue rint diuerse opi. i. vl. ver. bis ibi itē iudicio ad aliū si duo p. mis. rūt se no. of. fendere po. stea s. simul se. offendūt q. teneat. et vid. bar. i. l. suuz. s. seq. d. ob. et bar. i. l. i. si quadru. pau. se. vi. et ibi late dixi. et vide tex. in. c. p. s. i. t. u. r. d. pe. et. l. iulia. s. offerri. et. l. q. pendē. de. ac. ep. et bal. i. l. cum p. po. nas. la. ij. C. de. pac.

a. C. Tribes q
no. r. victus
bar. h. sequit
pau. de ca. in
l. suuz q. de
ver. obli.

b. C. Cui inter
verior lec. vi
de bar. i. l. si
ita. s. si ca. l.
j. de v. obli.

iducō ad aliud. duo fecerūt pacē siml. postea se
iucez offēdūt nec apparet qd pmo r qd postea.
qrit an alter alterz possit accusare de pace rupta
Aidel qd nō: qz pacē fil iucez ruperūt: s; si vn^o p
mo r ali^o scō: tūc secūdus pōr accusare pmo de
pace rupta. nō pmo scōm: vt hac. l. i. n. ceterum.

Cum inter fili^o liberte pnumerat
i familia libertoꝝ. h. d.
C. Op. fili^o liberte nō ē de familia: vt. l. pñciatō
s. si. d. n. sig. ergo nō ē de familia testōris. Dicit
qdā qd hic fili^o liberte erat fil^o libertoꝝ: s; si ita eēt
h nō haberet dubiū. vñ dicit glo. qd h logi i filio
liberte nato vno testōre. vñ cū in fructū pōr re
uocari iō pñciatō appellatiōe libertoꝝ: r i h refi
det glo. s; certe si h eēt vñ ista. l. nullū hēret du
biū. vñ dic aliter qd iste fili^o liberte ē eēne^o quo ad
testōre: tñ qz ē heres legitim^o liberte ab intestato
nō vñ fieri vñ volūtate si ad eū vadit fund^o. Nec
ob. s. e. l. peto. s. fratre. qz ibi eēne^o insituit i te
stamento h eēne^o ab intestato succedit vt ibi rāgil i
glo. r ibi dixi. s; h d; iste. s. aliter sumari. l. q. d. ce
dit aliquo ex familia succedēte ab intestato nō vñ
aliēare. h. d. ad idē facit qd no. in. l. pater. s. fun
dus. j. ti. i. r ista est verior lect.

Cū estimaret. Si ille quē defun
ct^o putabat ab inte
stato successurū isolidū succedit p pre legata ab
eo noiati flicta pstabūt p pre libertatis isolidū.
h. d. C. Op. qd ista p sobrina teneat isolidū: vt. l.
p emācipatōez. in pn. j. ti. i. Glo. dicit h de egta
te: ibi de rigore. tu dic ibi succedit p pre sicut te
stator putabat: s; nō eodē mō quo putabat h ve
ro successit p pre r testator putabat isolidū.
C. Op. qd legata idiuuua nullo mō debeāt: vt
l. pe. s. de iure codi. So. dicit glo. h egta ibi ri
gor. qd declara vt no. i. s; r sic legata idiuuua
qñ aliqz pter spē testōris aufert pte nullo mō o
bē regulariter: vt in s; r. fallit in libertate r i h
est egta hic. r idē in. l. q. graui. s. de iure codi.
C. Op. fm Dy. de. l. cū filius. s. e. r. l. si qd facto
testō. in pn. j. e. So. ibi loqur in legatis relictis
a scriptis: sed h in relictis a venientib^o ab intesta
to. C. Ad hoc op. qd etiā relictis a venientib^o ab i
testato nō debeant alio succedente: ut. l. i. in. h. j.
ti. i. Sol. ibi succedit alius in totū pter spem de
functi. h nō succedit p pre alius vna cū eo quez
testōr successurū putabat: r iō qñ alius succedit
p pre spem defuncti. vtrū legata debeant r qñter
distingue. aut legata sūt relictis a scriptis. aut a ve
nientib^o ab intestato. si a scriptis aut testm relictis i
totū. aut pro pre: vt. l. si qd facto. j. e. r. l. cū filius
in pn. s. e. scōo casu qñ a venientib^o ab intestō. aut
sunt relictis simplr. aut noiati ab aliquo. si sim
pliciter: tūc debent a quoz succedēte ab intesta
to: ut. l. si qd cū nullū. r. l. in testō. de iure codi. si
noiati: r tūc aut succedit ille a quo testōr reli
quit noiati tñ. aut alius pñsus. aut ali^o vna cū
illo. Primo cāu debent legata ab eo sine dubio
vt in toto ti. de iure codi. Scōo casu aut ali^o erat
eqlis gradus cū noiato: r tūc debent legata: ut
l. si ticio. s. iul. s. e. ita dicit Dy. Tu in hoc passu
dic vt dixi in. d. s. iul. qz non loqur in legatis re
lictis noiati. si nō erat in alio gradu qñ noiati:
tūc non debent: ut. l. i. in. h. j. ti. i. Tertio cāu qñ
succedit noiatus vna cū alio: r tunc aut succedit
cū alio fm qd defunctus putabat r teneat ad inte
gra legata: ut. l. p emācipatōez. j. ti. i. si nō succe
dit ille alius pter defuncti voluntatē. aut loqur
in legatis diuuis r debent pro pre q succedit
legatari^o. ut h. r. l. pe. r. l. cū ea. de iure codi. aut
logmur in legatis idiuuis: r tūc nil debent: vt

d. l. pe. de iure codi. Fallit in libertatib^o: ut hic. r
l. qui graui. de iure codi. r. l. si pñ. de fideicō. lib.
Ista est distinctio Dy. modica mutatiōe facta:
vt vidistis ibi. C. Ultimo sup glo. si. ibi. sed cur
nō prestaf ab vtroqz sicut fideicōmissum. dic im
mo vult dicere cur non diuidit sicut fideicōmis
sum. r ad hoc sequit rñsio.

Pater filio Si fideicōmissum inui
cem datum cōtinet tan
tundem in quonitate r quāitate nō valet. Item
estimatio testatoris nullā necessitatē inducit. h.
d. C. Op. qd ex istis verbis inducat fideicōmis
sum: ut. l. peto. in pn. s. e. So. hoc ideo: qz
esset ridiculum. tantū enī daret vnus quantum
acciperet. h. l. s. ti. i. l. ab oibus. s. q. si ticio. vlti.
rñ. Et ad secūdum qd hic dicitur qd estimatio te
statoris nil operaf cōcor. l. si fundum. s. si liber
tus. s. ti. i.

Ticio fratri Si testōr grauat h
de i eo qd sibi hēdi de
bebat r debitum cū fructibus cōpensat fraudez
facere nō videt. secus si debitum cū falcidia cō
pensaret. h. d. pmo ponit qñ testator vult debitū
a se cōpensare cū fructibus. scōo qñ vult compē
sare cū falcidia. scōa ibi: plane. Itēz prima subdi
uiditur: quia pmo ponit thema r qd. scōo rñsio.
Itio rō rñsionis. scōa ibi: cū ex fructib^o. tertia ibi:
quoniā. C. In tex. ibi restituetur. dic subaudi q
ritur an tale fideicōmissum quātū ad hereditatē
seij valeat: r ad hoc rñdet statim cū ex fructibus
rē. C. Sequitur ver. plane. r ista pars diuiditur.
nam pmo ponitur thema r qd. scōo rñsio. tertio
ponit qdam iniquitas ex rñsione resultās. qro
illam iniquitatem puidet. qnto rñdet cuidā ob
iectioni q possit fieri in s; rium. scōa ibi: falcidiaz
tertia ibi: si iniquitatem. qtra ibi: prudentib^o. qn
ta ibi: nec videbit. C. Segur in tex. ibi retineat.
dic qritur qd dicta s; rba importēt. Ad qd rñdet
statim: qz debitū cū falcidia cōpensatur. C. No.
qd debitum pōt cū fructib^o compēdari nec psumi
tur fraus. facit. s. ti. i. l. filius. s. apud marcellum
r. s. e. l. impator. s. i. C. Scōo no. qd debitū com
pensatur cū falcidia tñ videtur fraus. C. Tertio
no. qd fraudem excludit nō dicit facere fraudē
cōcordantie sunt in glo. C. Op. r videt q quis
possit grauari in plus q ad eū puenit: vt. s. e. l. i
perator. s. i. in. h. s. Glo. non soluit. Dy. dicit q
ibi quāntitas legal r in ppria specie qd grauat.
Hāc grauat in hereditate q loco qritatis hē in
d. l. impator. s. cū qdam. C. Op. qd fructus non
extenuent debitū: qz sicut d; hēre hereditatē seij
ita fructus eius. postq dies fideicōmissi cessit: ut
l. in qtra. j. ad tre. So. intellige h de fructib^o per
ceptis ex hereditate meui testōris deductis fru
ctibus de hereditate seij. ita itelligit glo. i. ponē
do casum. C. Op. qd fruct^o hereditatis meui
non cōputent: qz sunt pcepti iudicio testatoris:
ut. d. l. in quarta. So. hoc iō qz testōr hoc voluit.
C. Ad scōam ptem op. qd testator nō potest phi
bere falcidiam iure isto: vt. l. qd de bonis. j. ad. l.
fal. So. fateor nisi p istū modū iubēdo debitum
pēdari cū falcidia l; etiā h sit iniquū. C. Cōtra
h op. qd ista iniquitas tollaf: vt. l. debitor. ad. l. fal.
So. fateor si heres adit hereditatē r nō puidit
sibi eo mō qd hic dicit. Dicit glo. sed aduerte: qd
utputō hoc remediū hodie non hēret locū: quia
cū testator pōt phibere falcidiam de iure: ut in
aut. sed cū testator. C. ad. l. fal. r in aut. de here.
r fal. s. si nō expressum phibendo non pmittit
fraudem. vñ si qd omitteret ex testō: vt hēat ab
intestato incidit in edictū: si qd omiffa cā testam

¶ Uicos. No. q. l. ad de Bar. l. d. l. demōstratio. & que ibi dixi. & bart. i. l. si fortidia. nū. alias cuz uirū. C. d. h. deico. & ang. i. auē. d. resti. fideico. in fi. & Jo. an. in spe. de libel. concept. s. l. ter alias. & i. u.

¶ Uicos. q. dū. cō. hieba. tur. Aliq. d. cū q. bar. est sibi cōtrari. in. l. i. s. si si pulā. in fi. de v. ob. ad istud qd. hic dicitur.

¶ Def. tibi pars. Uide bal. i. auē. generaliter. in. vi. col. C. d. epi. & cler. in. v. i. u. hoc q. r. in. l. i. eos. s. cautio. d. appel. & in. l. pperandum. s. finautē. al. terutra. in. l. i. col. C. de iud. di. & ibi saly. & ibi uō bal. & saly. l. i. cdi. ta in v. que / ro modo. de eden. & bal. i. l. i. C. de pl. pe.

¶ Facit. vi. de bar. in. l. i. si. non diui. in. vi. verbis suis. de ver. obli.

¶ Cum post mortem. Et de intellectu huius. s. vi. de voc. in. l. i. i. C. quod me. ca.

ri. & hoc quo ad falcidia. quo ad quartā debitaz iure nature remanēt iura antiqua. ¶ Quero q̄li ter ista cōpēsatio fit i falcidia. Rñdeo dic q̄ fit p cautionem mutianā qd̄ glo. reprobat qa cautio mutiana hz locum i cōditionib⁹ de nō faciēdo. hic autē nō fuit p̄ditio sed modus qa ista uerba ne fideicōmissuz retineat iducit modū. ¶ No. istā glo. q̄ p dictionē ne: iducitur mod⁹. ¶ In cōtrariuz ē. l. q̄ absentī. s. i. j. de acq. pos. & ibi de hoc p̄ Dy. Ego autem dico q̄ dicitio ne: q̄nqz i ducit modum q̄nqz conditionē: ut dixit tex. i. l. cum tale. s. ticius. j. de con. & de. dixi plene in. l. quibus diebus. s. termilius. e. ti. ¶ Quero hic dicitur q̄ falcidia cōpēsaf cum debito. de falcidia quorum honorum intelligit. Alio dicit de falcidia hereditatis meuiane: qa falcidia hereditatis seiane capitur ut debitum: l. Ros. dixerit contrarium ut in glo. aduerte tamen q̄ falcidia hereditatis seiane que debebatur ipsi meui teſtatori computatur in hereditatem meui.

A te peto. Disunctio posita iter p̄so nas inter quas cadit affectio ordinata non resoluitur in coniunctā. h. d. ¶ Op. q̄ non inspiciamus ordinē: ut. s. e. l. s. fidei tue. Sol. ibi cōstabat de mēte testatoris hic non. ¶ Opp. disunctiua posita inter personas honoratas resoluitur in coniunctam: ut. l. fi. C. de verbo. sig. Sol. hic cadit inter personas inter quas cadit affectio ordinata: ibi secus.

Uicos. Valet legatū l. nō fuerit adiecta qualitas quā testator adiecturum se dixit. h. d. No. q̄ l. s. h. s. f. omittuntur a notario: tamen valet uen dicio si fundus ē certus: ut. l. demōstratio. j. de cōdi. & de. & l. cuz seruo. s. fi. de cōtrahen. emp. ¶ Opp. q̄ tale legatum nō ualeat: ut. l. ticia. in prin. s. e. So. hie legatum fuit exp̄sse & p̄fecte relicuz: l. fuerit omīsa q̄dā q̄litas. sed in. l. cōtraria legatum ab ipso initio fuit ip̄fectum & icertuz. ¶ Op. de. l. quotiens. s. tantundē. s. de here. insti. So. ut ibi. ¶ Ultimo istum tex. allegat imperator in. l. penul. C. de insti. & subſi.

¶ Ex. l. sequenti. Si aliq̄e petit plus debito dat reo iustaz cām litigandi nisi dicat q̄ paratus sit recipere partes que non est in controuersia.

U i solidum. Iusta causa i parte nō tollit morā in alia pte. h. d. & ē casus notabilis. ¶ Op. rōne partis i debite quis excusat a mora sup toto: ut. l. fideico. i prin. s. de usuris. So. duobus modis. p̄mo q̄ ibi heres opponebat falcidiā nec p̄pter hoc cōfitebat aliquā partē debitā: & pōt eē q̄ per falcidiā totum legatuz subuertit: ut. l. i. s. hec s̄ba. j. si cui plusquā p. l. falcidiā. hic nō partē d̄biti cōfitebat. ¶ uel aliter dico q̄ si aliq̄s obijcit exceptionē p parte nisi dicat petitur se paratū recipe aliā partē non uidet reus in mora: ut. d. l. i. fideico. i prin. sec⁹ si actor dicat da mihi aliā partē q̄ nō ē mihi i cōtrouersia: ut in tex. isto. & est rō qa si petit totū nō tenetor tibi offerre ptē: qa nō est iustimile q̄ eā uelis recipe: ut. l. tutor. s. lucius. s. de usuris. ideo habes necesse exprimere q̄ def tibi pars. Facit q̄ si aliq̄s petit plus debito sup toto habeo iustaz cām litigandi: nisi dicas te paratū recipe partes q̄ nō est in cōtrouersia. & sic in exp̄sis litis nō cōdēnabor. Et etiā facit⁹ ad multa alia.

Cum post mortem. ¶ Legata rio debet estimatio ipsius rei uel partis q̄ ad he

redē loco rei puenit. h. d. qd̄ no. ¶ No. tex. ibi p̄ mō estimationis & c. & hoc allegat glo. i q̄one notabili in. l. si ex falsis. in. vl. glo. mag. C. de transf. Ex. s. sequenti.

¶ An iuramentū calūnie excuset ab expensis. Et an cū tutor male litigat quis cōdēnabit i expensis. & qd̄ cū p̄curator calūniose litigat an ipse cōdemnetur uel principalis.

Etiā. Republica p̄pter morā tenet ad usuras. p̄pter temeritatem ad impēsas lit. l. habeat regressum cōtra administratōrē. idē i pupillo & tutorib⁹. h. d. ¶ No. qd̄ q̄ habet iustā cāz litigādī excusat ab exp̄sis: secus si iniustā. ¶ Et p̄ hoc potest rñderi ad. q. Glo. querit utrū sacm⁹ de calūnia excuset ab exp̄sis. Glo. q̄ sic i auē. ḡnāliter. C. de epi. & cle. & in corpore. de iudi. s. oportet. & in. l. pperandū. s. finautē alterutra. C. de iudi. ueritas ē q̄ sacramētū calūnie excusat a calūnia nō a temeritate sue ignauitē: ut. l. i. in prin. s. si mu. uen. no. & l. ij. s. i. s. de iureiur. & ibi p̄ Guil. & j. ad turpil. l. i. s. i. s. exp̄sse litis ueniūt p̄pter temeritatē ēt si cesset calūnia⁹ uel dolus: ut hic. & l. eū quē temere. s. de iudi. ergo iuramentū nō excusat ab exp̄sis. ¶ Quero tutor⁹ male litigauit quis cōdēnabitur in exp̄sis: an tutor p̄prio nomie an pupillus: an tutor tutorio noīe. Tex. hic dicit q̄ cōdēnabitur pupill⁹ uel resp. & in eis fiet executio l. habeat regressuz cōtra administratōrē. In cōtrariū est tex. q̄ tutor debeat cōdēnari in. l. nō ē ambigēdū. C. de adm. tu. Eredo q̄ utrūqz pōt fieri uel hoc uel aliud p̄ istas. ll. Puro tñ q̄ eo casu quo dixi executionē fieri cōtra pupilluz uel rēpublicā q̄ liberes cedēdo actionē: ut. l. pe. s. de adm. tu. facit ad predicta. l. si dolo. s. si quis omif. cau. te. & ibi dixi. ¶ Quero qd̄ de p̄curatore calūniose uel temerarie litigante utruz ipse cōdēnetur an principalis dñs in exp̄sis. Dixi i. l. i. s. p̄cur. s. si quis ius di. non obtē. Spe. tā git in spe. de execu. sen. s. sequitur. & qd̄ si p̄curator.

Medria. ¶ Ultim⁹ d̄ familia prediū alie nari prohibitus eius petitio nē ad extraneū heredē trāsmittit. h. d. ¶ Op. s. e. l. peto. s. fratre. So. duob⁹ modif. p̄mo q̄ hic nullus alius de familia remāserat. simile. s. l. p̄ri. s. liber. in fi. uel dic q̄ extraneus successit huic filio ab intestato: ut filius m̄fi q̄ pōt dici c̄neus: qa in potestate nō ē: ut. l. i. s. c̄neū. C. de rei vx. ac. & tūc ēt si aliq̄ superessent ille extrane⁹ admittetetur: ut. s. l. proxī. s. cum inter.

Si creditor. ¶ Qui uocatur ad fideicōmissum p̄dio alienato nō reuocāt ab eo qui emit a creditor teſtatoris. h. d. ¶ Quero utrū cōtra heredē q̄ nō soluit debitū possit haberi regressus. Quidā in tex. habēt cōtra emptorē. qd̄ habēt cōtra heredē. & sm̄ hāc uidet casus q̄ cōtra heredē nil possit dici. glo. tñ dicit hoc eē uerū nisi heredi possit imputari cur nō soluit. quā glo. no. p̄ eo q̄ dixi in. l. si res obligata. s. ti. i. Dy. tñ supplet hic q̄ heredi filij solū ip̄tuf in illis tribus casibus qui ponūtur in. d. l. si res obligata. ego aut̄ intelligo istā glo. q̄ i oī casu quo fund⁹ erat obligat⁹ p̄ obito d̄functi possit imputari heredi cur nō soluit qa scō suo puat legatariū re. ar. s. e. l. q̄ duos. et p̄ tex. in. l. apud iul. s. heres. s. ti. i. dixi i. l. si res. s. d. le. i. & hoc t̄z gl. hic nō uiolādo ipsā qd̄ no.

De fideicōmissum. ¶ Qui p̄ ignorantia iuris patit aliuz uti re

¶ Etia. utrū sacramētū. Utrū sacramētum calū. excuset ab expensis. de quo etiam p̄ ang. in. d. s. o. & doc. in. d. s. finautē alterutra. bar. to. lat⁹ in. d. l. i. ad turpil. ¶ C. Leset calūnia. Et hic uidet tex. q̄ minor non possit restitu aduersus morā per cū cōmissaz. de quo per bal. in. l. in mino rum. in fi. C. in qui. ca. in integ. resti. ¶ Quero tutor. Et vide de bar. in. l. si p̄curator. in. ij. col. s. d. con. si. inde. & in. l. i. s. si p̄curator. s. si quis ius dicē. nō ob. tēpe. bar. i. l. edita. in. pe. q. C. d. edē. & latius in. l. i. j. i prin. j. de re iudi. et quod ibi dixi in. l. si dolo. s. si quis omif. cau. te. sta. ¶ Si creditor. vide tex. & bal. in. l. i. C. d. pig. un. pe. nō pos.

sibi debita non cadit a debito. h. d. C. Op. de l. si patronus. de his que in frau. pa. Glo. soluit hic uno mo. Dy. aliter quod dixi in. l. clodius. s. de acquir. here.

Legatum. Bnium trasit i legatariu recta via sicut i herede adeunte. h. d. uel aliter.

Ad operaf aditio quo ad heredē illud operaf agnitio legati quo ad legatariū. h. d. C. Op. qd ista nō sit bona epparatio: ut. l. cū pī. §. surdo. s. .e. So. fateor qd nō est p oīa bona. nā hereditas nō querit regulariter sine aditioe. legatū nō qritur ignorātī. tñ cōmutabiliter qa si vult repudiare uidet nūquā qstū. z hoc respectu epparauit hic iuriscōsult: qa sicut pōt repudiari hereditas ita legatū z ita pōt agnosci hereditas sicut legatū. s. si nō agnoscat uel repudiet tūc differunt. C. Op. qd dñium nō trāseat recta uia: ut. l. legatū enī. §. fi. s. ti. i. z. l. papinia. de serui. So. ut in qualibet earū no. C. Op. ut in glo. z so. z bene ut in ea.

Quis testō. Legata relicta a scriptis a uenietib⁹ ab itestō nō debentur

h. d. C. Op. s. de iniuf. te. l. posthum⁹. So. ibi testm fuit ruptū z post cōfirmatum iure p̄torio. C. Op. C. de li. p̄re. auē. ex cā. So. glo. qd hodie ista lex corrigat rupto testō ex cā p̄teritionis uel exheredatiōis: ut legata ualeāt. t3 glo. simpliciter siue testm sit ruptū preteritione posthumi siue iā nati siue filij emācipati qd legata debeātur. quod intellige: ut dixi in. l. posthum⁹. s. s. iniuf. te. z. l. filio preterito.

Ebitor decem. Bn uenit cā tēdens ad eundē effectū: lz ea existēte dispositio ab initio nō ualuisse dispositio nō uitiat. h. d. Primo ponit dictū. Secūdo circa illud determinat duo dubia. Tertio dictū pbat p simile de dote p̄legata. Quarto pbat dicrum p reductionē ad incōueniēs. s. ibi nec tollit. tertia ibi sic z i dote. q̄rta ibi alioqn. C. Op. qd nō sit i legatū nisi solū iterusuriū medij t̄pis: ut. l. i. §. si qd creditori. j. ad. l. fal. So. quātū ad hoc ut possit defalcari p̄cedit cōtrariū. quātum ad hoc ut possit peti procedit lex ista z ita sentit glo. que icipit. i. usura. C. Op. ad h. qd si uiuo. insti. e. §. ecōtrario So. dicit glo. hic est inutile. s. sine utilitate peculiaria: tñ ualeat ut possit peti actioe ex testō z ista ē h̄a. Uel dic qd illud est ius nouū istud uer⁹. Dicit glo. est cōtra. l. h̄bis. j. ad. l. fal. tene ergo primā. C. Op. res uitiat si deuenit ad eū casuz a quo nō potuit ichoari: ut. l. plurib⁹. §. z si placet. j. de h̄b. ob. So. regula illa nō p̄cedit qñ casus supueniēs tēdit ad eundē effectū cū dispositioe. ita loquitur hic. dixi in. l. cōtraria. p. Dy. in. c. actus legitimi. de reg. iur. li. vi.

Ebitor decem. b. materia huius. l. habetur plene per bart. post glo. i. l. iij. §. ex pluribus. j. de acqui. pos.

Si primo z secundo.

Si plures sunt substituti qlibet tenet ad legata relicta ab istitutis in quorū loco succedunt. h. d. In tex. dū dicit hereditib⁹ istitutis. dicit z si heres nō esset p̄m⁹ fuit substitut⁹ quart⁹. z si heres nō eēt secūda⁹ fuit substitut⁹ qntus. Dy. dicit tex. substituti. s. q̄rtus z qntus. Dicit tex. ab utroq3. hic r̄idet. z ibi substituto. s. quarto z qnto.

Seruo alieno. Seruo eius qd capax pōt relinq qd eidē seruo facto libero relinq possz: lz nō eo. mō. h. d. Primo ponit unū dictū. Secundo respōdet cuidā obiectioi. Tertio pōit unā regulā

iuliani. Quarto cōtra regulā format duo argumēta cōtraria z soluit. Quinto ex p̄dictis ponit unā illationē. Sexto cōcludit ad primū casū. s. ibi cū enī. tertia ibi: z iō. q̄rta ibi: caluiniosa. q̄nta ibi: ex illo. sexta ibi: ita nō mix. In p̄ma pte casus est facilis. In s̄a pte sic forma casum. Cōtra p̄dicta faciūt oēs leges qd dicit i legato facto suo in spicif capacitas z icapacitas dñi. Ad hoc r̄idet iuriscōsult⁹ qd est uerū i gñe qd o3 dñim eē capace nec regrif i specie qd res legata suo possit legari dño: qa ex p̄sona serui p̄sistit legatū adeo qd ipe liber fact⁹ caperet p se. h. d. Tertia pars ē clara qd istud demū pōt relinq suo qd ei possit relinq fact⁹ liber. h. d. Venio ad q̄rta pte. s. ad h̄. caluiniosa. in qua forma casum. Cōtra regulā iul. uidet qd si relinquant suo. x. ānua quādiu uiuat ualeat legatū z tñ liber fact⁹ cape nō posset. Ad hoc r̄idet iuriscōsult⁹ qd ista obiectio ē caluiniosa z cōtinet fallaciā accidētis: qa fit mutatio de qd i q̄le. nā iul. dixit qd id demū pōt suo relinqui qd facto libero cape possit. nō autē dixit qd taliter pōt relinq suo qliter libero z econuerso. Ad qd tēdit rō facta in cōtrariū. x. enī relicta posset capere liber nisi fuisset adiecta illa qlitas i legato: uel possem⁹ aliter dicere: z sic fm glo. formādo obiectioe: ut. s. z r̄isio fiat sic. Dicit iul. loquitur qñ relinquitur aliqd legatū qd pōt cedere ad utilitatē sui: sed istud nō ē huiusmodi: qa soluz cōcernit utilitatē dñi. ergo nō ē cōtra iul. C. In tex. ibi nā hoc legatū. dicit. s. de quo locut⁹ ē iulian⁹. Sequif ex p̄sona serui accipiet. Dicit hoc ē ex p̄sona serui acgrat⁹ dño z si liber fieret acgreret ipsi suo. s. legatū de quo obijctif solū p̄sonā dñi respicit. z ista lec. tāgif i glo. sup h̄bo accipit. i. h. C. In h̄. alioqn. ponit h̄a obiectio cōtra iul. s. de suo q nō pōt effici liber. ergo dño acgreret nō potest: qa sibi suo nō pōt relinq: qa liber cape non pōt fm regulā iul. dicit iuriscōsult⁹ si caluiniose i telligerem⁹ dictū iul. rep̄herem⁹. ll. hic dicentes qd p talē seruū q̄rat⁹ dño subaudi. s. itelligendo recte ille. ll. bñ dicit. Ad cōtrariū r̄ide: quia obiectio negat cōtingētā quā iul. ponit. Dixit enī qd illud pōt suo relinq qd liber cape posset si cōtingat qd liber fiat. ista obiectio ponit casum i quo nō pōt cōtingere qd sit liber: z sic nō facit aliqd cōtra iul. Sequit z iō ista z alie ptes sunt clare. C. Op. ad prin. j. de regula catonī. l. i. So. ut ibi nō enī h3 locū regula catoniana qñ legatū nō ualere ab initio pp̄ p̄sonā legatarij. C. Op. ad regulā iuliani. j. ti. i. l. fideicommissa. §. si seruo. ubi nō pōt legari suo illud qd posset cape fact⁹ liber. Glo. dicit qd regula iul. nō ē h̄a in oī re z i oī tpe. Tu dicas regulā eē uerā in oī re z i oī tēpore qd apparet: qa diffiniēdo dicit z ponendo regulā. s. itellige eā qd legatū factū suo ualeat ut sibi acgrat⁹ si cōtingat eū fieri liberū. z si hoc nō cōtingeret: tūc nō ualere si dño acquiri nō possit uel ipsi suo. s. in. l. cōtraria nō cōtingit suū uisese liberū. iō legatū nō ualeat si cōtingisset ualere. C. Op. de. l. si mihi z tibi. §. regula. s. ti. i. So. ut ibi. C. Alitio glo. allegat bonā. l. p regula iuliana. l. i. z si maxime. j. de seruitu. le.

Atinus. Lōditio adiecta si deicommissio intelligit repetita i substitutioe facta circa idē de eadē p̄sona. h. d. C. Op. of hic qd fideicommissū: nō uidet repetitū a substituto. Cōtra de. l. i3. s. ti. i. So. hoc iō qa eadē p̄sona est substituta z eidē fideicommissum ē relictu: ut. v. l. i3. in fi. Itē qa eēt repugnātia qd una z eadē p̄sona eēt istituta z sibi met deberet fideicommissum. z iō eligat alte-

Partial text from the adjacent page, including fragments of 'C. Op. de l. si patronus' and other legal references.

a Redi-
c torem.
 Vide
 bar. in. l. bu-
 iusmodi. §.
 cū pater. §.
 ti. i.
b Aius.
 §. et p. istū
 tex. de
 cidit bal. q.
 no. in. l. ij. C.
 q. res pign.
 obliga. pos.
c C. l. i. fac
 ad hoc quod
 no. bal. in. l.
 ij. C. de acq.
 ren. pos. i. v.
 vlt. §. d. d.
 no. p. bal. alt.
 as bart. i. l. i.
 j. d. re. vub.
 et ange. in. v.
 l. licet. adde
 no. per hunc
 tex. l. i. ij. in
 pri. j. de acq.
 ren. pos.
d Iria.
 et gl. i.
 hic respēdit
 bal. in. l. ij. §.
 pterea. i. pe.
 col. C. de iu.
 re dot.
e C. iores.
 rebellū. Et
 vide l. i. quo
 tino. in. pri.
 et qd. ibi no.
 C. de p. i. i. l.
 scbola. l. ij. r.
 tu vide bal. i.
 l. cū acutissi
 mi. C. d. fidei
 cō. r. i. uolū
 tas eo. ti. sed
 p. i. i. ipe r. z i
 l. ij. C. q. ad
 libe. puc. nō
 pos. et vide q.
 habes in. l. ij.
 si bac. §. parē
 tes. de i. ius
 vocan.
f C. l. i. no.
 Et vide bar.
 et qd. ibi scri
 pti post cū in
 l. de pupillo
 §. si qd. ipi
 p. i. i. de
 oper. no. nū.
 ci.
g C. l. i. pem
 ptoria. No.
 q. q. libet iter
 pellatio itel
 ligitur pem
 ptoria. ita et
 in terminis
 datis ad pro
 bandum. fa
 cit quod no.
 bar. de ver.
 premp. i. i.
 in. l. i. si finita
 §. i. i. l. de dā.
 infec. circa
 pri. vbi dicit
 q. quotiescū
 q. i. actu nō
 requirit ne
 cessario sen
 tentia iudi
 cis simplex
 citatio habz

rū: ut. l. recufare. §. ticius. j. ad treb.

I quis seruo.

Si liber-
tas p fidei
cōmissum obita retar def nihilominus
ipā z fideicōmissum pecuniariū debet. h. d.

Reditorem.

Si obitor
legat cre
ditori i dubio nō itelligit aīo cōpēsan
di. h. d. istam materiā declara in. l. si cū dotē. §. si
pater. §. so. ma.

Aius.

In legato gñali nō cōti
nētur noīa obitor. h. d.
C. p. §. ti. i. l. seruu filij. §. eū q cyro
graphū. dicit gl. sol. ut ibi. Bic q ibi legauit cy
rographū spāliter. hic gñaliter legauit oīa q in
domo sunt i quo legato nō uenit cyrographuz:
secus si uniuersaliter legaret mēsam uel kalēda
riū: ut. l. cū pater. §. mēse. §. e. r. l. cū filiū. j. ti. i. r.
p. l. y. C. loca. l. certi iuris in. iij. q. qd. no.

Ticius.

Diuisio gratia uerioris cul
ture diuersos fundos non fa
cit. hoc dicit.

Ex. l. sequenti.

Legata mina frumēti nō itelligitur legatum
ipsum uas.

Icia.

In legato quātitatī nō hz
locū regula de duab' cāis
lucratiuis. h. d. fm unā lec. l. fm illaz q
fuit legata tessera frumētaria. hoc ē frumētū qd
est ad mēsurā unius tessere. Huic lecture cōcor
dat. j. de sol. l. i. si quis duos. §. i. Secūdo mō le
git q hic fuit legatū uas cū quo mēsurā nō qti
tas q mēsurā z fm istā. h. d. Qui iubet rē alteri
cōparari nō uidet rē legare sed estimatiōe. z iō
re habita ex cā lucratiua actio non extinguit. h.
d. Huic lec. magis applaudet littera. No. tm ex
ista diuersitate q si testator legat minā frumēti
intelligit de frumēto nō de ipso uase. Sz si lega
ret corbē uel minā frumētaria: tūc pōt eē dubiū
ut colligit ex lecturis h. positis. Eredo tm q tūc
magis de uase itelligeret fm lec. illā. C. opp. si
iussit cōparari tessera factū ē in obligatione non
quātitas: ut. l. fideicōmissa. §. si. j. ti. i. sol. q. i. qz le
gat spēs: z tunc ipsa est in obligatione z petitio
ne: vt. §. ti. i. l. si dom. §. cū alicui. qd itellige: ut
dixi. §. e. l. lucius z ei. z. §. ti. i. l. plane. §. qd si rē.
q. i. qz legat p. i. i. rei: z tūc estimatiō tm est in obli
gatione: ut. l. fundū cornel. j. de noua. r. l. si ali.
in fi. §. de vsur. q. i. qz legat factū. f. q. testator iu
bet rē cōparari: z tūc ipz factū est i obligatione:
ut. l. fideicōmissa. §. si. rē. j. ti. i. Sz estimatiō suc
cedit in obligatione in duobus casibus intelli
go in isto facto quādo iubet res cōparari. Pri
mo post mortē heredis: ut. l. patron. in prin. j.
ti. i. Secūdo quādo illud factū desit posse iple
ri: ga illa res que debet emi est effecta legatarij:
ut hic. C. Quero testator iubet emi de cuius pe
cunia intelligitur. Respondeo in dubio de pecu
nia heredis: ut hic. r. l. his uerbis. §. i. j. ti. i. r. l.
stichus. e. ti. r. l. sed z si suscepit. §. i. §. d. iudi.

Ex. §. sequenti.

Stare staturo q uxores rebellium nō possint
stare in ciuitate: an si remanserint uidue possint
reverti. z sufficit una interpellatio nec est necesse
dicere premp. r. cum est statutum q instā
tia pereat quinqz mensibus nisi per actorem nō
steterit sufficit si semel iudicē interpellat.

Usuras.

Finita causa priuilegij fini
tur priuilegium z ad morā
sufficit una interpellatio. hoc dicit. C. opp. pri
uilegia debent esse perpetua: ut. l. falso. C. de di

uer. rescrip. So. ut no. per Dy. in ca. decet. ex
tra de reg. iur. lib. vi. Inducitur per Ja. de are.
ad. q. dicit statutum q uxores rebellium nō pos
sunt stare in ciuitate: an si remanserint uidue pos
sint reuerti. Dic uidetur q sic: quia finita causa
odij uidetur finire odium. facit. §. de postulādo
. l. cui eorum. §. affinitates. C. ultimo no. q sus
ficit q semel quis interpellat: ut hic. r. l. mora. in
prin. §. de vsur. z ibi glo. super uerbo istātia. r. j.
quod ui aut clā. l. prohibet. §. illud. r. qd ibi no.
Fallit. §. de pig. ac. l. si cōuenit. p. hoc apparet
q in protestatione seu interpellatione nō teneat
tur quis dicere z premp. r. cū quelibet inter
pellatio sit premp. r. sicut dicimus in dila
tionibus que dātur ad probandū: ut. l. in pecu
narijs. §. de ferijs. Itē p hoc dixi statutum ē hic
q instantia pereat. v. mēsbus nisi per actore nō
steterit: actor iterpellauit semel iudicē q pferret
sniam certe satis ē: ut perpetuo uideat stare p iu
dicē: ut hic nec habet actor necesse singula die
interpellare iudicem: ut hic. facit. l. male agitur
. C. de prescrip. xxx. an.

Seia libertis.

Fideicōmissuz re
lictum ab uno ex
heredibus qui ultim' decesserit facit uideri he
redes inuicem substitutos. h. d. z singularis ca
sus est. C. p. de. l. uel singulis. §. de vul. r. pu.
dicit glo. q hoc nō est ex uigore illorū uerboruz
qui ultim' decesserit: sed quia precepit fundū
non alienari. Dy. dicit q ista substitutio intelli
gitur ex uigore illorū uerborū q ultim' decesse
rit: z secūdo istā sententiā p. batur in tex. ibi in
secūdo tamē adiecit r. z ad cōtrariū rī. Dy. q
. l. uel singulis loquit in substitutione directa in
qua nō substituit quis nisi in hereditate ultimi
decedētis hic loquit i substitutione fideicōmissa
ria i qua ultio decedēs grauat i toto fundo.

Ex. §. sequenti.

Donatio i officiosa q lter reuocetur: ibi. Di
stingue. Et an reuocet ipso iure: ibi. Querit. Et
an cū donationes sunt facte diuersis tēporibus
z una tantū ē in officiosa: an oēs reuocent: ibi.
Querit glo. Et an cum super donatione inoffi
ciosa facta per parentes est iuratum filius possit
agere querela: ibi. Querit. Et quid si donatio i
officiosa est facta monasterio: an reuocetur: ibi.
Quero dixi. Et an. l. si unquā possit renunciari:
ibi. Quero utrū. Et an cū quis in dubio simpli
citer donat z postea habuit liberos an reuocet
tur: ibi. Quero quid. Et an. l. si unquā: habeat
locū cū donat res particularis: ibi. Quero. Et
quid si filij sunt nati postea mortui: an reconua
lescat donatio: ibi. Quero pone. Et an cum mu
lier donat z iurat non reuocare si superueniunt
filij: an iuramentum impediatur reuocationem ui
de in fi.

Imperator autem.

Do
natio
in officiosa collata in filium uel nepotez per aliū
usqz ad legitimam reuocatur. h. d. z iste. §. z se
quens tractant de materia in officiose donatio
nis z non alibi principaliter in toto libro pande
ctarum. C. opp. q non reuocetur in dimidia:
sed usqz ad legitimam: ut. C. de inoffi. dona. l. h
totas. r. l. si liqueat. e. ti. Huius timor sunt opi.
Prima Bzo. qui dicit q reuocatur usqz ad le
gitimam per dictas. ll. r. C. de inoffi. test. auten
ti. unde si parens. z hic exponit dimidiā. f. legiti
me: ut hic in glo. Ista opi. non est uera. nam pl'
iuris habet in bonis filius q patronus: ut. l. si
quis legatum. §. si. j. de falsis. r. ibi no. Sz patro

vim perem:
ptorij. e. uide
ang. r. Jmol.
fn. l. i. §. hec
stipulatio. j.
si cui plusqz
per. l. falci. fa
cit quod no
bar. in. l. qui
rome. §. co/
heredes. de
verbo. obli.
Idem in ve
nunci. hēda
uenditorij: qz
sufficit vna
secūdo Jn
no. in. c. cuz
nobis olim
elec. z sequit
bal. in. c. i. de
mili. uasal. q
contu. est et
Jmol. in. d.
. c. cū nobis.
z adde bar. i
extrauag. ad
rep. in ver. i
termino. et
Jmol. i. d. §.
iul. z bal. in
aut. itē nulla
cōitas. d. ep.
e. cle. bar. i. l.
mora. d. vsu.
z qd ibi dixi
cōtra bar. et
bal. i. aut. itē
appell. C. de
tēp. ap. q. te
net aliter. ad
fin. z in du
bio uidetur
pire ad dese
ctū actoris.
sz ut hoc nō
presumatur.
vide cautels
postam i. l.
fi. C. de adul
ter. l. vt offe
rat apd acta
r. z.
ADDE q
unica inter
pellatio suffi
ciat abb. con
silio. vij. ij. li.
z q sufficit
semel inter
pellare iudicē
cey sequitur
J. Pau. de ca.
con. §. xvij.

nus reuocat in totū: vt. l. si libertus. §. pe. j. d. iu. repa. ergo rē. fm. Pe. Et iō Bug. distiguit aut donatio fuit inofficiosa re z cōsilio z reuocatur i totum: ut hic. Aut fuit inofficiosa re tantū z reuocatur usqz ad legitimā: ut. d. l. si totas. z auē. uñ si parēs. Ista distinctio nō uidetur hā: qa etiā quādo ē inofficiosa re tantū reuocatur i totū: vt. l. si unquā. C. de reuo. do. Unde By. distiguit aut donatur ante necessitatē filiorū reuocare uolentiū aut post. Si ante z tūc aut donat alicui ex liberis aut extraneis. Primo casu reuocat usqz ad legitimā: ut. l. si totas. Secūdo casu reuocat in totū: ut. d. l. si unquā. C. de reuo. dona. Si uero donatur post natiuitatē filiorū reuocare uolentiū: z tunc By. tenet distinctionēz Bug. aut est inofficiosa re z cōsilio: aut re tñ. Ista distinctio By. nō placz. nā reuocatio q̄ fit p. l. si unquā. C. de reuo. do. distat multū ab illa q̄ fit p. titulū de inoffi. do. z p. rescriptū principis de quo hic loqz tur. nā illa que fit ex. l. si unquā. fit ex uolūtate donātis qui ignorās se habere liberos donauit. p. qd̄ tacite uidebatur i uolūtate sua q̄ si liberi sibi nascerētur possent reuocare: z hoc saltē ex iuris dispositione. Sz reuocatio que fit p. ti. de inoffi. dona. fit cōtra uoluntatē defuncti q̄ uoluit filijs p̄iudicare quātū potuit nec illa fit nisi p̄posita q̄rela. Itē i secūdo mēbro qñ Du. dicit aut donatio ē inofficiosa re z cōsilio z reuocat in totūz est cōtra casum. l. si liqueat. C. d. inoffi. dona. ubi est inofficiosa re z cōsilio z nō reuocat nisi usqz ad debitū bonoz subsidiū. ¶ Distigue ergo sic. aut q̄ris de reuocatiōe q̄ fit ex p̄sumpta uolūtate donātis p̄pter liberos supueniētes. aut de reuocatiōe que fit ex ti. de inoffi. donatiōibz. p̄rio casu aut collata fuit donatio in libertū uel extraneū: z reuocatur i totū: ut. l. si unquā. C. d. reuo. do. Si uero in filiū reuocat usqz ad debitū bonorū subsidiū: ut. l. si totas. C. de inoffi. do. licet glo. ibi nō usqz quaqz bene itelligat. Secūdo casu aut donatio fuit collata in unū ex liberis z reuocatur usqz ad debitū bonorū subsidiū etiaz si fuit inofficiosa re z cōsilio: ut. l. si liqueat. C. de inoffi. do. Aut fuit collata in extraneū: z tūc aut illi filio q̄ uult reuocare fuit aliqd̄ relictūz z agit tantū ad supplementū legitime: ut. l. oimodo. C. de inoffi. test. z no. in. l. i. z in. l. si. C. d. inoffi. do. Aut sibi nō fuit aliqd̄ relictū: z tūc aut donatio fuit inofficiosa re z cōsilio z reuocat in totū: ut. l. si liber. §. pe. de iure patro. Aut fuit inofficiosa re tantū z reuocat usqz ad debitū bonoz subsidiū. ita debet itelligi. l. i. ij. z. i. iij. z. l. cū donatio nibz. C. de inoffi. do. ¶ Querit glo. an ista donatio reuocet ipso iure uel q̄rela p̄posita. Et remittit ad notata in. l. si totas. C. d. inoffi. do. Tudic q̄ reuocatio q̄ fit ex p̄sumpta uolūtate donātis per. l. si unquā. fit ipso iure a deo q̄ res potest uēdicari z possessio cōdicari: ut ibi no. Sed reuocatio q̄ fit p. titulū de inoffi. do. nō fit nisi p̄posita q̄rela. ut. d. l. i. z quod ibi no. C. de inoffi. do. ¶ Querit glo. qd̄ si diuersis tēporibz donauit: z ultima tantū est inofficiosa an oēs reuocantur. Bic ut in glo. hic. z in. d. l. i. C. de inoffi. do. z ibi p. doc. z alia circa materiā inofficiose do. dic ut ibi per glo. z doc. Ultra eā tamē z ea q̄ tangunt per eos quero qd̄ si hic filius cuius portio ē extenuata per donationē fuit heres institut z hereditatē agnouit an possit agere ex titulo d. inof. do. Respondeo agere pōt ad supplementū: ut no. in. d. l. i. C. de inof. do. p. hoc. C. si quid in frau. patro. l. i. z. ij. ubi heres licet sit heres pōt reuocare in fraudē alienata. pro hoc. C. de rei uen. l.

a C Imperator. re z con filio. ADDE Ro. cōsilio .xv. z bal. cōsilio. cccc lxi. ij. li. z ibi an reuocet ipso iure.

cū a matre. z. l. scimus. §. in cōputatione. in glo. mag. C. de iure deli. ¶ Quero mater z pater q̄ donauit inofficiose iurauit nō uenire cōtra: an filius potest agere querela. Respondeo quando cōtractus infirmat rōne alterius nūquā iuramēto cōtrahentiū cōfirmatur qa esset in alterius dispendiū: ut extra de pac. c. qu. iuis. z de iureiur. .c. l. j. vi. sed hic donatio inofficiosa infirmatur fauore filiorum. ergo rē. ¶ Quero dixi q̄ donatio facta uni ex liberis nō reuocatur nisi usqz ad legitimā: ut. d. l. si totas. quid si donatio ē facta uni monasterio an p̄pter liberos supuenientes reuocetur in totū uel usqz ad legitimam. De cretū dicit q̄ nō habet necesse reddere nisi legitimā sed si uult pōt reddere totū: ut. xvij. q. iij. c. ulti. z illud allegat glo. C. de epi. z cle. l. si quis ad de clinandā. ¶ Quero utrū. l. si unquā. C. de reuo. do. possit renūciari: utputa dono bōa mea z uolo q̄ p̄pter supueniētes liberos nō possit reuocari. Rñ. pōt quātū ad illā reuocationē que debet fieri ipso iure per. d. l. si unquā: sed nō quātū ad reuocationē fiendā per ti. de inoffi. do. quia fit donatio in fraudē filiorū. primū p̄bo. reuocatio que fit per. l. si unquā. fit ex p̄sumpta uolūtate donātis p̄pter liberos. z. c. s. allegatū dicit de muliere que filios nō habebat nec habet sperabat. unde si expresse uoluit q̄ in casu existētū filiorū nō possit reuocari ille leges non habēt locū. ¶ Quero quid si in dubio qs donauit simpliciter postea habuit liberos: an uile qui donauit habeat necesse probat q̄ nō cogitabat se habere filios an alius cui donauit habeat necesse p̄bare q̄ uoluit istam donationē ualere etiaz existētibus liberis. Istud ultimū uidetur probari quia masculū z feminā natura produxit: ut liberos procrearet: ut. l. maximū. C. de libe. prete. et. l. i. fo. ma. Bic ut cū de facto habere q̄ tres sunt casus. quādoqz q̄ cogitat expresse se habiturū filios z nō habet locū. d. l. si unquā. facit. l. tale pactum. in fi. s. de pac. quādoqz qs donat nec cogitat de hoc utrū sit habiturus filios uel nō: tūc si liberi superueniant habet locum. l. si unquā. z dicitū. c. ultimū. s. allegatū. quod dicit nec putabat se habere filios. sed ille qui nō cogitat sic uel non putat se habiturum filios cū habuit aiū i differentem nec ad aliquā partium cogitauit. p. hoc. j. de fur. l. falsus. §. si iactum. ¶ Quero. l. si unquā. loquitur de eo qui donauit omnia bona uel partem bonorum. quid si donauit unaz rez an habeat locum. d. l. si unquam. Rñ. sic. nam. l. si unquam loquitur in omnibz bonis uel parte bonorum: sed pars bonorum est idēz quod certa res: quia non continet debita uel credita: ut. l. non amplius. §. si. s. ti. i. maxime in contractibus inter uiuos: ut. l. mulier. i. prin. s. de iure do. z hoc quādo donatio est facta extraneo: secus si uni filio uel loco pio: quia nō reuocaretur nisi excederet debitum bonorū subsidiū per ea que dixi. s. ¶ Quero pone filij sunt nati. z sic donatio est reuocata ipso iure. demū incōtinēti sunt mortui: an ista donatio reconfirmetur. Isthū passum reperio tactum per Mar. de sano. z uidetur q̄ confirmetur: ut. l. posthumus. de in ius. te. z. l. f. mine. in fi. C. de secū. nu. pro hoc omnes leges que dicunt cessante causa cessat effectus. In cōtrariū quod non cōfirmetur: quia sicut actio semel extincta nō resuscitatur. ita donatio semel extincta nō reconfirmatur: ut. l. meuius. §. duobus. s. e. l. qui res. §. aream. j. de so. pro hoc uidetur casus. j. ad tre. l. heredibus. in prin. z de oper. liber. l. q̄ libertinus. §. amissi. z. l. iij. C. qñ

b C Quero mater. No. limit. quādo cōtract' isfirmatur ratio ne alteri nō firmatur iuramento contrahentium. Adde quod no. bar. in. l. hac edictali. in prin. de se cū. nupt. et no. per bart. post glo. no. in. l. qui in ius. §. i. d. re. iur. z vid qd̄ no. bal. in. l. .ij. C. de do. z cū bar. trā fit bal. in. l. i. in. v. col. C. de inoffi. test. alias d. inof. si. dona. et Ludo. i. cōs. incip. in tpi nomine non est dubium q̄ donatio rē. ubi hoc firmat ut ibi per eum. C. d. donaste rio. ADDE uidēdū bal. cōsilio. ccc xli. ij. lib. ¶ Non habent locum. ADDE ro. cōsilio. xvi. ubi pulcre quem tamē uide cōs. .cc. lxx. in fi. ¶ Habiturū filios. uide bal. in. d. l. si unquam.

f C Unā res. ADDE bal. cōsilio. lxxx ij. i. lib.

g C Quero pone. Adde bal. in. l. i. in ulti. col. C. d. inoffi. testa. ADDE bal. alle. cōsilio. .ccc. lxi. ij. li.

Fragmentary text from the right edge of the page, including the word 'Causa' and other illegible fragments.

diea lega. cedat. **N**o ob. l. posthumus: quia sibi confirmatur testamentum de eitate pretoria que equitas hic non reperitur scripta. **N**ec ob. regula cessante causa etc. quia illa loquitur quando causa cessat ante effectum consummationis: secus si effectus est consummatus: ut. l. si. j. unde li. sed filio nato ipso iure est reuocata donatio. et sic effectus est consummatus. pro hoc tex. in. d. l. si unquam. ubi dicitur mansurum quasi dicat non recessurum dominium etiam filio morietibus. **N**o ob. l. femine: quia lex ibi ultra procedit. **Q**uero mulier donauit simpliciter: et iurauit se non reuocaturam illam donationem. nati sunt filii postea an iuramentum reuocationem sciendam impedit per. d. l. si unquam. **I**n hoc puncto dominus **Recu.** de sancto minia to. et **Fran.** de py. et ego consulimus quod pro tale iuramentum non impeditur reuocatio. nam illa reuocatio. l. si unquam. fit ex presumpsa uoluntate que est: ut si de liberis cogitasset non donasset. sed ista eadem conditio inest in iuramento. ergo non impedit reuocationem in simili in. l. si. C. de non nu. pecu. l. si. s. qui satisfacere cog. et j. ad munic. l. si. in prin. et. l. si. q. et a qbus. et illud quod doc. dicunt quando quis iurat non petiturum reduci arbitramentum ad arbitrium boni uiri: quia intelligitur si iuste arbitratu fuerit: ut. l. si libertus iurauerit. de oper. li. et in. c. quinta uallis. extra de iureiur.

Ex. s. sequenti.

An sola reuocatio donatoris sufficiat.

Lucius. Is cui donat inofficose potest onere hedeicommissi grauari. Item querela potest in modum replicationis proponi. hoc dicit. **C**Mo. quod illud quod permittitur contra uoluntatem defuncti multo magis debet permitti secundum uoluntatem. **C**Op. quod ista donatio non reuocatur nisi proposita querela: ut. s. proxi. s. et. C. de inoffi. do. per totum. ergo non potest per modum replicationis proponi: ut. l. exceptiones. in si. j. de excep. So. potest dici illud uerum: nisi testator reuocauerit. Sed tunc opp. quia non potest uenire contra factum suum: ut. l. post mortem. s. de adop. et. l. post perfectam. C. de do. que sub modo. **R**u. illud uerum quando donatio ualeat omnino. sed hic poterat aliquo modo reuocari. Fateor tamen quod sola reuocatio defuncti non sufficeret: ut in contrario. sed uoluntas defuncti mixta cum uoluntate legis bene inducit reuocationem: ut hic. uel dic quod in ipsa reuocatione proponitur querela. si mile in querela inofficose testamenti: ut. l. pap. s. si filius. s. de inoffi. te. Idem in petitione restitutionis in integrum: ut. l. na. et postea. s. si minor. s. de iureiur. ut ibi dixi. facit. l. si preteritus. j. de contra. et ibi dicam. **E**x his apparet soluta questio an ista reuocatio patris irritet dona. que tangit hic in glo. que incipit uenit etc. nam sola reuocatio non sufficit: sed illa mixta cum potestate concessa filio a lege: ut hic.

Lucius. In legato uniuersalis cedit quod ex ea deducitur si in eam postea redigatur. hoc dicit. **C**Op. s. ti. i. l. si ita. s. si. ubi domo destructa postea per testatorem resecta non debetur. So. ibi loquitur in legato singulari: hic in legato uniuersali. **C**Alto no. tex. in prin. ad sba sententie que dicunt non deberi id quod testator in usus suos conuertisset quia intelliguntur ita quod conuersum duraret tempore mortis quod potest facere ad multa.

Ex. s. sequenti.

Si testator legat. x. pro eundo in passagio ad

terram sanctam an statim legatarius petere possit.

A te peto. Nudus minister nullum commodum sentire debet. hoc dicit. **C**Op. quod illud quod non est expensum cedat comodo lucii non heredum: ut. l. creditor. s. si inter. s. manda. Dicit glo. quod non fuit nudus minister. in contrario secus: quia poterat sustinere comodo et incommodum. hec non uideatur uera: quia hic uerba dispositiua fuerunt in ipsum ticiuz collata et sic non est nudus minister: ut. l. si quis ticio. s. e. et ibi dixi. et. l. sulphicius. s. do na. inter vi. et uxo. **D**ic ergo quod bic ratio est quia actus propter quem legabatur pecunia non habet expensam limitatam. potest enim plus uel minus expendi secundum uoluntatem facientis: quia posset sepelire defunctum cum una cadela et etiam potest habere plures cereos. Si igitur minus expendatur uidetur per eum stetitisse et residuum non lucratur. in contrario actus qui iniungebatur habebat limitatas expensas. **D**y. inducit istum. s. ad. q. restator reliquit alicui. x. pro eundo in passagio terre sancte. ille statim petit legatum. heredes non uult dare sed uult expectare tempus quando fiet transitus generalis. queritur quid iuris. **U**idetur quod incontinenti debet habere prestita cautione de implendo modum: quia dictio pro: facit modum: ut hic. facit. l. si quis pro redemptione. C. de dona. pro hoc facit. l. si tibi. j. ti. i. et de co. et de. l. quibus diebus. s. si. **I**n contrarium quod debet expectari quando fiet transitus generalis ex presumpsa uoluntate defuncti. facit in ar. l. nec semel. s. si in habitatione. j. quando di. le. ce. et in hoc residet **D**y. s. hac dictio pro: an faciat modum. dixi in. l. quibus diebus. in fi. de condi. et demo.

Ex. s. sequenti.

Statutum disponens quod habeat locum in preteritis et futuris non habet locum in preteritis finitis.

Quero marito. Cum iniunguntur onera preterita et futura intelligitur de preteritis precedentibus nondum finitis. hoc dicit. **C**Mo. quod dixi in sumario quod est notabile pro determinatione quam pono in. l. oes populi. de iusti. et iur. ut si dicatur in statuto quod habeat locum in preteritis et futuris quod per hoc non trahitur ad preterita finita: ut hic. **E**t intelligo finita. s. per sententiam uel transactionem: ut. l. causas. C. de transa. ubi uidetur casus et uidetur tex. in. l. ij. i. C. s. uete. iure enuc. **I**dem si esset solutio finita uel acceptatione: ut. l. cum querebatur. j. iudi. sol. **C**Mo. quod creditor dimissus de fructibus non uenit in computatione cum legatur hereditas. dixi in. l. cum fili. s. lucius. s. eo. **C**Op. j. de condi. et de. l. quibus diebus. s. i. So. hic fuerunt dimissi creditores de fructibus. ibi alitunde: ut ibi no.

Quisquis. Legatarius per quem non stat quo minus impleat modum etiam si stet per eam admittit ad legatum. hoc dicit. **Q**uero cum iste paphilus admittatur ad partem quantum habebit. Glo. dicit primo habebit suam dimidiam et dimidiam alteri dimidie. **I**lla enim quam ille heres defuncti habiturus erat iure hereditario accrescit heredi. **T**u dicas quod coheres defunctus non erat habiturus illam partem que sibi iure hereditario ueniebat sed accreuisset collegatario: ut. l. legatum. s. heredis. s. de le. i. et. l. plane. s. si duobus. e. ti. **I**n casu hoc huius. s. paphilus habiturus est totam medietatem iure suo alterius medietatis medietatem habebit iure accrescendi que sibi accreuisset etiam si collegata-

C lucius. l. s. a te peto. **D**y. iducit. **U**ide dy. et **J**mol. i. d. s. terminus. et de predictis uide bar. in consilio icip. bar. s. tuder. **A**DDE paulum de cast. cons. cxxliij.

Quero mulier. **I**dem tenet bal. in. l. i. d. inoffi. dona. in ult. q. bene facit qd no. bart. in. l. hac edictali. i. si. p. de secu. nup. et cu. bar. hic transit ro. in consilio icip. in xpi nomine. non e. u. bium quod donatio maioris ptio etc. **A**DDE OLdra. consilio alleg. lxxij. et de muliere simpliciter donante cu. iuramento per eundem consilio. cxxxvij.

Quero p. ponetur que rela. **A**dde bal. in. l. i. in. vij. col. C. de inoffi. do. na. fac. l. ij. et quod ibi no. C. eo. ti. et ibi aliqd d. fi.

rius idēq; heres uixisset. s. prout eum tangebatur in re hereditario. aliaz dimidiam illius medietatis quā ille heres habiturus erat iure prelegati habebit iure accrescēdi. iō quia heres decessit ante diē legati cedēre et sic ille habebit totū. Alij dicunt q; coheres superuiuēs quasi cōiunctus re et hīs habeat totam dimidiam lucij defuncti. quod Dy. reprobatur: quia iste pāpbilus erat re et uerbis cōiunctus per dictionē cū: ut. l. ticia. §. penul. s. titu. i.

Ex. §. sequenti.

Qua actioe et inquātū conueniri potest ille q; impedit testatorem istituere.

Sempronia. Qui factum heredis impugnat non testamētū nō est indignus legato. h. d. C. opp. j. de his qbus ut indi. l. post legatū. §. i. So. ibi impugnavit testamētū unde ē indignus legato qd̄ dependet ex testamēto. hic uero ipugnat factū heredis a quo legatū nō depēdet s̄m glo. et bene. C. Quero q; actioe et inquātū cōueniri potest ille qui impedit testatorem istituere istam in primo gradu. Glo. dicit actione de dolo uel i factū ad interesse. hodie cōditioe ex. l. ad dupluz: ut in auē. ut nulli iudi. §. hoc puenit. Item hic intellige quādo q; hoc fecit malitiose: secus si blādo sermone testatorē iduxerit ad hoc faciēdū: ut. l. si. s. si quis ali. te. prohi. et ibi dixi s̄ hoc. Et facit. §. iste ad. q. no. per glo. j. ad munici. l. ticio. et p. glo. et doc. C. arbi. tu. l. quicquid.

Sempronia. quid iuris sit i facer dote q blandis hīs fac testatorē ecclesiāz vel se ipsum instituere: dicit q; pena excoicationis puniatur ut est casus i cle. i. de priuileg.

Testator. Solutū ab herede p̄ debito nō cedit ad incōmōdū aliorū legatorū. h. d. s̄m primā lec. uel aliter. So. aliquorū legatorū facta añ diē nō preiudicat heredi: ut alia legata ante diē soluere teneat. hoc dicit ad s̄m casum opp. de auē. sed cū testator. C. ad. l. fal. ubi si soluitur uni plus debito nō detrahēdo falcidiā v̄z solui alteri. Glo. dicit. ibi soluit plus re: hic tēpōr. Tu dic q; ibi soluit erat indebitū iure ciuili p̄ falcidiā: s; naturaliter erat debitū secūdm defuncti uolūtatez: ut. l. i. C. ad. l. fal. C. Ande soluendo uni uidetur oīa itegre soluere uelle et defuncti uolūtatez agnoscere. hic uero soluit plus tēpore cōtra defuncti uolūtatem. C. opp. de. l. i. C. de fideicommiss. Solu. ibi speciale fauore alimentorum.

Lucius. Plures cōiuncti admittunt ad uiriles portiones si res p̄hibentur alienari extra familiā. h. d. C. opp. s̄. de vul. et pupil. l. si pater. et l. si quis ticio. s̄. d. usufr. accrescen. et l. interdū. s̄. de here. insti. et. C. s̄ impu. et alijs substi. l. si. So. dicunt quidā q; liberti admittuntur in uiriles. s̄ medietatis sue et sic uer oēs habebant dimidiam et seia aliā dimidiaz quod est cōtra hunc tex. Ande Ja. de are. dicit quod hoc est propter illa uerba quos quasq; testamēto manumisi per que uidetur idē acti oēs in testamēto nominasset. et hoc refert Ly. in. l. si. C. de impu. et alijs substi. in quarta oppositiōe. C. Ista so. est contra. l. si pater. s̄. de vul. et pu. et cōtra. l. huc a ceteris. cuz glo. j. de duo. re. unde glo. soluit hic aliter: quia hoc. ideo quia ueruit alienari extra familiam per quod presumitur uoluisse cuiq; dari uirilē cū magis uoluerit prouidere familie q; seie que erat extranea. et istam tenet Dy. C. opp. q; ista seia preferat oībus alijs tāquā nominata: ut. l. cū ita. §. si. s̄. e. so. hic seia nō erat de familia alias p̄ferretur: ut i cōtrario.

Lucius liberti admittuntur. per bal. in. l. i. §. ubi aut. C. de cadu. tol.

Ex. §. sequenti.

Statutū loquens de penis duplicandis non loquitur de penis consistentibus i specie.

Impuberem. Duplicatio legatorum trahitur ad legata que cōsistunt in quātitate nō ad ea q; consistunt in specie. hoc dicit. C. opp. de. l. plane. §. sed si non corpus. s̄. ti. i. So. hic dos cōsistebat in specie nō in quātitate secūduz glo. Et aliter hic mulier inuitatur ad dotē: ut ad es alienū. secūduz aliā so. glo. tu dic aut dos consistebat in specie et sine dubio nō debet duplicari: ut hic in prima so. Aut consistebat in quantitate: et tunc aut testator legauit dotem aut quātitatem certā pro dote. primo casu dos non duplicatur: quia est quoddam ius sicut hereditas et peculium et similia: ut. l. quod dicitur. s̄. de impensis. dixi. s̄. e. l. cum pater. §. pater filie. Si uero legauit quātitatem pro dote: tunc duplicaretur per istuz. §. Nec ob. q; admittitur ut ad es alienū: quia i toto consistit legatum: ut. l. debitor. s̄. e. in prin.

Ultimo no. pro statutis que loquuntur de penis duplicandis q; non intelligitur de penis cōsistentibus in specie sed in quantitate. et sic si statutum dicit si quis furatus fuerit in festo sancti herculani amputetur ei manus. et si fuerit de nocte pena duplicetur q; ei nō debet amputari alia manus: sed una tantū: secus si in quantitatibus penarū quod dixi in. l. meuius. §. duobus. in el. ti. q. s̄. eo. C. Quero quid i tēpore. dicit statutū q; qui percussit alium in platea stet ad confinia per duos annos. aliquis debet percussit i platea de nocte adeo q; pena debet duplicari: an duplicetur tēpus: dixi i. l. i. senat. §. si. j. ad turpi. ubi uide.

Impuberem. ultimo no. uide bar. i. l. sanctio. j. de penis.

Liuis. Si legatur nomen debitoris heres liberatur cedēdo actionē. h. d. C. opp. glo. de. l. paulo calimacho. §. si. j. ti. i. So. ut in glo. C. opp. de. l. quidā testamēto. in prin. s̄. ti. i. So. hic fuit legatū nomē. ibi post legatū p̄fectū fuit adiectū uñ solueret.

Ex. §. sequenti.

De uerbo pertinere: an sit obliquum uel directum.

Filiam ex asse. Relictū in defectum institutorū uidet relinqui a uenientibus ab intestato. Item hūm pertinere trahitur ad fideicommissum. h. d. unde glo. super uerbo partis dimidie. que exponit. i. dimidia pars et ea no. si enim lego dimidiā fundi uel partē fundi uideor legare dimidiā: ut. l. nomen. §. portionis. j. de hō. sig. eadē rōne si lego dimidiā portiois uideor legare dimidiā dimidie secūdm p̄p̄riā uocabulorū significationem. quod ista glo. remouet. hoc examina in. l. plures. j. de dā. infec. C. No. q; hūm pertinere ē obliquum. In cōtrariū q; sit directū probatur i. l. h. C. de pac. et extra de testa. c. raynutius. et qd̄ ibi no. per Inno. super hō pertinere. teneo q; sit uerbum cōe. quod dixi in. l. centurio. de vulg. et pupil.

Quisq; reprobo opi. Quid si testator diē se debere in testamēto: et postea supuiuat: an ex illa cōfessione poterit cōueniri. late per do. Anto. in. c. h. de confes. et adde tex. et qd̄ ibi bar. in. l. qui uxori. j. de au. et ar. leg. bal. in. l. instrumēta. et i autenti. ibi posita. et in. l. rationes. C. de proba. uide bal. in. l. i. fami. hercif. ADDE an possit agi ex cōfessione facta in testamēto si supuiuat et illud reuocet bal. cōfessio. clxxx. ij. lib.

Ex. §. sequenti.

Si testator confessus est debitum i testamēto an cōualescēs possit agi ex ipa cōfessione.

Quisquis mihi. Cōfessio obiti facta a testatore non probat debitū: sed fideicommissi petitionē inducit. h. d. C. opp. q; inducit p̄bationez: ut. l. cū quis. §. codicilli. j. ti. i. So. ibi iurauit. et iō p̄bationē inducit. alias secus: ut hic. et. l. lucius. §. i. j. ti. i. per hoc reprobo opi. Pe. quā Ly. refert i. l. generaliter. C. de nō nu. pe. l. si testator i testamēto cōfitef debitū et postea supuiuat q; p̄ ipam cōfessionē cōtra ipm̄ inducitur p̄batio obiti s̄m eū qd̄ est cōtra istū. §. et p̄tra. l. lucius. §. i. j.

ti. i. & cōtra. l. aurelius. §. fi. j. de liber. le. Hoc ē
ponit Ja. de bel. i. auct. de iureiur. a moriēte p̄sti-
to & ista p̄a nisi ponere partē p̄sentē tpe cōfessio-
nis uel iteruenisse nūciū uel epistolā: tūc enī idu-
ceret p̄batio: ut. l. i. C. de confes. & ibi no. & l. pu-
bilia in fi. s. depofi.

Lucius ticius. Verba ḡnalia etiā i b̄ficijs re-
stringūtur ut odiosa nō cōprehēdant. h. d. secū-
dū Ja. de are. uel aliter. Offendētib⁹ nō p̄bati-
b⁹ sequens meritū legatū non debetur. hoc di-
cit secundū Dy.

Dame. Si heres i suo testamēto religit
q̄d testator legauerat debet ex
p̄mo testamēto non ex secūdo. Itē appellatiōne
filioꝝ cōtinētur naturales i fuitute cōcepti. h. d.
Ex. l. sequenti.

**Quādo onus ipositū est nullū: an annullat le-
gatū: ibi. Tu dic. Et qd ecōtra uide in fi.**

Odicillis. Si onus iniunctū
legatario ē inuti-
le mixta cōsideratiōe testatoris & fidei-
cōmissarij legatū effici inutūle quo ad dationē
nō quo ad retentiōē. h. d. & ē singularis casus.

Opp. q̄ a legatario possit legari suo testato-
ris cuz possit etiā heredi: ut. j. ad. l. sal. l. fi a me.
So. ibi quādo legat heredi post tps sec⁹ si cōti-
nēti: tūc enī nō ualet: q̄a legatū nullū haberet cō-
modū: vt hic. Ita debz itelligi. d. l. fi a me. & qd
no. s. de le. i. l. plane. §. fi duob⁹. **Opp. & uidet**
q̄a uitiato onere uitiat legatū ē quo ad retentiō-
nē: ut. l. fi quis quos. s. e. ubi idifficite dicit nullū
legatū. Glo. dicit itelligi illā fm istā. **Adhibi uide**
q̄ illa. l. debet itelligi simpliciter & soluo sic.
hic on⁹ ē nullū mixta cōsideratiōe testatoris et
fideicōmissarij: q̄a seruo pprio relinq̄bat. & ideo
nō est nullū ipso iure: q̄a de eq̄tate debet dari ipi
seruo: ut. l. pe. C. de necel. ser. heredi. isti. & quod
no. i. l. fi ticio & ei. s. e. & l. plane. §. fi cōiuncti. s.
ti. i. sicut ergo onus nō ē oīno nullū ita nec lega-
tū: sed adhibet quedā media uia q̄ hic ponit. f.
q̄ sit nullū quo ad petitiōē nō quo ad retentiō-
nē. s. j. in. l. fi quis quos. erat onus totaliter inuti-
le & p̄ cōsequēs legatū. **Opp. de. l. fi q̄s eū. j. de**
cō. & de. Glo. dicit itelligi illā fm istā. s. q̄ ibi sit
ualidū quo ad retentiōē non quō ad actionem.
Ista uidef p̄tra istū tex. ubi dicit & fi a legato nō
repellat & c. & sic inuit q̄ nec exceptiōe repellit &
sic ualet ē quo ad actionē. dic ergo q̄ ibi onus
fuit iniunctū post aliquod tps. & iō uoluit testa-
tor q̄ aliquod cōmodū remaneret penes legata-
riū. unde h̄ fideicōmissum sit nullū legatū tñ est
ualidū q̄a uoluit testator ap̄d eū cōmodū rema-
nere: s. ista so. uidet cōtra. d. l. fi quis quos. s. e.
ubi penes legatariū noluit testator remanere cō-
modū iurepatronat⁹. So. illud tale cōmodū nō
attēdit: ut. l. nemo ē p̄do. §. locupletior. j. de re.
iur. & qd no. in. l. plane. el. ij. §. fi. s. ti. i. **Opp.**
de. l. pater tusculan⁹. j. ti. i. So. hic onus ab ipso
initio deficit: ibi ex postfacto. de intellectu istarū
.ll. no. glo. C. de cadu. tol. §. in nouissimo. in fi.
mag. glo. & ē in. §. i. **Opp. impossibilitas remo-
uet d̄ legato: & legatū remanet ualidū: ut. l. fi mi-
hi & tibi. §. fi quis suos. s. ti. i. & de cōdi. & de. l.
obtinuit. & h̄ ibi loquat de impossibilitate adiecta
i modū cōditiōis q̄ legatuz nō uitiat: multoma-
gis nō d̄ uitiare impossibilitas adiecta p̄ moduz
modi uel fideicōmissi: q̄a minus suspēdit: unde
De. dicit q̄siqz onus iniunctū legatario ē nullū
rōne impossibilitatis de natura: q̄a est turpe uel d̄
ture uel cōtra bonos mores: & tūc talis iposibū**

litas reijcitur: ut cōtrarijs: sed hic onus adiectum
nō est nullū rōne turpitudinis: uel q̄a cōtra bo-
nos mores: s. q̄a lex sibi nō afficit. similia uerba
ponit Dy. in. l. qdā cū filiū. de s̄bo. ob. & ista so.
recitat p̄ Dy. de cadu. tol. §. in nouissimo. alias
est in. §. p̄ secūdo. in ultri. q. Ego dixi latius i. l.
.i. s. de cō. insti. Et ista materia liqueat. f. q̄n on⁹
ipositū est nullū utrū annullat legatū. glo. distin-
guit hic. **Tu dic latius:** aut onus ipositū le-
gatario est ab initio nullū aut annullat ex postfa-
cto. **Primo casu** aut testator uoluit ad legata-
riū aliquod cōmodū p̄tinere pura iterusuriū me-
dij tēporis: & tūc h̄ annullat onus nō annullat le-
gatū: ut. l. fi q̄s eū. j. de cōdi. & de. Aut uoluit ad
eū cōmodū p̄tinere: & tūc aut onus annullat rō-
ne impossibilitatis de natura uel de iure: ut q̄a tur-
pe: & nō annullat legatū: quia impossibilitas d̄ re-
moueri: ut. l. obtinuit. de cōdi. & demō. & C. de
insti. & substi. l. reprehēdēda. & l. i. s. de cōdi. in-
sti. & s. ti. i. l. ab oibus. §. i. sed si modus iposibi-
lis nō cōtineret turpe sed respiceret aliquē actuz
piū: tūc deberet i illū trāsmutari: ut. l. legatū. j. d̄
usufru. le. Si h̄o onus ē nullū: q̄a lex sibi nō affi-
sit: tūc aut onus est implēdū de ipso legato aut
extrinsecus de alio. **Primo casu** aut onus ē nul-
lū mixta cōsideratiōe legatis & fideicōmissarij. &
h̄z locū ista. l. q̄a legatū ē nullū quo ad petitiōē
nō quo ad retentiōē. Si h̄o onus ē nullū alia ra-
tione: tūc legatum est nullum i totū: ut. l. fi quis
quos. s. e. Si h̄o onus debet impleri aliunde: tūc
h̄z onus sit iposibile legatū nō uitiat: ut. l. cuz fi-
lius. §. nō iure. s. e. & C. e. l. ab admistratiōe. Se-
cundo casu principali q̄si onus annullat ex post-
facto: tunc aut postfacto testatoris aut alio acci-
dēti p̄mo casu annullat ē legatū: ut. l. filio. §. ma-
tri. j. d̄ admī. le. secūdo casu nō annullat legatū:
h̄z annullat onus: ut. l. pater. §. tusculan⁹. j. ti. i. &
.l. fi q̄s ticio. s. e. fallit si est elect⁹: ut minister: ut
.d. l. fi quis ticio. s. e. **Quero qd ecōtra pone**
q̄ legatū ē nullū: an ex hoc erit nullū onus lega-
to adiectū. Glo. distinguit & b̄n. Ex p̄dictis appa-
ret q̄ Ro. nō p̄fecte itellexit istā materiā: ut i glo.

Infulam. Si liberti cōsentiūt here-
ditatē p̄sumis aīo donādi nisi aliud appareat. h.
.d. **Opp. j. de anu. le. l. liberto. in prin. so. ibi li-**
berti nō cōsenserūt alienatiōi hic sic. **Opp. q̄**
cōsensus nō p̄iudicet: ut. l. si fundū p̄ fideicōmis-
sum: ut. s. ti. i. in prin. multe so. dantur quas: ibi
examinaui. dic ut ibi. tñ quo ad nūc dic q̄ hic lo-
quit i libertis q̄ cōsentiūt p̄ono uel heredi pa-
troni i q̄bus facilius p̄sumis aīus donādi p̄pter
p̄cedēs meritū: ut. l. fi h̄o nō remuneradi. §. pa-
pi. s. māda. i. l. p̄traria erāt eīnei qd dic ut ibi.

Ex. §. sequenti.

Si dico mutua cētū sup isto libro. Importat
ut liber mutuati sit obligatus: ibi. **Nota.** Et an
qui locat ad longū uel lōgissimū tps uideat alie-
nare. & an ille q̄ uendit fructus cētū ānoz dicat
alienare. et an ille q̄ generaliter obligat bōa sua
uideat obligat phibita alienari. Et q̄liter cōsu-
lat uolēti alienare grauato alienari i familia si illi
nolunt emere uide in fi.

Instituto. Prohibet uēdes uel obli-
gare nō uidet phibit⁹ lo-
care. h. d. uel dic. Qui obligat nomē cōductoris
dom⁹ alienari phibite nō uidet alienare domū
uel obligat. h. d. **No.** qd dixi i sumario. **No.** q̄
ista s̄ba mutua mihi cētū sup hoc libro hoc im-
portat: ut iste liber sit illi obligatus pignori pro
istis cētū: ut hic i tex. **Quero glo.** qd si loca-

bal. in. c. i. §. aut si libella-
ri. & dixi ibi
l. fi. q. mo. fe.
amit. cog. an
ista gl. possit
saluari i par-
tario colo-
no. Adde qd
no. bal. i. c. i.
in prin. de p
bi. feu. alie. l.
i. q. de uasal-
lo q̄ nō pōt
cōcedere in
emphiteosy
& c. ubi oīno
uide & adde
quod bal. &
Imol. in. l. fi
dom⁹. §. fi. i
fi. s. ti. i. sal-
uat h̄c glo.
q̄ locatio ad
magnū tēp⁹
non inducat
trāslatiōē
d̄ h̄z ē vtilis
quādo exp̄t.
se hoc agit:
in dubio aut
sit sec⁹. & sic
p̄cedit de m̄
doc. & adde
bal. i. auct. hoc
ius p̄rectū
in. i. col. C. d̄
sacrofan. ec-
cle. & §. glo. h̄
z abb. siccu-
lus p̄ illū tex.
in. c. ad audi-
entiā. de re.
eccl. nō alie.
p̄ tex. i. c. nul-
li. e. ti. & uide
bal. i. auct. et
q. in. xvi. col.
.C. de bo.
auc. iudi. pos-
si. & q̄ locatō
ad lōgū tēp⁹
sit alienatio.
tz bal. i. Ru.
.C. de iure
emphi. & fac
.c. i. §. dona-
re. quali. oīz
feu. alie. pos-
si. glo. ē §. istā
in. l. fi. C. de
pac. pig. et §.
istā glo. tz ē
ro. in. l. fi cō-
stāte. §. quo-
tūc cū seq.
so. ma. Adde
glo. in. cle. i.
de reb. eccl.
nō alie. s. an
phibit⁹ alie-
nare possit p̄
mutare uide
bart. in. auct.
res q̄ cōia d̄
le. i. d̄. q̄ro ad
ea que dicta
sunt utruz il-
la & c.
ADDE an
phibit⁹ alie-
nare possit p̄
mutare pau-
de ca. cōsilio
.xvi. & an phi-
bit⁹ alienare
possit locare
ad lōgū tps
ang. consilio
.cxliij.

Odicil
lis. Tu
latius.
Uide Dy. in
l. i. §. pro se-
cūdo. i. fi. de
cadu. tol.
Infulam.
No. d̄ bis q̄
consentunt
alienatiōi rei
phibite p̄ te-
statorē alie-
ri. dixi i. d. l.
si fundū. & in
l. q̄ dotis. in
pen. col. s. so-
lu. ma.
Instituto
q̄rit gl. No.
an phibitus
uēdere phi-
beaf locare.
& uide i ma-
teria omnio
Ann. i. c. ad
hoc. de d̄ci.
& uide q̄ no.
i. l. i. §. qd au-
tē. j. d̄ sup̄.
& qd ibi dixi
p̄ bar. & ita
legūdo bar.
h̄ §. gl. trāsit
ang. & Imo.
l. i. fi filio. §.
fi. so. ma. sed

a C Quero qd. No. 2 se quif. Imo. 2 bal. in. l. vo luras. C. de fideico. et io feu. no venit in obligatio ne generales fz spe. d. pos. s. i. v. fz qd cadit feudu. fz bar. alter in. l. fi cōstan te. i. iij. q. ter tie partif. fo. ma. ad hoc dictū bar. b adde spe. i. ti. de pig. s. i. ad fi. v. nun. qd. 2 et bal. i. l. i. p. illū rex. C. q. respig. obli. pos. et bal. in. c. ipe rialē. i. i. col. de phi. feu. alie. p. fede. 2 ang. in auē. d. resti. 2 ea q. parit. in pri. 2 est casus in. c. in genera li. in ti. fi de feu. sue. con tro. iter do. 2 agna. vbi i generali a lienatiōe fa cta p. vafallū nō venit feu dū nisi expri maf ut ibi. 2 i. c. i. d. capi. q. cu. vendi. ga talis alie natio est phi bita: ut in. c. ipe rialē. cuz vulg. b. Estu/ r. toz bñc. l. alle. gat nor. bal. i. l. humanū. C. de leg. et in. l. filium. i. xij. col. C. fami. ber.

uit istā domū ad centum ānos. Et dicit q nō vi def alienari. Dy. 2 oēs cōtra p locationē in lon gū uel lōgissimū tēpus cōstituit ius in re: ut. s. fi ager uectigalis uel empbi. peta. l. i. 2. l. ij. 2. j. de suphc. l. i. s. qd ait. 2 sic ē alienatio. Istaz ergo. l. referas ad locationem ad modicū tps. C. Que rif qd si uendit fructus domus p cētum annis. Rñ. aut uēdidit fructus cōstituēdo ementi ius vsufructus in re 2 esset alienatio: ut. l. fi. C. de re. alie. nō alie. Aut nō cōstituēdo sed obligādo se actione psonali ad dādos fructus 2 nō esset alie natio: ut. l. fi. s. de cōtrabē. empt. facit. l. liberto. in prin. j. de an. le. Qualiter aut hie ppendatur utrum cōstituerit usufructuz uel nō: no. i. l. fi ita. s. de usufr. facit. l. fundi trebatiani. d. usufru. le. C. Quero qd si iste filius obligauit uniuersali ter oia bona sua an uideat fecisse cōtra uolūtate seu phibitionē testatoris. Rñ. in obligatiōe ista generali nō uenit ista dom^o quā uerifimiliter nō esset specialiter obligatur^o ppter penā adiectaz a testatore: ut. l. obligatiōe generali. s. de pig. C. Quero hic testator dixit q si uolebat uēdere uēderet fratri suo uel fenerari sup ea faceret cuz fratre suo. qd si frater nō uult emere uel mutua^o cū iste pecunia idigeat. Lerte pōt alteri uenderi facta requisitione 2 expectatione fm formā. l. q. rome. s. coheres. j. de hb. obli. 2 ibi dixi.

Ex. s. sequenti.

C An q occidit filiū fratris uel sororis phibeat succedere ab intestato.

Matre. Prohibitus alienare i psonas certas phibet in eas ab itesta to legitimo iure trāsferre. b. d. cōcordat. j. de h. obli. l. fi ita quis. s. ea lege. 2 ibi dixi. C. Opp. s. .e. l. cū pater. s. cū inter. 2 qd no. in. l. peto. s. fra tre. s. e. So. ibi fuit phibitus qs alienare simpli citer: hic i certas psonas. unde d3 curare ne etiaz ab itestato ad illas personas pueniat. C. Quero aliqs occidit filiū fratris uel sororis: utru^o probi beat succedere ab itestato. Hic uidetur casus q nō. fz pōt rñderi q iste frater q succedit ab itesta to nō erat ille q filiū occidit cū i tex. ponit^{ur} plu res fratres fuisse. uel pōt dicere q successit: fz ab illo aufertur tanquā ab indigno: ut. l. cū ratio. j. de bo. dā. dic ut ibi dixi.

Lucius. Nec uerba q ualeat omni modo quo melius de iure po test intelligitur et ab itestato. hoc dicit. C. Op. s. l. nemo pōt. s. ti. i. Solu. cōcedo q nō pōt face re testator q leges nō habeāt locū i suo testō. fz hic ista uolūtas quātūcūqz iperiti facta erat talis q sufficiebat ad codicillos. iō ualeat ut codicilli. C. Opp. q nō pōt ualere iure codicillorū: quo niā hic heres instituit: ut. l. nō codicillū. C. d. testa men. Solu. hic fuerunt dicta quedā hba q idēz iportant aci dixissent si nō ualeat iure testamēti ualeat iure codicillorū. 2 circa istā materiā Dy. format unam questionem quaz dixi in. l. i. s. de iure codicil.

Estator uolūtas testato ris tacita a contra rio sensu sumpta p tacitā uolūtate reuo caf. b. d. C. Op. p. secūdā uolūtate simplicē non recedit a pma derogatoria: qa o3 q d ea fiat mē tio spālis: ut. l. fi qs. in prin. j. ti. i. 2. l. fi mibi 2 ti bi. s. in legatis. s. ti. i. ubi uolūtas drogatoria fa cit cessare uolūtate sequētē. Huius timore dicit glo. q hic duplex est lra. una ē recepisti. fm istaz nō ob. qa nō est drogatoria ad uolūtate futurā. Alia ē recepisset: 2 tūc solue duob^o modis. Pri mo q illa hba referuntur tm ad testamētū 2 tē

stator expressit. Secūdo q referantur ad futura fm q sunt uerba derogatoria tacite sumpto ar gumēto a cōtrario sensu. iō p simplicē uolūtate3 cōtraria reuocat in. l. fi quis. in prin. fuerūt hba derogatoria expisse. Cōtra hoc facit. s. ti. ij. l. cō ficiuntur. s. fi. so. ibi iteruenerūt duo. s. pma phi bitio tacita 2 ultima codicilli facti ppter que re cessum est a codicillis i medio factis. hic iterue nit unū tantū. s. prima phibitio tacita. dixi in. d. l. fi quis. i. pici. C. Quero dicitur hic si de fide epistole cōstabit. Quero per quot testes d3 con stare. Respōdeo per quinqz: ut. C. de codicil. l. fi. in fine.

Ex. s. sequenti.

C An estimatiōi facte p testatorē i casu huius s. sit standū. 2 an testes sunt cōtrarij ex eo q q dā dicāt rem ualere centū alij centū qnquagita.

Qui induisam. Herba genera lia debēt ad tē pus testamēti referri. b. d. iste. s. est ualde not. C. Op. q ista uerba debeāt referri ad oēs res q reperuntur tempore mortis: ut. l. peculū i. pri. .s. e. 2. s. ti. i. l. grege. s. fi grege. Glo. 2 Dy. di cunt q hoc operatur uerbum presentis tempo ris: quia dicitur cōes sunt. Pe. uero dicit quod dam est legatū uniuersale quod relinquitur sub aliquo nomine appellatiuo de sui natura colle ctiuo: ut peculium grex 2 similia: 2 tunc ista reci piunt augmentum 2 diminutionem 2 inspicitur tempus mortis non testamenti: ut. d. l. peculū3 .s. e. 2. l. grege. s. ti. i. quoddam est legatū gene rale propter aliquod signum quod ibi apponi tur: ut lego omnes res 2 similia. Et tūc referunt ad tempus testamēti: ut hic. non autem inspicit ur tempus mortis. fallit i. l. fina. C. que res pig. ob. pos. propter modicū preiudiciū quod est ibi in pignore. quod dā est legatum particulare de quo dic: ut. l. fi ex toto. in prin. s. titu. i. quod dā est legatum indefinite relictum 2 dic ut. l. fi ita. j. de aur. 2 argen. lega. 2 ex hoc glo. que inci pit. i. res plures. non bene dicit prout dicit here ditatis: quia cum hereditas sit nomen collecti uum de sui natura reciperet augmentum 2 dimi nutionem sicut peculium ut uidistis. s. e. l. pecu lium. 2 no. bic. 2 d. hoc per doc. C. de seru. l. nō modum. 2. d. l. fi. que res pig. ob. pos. Ad predi ca facit quod no. in. l. i. in prin. s. de eden. ubi glo. distinguit q quedam est actio uniuersalis quedam generalis quedā particularis. C. Que ro utrum estimatiōi facte per testatorem in ca su isto debeat stari. Glo. uidetur uelle q non nī si testator iurasset: sed non bene declarat. 2 ideo eam uide 2 adde ad eam que incipit alias obli gatione ibi: sed in casu huius. s. uidetur secus. Bic. f. q non stetur estimatiōi testatoris: quia testator non iurauit: ut hic colligitur ex isto tex. facit. s. e. l. cuz pater. s. pater qui filio. Uoluit er go pater hic dari res precio iusto. Effectus ta men predictorum est q tantū res que erant tem pore mortis debeant dari precio iusto non res que postea obuenerunt. Licet glo. aliter uidea tur sentire in illa glo. que incipit quasi dicat. Item res que erant tempore mortis dantur iu sta estimatiōe non illa quam testator taxauit. C. Quero quidam testes dicunt rez ualere cen tum quinquaginta utrum isti testes sint contra rij. Ista glo. facit q sic. quasi intelligatur dum dico ualeat centum. s. tantuz: in contrariū facit. l. cum furti. s. de in litē iurā.

Seio. Lōditio apposita in psonā unius in psonā alterius sibi piūcti nō vī

C Qui indi uisam. op. vi de Ly. in. l. fi. C. de pac. C. Quero q dā. circa hie .q. 2 an in te stibus habe at locū. s. si stipulanti. l. .i. j. de vbo. obli. 2 uide arch. iij. q. ix. nihilomin^o. arch. 2 Jo. an. in nouel la. in. c. i. d. ar bi. in. vi. 2 vi de pau. d. lia 3a. in. q. sua incip. s. i. i. n. mētū debiti. 2 uide bal. in .l. ij. in viti. col. C. de re scin. uē. 2. l. i. i. in pe. col. C. de tes. et ange. in. l. ex facto. s. itez qro. ff. d. vul. 2 pu. 2 uide bar. in. l. cuz furti. s. de in lit. iurā. per spe. in ti. d. te ste. s. postqz uerū. inter pres. s. de re iudi. in. c. cū oporteat. de accusa. et Imo. in. l. i. s. si stipulā ti. de vbo. ob. 2 uide bar. i .l. fi quidem .C. de trans. ac. 2 ro. l. d. .l. cū furti. et qd dixi post bar. in. d. s. si stipulanti.

repetita. h. d. C. Op. j. de condi. z de. l. mulieri z ticio. So. dicit glo. ibi testator voluit repetere h no. vltas est qz ibi p ditione apponit post vtrunqz legatariu noiatu. ideo ad vtrunqz referf. h post vnuz noiatuz tm ideo ad illud tm referf. de hoc dixi in. l. mulieri. de condi. z demon. z in. l. iul. s. titu. i. C. Quero hic portio datur marcelle quid de alia portione. Respondeo illaz habebit iure accrescendi: vt. l. plane. s. si duobus. s. ti. i.

Lucius. Valet fideicommissum iniunctum de bonis comunicadis. h. d. facit. j. ad tre. l. lucius in prin.

Quattuor. Qui ratione coniunctio nis no admittit vt ipse admitti tanqz alius prohibet. h. d. dicit vt no. per Ep. in. l. i. C. de dolo.

Ex. s. sequenti.

Qualiter filia possit grauari in dote.

Filie. Filia pot grauari in dotez qtenus dos e vltra legitimaz. h. d. fm Dy. z Bar. syl. C. Op. qz mulier no possit grauari in dote: vt. l. mulier. s. cu pponeret. z. l. a filio in pn. j. ad tre. z. j. ad. l. fal. l. p filio. So. in fideico misso vniuersali no venit dos vt in cotrarijs. sed sp alr pot filia grauari vt h. qd itellige qten dos esset vltra legitimaz: qa in legitima nullum pstitit grauame: vt. l. qm in pntib. C. de inof. te. ita tenet Dy. z Bar. syl. in. q. qua disputauit. z Ep. C. de rei vx. ac. s. videam. It hoc intellige qm actio de dote no erat qstia filie. si eniz qstia esset no possit grauari nisi ei vltra relinquere z legatuz agnosceret: vt. l. ticia. s. qui in vita. s. e. facit. l. p filiu. j. ad. l. fal. C. Op. qz istud grauame qz frater stipulet dote no porrigat ad tps mrimonij scdi: vt. l. cu p. s. p cert. s. e. So. hoc cotin git pp mora filie q nuqz voluit reuocare stipulatione vt h in tex. vel alr h p voluit stipulari dote ea decedere in mrimonio sine liberis pp qz videt velle qz frater heat dote quicunqz sine liberis decessit: sed in p rarijs voluit fratre stipulari dote simpliciter. z ideo non est hsimile voluisse mrimonio soluto z filia viuete fratre ad dote ad mitti ne als filia indotata remaneat. It sufficit qz filia semel paruisset voluntati defuncti vt ibi.

Filiu z filia. Pluribus post eoru vno mortuo alijs superstitibus statim competit fideicommissi petitio. h. d. Istam materiaz examino in. l. heredes mei. s. cum ira. j. ad trebel. facit. l. lucius. s. gaio. e. ti.

Maritus. Iusta heredis ignoratia alienatione rei p fideicommissum relicte que subiacet restitutioni pfirmat. h. d. C. Op. res que subiacent restitutioni non possunt alienari. C. comunia de le. l. i. s. fin autē auaritie. z auē. res que. So. no potest alienari vt ibi. nisi fiat ignorati z ab ignorate iuste vt h no. per gl. i. l. qd a ita. s. si qz filiu i pn. mag. gl. j. ad tre. z p doc. i. d. l. i. s. fin at auaritie. C. coia o le.

De legatis z fideicommissi. iij. Rubrica.

Querit glo. qre huc tractatu de legatis diuisit in tres libros. Bic vt in glo. z bene dicit. sed Ja. de are. dicit sic. in pmo tractauit de legatis i iunctis heredi. in secundo de iniunctis legatario. hic de iniunctis vtriqz z de significatiōe verborum que etiam satis placet. alij dicunt qz hoc fuit factum propter pollicitatem materie. quod glo. reprobat: quia cum sint libri distincti debet habere distinctas materias.

Incertus.

Dubius d statu suo p errorem facti vel iuris no pot testari. h. d. C. Op. de. l. ex militari. s. i. s. de testa. mili. z. l. aristo. s. de codicil. Rñ. qz hic dicit fallit in milite z veterano: vt in contrarijs. C. Op. s. de acqui. here. l. sed z si de sua. s. cum autez. So. ibi in aditione hereditatis h in testō cōdendo vbi requirit maior certitudo de cōditiōe psonē. quod dicit vt ibi dixi. C. Itz op. de. l. qz si dubites. de acq. here. So. ibi nulla pars dubij habebat impedire factionez testamenti h sic. quod dicit vt no. s. de testa. l. qui a latronib. l. de statu. z ibi dixi. C. Ultimo istud principiu facit ad. q. aliquis est incertus an sit iudex vel esse possit: an valeat sententia lata per eum. d. p in. l. sed z si de sua. de acqui. here. z in. l. multum. j. de condi. z demō.

Ex. s. sequenti.

Testamentu inualiduz qm recoualescat z qm non: ibi. Dubius timore. Et quot testes requant ad pb adu iudiciu noue voluntatis: ibi. Quero.

Si filius.

Dic est difficilis. s. z. h. d. Si testm ab initio deficit ppter defectu testantis ex noua voluntate no conualescit impedimento cessante: secus in codicil. h. d. C. Op. dicitur hic qz testm inualidum non cofirmat. cōtra in. l. qui ex liberis. s. testō. j. de secū. tab. z insti. qui. mo. te. infir. s. no tantu. So. hic testm ab initio fuit nullum. s. ibi ab initio fuit aliquod z in medio tēpōis deficit. z vltimo pot reassumere vires de iure pretorio quoniam res de facili ad sua natura redit. Ad hanc so. op. qz testm nullum ab initio qm qz cofirmat: vt. l. filio. s. de inui. testa. Dubius timore dicit qz qm qz testm deficit ex psona testantis. qm qz deficit ratione solēnitatis: qm qz deficit ratione here dis scripti. primo casu si quidem deficit rōne testantis: qa est intestabilis postea no recoualescit vt h. Si ho non est intestabilis: sed qa oneratus creditoribus no potest instituere seruos vel vsu rarius est: z sic no potest testari nisi prestita cautione. tunc cessante impedimēto voluntate testantis potest confirmari: vt. s. de here. insti. l. ei qui soluendo: vt dixi in. l. filio. de iniur. testa. vbi de vsurario dixi. Scōo casu dicit qdam est solēnitatis que respicit fauore publicū vt qz sint ibi. vij. testes rogati z filia. tūc si deficit testm ab initio no pot postea pfirmari. Ita no. in. l. non dubiu. C. de testa. Si ho solēnitatis respicit fauore certe p sone vt qz filius no ptereat: sed sit institutus vel exheredatus tūc potest pfirmari: vt. l. filio. s. de iniur. testa. z. l. si impubes in fi. j. de car. edic. et id qd dixi in pcedenti casu si solēnitatis deficit que respicit fauore publicū. fallit qm qz in alimentis que pfirmant cū solutione per cursum triēnij vt. l. i. C. de fideico. Item fallit in. l. in testō. j. de si deico. li. Tertio casu no pot pfirmari: qa in psona heredis tria tpa inspiciunt: vt. l. si alienuz. s. in cōneis. s. de here. insti. z insti. de here. qua. z dif. s. in cōneis. Fallit si institutus eet pditionaliter: vt. l. in tps. s. de here. insti. It hoc dicit si no valet testm no debent legata. ptra de. l. eam quam. C. de fideico. Dicit glo. fallit in casibus vt ibi no. Dicit h si durauerit voluntas post manumissionē qd in dubio. Rñ. non presumit durare nisi apparet aliquod iudiciu ex quo presuratur: vt. l. qui ex liberis. s. testō. j. de se. tabu. z. s. no tm. insti. q. mo. te. infir. z ita dicit glo. z Dy. z oēs doc. Hoc quod hic dicit videt ptra tex. z glo. s. de adop. l. si arrogator in prin. pme glo.

C Diuisit i tres. vide p Imo. in rubrica. de le/ ga. i.

d s. i. c. r. an valeat sententia. Quid iuris de eo qui iurat se esse iudicem. vide bar. i. l. multum interest. j. de condi. indebi.

e C Si fili psumit durare. Et ex his bēa no. qm pupillus facit testm z postea efficitur adultus an testm reconualescat qd no. quid autē in filio fa. effecto sui iuris. vide bal. in. l. i. in. x. col. de sacrosanc. ec.

C Filie. p intellectu isti us. s. vide bal. in. l. qm nouella. i. iij. colū. C. de inof. te. z ibi sequit bar. h. z bar. i. l. cu pre. i. s. C. d. iur. do. z vi de bar. in. l. luti. s. maritum. j. ad trebel. ADDE bal. p. c. l. x. ij. l. i. z qz posui in. l. luti. s. marit. j. ad trebel.

b C Marit. z ad istu ter. vide qd no. decidit bal. in auē. et q. i. vl. col. C. de do. auc. iudi. pos. z i auē. res que in. i. no. C. de le. z ad istu ter. z ea qz ponit imo. h. vide eū in. l. cum qd a ita. s. fi qz. j. ad tre bella. z in. l. marcell. s. res qz. ti. z pau. de ca. i. l. i. s. fi. cōmunia de le ga. z pau. de ca. in cōsi. x.

C De legatis. iij. rub.